HIMNOGRAFIA LITURGJIKE

TEKSTI LATINISHT ME PERKTHIMIN SHQIP
E KOMENTIM

PREJ

P. BENEDIKTIT DEMA O.F.M.

BIBLIOTEKA
"MARIN BARLETI"
SHKODER
INV. 102
Do

D.gj 388

BAJZË 1965

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Sekuenca e Meshës në të kremten e Korpit të Krishtit Lauda, sion, Salvatorem, edhe kjo perba prej Sh. Tomë Akuinit, asht nji shprehje e melodishme e të vertetave, qi permban Misteri Eukaristik. Nuk ka nji masë të njimendët, asht ma teper nji prozë poetike se nji poezi. Rima i shton harmoni e e ban të kumueshme, e prandaj edhe ma të pershtatshme per kangë. Proliksiteti i kësaj sekuence do të kerkohet pjesësisht te qellimi katekstik e pjesësisht te melodia, së cilës iu pershtat, si edhe te trajta tradicionale e sekuencave; mjafton të perkujtojmë dy tjerat ma të njoftunat: Stabat Mater e Dies irae. Sekuenca Lauda Sion permbledhë me shprehje të kjarta mësimin eukaristik, qi Sh. Toma ka çfaqë në Teologjinë dogmatike. Hartimi, qi zhvillohet me nji melodi të thjeshtë, tue harmonizue mendimet teologjike deri në fund, naltohet me nji frymzim lirik:

Ecce Panis Angelorum	Qe kjo asht Buka e t'gjithë Qiellor-ve
Factus cibus viatorum...	Ba edhe ushqim i t'tokës banorve...

Por sidomos te lutja, qi permbledhë Sekuencen:

Bone Pastor, Panis vere	P'rimend Bukë, o i mirë Bari,
Jesu, nostri miserere;	Jezu Krisht, per në dhimbe kà;
Tu nos pasce, nos tuere...	Ti na ushqe, na ruej n'pastri...

Asht brima e uzdajës, qi Dogma Eukaristike u qet në shpirtë të krishtenave nder vuejtjet e kësaj jete, asht brima e shpresës per zbatimin e premtimit hyjnuer, qi ndrynë në vetveti Eukaristia shejte:

Tu nos bona fac videre	Ban qi t'gjithë na t'gzojmë n'lumni
In terra viventium.	Me ty n'mbretni hyjnore.
. . . .	. . . .
Coheredes et sodales	Po edhe në n'atë jetë na vem
Fac sanctorum civium.	Nder gzime t'mdha qiellore.

Sh. Toma na la edhe Ritmin Eukaristik Adoro te devote, qi asht nji kange feje e adhrimi; asht nji lutje shum e pershpirtshme shprese e dashtnie. Në te kemi dishmimë e Dogmes Eukaristike: Ti mshehesh krejtsisht nen këto dukë, gjithnji veç të dishmoj si Zotin tem...:

Fac me tibi semper magis credere,	Perhere ma teper ban qi ty unë t'njof,
In te spem habere, te diligere!	Qi n'ty t'shpresoj e ty qi unë t'due gjithmonë.

Asht perkujtimi i permallshem i Flijes së Kryqës, Buka e gjallë, qi u jep jeten njerzve:

O memoriale mortis Domini,	O perkujtim i dekës, qi barti Zoti,
Panis vivus, vitam praestans homini.	Bukë krejt e gjallë, prej kah xjerrë njeri jetë...

E mbyllë ketë Ritem me nji vrull dashtnie ndaj Shelbuesin e vet, te cilit i lutet, qi t'ia çoje në vend atë dishir te flaket e te perhershem per me e kundrue e me e gëzue Ate per amshim në lumnine qiellore:

Jesu, quem velatum nunc aspicio.	O Krisht i lum, qi tash unë t'shof me mblojë,
Oro, fiat illud quod tam sitio:	U baftë, po t'lutem, çka njaq fort etnoj:
Ut te revelata cernens facie,	Kur ftyren ty shperblimi i qielles t'a zblojë,
Visus sim beatus tuae gloriae.	Perhere fatlum n'ate pamjen tande t'gzoj.

*

Permateper me shek. XII e XIII prej Sh. Robertit mbretit te Frances kemi himnin Veni, Sancte Spiritus, qi perdoret si sekuence nder Meshe gjatë javës së Rreshajve. Françeskani Jakoponi de Todi na ka lanë himnin shum të pershpirtshem e permallues Stabat Mater, qi e kendon Kisha nder dy Meshet e n'Ofice të Shtatë Dhimbeve të Zojës (të Premden mbas

së Dieles së Mundimeve e me 15 Shtatuer), asht edhe n'ushtrimin e pershpirtshem t'Udhës së Kryqës. Toma prej Celano, edhe ky Françeskan, hartoi himnin Dies irae, ku me ndiesi të gjalla feje e me shprehje të hovshme frige e tmere mbishkruen diten e gjyqit të mbramë, qi do të bajë mbarë njerzimi perpara Gjyqtarit t'amshuem, Jezu Krishtit; ky himen perdoret prej Kishës porsi sekuencë nder Meshë per të Dekun.

Edhe nder shekuj tjerë të mavonshem deri nder ditët tona poesia kristiane ka hartue sekuenca per Meshë e himna per të kremte të ndryshme te Shelbuesit, të Zojës Mri e të Shejtenve rrokull vjetit në gjuhen latinishte qi kanë hi në Liturgjinë kishtare të Mesharit e të Breviarit: porse me numer shum ma të madh janë shkrue himna të madhnueshem e kangë të bukura kishtare ase pergjithsisht fetare nder gjuhë të gjalla të kombeve të ndryshme. Kështu në Missale Romano-Seraphicum shtohen sekuencat per të kremten e Emnit të Shsh. të Jezu Krishtit (2 Kallënduer) Lauda, Sion, Salvatoris, per Misteret e Udhës së Kryqës (të paren të Prende të Marcit) Christi mortem Christiane, per të kremten e Sh. Dedës (4 Gusht) In caelesti Hierarchia, per të kremten e Shtatë Gazmendeve të Virgjines Mri (22 Gusht) Gaude, Virgo, Mater Christi, si edhe per dy të kremtet e Sh. Françeskut prej Asizit (17 Shtatuer e 4 Tetuer) Sanctitatis nova signa; ndersa në Breviarium Romano-Seraphicum kemi të shtuem shumë himna si në pjesen e veçantë të Shejtenve, si edhe në pjesen e perbashkët të tyne.

Pjestimi i vjetit kishtar

Vjeti kishtar nisë me të paren të Diele t'Adventit (t'Ardhunit) e merr fund me të shtunden mbas së mbrames së Diele, qi vjen mbas Rreshajve. Perbahet prej Kohve liturgjike të quejtuna Çikla kohe. Qellimi i tij asht qi me na e paraçitë Shelbuesin tonë në kuadrin e mistereve të madha të besimit tonë. Njikohsisht me këtë çikel zhvillohet edhe nji tjeter i dorës së dytë e thirret Çikli i Shejtenve, ase perbahet prej të gjitha festave të Shejtenve, qi Zoti ia shdonoi Jezu Krishtit në vepren e Shelbimit.

I. Çikli i Kohës

Ky çikel dahet në dy pjesë, qi janë: çikli i Këshndellave e çikli i Pashkve. Secili nder ta nendahet në tri kohë: njena i [illegible], tjetra e perqjellë, e treta vjen mbas këtyne dy festave të madha, e kanë per qellim qi me pregatitë shpirtin, me e ba qi t'i kremtojë sa ma mirë e me i zgjatë mandej per shumë javë.

A. Çikli i Këshndellave ase i Mishnimit

1) Koha e Adventit (e t'Ardhunit) perbahet prej katër javësh, qi na bajn me dishrue me Patriarkët e Profetet ardhjen e Shelbuesit.

2) Koha e Këshndellave na paraqet Lindjen e Fjalës së mishnueme, qi pertrihet nder në me anen e hirit, e Epifaninë a çfaqjen e tij perpara botës.

3) Koha mbas Epifanisë pershinë prej dy deri në gjashtë jave, qi na perkujtojn jeten e mshehtë të Krishtit në Nazaret e na diftojn Hyjninë e tij.

B. Çikli i Pashkve ase i Shelbimit

Ky çikel, tue kenë se mvaret prej së kremtes së Pashkve, qi nderron që prej 22 Marc deri me 25 Prill, mund të fillojë që prej ditës 18 Kallënduer deri me 22 Fruer.

1) Nendë javë janë si pregatitje per të kremten e Pashkve; e dahen nder tri grupe:

3. Me rreze t'msimit si 'i driter tue nàritë
Purpuren shejte e meriton me nderë;
Me te i pajisun n'betë si diell hapë dritë
E xenë perherë.
208)
4. Kshtu arishë n'senat t'madh t'Et've, rregullon
Me dije t'gjitha punët, qi aty i'n varë;
Prej skizmet t'shmangunt prap me gzim bashkon
Nen nji Kryetarë.
5. Perftues e Rregullues i botës, nji Zot
N'trini, prej t'cilit jeta i rrjedhë njerzimit,
Lumni ty t'kjoftë n'ketë shekull per çdo mot
E n'jetë t'amshimit. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Ti tash fatlum, qi gzon selinë e Empirit,
Per meritime dhanë, me tjerë Qiellorë,
Ban levdin tand t'a çfaqim na mëshirit
Me 'i kangë n'ketë erë.
2. Elterit larg, per Bukë qiellore i denjë,
Kah dnesë me zemer, t'keshë veç ketë ushqim,
Mejherë prej qiellës u panë tue zbrytun Enjë,
Qi t'dhanë Kungim. 209) 209)
3. Tue perkujtue ti dhimbët, qi hoq Shelbuesi,
N'atë varrë t'pergjaket t'krahnerit t'cilat qiella,
E kjartë kundron n'rrembim me 'i shpirtë Veguesi
Mshehsitë e kthiella.
4. Ti prap rrin tue kujtue edhe t'gjitha psimet,
Qi hoq me Krishtin zemra e martrizueme
E Nanës hyjnore; shton n'shpirtë tand naltimet
Kah jeta e amshueme.
5. Trinisë hyjnore levdi i kjoftë n'çdo kohë,
Qi ty t'pajisi menden tanë mirsi,
T'i nveshë dhe tonat n'dritë, me atë zjarm t'i ngrohë
Qi shfren n'lumni. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Per né kandriti prap kjo ditë e gzueshme,
Kur ndera jonë, kunora edhe lumnia,
Bariu dhe Msuesi qiellët pershkoi t'lumnueshme:
T'andojë n'gzim Vllaznia.
2. Ky me 'i natyrë krejt t'butë e sjellë me nderë,
Kur din, se ish' kenë kushtue n'moshë fillestare
Prej nanës n'sherbim hyjnuer, kalon mejherë
N'jetë rregulltare.
3. Gojtar, i paqtë, s'i shmanget pervujtnisë,
I paster n'ecke t'mbara, i hijshem n'ftyrë,
Prej t'gjithve i dashtun, n'lidhje t'dashtunisë
Perherë pasqyrë.
4. Ktej, gjallë ende, në arsye kje Shejt i quejtun,
Nsa gjindej tretë n'rrembim, prej Akuinatit,
Me pupel tue pershtri gjithçka kish' t'ruejtun
Mbi vepra t'Atit. 210) 210)
5. I kjoshin Atit Zot e Fjalës s'mishnueme
E ty, Shpirtë Shejt, me t'dy perherë n'lidhmim,
Me t'ciltë mbretnon nji Zot per jetë t'amshueme,
Lumni e nderim. Ashtu kjoftë.

---

15 Korrik. - Vorri i shejtnueshem i Jezu Krishtit

Hymnus
Sacri Sepúlcri glóriam,
Christi triúmphis ínclytam,
Dulci repléti gáudio
Lætis canámus vócibus.
Hujus, vetústis sǽculis,
Cistérna sýmbolum dedit,
Quo missus olim, cárcerem
Joseph habébat ínnocens.
Hoc, quem fidélis fórtium
Ambit catérva mílitum,
A Rege docto cónditus
Expréssit olim léctulus.
Hoc et tuus, Dániel, lacus;
Et quæ sopóre lánguidum
Jonam ratis portáverat,
Hoc in figúra núntiat.
O petra gemmis cárior!
Thesáure cunctis dítior!
Qualem nec aula príncipum,
Nec gaza claudit dívitum.
Nam tu nec auri múnera,
Nec príncipum fluxas opes,
Sed illud imménsum sacri
Prétium tulísti Córporis.
At, Christe, ditas qui tuum
Caro Sepúlcrum Sánguine,
Tuos, rogámus, sérvulos
Donis tuis fac dívites.
Deo Patri sit glória.
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

a. Në Matutin

1. Vorrit shejt atë nderë t'lumnueshme
Ku sueli Krishti deken n'pré,
T'ia kndojm sot me zane t'gzueshme,
Tue pasë zemren mbushë n'haré.
2. Per te t'kjartë e dha shembllesen
Aj bunar nder shekuj t'shtymë,
Ku 'shuen vllazent, tue shfrye resen,
T'pafaj Zefin si n'burg t'ndrymë.
3. Arka çfaqi kte dikurë,
Qi kje ndreqë prej Mbretit t'dishem
E me togë besnike u thurë,
Prej ushtarësh perbe t'fuqishem.
4. Shpella jote prap, Danjel,
E aj perbindsh, qi Jonen zgrapë,
Mbas tri ditësh prej kah ky del,
Vorrin shejt n'shembllesë e kapë. 211) 211)
5. Rrasë ma e çmueshme se rubinat,
Ma i kushtueshmi nder visare,
Çka as ma t'frytshmet s'mbajn rudinat,
As pallatet s'ndryjn krenare.
6. Dhanti ari n'ty s'u varte,
S'ishin mbrendë as malle as pronë,
Por atë çmim t'pamatun barte
T'trupit shejt t'Shelbuesit tonë.
7. Por ti, Krisht, qi kë stolisë
Vorrin tand me atë Gjak hyjnuer,
Sherbtorë tu ban t'jenë pajisë
Me hir t'naltë e gzime qielluer.
8. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Ndieni, avise n'ferr tanë mni,
T'breznisë sonë fuqi perlyese:
Per rrenimin tuej kumt t'zi,
Per Vorr shejt lumninë ngadhnjyese.
2. Parashef n'vegim [illegible],
Çka edhe e kndon Profeta atëherë,
Mbi Vorr t'Krishtit shum t'lumnueshem, 212) 212)
Qi do t'shifshin shekujt tërë.
3. Ky asht aj Mbreti ma i fuqishem,
Qi i then ferrit çdo pushtet,
E i hjekë dekës zotnim sa [illegible],
Tue naltue trofenë e vet.
4. Mbulue me 'i veshë si bora e bardhë
E rrethue me rreze drite,
Ejlli i Zotit, prej hyjsh ardhë,
Mbi ketë rrasë lajmtar aj rrite.
5. Deri tash mjaft ma lotueme,
Mjaft derë tash kemë fshe edhe dnesë;

Me dhimbë t'randë do gra t'pershkueme
Ndien kto fjalë, qi i ngjallen n'shpresë.
6. Ktu edhe ju, prej dekës s'Shelbuesit
Fort t'lieshtuem e gati dekë,
Shpejt, Apostuj, n'pamje t'Msuesit
Me gzim dhimbët i keni hjekë.
7. E ti, Krisht, me Vorr qi kreve
T'gjitha peinet hjekë per né,
E, tue u ngjallë, mbi dekë ngadhnjeve,
Na resh hiret p'r 'i jetë t'ré. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Verrit shejt etj. (si në Matutin).

22 Korrik. - Sh. Mria Magdalenë Pendestare.

a. Në Matutin

1. Kambët e Krishtit puthë e rrekë
Magdalena kthye n'pendim,
Me lotë lagë, i shinë me flokë. 213) 213)
E me erë lyen per vorrim.
2. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Fjalë e amdhueme e Perendisë, 214) 214)
Na shikjo me 'i dhimbë bujare:
Ambel grishe n'pyrg t'lumnisë
Magdalenën pendestare.
2. Drahma e tretun, gjetë, kje mblue
Me kujdes fillë n'kashë mbretnore; 215) 215)
Guri i çmuem, prej baltet pastrue,
N'vezullim mune flakët qiellore.
3. Jezu Krisht, per varrë mjeki,
Per t'penduem e vetmja shpresë,
Neper lotë t'Magdalës Mari
Per mkat tonë jep falje e ndjesë.
4. Shum e dhimbshme Nanë e Zotit,
T'bijt e Hevës t'rrëxuem mjerimit,
Prej njimijë tallazesh s'motit,
Drejtoi t'gjithë n'lima t'shelbimit.
5. Zoti i vetem pastë lumninë
Per çdo hir, qi zgjon veprimet,
E mkatnorve gjith fajsinë
Jau nësitë e u jep shperblimet. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ati i dritve, kur shikjon
Magdalenen pendestare,
Dashtuninë e flakët ngadhnon,
N'parzen akllin tue shkri fare. 216) 216)
2. Prej dashtnisë nget kjo e varrueme
Tu kambët shejte e n'lotë i rinë,

Edhe i lyen me erë t'kushtueme,
Pada i puthë, me flokë i shinë. 217) 217)
3. Frigë nuk ka, kur Kryqës i afrohet,
Rrin bri verrit tanë mjerim,
Para ushtarve kjo s'shmangohet:
N'dashtni friga s'ka qindrim. 218) 218)
4. Jezu Krisht, dashtni e vertetë,
Fajet tona na i pastro;
Zemra jonë n'hir tand t'ketë jetë,
N'mbretni t'qiellës perherë na gzo.
5. Zoti i vetem pastë lumninë
Per çdo hir, qi zgjon veprimet,
E mkatnorve gjith fajsinë
Jau resitë e u jep shperblimet. Ashtu kjoftë.

VIII. Festat e Gushtit

2 Gusht. - Kushtimi i Bazilikës Patriarkale të Sh. Mrisë s'Ejve në Perciunkul (Ndjesa e Sh. Françeskut)

a. Në Vesper perpara

1. T'jehojë me gzim n'ketë ditë me kangë t'lumueshme
Shejtnija e Zojës, Françeskut aq n'dashtni,
Mbi t'cilen Krishti ktheu dhantinë t'kushtueshme
Nper lutë t'Nanës Mri.
2. Pat thanë po Krishti: Baj gjithçka dishron;
Kushdo ktu, Nanë, penduesham t'vijë e t'kjajë
Per mkate t'veta, gjith si t'jenë, n'ngadmen
Çdo faj t'ia lajë.
3. Rrethojn prej s'gjithash anësh ketë truell, qi
asht ndera
E Nanës hyjnore, e hiret aq t'dishiueme
I xjerrin t'gjithë, ku e hapët perherë asht dera
E jetës s'amshueme.
4. Dhantitë e veta t'grumbullojn rropatem
Mbi elterë t'kushtuem Zojës Mri, e atë mbleje t'
pshijshme
Si t'huej si vendas me e stolisë kitatem
N'nji trajtë ma t'shijshme.
5. Ndertesa e vegel, Krishti qi e bekoi,
Me 'i tempull nveshet t'naltë, shum ma t'shkelqyeshem;
Kshtu zani i saj nper botë u hapë pershkoi,
Jehoi pelqyeshem.
6. Edhe n'njimijë krahina shejt naltohen
Tjerë tempuj, t'cilve kjo tane u pshteti
Vetë Pjetri, 219) t'cilit s'naltë n'derë i lshehen 219)
Me mshrirë pushteti.
7. Trinisë hyjnore kur para t'i dalë,
Qi, shty prej lutjeve t'Marisë, gabimet
U shlyen fajtorve e [illegible] jau falë
Edhe ndeshkimet. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin

1. Atë ndertesë t'pervujtë kushtue
Marisë Virgjin, Nanës hyjnore,

Qi prej Ejësh e kanë emnue,
E nderon Françesku prore.
2. Ma i perzemert n'botë nuk hapet
Kurrnji vend per lutje t'tia;
Ktu i kalon ky vjetët e kapet
Prej ktej fillë e kah lumnia. 220)
3. Ky t'Zojës Mri me ndermjetsi
Ktu tre Urdhna t'mdhaj harten,
E ma t'parët mbledhë shokët e ri,
Zotit klaren ktu e kushten.
4. Nen ketë mblojë pada i livisë
E i bashken urditë e veta;
Si ushtarë t'Krishtit ktej i nisë
N'lufta shejte çeta-çeta.
5. Nder kto treme 'iherë t'bashkuem,
U thotë shokve t'zejshin vend;
E, prej ktej kta ndeshta t'dbuem,
Prap do t'kthejshin ma kendend.
6. O Nanë Virgjin, t'keshë nen mprojë,
T'a bekosh Shejtnoren tande;
Derçi n'kambë kjo botë t'qindrojë,
Per lavd tand jehon me ande.
7. Lumni t'kjoftë ty, Krisht Shelbues,
Qi je lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

220)

c. Nder Lavde

1. Vetë prej qiellës e lumja Zojë
Bashkë me Bir hyjnuer denjohet
Atë Ndertesë t'pervujtë t'shikjojë,
Qi prej mija Ejësh rrethohet.
2. Pra Ndertesa shejte u pa,
Kah n'banesë Qiellorësh u shndrrue,
Tue kandritë me dritë pa da,
Me kangë t'gzueshme tue jehue.
3. Nsa asht tu'u lutë Françesku, vron
Me sy nalt ketë gja masmirit,
E Shelbuesin fillë adhron,
Edhe Nanen pershndetë t'hirit.
4. E kah Krishti sjellë tanë shpresë:
Kushdo, i thotë, qi t'hijë n'Shejtnore
I penduem, t'gjejë falje e ndjesë
Per faj t'vet n'mirsi hyjnore.
5. I a kryen Krishti burrit t'ndershem,
Tue hi Zoja n'mjes, dishiret:
E ktu jep nji shenj t'perhershem
T'dashtnisë s'vet, tue reshë mb'né hiret.
6. Eni, kombe, e n'troje t'hishme
T'Nanes hyjnore t'delni e t'hini:
Ktu do t'xjerrni ndihmë t'fuqishme,
Fajet tue ja ktu do t'shkrini.
7. Lumni t'kjoftë ty, Krisht Shelbues,
Qi je lindë prej Zojës s'Bekueme,

Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

d. Në Vesper

1. Zoja, yt Bir ty kurr s't'mohen
Sa dhanti t'i lypsh t'kushtueme;
T'keshë nen mprojë pra ke t'nderon
Ty n'Shejtnore t'shugurueme.
2. Na large kufijve tonë
Çka na sjellë nder t'zeza t'motit,
E t'mbajmë larg me tmerë gjithmonë
Çka moi né terhjekë mni t'Zotit.
3. Per fat t'zi po na'm mkatnue,
N'pendim t'zemres ban qi t'kjajmë
Çdo faj t'bamë; e, sa u hutue,
Çdo ndeshkim per te t'a lajmë.
4. Ban qi jeta jonë t'kalojë,
N'shpirtë Françeskut tue i pergja;
E perkurmë e e dlirtë t'qindrojë,
N'faje zemren pa e pegà.
5. Kshtu edhe zemra, kur t'patrohet,
N'dashtni shejte gjemë qindresen;
Prej Shelbuesit kjo bekohet,
Kur per faje na e sjellë ndjesen.
6. Lumni t'kjoftë ty, Krisht Shelbues,
Qi je lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

4 Gusht. - Sh. Deda. Themelues i Uurdhnit t'Predikatarve

a. Në Matutin

1. N'lufta t'Zotit si drejtues
Deda lavde meriton,
Qi, tu' u ba burrë ungjillues
Me punë emnin mirë perkon. 221)
2. Tue ruejtë lilin t'papegamë
T'virgjinisë, si Ejët, perorë,
Si unë ndezë me zjarm t'padamë
N'zéll flakrete per fajtorë.
3. Nen kambë boten tue nenshtrue,
Vuni dorë nder punë t'madhnueshme,
Me anmik kapet pa u lidhtue,
Pshtetë veç n'hire e n'ndihmë t'hyjnueshme.
4. Luftë me fjalë e mrekulli
Ban, e Vllazent n'botë dergohen;
Ietët t'permalëshme, derdhë n'dashtni,
Pada lutjeve u shtohen.
5. Zotit nji e n'trini n'këtë dhé,
Si edhe n'qiellë i kjoftë nderim,
Neper lutje t'Dedës qi na
Na dhashtë gzimet per veshim. Ashtu kjoftë.

221)

b. Nder Lavde

1. Ketë gzim t'ri mjes nesh t'perftuem
Me nji kangë sa ma t'kumueshme

Shejtit Dedë t'ia çfaqë t'lumnuem
Sot kjo vallja jonë e gzueshme.
2. Nsa mban bota prej mbarimit
Dergon qiella ketë hyll t'ri,
E t'ngujuemve n'burg t'mjerimit
Me hir t'naltë u reshë liri.
3. Tue çpallë msimet ma fisnike
Prej Ungjillit n'kombe t'botës,
Dbon murtajen heretike:
Urdhen t'ri i çet para frretës.
4. Asht njikje ajo gurrë e cekë,
N'nji lum t'madh çi shkon tu' u rritë;
Derë n'ma t'skajshmet vende prekë,
Mende e zemra tue kerçitë.
5. Zotit nji e n'trini n'ketë dhé,
Si edhe n'qiellë i kjoftë nderim,
Neper lutje t'Dedës çi né
Na dhashtë gzimet per amshim. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Gzou, Kishë shejte, nanë e jonë,
N'zemer tande t'jeshë e knaqun,
Kah n'lumni, çi zgjatë gjithmonë,
Prej bijsh tù pada jé e çfaqun.
2. Deda i lum, çi ~~xxxxxPrisë~~ asht Atë e Prisë
Per urdhi t'Predikatarve.222) 222)
Derë n'skaj ndriti t'rrekullisë,
Bashkue n'qiellë n'çetë t'Dishmitarve.
3. Prej mundimesh s'trupit lirë,
Ka tash n'dorë lumninë qiellore:
N'vend t'litarit t'skamit t'vshtirë
Asht stolisë me 'i veshë mbretnore.
4. Era e mirë n'verr tue ngallitë
Bashkë me mrekulli gjithnduer;
N'sherbtuer t'Krishtit kjo leçitë
Punët e mdha t'Mbretit hyjnuer.
5. Zotit nji e n'trini n'ketë dhé,
Si edhe n'qiellë i kjoftë nderim,
Neper lutje t'Dedës çi né
Na dhashtë gzimet per amshim.*) Ashtu kjoftë.

6 Gusht. - Shperfëtyrimi i Jezu Krishtit

a. Në Matutin

1. O ju, Krishtin çi kerkoni,
Çoni sytë derë n'lamë t'hyllisueme:
Pa vonesë aty do t'vroni
Nji shenjë t'kjartë t'lumnisë s'amshueme.
2. Nji gja shofim tanë madhni,
Çi s'e kapin t'kohës dy tiset:
T'naltë, t'shkelqyeshem, t'pakufi,
Shum ma t'lashtë se qiellët e aviset.
3. Mbi t'gjithë popujt ky asht aj Mbret,
Si edhe Mbret mbi fis t'Judesë,
Çi kshmet n'dishir e pret
Per mbarë boten si Shperblesë.

*) Shih edhe Sekuencen e Meshës në këtë ditë (4.VIII.), Nr. X.

4. Prej Profetësh ketë Mbret t'dishmuem
E pre' asish, çi kjenë kundruesa,
Dishmues Ati urdhnon i amshuem
T'a ndigjojmë, t'i jemë besuesa.223) 223
5. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Zblue ~~≠~~ veç njerzve t'pakrenë,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Jezus, dritë n'terrina t'vajit,
Zemrën tonë nsa e kndellë me gzim,
Largon n'mende lpenë e fajit
E na mbushë krejt n'ambelsim.
2. Sa i gzuem asht aj, çi e kundron
Ti, çi rrin n'anë t'djathtë Atnore
E mbi atdhë dritë t'ambel lshon,
Çi s'ia çfaqë ndiesisë trupore.
3. Ti, shkelqim lumnie s'Atit,
Dashtuni e papershkrishme,
Thyerë na shtje per pranga t'mkatit
E dashtni na resh t'fuqishme.
4. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Zblue veç njerzve t'pakrenë,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. O ju, Krishtin etj. (si në Matutin).

12 Gusht. - Sh. Klara Virgjin, Themeluesja e Klariseve

a. Në Matutin

1. Vasha e pastër lindi bijat,
Çi perkojn n'mendim amnuer,
Fate t'Krishtit, xanse t'tijat,
Pa e njeftë epshin shekulluer.
2. Emni i saj sa shpejt perhapet,
Shtrihet emni shejt mejherë,
Nder veprime msimi kapet,
Lulet n'kopshtë qindrojn perherë.
3. Pa venesë kuvende t'reja
Neper botë gjithkah naltohen,
Mbas udhzimit t'Nenës ndritë feja,
Tjera çeta motrash shtohen.
4. N'trup fuqie shkon tu u shtri,
Çi nder smundje gjatë [illegible],
Vrull virtyti merr tu' u shtri,
N'parzem shejt, çi ashtë [illegible].
5. Fort kah fundi rendon lngimi,
Derë çi mbrrillet dita e mbrame,
N'fytyrë t'meritun kndellet gzimi
Per jetë t'qiellës, prej dheut e dame.
6. Nsa nderim me lavde t'japim,
Na i mpre lutjet zemret dalë,

Ndihmë na resh, lumninë t'a kapim,
Mbasi fajet t'na jenë falë.
7. Trini shejte, ban t'dihesim
Per dashtni e lumni qiellore
E n'nji ravë me Klaren t'shklasim
Me virtyte shtrue hyjnore. Ashtu kjoftë.

b. Ndër Lavde

1. O ma e kjartë se drita, Klare,
Bijë e Gurrës s'pashueme t'dritës,
Ma madhnueshem kjo ditë mbarë
Shef ngadhnjimin tand kandritës.
2. T'gjitha gzimet t'jetës, qi rrshet
Tue i perbuzë, Shëlbuesin ndoqe,
Qi mjes lilesh me ande t'pret.
Ty, Shejtneshë, me tjerat shoqe.
3. Veshash shejte e zgjuet rojtare,
Me virtyte mirë pajisë,
Ktyne u bashesh dhe pristare,
Me hir t'Zotit tue i stolisë.
4. Me Françeskun n'nji ravë bjen
E tri luftat mundë trimnisht;
Nsa pade mbi trup ngadhnjen,
Permoi botë e djall ~~[illegible]~~ lu anisht.
5. N'mbretni t'dritës ~~[illegible]~~ ti tue lumnue
Porsi bijë e denjë me Atin,224) 224)
Ndihmë na jep ti pa pushue,
Qi n'mni t'kemi perherë mkatin.
6. Trini shejte, ban t'dihesim
Per dashtni e lumni qiellore
E n'nji ravë me Klaren t'shklasim
Me virtyte shtrue hyjnore. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Vallja jonë le t'kndojë n'ditë t'sotit
N'lavd t'ksaj Vashe tanë nderim,
Qi, nper gjurmë tue u vu t'Nanës s'Zotit,
Gjet n'virtyte jetë e gzim.
2. Nder skamnore e para bi,
Me dhanti prej qiellës pajisë,
Kjerrë shperblime n'pafajni,
Trup e shpirtë me te stolisë.
3. Hylli i ri kandriti dhenë:225) 225)
N'atë shkelqim t'tij mendet skjaren;
Po kjo Drite, qi ndritë e xenë,
Desht t'skjarojë n'vjetë t'para Klaren.
4. Krjedhë n'dej t'saj gjak fisnikie:
Ende shekllit pa i vu themer,
Perabas veprash pershpirtnie
Kushton gojë e mendë e zemer.
5. Ngjeshë me petk e ligjë t'vorfnisë,
E Françeskut bima e parë,
Klara, kansje e hyj't t'dashtnisë,
N'dritë kandriti boten mbarë.

6. Mundet shekllit, mishi e gjaku,
Per Nanë t'Krishtit ndezë kramnorin,
E ngujon n't'Kryqnuemin laku,
E skamnore ndjekë skamnorin.
7. Perbuzë gjak edhe gjini,
Lidhnisë s'trupit, shekllit rrqasun,
Ndry si n'burg e shmangë n'Vetmi,
Me dhanti qiellore e pasun.
8. Si n'nji vorr e ndryme mbshet,
Shekllit t'keq e shkapullueme,
Fajes s'hyjit veç s'i dshet.
N'ato troje krejt t'veçueme.
9. Molojët e dobta n'trup t'moritun,
Qi e ngushtojn najineset dermuese
E pendesët e mbajn t'topitun:
Lutja kapë naltsitë kundruese.226) 226)
10. Trini shejte, ban t'dihesim
Per dashtni e lumni qiellore
E n'nji ravë me Klaren t'shklasim
Me virtyte shtrue hyjnore.*) Ashtu kjoftë.

22 Gusht. - Shtatë Gazmendet e Virgjines Mri.

a. Në Vesper perpara

1. O popull besimtar, tash duhet t'kndojm
Lumninë e dhanun Nanës s'Shëlbuesit tonë
E atë gzim t'madhnueshem t'saj t'kremtojm
Me kangë e vallë bredhë n'jemonë.227) 227)
2. Tue u djergë prej s'naltit Ejlli lajmsë qiellue
Nsa shpremë punë t'madha, kjo Vashë mbi t'gjitha zgjedh
Krijuesin xen mejherë n'Krshnuer,
Nanë bahet per t'Adamit rrjedhë.
3. Kur pa pritesë te nana shkon n'pasi
E Gjonit, n'ndihmë u vjen kjo nevojtarve,
Kur Krishtin lindë, dergon dhanti
Qiellore n'zemra e n'mendë t'Shprestarve.
4. Dhantitë nsa dijsat t'Birit paraqesin,
Me zell perhapë nper botë kjo fenë hyjnore;
E n'tempull kur gjenë t'Birin, presin
Skamnoret prej saj çdo t'mirë qiellore.
5. Perabas ngushtimit t'dekës tue ndie gazmend
Per so ngadhnjime t'Krishtit, t'ajeret n'[illegible]ton;
E marrun n'qiellë, prej atej qi [illegible]kend
Qi lngon n'mergim, mirësisht shikjon.
6. O Krisht, me bujari qi [illegible] t'Nanen
Fisnike: ty, kush t'ndjekë me vetmohim,
Tue shkelë n'ketë jetë te mraktat, t'banen
N'lumni ban t'këtë me ty p'r[illegible]shim. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin

1. Ju, oj t'[illegible]tun, zanë bashkoni,
E gzimet t'Nanës s'Shëlbuesit,
Qi ksaj Zoti i dha, tregoni
Me kangë t'denjan lavd t'Krijuesit.
2. Kur Lajmtari s'nalt' dergue
Mendes s'Zotit t'Shtrueme e ~~[illegible]~~ shejte,

---

*) Shih edhe Himnat e ditës 23 Shtatuer

Fjalen, Atit t'naltë bijue,
Zen n'krshnuer n'virtyt t'Frymës Shejte.228) 228)
3. Me fjalë gzimi nsa kunaten229) 229)
Shkon me e pa, me te pergzon,
E, drejtue Zotit uraten,
Perherë t'lume vetin kndon.
4. Edhe ate-herë Virgjin tue mbetë,
Prej mbarë botës t'Mshruemin lindë,
Qi me sparit e adhron vetë,
N'kundrim t'tij pada tue u bindë.
5. Permbas prijes s'hyllit t'ri
Shef kah Dijsat bijn me gzim
Para Fmijse hyjnuer n'dishmi
E ~~[illegible]~~ dhantitë lanë n'perkushtim.
6. Jezu Krisht, ci Nanës s'matrueme
Kandshem n'shpirtë i shtjen galdimet,
Atit, ty e Frymës s'pakrijueme
I kndojm gzueshem gjithë lavdimet. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. N'kje se zemren, Nanë, pikllimet
Prej gjithë anësh t'a pezmatojn,
Prap prej qiellet t'shprazmen gzimet,
Qi ato dhimba 'i kufizojn.
2. Nsa rrin Djalin tue kerkue,
N'qytet shejt, tue u theke n'ngushtim,
Vonë kte e gjenë tue ligjirue,
Kan çetës s'dijsh~~[illegible]~~ me u jep udhsim.
3. Ke, e mjerueme, shum vajtove,
Mizorisht p'r 'i dung t'mbertyem,
Kishtas Djalin granë kundrove,
Lakut t'dekës prore t'shkaperthyem.
4. Tue u pervlue me zjarm t'dashtnisë,
Sa i mbylle sytë ksaj perftyresë,230) 230)
Fille, pajise me gzim t'lumnisë,
Xjerrë selinë mbi çdo krijesë.
5. Si sherbtore besnike perherë,
Qi pergzojm me ty t'gazmueme,
Virgjin, ban, qi, lotet tue terë,
T'kemë shperblimin n'jetë t'amshueme.
6. Jezu Krisht, ci Nanës s'matrueme
Kandshem n'shpirtë i shtjen galdimet,
Atit, ty e Frymës s'pakrijueme
I kndojm gzueshem gjithë lavdimet. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Me 'i za t'kumueshem t'perkujtojm galdimet
E Nanës hyjnore besimtarë sa jemi:
E kjo sherbtorve u jep n'këtë botë udhsimet
Per n'jetë t'lumnueshme.
2. Ajo, qi meritoi t'a lindte Fjalen
E Atit t'naltë, tue zbritë n'te Fryma Shejte,
Na lidhte me Hyjin, hiret kah t'na falen
Per fryte t'çmueshme.

3. Ajo, ci Elizabeten pa pritesë
N'pasi e ngushllon, t'i shofë mundimet tona;
Kah Hyjin lindi, ajo debitë t'na i pshtesë
T'nji paqës s'perhershme.
4. Kush shef kah Dijsat n'Njerin-Zot kanë ndeshë,
T'na marrë n'dritë t'eper, si t'jemë herrë terrinash;
Kush t'shmangun Krishtin n'tempull gjet, t'na reshë
Dhantitë e vlershme.
5. Kush t'shkapun t'Birin lakut t'dekës pershndetë
Mektimet tona prej andej t'lenojë;
E ne, nsa qiellen depertou me qetë,
P'r amshim t'na zojë.
6. O Krisht, ci Nanen tande edhe n'këtë jetë
Gazmove, deh, kundroi mirsisht t'merguemt,
Qi lavde t'kndojm, kah ti le t'rrahin fletë
Nper t'lumen Zojë.*) Ashtu kjoftë.

25 Gusht. - Sh. Ludoviku Mbret. Fajtori i III Urdhen

a. Në Matutin

1. Ma i madhi Mbret i mbretve, qi fuqishem,
Mbretnitë krijove t'gjitha e i danë permbas vullndet
Prej kemit tempujt nsa tymojn e shishem
Me zane ushtojn, ndiej lutjet ba n'lavd t'Mbretit.
2. Tue lindë shi n'purpur, qyshë n'vogjli ven dorë
N'pruteka t't'parve Ludoviku e t'shkojë
Mbas prijes s'Nanës s'pershpirtshme danë, s'njef korë,
T'i sherbejë Krishtit, para se t'mbretnojë.
3. Shternguеshem t'drejten çmon, me ligjë qytetet,
N'dashtni qytetast mban, anmiqët me frigë;
Me pershpirtni then qiellen, n'te veç pshtetet,
Ngrehë tempujt Zotit, kti i kushton çdo ftigë.
4. Mandej hakmarrsë i vonë per gjak t'krishtenë,
Shpinës s'peligut bjen, e n'breg barbar zhvillon
Flamuret; sulmi priten n'anmiqë gjenë,
E veç per Zotin jeten fli kushton.231) 231)
5. Trinia shejte pastë gjithmonë ngadhnjimin,
Lumninë e nderen, lavdin t'pambaruem,
N'njisi, qi, tue shestue mbarë rruzullimin,
Mbretnon perherë gjatë shekujve t'amshuem. Ashtu kjoft

b. Nder Lavde

1. Me kem tym qesin tempujt, kanga ushton;
Nsa mbreti trim anmiqët mundë n'luftë t'rrebnueme,
Per ty, Krisht, tue luftue, ky veç kerkon
Kunorët e amshueme.
2. Ky ndezet n'shpirtë t'pertrijë nderimin tand;
Ky t'shkapunt varrit t'Zotit desht t'bashkojë,
Per popujt e krishtenë me armë n'dorë ky u trand
Tokët shejte t'pshtojë.
3. Metzi kujton ky lavdin luftarak,
Veç ty, qi t'nënshtron t'gjitha, prorë t'sherben;
T'sundosh veç ti, i bon prisit zemra lak,
Pa ty s'ngadhnjen.
4. Qindron n'lutë tande i pshtetun, zemer merr
ma t'forte prej vete rrenimesh, durimtar;

---

*) Shih edhe Sekuencen e Meshës në këtë ditë (Nr. XI).

Jep tagre i mujtun: mjes armiqve s'bjerr;
Krin si gjyqtar.
5. I kjoshin Atit Zot e Fjalës s'mishnueme
E ty, Shpirtë Shejt, me t'dy perherë n'lidhnim,
Me t'cilt mbretnon nji Zot per jetë t'amshueme,
Lumni e nderim. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Ty lufta tjera, Ludovik, hyjnore
Prap t'presin: t'kryqës tue mbajtë perherë meadrakun,
E anijat shejte n'shpresë drejtue qiellore,
Per Krishtin ballë tinajsh don t'derdhish gjakun.
2. Tue rà, fiton: e deka ty ngadhnjimin
T'a bjekë, t'a shton: per t'pavorruem ktu trupin
T'a mblojn po palmet, t'pregatitë shperblimin
Bujar empiri, kshtu kunorët nuk t'hupin.
3. Tepricat tua n'truell t'atdheut risjellun
Kte e mprojn, kah, Zotit pranë nsa ti mbretnon,
Kullotë mjes lilash n'lamë t'amshueme t'mbjellun,
E tane mirsi punët tona atje i kundron.
4. Trinia shejte pastë gjithmonë ngadhnjimin,
Lumninë e nderen, lavdin t'pambaruem,
N'njisi, qi, tue shestue mbarë rrukullimin,
Mbretnon perherë gjatë shekujve t'amshuem.
Ashtu kjofte.

IX. Festat e Shtatorit

14 Shtatuer. - Naltimi i Kryqës shejte

Te gjithë Himnat si në Kohen e Mundimeve, te Pjesa e veçantë e Vi
tit Kishtar, X, porse tue bà ndryshimin e dukun te Himni i Vesprit, str
6, varg 2, sikurse shenjohet atj.

15 Shtatuer. - Shtatë Dhimbat e Zojës së Bekueme

a. Ne Matutin

1. Ah, sa valët e lotve i dirgjen,
Ç'dhimbë mizore e depërton.
Nsa e mjerueme Nana Virgjen
Shkapë prej cungut t'vrashte kundron
Atë Djalë t'vet hyjnuer n'gjak rî,
Pa 'i shenj jete ngrykë saj shtrû.
2. Atë ftyrë t'kandshme, atë parzem t'terun,
Bashkë me atë zemer n'heshtë [illegible] t'pershkueme,
Atë dorë t'djathtë me heker t'therun
Edhe t'shmakten n'kryq t'gozhdueme,
Kambët e tija ba krejt plagë,
E trishtueme, n'vajë ia lagë.
3. Njiqind herë e njimijë herë
I shtërngon, i rrokë me rend
Krahë, krahnuer kjo Nanë e mjerë,
N'permallim tue thekë gjithkend.
Fija e jetës ksaj gati i shkimet,
Shkrihet krejt nder pathje dhimbet.
4. Den, Nanë Virgjin, t'lypim hîr
Per lotë tù, qi xuer dashtnija,

E per dekë me aq kob t'tand Bir,
Si per purpur t'varrve t'tija,
Kete dhimbë t'ashper t'zemres sate
N'zemra tona kthellë e hukate.
5. I kjoftë Atit si edhe Birit
E Frymës Shejte t'bashkamshueme,
Ci sundon mbi fron t'empirit,
Gjith lumnia e pambarueme.
Ashtu lavdi edhe nderimi
N'qiellë e n'tokë sa t'zgjasë amshimi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Me ma t'nalten Atë butsi,
Varrët e Krishtit, Birit tyt,
E shtatë dhimbët e Virgjnes Mri
Ban t'kujtojm perherë me fryt.
2. Lutje t'bajm, t'na sjellin pshtimin
Lotët e derdhun t'Nanës hyjnore,
Ci i qet n'punë per t'shtue shperblimin
Per mungesët e botës fajtore.
3. T'sjellë kujtimi i idhtë mbi dekë
E i pesë varrve t'Fjalës s'mishnueme,
Si edhe dhimbat prej Nanës hjekë
Per né t'gjithë mbretninë e amshueme.
4. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Ci ké psue per né sherbtorët,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues
Si n'kete botë, si nder Qiellorët. Ashtu kjofte.

c. Ne Vesper

1. T'a mbloje po mbramja token pernjiherë
E rrezet kobshem dielli t'rrqasë jetsore,
Nsa tue kujtue rrij prenë e dekës tanë tërë
E atë katastrofë hyjnore.
2. Kundruese rrijshe, Nanë, n'gjith atë psime,
N'mjerim e zhytun, zemren mban t'qindrueshme,
Nsa Djali i varun n'kryq ish' nder [illegible]
E ishte te gjamë t'frigueshme.
3. E Biri yt, n'sy tù per kryq mberthye,
Prej s'rrahnash shprishë mizore e n'gjak i mbluem;
Prej varrve t'hapna, mija shejete [illegible] ktmye
N'atë parzem t'martrisuem.
4. Heu! Shputa e pshtyme e [illegible] rande me varrë,
E gozhda e temth e mirrë e [illegible] e [illegible],
Et, ferra e gjak, [illegible] n'zemer t'dhimbshme barrë
E rande, e [illegible] t'heshtë!
5. Kshtu, Virgjin Nanë, qindron ti ma bujare
Se t'gjithe Martirët, nji [illegible] e ré,
Si nuk t'pershkue ty deka [illegible],
N'ë dhimbë t'rrebtë pershkue si jé.
6. Trinisë hyjnore i kjoftë lumni e nderim,
Ci forcë si i dha t'Martirve ksaj Mbretneshë,
Nper lutë t'fuqishme t'saj né pa pushim
Nder t'vshtira forcë t'na reshë. Ashtu kjoftë*)

---

*) Shih Himnat në Pjesen e veçantë të Vjetit Kishtár, XI, të Prenden mbas së Dieles së Mundimeve.

17 Shtatuer. - Varrët e Sh. Françeskut prej Asisit

a. Në Vesper perpara

1. Permbi mal t'Alvermës tregohen
T'Kryqës shejte mshehsitë,
Ku barate t'mdha dhurohen:
Shperblim per fajsitë;
Prej Françeskut nsa persmkohen
T'ksaj Kryqe shndritsitë.232) 232)
2. Mbi ketë mal ky burrë shpeshtote
N'nji shpellë vetmitare,
Si skamnuer e i shmangun bote,
Ngjimestë pendestare:
Ndezun vapë, dashtnimë etshete
N'pshertime bujare.
3. Vetem ndry, nder lutje tretë,
Naltohet n'kujtime:
Mbi veprime t'Kryqës ndale fletë,
Kalon n'perdhimbtime:
T'Kryqës lypë frytin t'ndije aj vetë,
Per meket n'flakrime.
4. Fille te ky prej qiellës vjen moreti
me veshe t'Serafini:
me dy flete, hapë n'ajr, nateti,
Mbi trup kater shtrini:
Mbi shenj t'Kryqës kta bindshem pshteti
me 'i pamje florini.
5. Ktu sherbtori vren Shelbuesin
E pshem, por t'pasueshem,233) 233)
T'Atit Driten e Ndriçuesin,
Aq t'mirë, aq t'ndigjueshem:
Zanin ndien ky n'Ligjiruesin,
Per te t'pashqiptueshem.
6. Brija e malit n'flakë shkrumohet
Nder sy t'afersise:
Nsa Françeskut zemra i shndrrohet
~~[illegible]~~ Nder vapë t'dashtunisë:
Trupi i tij mejhere kundrohet
me varre t'çilna t' Flisë.234) 234)
7. T'naltoja lavde ka' i Kryqzuemi,
Qi bane ligshtinë tonë:
Ktë e madhnon i bashkë-kryqzuemi,
Tue barte varret n'Tenzone;
Tash Françesku asht ma i trajtuemi
Si e Krishtit jehonë. Ashtu kjoftë.

b. Ne Matutin

1. Armët e Kryqes, qi kapte kandritte,
N'gjumë Françesku i pau kah flenë,
E ndjeu Krishtin kah po flitte:
N'ty kto t'gjitha kanë me kenë.
2. Aj virtyt, prej Kryqës qi reshet,
Armët e Kryqës ia fali atì,

Kshtu Françesku mirë perveshet,
Kundra anmikut merr fuqi.
3. Msimi shejt i Kryqës pat vlerë
Mbi Françeskun, tri herë kshillë
Qi muer, Librin235) kur tri herë 235)
Çilë: n'virtyt ktu xuni fille.
4. Pershpirtnia n'Kryqë t'Shelbuesit
Tanë kujdesin ktì i terheq,
E dishiri i dashtunuesit
Kje, çdo nxim kur n' te perpoq.
5. Nder mundime t'Kryqës sa sheh
Per né Krishtin, tue u trishtue,
Kshillin ndjeu prej tij si n'jeh:
Kshtu edhe ti ké me m'gjasue.
6. Gjurmët e Kryqës Françesku rrahë,
Prej Kryqës shejte forcë ka marrë:
Prej saj n'zemer, n'kambë e n'krahë,
Si Shelbuesi, u therë me varrë.
7. Hiri i Kryqës edhe fuqia
N'ballë e n'shise t'na shenjojë
Per luftë t'jetës, mandej lumnia
Never te n'anshim t'na gzojë. Ashtu kjofte.

b. Nder Lavde

1. Gzeu me zemer, qetë skamnore,
me 'i Prisë t'vorfen pse e pajisun;
N'ketë ditë t'tij perkujtimore
Valle e kangë n'lavd t'tij t'jenë shtisun.
2. Ky i pervajtë, i thjeshtë, i drejtë,
Kerkon pacen n'dashtuni:
Gjithkah driten hapë metshpejtë,
Flaka merr n'trup t'brishtë vrulli.
3. N'petka t'vrashta trupin mblue,
Prej Frymës Shejte i xemë t'Ngushllueshit,
T'qiellës barate e kanë naltue,
Tue e stolisë me Varrë t'Shelbuesit.
4. Trap e botë nen kambë u moren,
T'gjithe anmiqët i shpartalloi:
Meritoi ngadhnjyes kunoren
E artë, pse kshtu veproi e msoi.
5. Del prej bote n'skamje i eveshun,
N'qiellë veç hinë n'merita i pasun:
N'virtyt zemrat janë pernjeshun,
T'liga e varrë nder t'mundë janë proqsun.
6. Ate e prise n'skamnore s'vertetë,
Ban qi n'shpirte na t'varfen t'jemi;
E prej dekes si t'dalim n'jetë,
N'mbretni t'qiellës seli bart Kemi.
7. Atit, Birit, Shpirtit Shejt
Ndera i kjoftë e pambarueme:
N' hir t'ktij Shejti bashkë me Ejt
T'gzojm lumninë e jetës s'anshueme.
Ashtu kjoftë.

d. Në Vesper

1. Mbylli jeten prisë mbi Freten,
Tash Françesku merr shperblimin,
Ku e verteta ka rrajtë jeta
N'ty, Shelbues per tanë njerzimin.
2. Vllau t'pergzohet, kah naltohet
Pjestar Ati n'mbretni t'qillit:
T'ndalen vajet, t'jehojn vallet,
Me kange t'qielles t'perkojn njifillit.
3. T'zjerrnin bote n'gzime t'plote
Provojn shenje t'mrekullueshme:
Asht n'gzdime e n'kumerime,
Kush tash gjindet n'jetë t'lumnueshme.
4. Per visare t'jetës mundqare
Mban dhantitë e mdha t'lumnisë:
Ke naltoni, ke nderoni,
Asht vetë Zoti i gjith shejtnisë.
5. Kte t'a ndjekin, mbas tij t'hjekin,
Kush nuk mban ma ravës s'Haletit;
Tue pasë prisin, n'dorë t'kuj ndrisin
Me drite t'kjartë flamurët e Mbretit.
6. T'Mbretit shêji mbi prisë ndêji,
Tue e shenjue n'gjymtyrë, n'krahnuer;
Drita siellet, nata pshtiellet,
Hylli i drites kah lindë flakuer.
7. Besnik prisi: hyll e shtisi
Mbreti: prinë, kandrite, largon
Gjith pengesat, e shperblesat
N'gzim t'amshuem ky na i tregon.
8. Grigjen çoje t'Mbretit n'troje,
Prisë, qi çfaqe uredhitë e amnikut;
E në çona e perqandrona
N' gosta t'Mbretit ma fisnikut. Ashtu kjoftë.

23 Shtatuer. - Kthimi i Trupit të Sh. Klarës Virgjin prej Asisit

a. Në Matutin

1. Dashunore e Krishtit, Klare,
Ci prej zanit t'Fatit zgjue,
Braktise treje e fis e farë,
Per te vetin tue e flijue.236) 236)
2. Mbas Bariut fisnik me ande,
Ci t'arejten ravës s'perplotsimit,
Pa u shmangë kund, shkrinë jeten tande,
T'siellet n'gzim çfardo mundimit.
3. Nen ketë msues flatron zelltare,
Ijshë me breza t'artë stelisun,237) 237)
N'gjasim t'virgjineshës kuptare,
Per nderë t'Zojës n'shejtnore t'shtisun.
4. Ktu ato petka, ndreqë aq ket
Me sajime t'ndryshme, i çveshë,
E per Nater t'Krishtit Zot
Me litar thes t'vrashtë ké ngjeshë.
5. Ce se çeta t'panumrueme
Bijash s'reja Nanen ndjekin,

E me ty per n'Fat t'adhmueme,238) 238)
Dritarët ndezë t'ia çejn terhjekin.239) 239)
6. Atit t'dritve e Birit t'ti,
Dritë prej Drite, e Frymes Hyjnore
Perhere lavd, nderim, lumni
I kjoftë n'toke e n'sferë qiellore. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Per Kuvende nderë e dritë,
Si per emen, per jetë t'kjare,
N'darsem t'Kingjit Zot kandritë
E nder Vasha xen vend t'parë.
2. Me 'i bukë t'vetme shpesh ushqen
Atë çetë Motrash n'skam t'ngujueme;
Mejherë anen beshë e kthen
Plot me voj, n'fjalë tande e shtueme.
3. Me kryqë shejte i prekë e shndetin
Ja kthen t'smundve si e kanë pasë;
Me ketë shenj ia then pushtetin
Djallit n'trup, prej ktej tue e rrqasë.
4. Kapesh smbranit n'ditë t'shperblimit;
Permbi hyjet e qiellës naltohesh,
Prej Qiellorësh, fille mbas shtegtimit,
N'seli t'naltë me gzim pranohesh.
5. Ti, tue e lutë me zemer Fatin,
Prej mungades dbon barbarët;
Tash prej andej na mba larg mkatin
E sa t' ferrit janë restarët.
6. Atit t'dritve e Birit t'ti,
Dritë prej Drite, e Frymës Hyjnore
Perhere lavd, nderim, lumni
I kjoftë n'tokë e n'sferë qiellore. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Kthen ngadhnjimi i Vashës madhnueshem,
E t'Françeskut t'ksaj bijës s'Parë;
Françeskanet t'a shprehin gzueshem
N'kange e n'himna kremtimtare.
2. E ti, e Virgjin, n'ndimmë t'na gjindesh
Né, ci lavdet t'kndojm n'kete dite:
E permendun n'shekull lindesh,
Ci nper bote t'perhapshesh dritë.
3. Shi n'vjetë t'para n'treje atnore
Me 'i dritë t'artë si hyll vezullon
Prej virtytesh virgjinore,
Ci n'kete shekall t'urastë [illegible].
4. Me kujdes [illegible] doren
Ja njet dhimpshem, po per ta
Edhe ushcimet shpesh perdoren
Ci, hjeke vetit, zemra u dha.
5. Tue e ngushtue me [illegible] t'rane,
Atë trup t'njome mban prorë shternguet;
E pershpirtshme, orë [illegible]
T'nates kalon nder lutje, e zajuet.
6. Atit t'dritve e Birit t'ti,
Dritë prej Drite, e Frymës Hyjnore

Perherë lavd, nderim, lumni
I kjoftë n'tokë e n'sferë qiellore. Ashtu kjoftë.

29 Shtatuer. - Sh. Mhilli Kryeengjull

Himnat sikurse me 8 Màj.

A. Festat e Tetorit

2 Tetuer. - Ëngjët Rojsa

a. Ne Matutin

1. T'u kndojm sot Engjujve, rojtarve tone,
Qielluer qi Ati i dha natyrës s'ligshtueme,
Percjellsa t'i ishin balle anmiçesh gjithmonë
E mos t'u ndrydhte e shtrume.
2. Mbutar pse aj engjull, si kje rrokullisë
Me t'drejte i perjashtuem selie s'vet,
Kallë mnie, prore rropatet ky t'kerdisë
Per qiellë ke Zoti thrret.
3. Ktu, pra, Rojtar, me gjith kujdes flutro,
Edhe largo pre' atdheut n'dorë tande t'lshuem
Çdo smundje shpirtit dhe banorët çkado
S'i len t'jetojn t'qetsuem.
4. Trinisë hyjnore lavdi i kjofte perherë,
N'fuqi t'padame t's'cilës kjo botë drejtohet
Me dije edhe mirsi, kurrherë pa u knerë:
P'r amshim kjo do t'madhnohet. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Kavatues planetesh i amshuem,
Qi, çkado qi t'jetë, krijon
Me 'i pushtet t'pakufizuem,
Me ac kujdes dhe i rregullon.
2. Gjeju n'ndimme ti turmës, qi t'lutet,
Megjithse shumhere fajtore,
E, nse drita muzgut shkputet,
Kesh nder mende drite qiellore.
3. Prandaj Ejlli yt, i zgjedhun
Per me kenë rreth nesh per rojë,
T'gjindet prane, qi sa jenë t'mbledhun
Ligimi n'faje mos t'na rrxojë.
4. Bosh dredhite t'na i çojë t'dragonit,
Per mjerzim gjithherë smire-zi,
Qi mos t'kape me grep t'çapomit
Krena e parzme t'pa-urti.
5. Sa ma larg p'r anmicë ky frigen
Prej kafijve tonë t'na mbajë,
Paqen t'sjellë, mos t'lajë qi t'flligen
Qytetaret neper murtajë.
6. Atit Zot i kjoftë lumni,
Qi me kryq ke i Biri shejë
E i lyem Shpirti gjith shejtni,
Per çdo vend i ruejtet nper Ejë. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. T'u kndojm sot etj. (si ne Matutin).

3 Tetuer. - Sh. Terezja e Krishtit Fenijë

a. Ne Matutin

1. Ftyrë e bindshme n'qiellë kandritë
E Terezes s'Krishtit Fmi;
Besimtare, shifni n'kete dritë
Nji mnyrë t'ré, qi sjellë shejtni.
2. Me kangë t'ré n'lavd t'saj le t'kndoni
Para Vashes n'moshë t'ré t'shejtnaeme;
Me gjith zemer sot le t'gzoni,
N'te rave jete keme t'shenjueme.
3. Drandofille e lila t'bardhe
Ksaj elterin t'ia rrethojn;
Me fé t'paster ktu tue ardhë,
Zemren n'hir e perforcojn.
4. Derdhni lutje para saj,
Kushtet tueja le t'i mbani;
E fajtori t'lajë me vaj
Çka n'kete jetë pa ligje ky bani.
5. O Shejtneshe, qi u bane flija
Krejt bujare e dashtnise s'Zotit,
Edhe ne t'na ndeze dashtnia
E t'Kryqzuemit per t'gjatë t'motit.
6. Ban, gjurmët tua na tue ndjeke
E n'virtyte tue t'pergjà,
T'gjitha fajet si t'kemë kjekë,
N'pastri t'jetës t'shtegtojm gadà.
7. Na po t'lutna pra me uzdajë,
T'na largojsh prej t'prujta trillesh;
E atë premtim, qi na e dhae, mbajë:
Kesh pre' andej shi drandofillesh.
8. Jezu Krisht, Mbret, Zot, Shelbues,
Ti me Atin paç lumni,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde si edhe
c. Ne Vesper

1. Krisht, kunore etj. (si në Pjesen e perbashkët të Shejtenve, per nji Virgjineshe).

4 Tetuer. - Sh. Françeska i Asizit. Themeluesi i Françeskanve

a. Ne Vesper perpara

1. Nji pinjuell prej qiellit [illegible],
N'mrekuj t'ri tue shprehë [illegible],
Ky t'verbuemve i reshe dritë qiellet,
Gjurmve t'terrave u hapi detin.[240] 240)
2. Egjiptinët tue i pasë [illegible],
N'pasuni k[illegible]n, bor nderë 241)
Gjenë n'vorini t'[illegible]tojë perditë
E i lum mbshet bashkë me t'mjerë.
3. Porsi Apostujt ke i naltuem
Kah naltsitë e drit[illegible] s'ré.[242] 242)
N'pronë t'vorfnise, prej Krishtit ftuem,
Hinë Françesku tanë haré.

a) Koha e Shtatëdhetores, ci zgjatë tri javë, na pregatitë në njifarë mënyre per misterin e Pashkve e, bashkë me Kreshmen, ci vijn mbrapa, na jep nji permbledhje të jetës publike të Krishtit.

b) Koha e Kreshmeve, ci nisë me të Merkurren e të perhimit, na ban me marrë pjesë, gjatë 40 ditve pendese, në ngjinesen e 40 ditve, ci mbajti Shelbuesi në shkreti, e në jeten e tij apostolike.

c) Koha e Mundimeve, ci pershinë dy javët e mbrame të Kreshmeve, na paraqet rrokull 15 ditve pësimet e mbrame të Krishtit e rektimet e tija mbi Kryq, kështuci edhe na të mund desim perkah mëkatet tona.

2) Koha e Pashkve na ban me kremtue ma të madhen nder të gjitha festat: Pashkëet me javen e tyne, ci edhe shpirti ynë të ngjallet me Krishtin e të jetojë, gjatë pesë javëve, ci vijn mbrapa, bashkë me Krishtin, i cili themelon Kishen e ngjitet në qiellë diten e të Shelbuemit. Festa e Rrëshajve e mbyllë ketë Kohë me zbritjen e Shpirtit Shejt nder shpirten tonë.

3) Koha mbas Rrëshajve na paraqet per 24 ase 28 të Diele lulzimin e shejtnisë, ci Shpirti Shejt e Eukaristia perftojn në Kishë e nder Shejten të saj deri në mbarim të shekullit, i cili perkujtohet prej së mbrames të Diele mbas Rrëshajve. Festa e Pashkve, qandra e tanë vjetit, kremtohet gjithmonë të Dielen mbas hanës së plotë të Marcit. Në kjoftë se hana e plotë bjen para ditës 21 Marc, hana e Pashkve asht ajo fillë mbas saj.

II. Çikli i Shejtenve

Piu X me bulen Divino afflatu na tregon hierarkinë, ci do të mbajm në kremtimin e festave të Shejtenve, ci nderhijn, gjatë vjetit, mjes misterave të mëdha të Çiklit Kristologjik.

I pari vend asht per të Shn. Virgjinen Mri. Mandej vijn Engjujt shejten; mbas këtyne vijn simbas misionit ma t'afërm a ma të largët, ci paten në planin e Mishnimit e të Shelbimit: Sh. Gjon Pagzuesi, paraprisi i Mesisë, Sh. Jozefi, Sh. Pjetri e Sh. Pali e Apostujt tjerë. Edhe festat e Shejtenve të nji komsi a të nji dieçezi a të nji famullie naltohen në të paran gradë per shkak t'evarisë e të nderimit, ci jau kemi në detyrë këtyne Shejtenve pajtorë.

Vijn mandej festat e Kushtimit të Kishave, ato të Martirve, të Papve e t'Ipeshkvijve, të Doktorave të Kishës (shtjelluesat ma t'auktorizuem të fjalës hyjnore), të Dishmitarve (ci i dhanë dishmi Zotit me jeten e vet a se me mësimet e veta), të Virgjineshave e të Grave shejte.

Meshari e Breviari e pjesët e tyne

I. Meshari asht libri liturgjik, ci permban gjithçka do të lexojë e do të veprojë Meshtari gjatë Meshës. Mesha shejte, si nji veprim liturgjik, megjithse në e parë duket si nji grumbullim i ngatrruem sjelljesh e formulash, të cilave nuk mund t'u gjindet filli, gjithnji, po u perjashtuen pjesët plotsuese ase të dyta, paraqet nji rendim krejt të kjartë e të kufizuem. Mesha perbahet prej dy pjesve kryesore: e para ka per qellim mësimin e edukimin e të krishtenit e ka prandaj nji karakter mësimtar; ndersa pjesa e dytë asht ajo, ci ka vetem karakter fjesht flijuer, tue pershi kushtimin e bukës e të venës, ci do të shugurohen, shugurimin e tyne, Kungimin ase ushqimin e Meshtarit e të besimtarve me Buken eukaristike. Fillë mbas Kungimit vijn disa lutje të shkurta falënderimit, të bame prej Meshtarit n'emen të të gjithve. Mandej, tue i lejue besimtarët, ci të dalin prej Kishe, mbasi Mesha asht e kryeme (Ite, Missa est), u jep bekimin e fundshem.

Në pjesen pregatitse ase instruktive të Meshës, mbas nji leximi të xjerrun prej shkrimeve të Testamendit të Vjeter a të Ri e pak rreshtave tjerë (Graduale etj.), lexohet e këndohet nder disa të kremte të veçanta Sekuenca, ase nji himen lavdi e lutjesh, sikurse paraqitet në trupin e këtij botimi, mbas himnave të Breviarit.

Meshari, mbas disa dokumentave të Papve të ndryshem, permban në fillim disa skjarime permbi vjetin kishtar e pjesët e tija, tabelat e Festave të luejtshme, Kalendarin e perhershem, Sjelljet e udhzimet e pergjithta per Meshen shejte.

E para pjesë e tekstit liturgjik të Mesharit emnohet Proprium Missarum de Tempore (pjesa e veçantë e Meshve rrokull vjetit kishtar, ase rrokull Çiklit të Kohës), tue nisë prej së pares së Diele t'Adventit (fillimi i vjetit kishtar) deri në të mbramen të Diele mbas Rrëshajve. Në mjedis të kësaj pjese, ase mbas së Shtundes së Madhe shtihet zakonisht Ordo Missae (Rendi i zakonshem i Meshës). – E dyta pjesë emnohet Proprium Missarum de Sanctis (pjesa e veçantë e Meshve me nderim të Shejtenve, ci nisë me diten 29 Nanduer e merr fund me 26 Nanduer (simbas vjetit kishtar). – E treta pjesë merr emnin Commune Sanctorum (pjesa e perbashkët e Shejtenve), ku rendohet teksti i Meshve a) per Apostuj, b) per Papë shejten, c) per nji Martir (jashta Kohës së Pashkve) ipeshkev a jo ipeshkev, d) per shumë Martirë e) per nji a shumë Martirë në kohen e Pashkve, f) per nji Dishmitar ipeshkev, g) per shumë Dishmitarë ipeshkvij, h) per Doktora Kishe, i) per nji Dishmitar jo ipeshkev, j) per shumë Dishmitarë jo ipeshkvij, k) per Abata, l) per nji Virgjineshë Martire a jo, m) per shumë Virgjinesha Martire a jo n) per nji Shejtneshë Martire a jo, o) per shumë Shejtnesha Martire a jo, p) per Kushtimin e Kishës, q) per të kremte të Virgjines Mri, r) per Virgjinen Mri me e Shtunde nder kohë të ndryshme të vjetit.

Mbas pjesës së tretë rendohen Meshët votive: a) me e Hënë per të Shn. Trini, b) me e Martë per Engjuj, c) me e Merkurrë per Sh. Jozefin ase per Apostujt Sh. Pjetrin e Sh. Palin, ase per të gjithë Apostujt, d) me e Ejte per Shpirtin Shejt ase per të Shn. Sakramend t'Eukaristisë, ase per Jezu Krishtin ma të naltin Meshtar t'amshuem, e) me e Prende per Kryqin shejte, ase per Mundime të Jezu Krishtit; f) per zgjedhje të Papës, g) per diten e zgjedhjes a të kunorimit të Papës, h) per shugurimin e Ipeshkvit, i) në pervjetorin e zgjedhjes e të shugurimit t'Ipeshkvit, j) per kur jepen Urdhnat shejt, k) per Dhander e Nuse, l) per perhapjen e Fesë, m) kundra pagajve, n) per me largue skizmen, o) per kohë të luftës, p) per paqë, q) per me largue moren (dekët e shumta), r) per me xjerrë hirin e Shpirtit Shejt, s) per faljen e mëkateve, t) per udhtarë e shtegtarë, u) per të smundë, v) per me lypë hirin e nji dekje së mirë, x) per çdo nevojë, y) per falënderim. – Mbas Meshve votive rendohen 35 lutje të ndryshme, ci mund të perdoren mbrenda Meshve sidomos votive.

E mbyllin Mesharin Meshët per të Dekun nder rasa të ndryshme, 17 lutje të ndryshme per ta e Bekimi i arkivolit e i tumit.

II. Breviari asht lutja e perditshme (e e perbashkët) e vume prej Kishës, per të cilen i shuguruemi (Kleriku me Urdhnin të madh Meshtarie ase Rregulltari me kusht të perhershem) detyrohet nën mëkat të dekshem.

Perkah permbajtja perbahet prej Psalmesh, prej pjesësh të xjerruna nder libra tjerë të Shkrimit shejt e prej shkrimesh të shkurta të jetës së Shejtenve, ashtu edhe prej copash të zgjedhuna nder veprat ma të mirat (zakonisht komili ase predke) t'Etënve shejten. "Kohët e ditës" janë Matutini (me nji a me tre Nokturna) e Laudet, mandej "Orët e vogla", ci janë katër: Prima, Tercja, Seksta e Nona, mbas të cilave vijn Vespri e Kompletori.

Në gjasin të Mesharit edhe Breviari perpara tekstit liturgjik ka këto shenjime: a) Auktorizimi e udhzimet e Papve të ndryshem, b) pjestimi i vjetit kishtar, c) Tabelat e Festave të luejtshme, d) Kalendari i perhershem, e) udhzime tjera.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODËR (2018)

4. Per zell Fjetrit tue i shkerbye,
Ci desht t'ndreçe n'Tabor tri tbana,[243] 243)
N'shembull t'tij, ky, pa u karsye,
Vullndetisht brakuisi t'tana.
5. Nderim t'madh tue mbajte perore
Per Profete, Ligjë, hire t'çmueshme,
Çdo detyre n'Trinine hyjnore
E kremton me feste t'madhnueshme.
6. Me virtyte nsa [illegible] pertrine
Porsi prisë trefish bujtoren,[244] 244)
E per Krishtin nsa i pershtrine
Mendes s'Paster t'çete shejtnoren.
7. Deren, shpine, ashtu edhe vorrin[245] 245)
Me mirsi, Françesk, shikjoi,
E breznite e kevës le t'shporrin
Atë gjumë t'dekës, çi u trashigoi. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin.

1. Shoçi i ri nder valle ejllore
Tash nderohet tane haré:
Perherë t'blertë n'lulishtë çiellore
Shberthen kandshem lulja e ré.
2. Kah lulzon n'Françeskun hiri,
Per t'gervujtë tue u ba pasqyrë,
Tash lumninë i jep empiri
Nder Çiellorë p'r amshim gjymtyrë.
3. Prej farës s'mbjellun korrë me gzim
Dorsa mbushë me ~~koren~~'fryte t'çmu~~mbu~~eme,
Mbasi ndrydhë pat pasë n'pranjim
Atë restar t'mbretnisë s'amshueme.[246] 246)
4. Egersinë n'trap tonë krenar
Nen ligjë t'shpirtit ky e nenshtroi;
Kundra vetit ngadhnjimtar,
Epshe e shekull vrashtë dermoi.
5. Dora, gjuhës çi i paraprinë,[247] 247)
Krugen fjalës i pregatitë;
Bota msimin lehtë perpinë,
Kur me punë t'jetë parapitë.
6. Tue pertri n'bashtinë t'vorfnisë
Atë vneshtë t'hapët per Freten t'vet,
I tregoi ky Hierarkisë,
Dromi i jetës se kah kta i çet.[248] 248)
7. N'pasuni, çi s'del çka i prishë,[249] 249)
Çon urditë e mdha t'skamnorve,
Me gjuhë t'vepravet çi i grishë
Kah madhnitë e jetës s'Çiellorve.
8. Si me msim, me jetë kandriti,
Me punë t'bindshme edhe shkelqen;
Ashtu prini, kshtu kerpiti
Popujt n'dritë, çi s'naltit vjen.
9. N'pallat t'Mbretit t'rruzullimit
Banu vendin xanseve, Msues;
Me dhanti forcoi t'shelbimit
Sa i sherbejn Krishtit Shelbues.

---

10. Prej terrinash s'jete s'mjerë,
Hyllin prisë tue ndjekë n'ketë botë,
Me hir shejt t'qindrojm perherë,
Sbrazmit t'gzoja lumninë e plotë.*) Ashtu kjoftë.

c. Nder Lavde

1. Gzou me zemer ~~[illegible]~~ etj., ashtu edhe

d. Në Vesper

1. Hylli jeten etj. (si me 17 Shtatuer) *).

7 Tetuer. - Kruzorja shejte e Zojës së Bekueme

a. Në Vesper perpara

1. Zbret Lajmtari i t'naltë empirit,
E, tue zblue mshehsi t'Hyjnisë,
E pershndeti t'mbushun hirit
Nanen Virgjin t'Perendisë.
2. Per pasi Maria shkon
Kah kunata, e ama e Gjonit,[250] 250)
Ci, n'krahnuer i Ndrymë, lajmon
Perenë Krishtin, jashtë zakonit.
3. Njajo Fjalë, çi o'prej amshimit
Duel prej mendes s'Atit t'vet,
Si Shelbues i mbarë njerzimit
Prej Nanës Virgjin lindun zbret.
4. Porsi foshnje n'tempull çohet
E, Ligjdhansë, s'don ligjët me i thye;
Kshtu Shelbuesi i botës kushtohet,
Me 'i çmim t'vorfen tue u shperblye.[251] 251)
5. Porsi t'tretun nsa e ankote,
Mejherë Nana e gjenë e gzueme,
Kah i Biri perkthjellote
Mende t'dijshme n'punë t'parmueme.
6. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Ci jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin

1. N'malin mblue me ullij ndalohet,
N'lutje Krishti tue u naltue:
Merr trishtim e tmerë, ngushtohet,
Gjakut djersen tue e [illegible].
2. Kobshem n'dorë lëshue prej tradhtarit,
Per ndeshkim Zoti terhiqet,
Lidhun rrebtë me nji litar,
Tue e perajske me t'rane ndiqet.
3. Gershetë me ferra t'therëshme,
Per poshtnim kunora i njeshet
Zotit, mbret t'lumnisë s'perherëshme,
E nji petk perbuzje i veshet.
4. Nji kryqë t'randë per faje t'botës,
Tue u perdjersë, tue u rrxue, tue dnesë,
Prej cytetit n'mal t'Golgotës
Barë Shelbuessi pa ngarresë.

---

*) Shih edhe Himnat e ditve 16 Prill, 2 Gusht, 17 Shtatuer e 12 Dhetuer.

4. Per zell Pjetrit tue i shkerbye,
Qi desht t'ndreqe n'Tabor tri tbana,243) 243)
N'shembull t'tij, ky, pa u kursye,
Vallndetisht braktisi t'tana.
5. Nderim t'madh tue mbajte perore
Per Profete, Ligjë, hire t'çmueshme,
Çdo detyre n'Trininë hyjnore
E kremton me feste t'madhnueshme.
6. Me virtyte nsa ~~[illegible]~~ pertrinë 244)
Porsi prisë trefish bujtoren,244)
E per Krishtin nsa i pershtrinë
Mendes s'Paster t'cete shejtnoren.
7. Deren, shpine, ashtu edhe vorrin245) 245)
Me mirsi, Françesk, shikjoi,
E breznite e hevës le t'shporrin
Atë gjumë t'dekës, qi u trashigoi. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin.

1. Shoqi i ri nder valle ejllore
Tash nderohet tanë haré:
Perherë t'blertë n'lulishtë qiellore
Shberthen kandshem lulja e ré.
2. Kah lulzon n'Françeskun hiri,
Per t'pervujtë tue u ba pasqyrë,
Tash lumninë i jep empiri
Nder Qiellorë p'r amshim gjymtyrë.
3. Prej farës s'mbjellun korrë me gzim
Dorsa ~~korë n~~mbushë me'fryte t'~~mbl~~çmueme,
Mbasi ndrydhë pat pasë n'pranjim
Atë restar t'mbretnisë s'amshueme.246) 246)
4. Egersinë n'trap tonë krenar
Nen ligjë t'shpirtit ky e nenshtroi;
Kundra vetit ngadhnjimtar,
Epshe e shekall vrashtë dermoi.
5. Dora, gjuhës qi i paraprinë,247) 247)
Krugen fjalës i pregatitë;
Bota msimin lehtë perpinë,
Kur me punë t'jetë paraqitë.
6. Tue pertri n'bashtinë t'vorfnisë
Atë vneshtë t'hapët per Freten t'vet,
I tregoi ky Hierarkisë,
Dromi i jetës se kah kta i qet.248) 248)
7. N'pasuni, qi s'del çka i prishë,249) 249)
Çon urditë e mdha t'skamnorve,
Me gjuhë t'vepravе qi i grishë
Kah madhnitë e jetës s'Qiellorve.
8. Si me msim, me jetë kandriti,
Me punë t'bindshme edhe shkelqen;
Ashtu prini, kshtu kerpiti
Popujt n'dritë, qi s'naltit vjen.
9. N'pallat t'Mbretit t'rruzullimit
Banu vendin xansve, msues;
Me dhanti forcoi t'shelbimit
Sa i sherbejn Krishtit Shelbues.

10. Prej terrinash s'jete s'mjerë,
Hyllin prisë tue ndjekë n'ketë botë,
Me hir shejt t'qindrojm perherë,
Smbramit t'gzojm lumninë e plotë.*) Ashtu kjoftë.

c. Nder Lavde

1. Gzou me zemer etj., ashtu edhe

d. Në Vesper

1. Mbylli jeten etj. (si me 17 Shtatuer) *).

7 Tetuer. - Kruzerja shejte e Zojës së Bekueme

a. Në Vesper perpara

1. Zbret Lajmtari i t'naltë empirit,
E, tue zblue mshehsi t'Hyjnisë,
E pershndeti t'mbushun hirit
Nanen Virgjin t'Perendisë.
2. Per pasi Maria shkon
Kah kunata, e ama e Gjonit,250) 250)
Qi, n'krahnuer i ndrymë, lajmon
Peranë Krishtin, jashtë zakonit.
3. Njajo Fjalë, qi q'prej amshimit
Duel prej mendes s'Atit t'vet,
Si Shelbues i mbarë njerzimit
Prej Nanës Virgjin lindun zbret.
4. Porsi foshnje n'tempull çohet
E, Ligjdhanësë, s'don ligjët me i thye;
Kshtu Shelbuesi i botës kushtohet,
Me 'i çmim t'vorfen tue u shperblye.251) 251)
5. Porsi t'tretun nsa e ankote,
Mejherë Nana e gjenë e gzueme,
Kah i Biri perkthjellote
Mende t'dijshme n'punë t'parmueme.
6. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin

1. N'malin mblue me ullij ndalohet,
N'lutje Krishti tue u naltue:
Merr trishtim e tmerë, ligshtohet,
Gjakut djersen tue e rrujue.
2. Kobshem n'dorë lëshue prej trathtarit,
Per ndeshkim Zoti perkiçet,
Lidhun rrebtë me nji litarit,
Tue e peregjakë, me t'ranë ndiqet.
3. Gershetë me ferra t'thershme,
Per poshtnim kanora i njeshet
Zotit, mbret t'lumnisë s'perhershme,
E nji petk perbuzje i veshet.
4. Nji kryqë t'randë per faje t'botës,
Tue u perdjersë, tue u rrxue, tue dnesë,
Prej qytetit n'malt t'Golgotës
Barë Shelbuessi pa ngurresë.

---

*) Shih edhe Himnat e ditve 16 Prill, 2 Gusht, 17 Shtatuer e 12 Dhetuer.

5. Mizorisht per kryq mberthye
I pafaji mjes bakoishë,
Me lutë dhunen tue perdlye,
Jep shpirtë n'varr e trupin shprishë.
6. Lumni t'kjoftë tỳ,o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mashueme. Ashtu kjoftë.

c. Nder Lavde

1. Permbi deke si pat ngadhnjye, 252)
Prej jetës tjeter Krishtiktheu,[252]
E,t'robnisë verigët tue thye,
Dyerët e qiellës per né zhbertheu.[253] 253)
2. Prej shumkuj si i ngjallun vrohet,
Ngjitet fillë n'mbretninë qiellore,
Ne e djathtë t'Atit n'fron vendohet
Bashkë-pjestar n'lumni etnore.
3. Krishti t'vetve ke u premtoi,
Shpirtin Shejt,per t'i forcuem,
Me gjuhë t'zjarrtë t'dashtnisë dergoi
Permbi xansa t'vet t'mjeruem.
4. Prej randimit t'shekllit çveshë,
Permbi hanë naltue e mbi diell,
Pritet Nana Virgjineshë
Me kangë t'gzueshme t'hjve n'qiell.
5. Kryet e Zojës n'mbretni t'empirit
Dymbdhetë hyjësh kunorë rrethon;
Ndejë n'seli bri fronit t't'Birit,
Mbi krestyrë Mbretneshë sundon.
6. Lumni t'kjoftë tỳ,o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mashueme. Ashtu kjoftë.

d. Ne Vesper

1. Tỳ t'pershkueme prej galdimesh
E prej dhimbash randë t'gandueme,
Tỳ n'lumni aveshë prej ngadhnjimesh,
O Nanë Virgjin t'kndojm t'bekueme.
2. T'falna tỳ,qi n'gzim jé kenë,
Nsa xen Birin, shkon n'pesi,
E nsa e lindë, kushton e e gjenë,
Nanë e lume, Virgjin Mri.
3. T'falna,kthellë tue ndie dhimbtimin
N'zemer: djersen gjak-perpise,
Rrahje e ferra e n'kryq gozhdimin
T'Birit tand, Martirësh o Prise.
4. T'falna,prap,n'ngadhnjime t'Birit,
Nder dhanti e flakë t'Ngushllueslt,
Nder nderime e dritë t'empirit,
Tỳ, Mbretneshë n'lumni t'Shelbuesit.
5. Eni, kombe,e drandofille
Neper kto mistere mblidhni:

E ksaj Nane reshë prej qille
Me dashtni kunorë t'i lidhni.
6. Lumni t'kjoftë tỳ,o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mashueme. Ashtu kjoftë.

11 Tetuer. - Amnia e Zojës së Bekueme

a. Ne Matutin

1. Para qiellës Shelbuesi çmoi
T' Vashës qi t'rrijë n'krahnuer t'paprekshem,
Flija e ardhshme kah pranoi
Nji trup t'xierte, si na, t'dekshem.
2. Zoja Mri n'ças ma t'madhnueshem,
Kur njerimi u hap mbi dhé,
Krishtin lindë,qi me Gjak t'çmueshem
Na shelbon, des n'kryq per né.
3. Prej krahnorit tonë largon
Shpresa e gzueshme frigët ngushtuese:
Para t'Birit kjo asht qi shtron
Lotët e lutjen tonë ndihmuese.
4. Zanit t'Nanës i ep Biri vlerë
E pranon prej saj çdo kusht;
Kte do t'duej çdo nesh perherë
E t'a thrrasë sa herë t'bijë ngusht.
5. Trinisë shejte i kjoftë lumni,
Qi pajisë me Bimë hyjnore
Atë trup t'paster t'Nanës Mari;
Lavd e nderë i kjoftë perore. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Tỳ, Nanë shejte e Shperblimtarit,
Lutje t'bajm me pervujtni,
Qi prej pritash s't' zi mestarit
Na mpro t'gjithë me dashtuni.
2. Balle njerzimit t'vojtun shkret
Nper fajsinë e prindve t'parë,
Tỳ t'madhnoi ma i nalti Moret
Me nderim t'Nanës s'vet tue t'skjarë.
3. Me butsi prandej kundroi
Çka asht n'katë bote breni mjeruese,
Kshtu qi yt Bìr,per né qi psoi,
Ti tue e lutë,t'hjekë mëninë kercnuese.
4. Lumni t'kjoftë tỳ,o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës së Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mashueme. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. T'falem,hyll etj. (si në Pjesen e perbashkët per të kremte të Zojës së Bekueme).

15 Tetuer. - Sh. Terezja Virgjin

a. Ne Matutin

1. Porsi e Mbretit t'nalte lajmtare,
Shpinë atnore dane me lânë,
Ci a Shelbuesin n'toke barbare,
A por jetë per te me dhanë.
2. S't'bjen, Tereze, 'i deke mizore,
Psime s't'bijn, ci trupin t'grijn:
Por me heshtë t'dashtnisë hyjnore
Varrët e çilna ty do t'shkrijn.
3. O therore e dashtunise,
Zemrat tona n'flakë pershkoi:
Kush i pshtetet nderajetsise
Sate, zjarmit t'ferrit pshtoi.
4. Lumni i kjofte Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'ti,
Bashke me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Asht sot dita, kur n'gjësim
T'pllumbit t'bardhë, ci shtegut t'rrezes
S' diellit mori fluturim
Nder Ciellore shpirti i Terezes.
2. E prej Fatit ndjeu nji za:
Eja, Moter, fillë prej kreshte
Te Karmelit, n'gostë tue rrâ
T'Krishtit Zot, ci aq fort e deshte.
3. Lumni i kjofte Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Porsi e Mbretit etj. (si në Matutin).

19 Tetmer. - Sh. Pjetri prej Alkantaret

a. Ne Matutin

1. Per toke t'Iberjes, Pjeter, diell shkelqyes, 254)
Ci rreze drite hapë permbi njerzim,
Pranoi sot kenget, naltimit tend ngadhnjyes
Ci i kndojm me gzim.
2. Nper ty n'zakone t'hershme e ripertrime,
Kandrite breznia françeskane ma fisnike;
Kshtu prej dhantive t'mdha qiellore e rîme,
Merr forcë jetike.
3. Çkado ci jeten zhyen, ti n'mni tue pasë,
Me vrull perherë t'pathyem perbuzë madhninë
E jetes, ci rrshet; pada me lutje rrqasë
T'Hyjnisë idhninë.
4. Gjymtyrve t'pastra u siellesh shum i vrashtë,
Mandon ate trup me û edhe t'rrahna t'tmershme
E naten shtrinë gjymtyrët e lodhna n'kashte
E n'ashkle t'thershme.
5. Kshtu, i denjë t'banojshe nder seli qiellore,
Shpeshherë u pave nalt tue lshue flutrimin;

E more, tue i ndejë larg rrymës shekullore,
Kah hyjet naltimin.
6. Veshtro tash lutjet tona e, si n'jehonë,
Frymzo zakone t'pastra edhe ndiesitë
E shndoshta tua resh nder shpirten tonë,
Tue i doue ligshtitë.
7. T'pranojë ketë lutë Krijuesi edhe nderimi
I kjoftë perherë si Atit, Fjalës s'mishnueme,
E ty, Shpirtë Shejt, t'kjoftë bashkë me t'dy adhrimi
Ktu e n'jetë t'amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Pjetrit t'lum, nji nder ma t'mirat
Bimë t'Françeskut, n'lavd t'i kndojm;
Hoc n'ketë jetë ky t'gjitha t'vshtirat,
Nder skamnorë ma t'vorfnin çmojm.
2. N'dashtni t'Krishtit ky i varruem,
Ci mirë doren t'mund ia njese
Nji kujdo, ci e shef t'mjeruem,
Bshet n'botë pasqyrë pendese.
3. Tue bartë unë ashtu edhe eten
E me 'i petk i mbluem shum t'kreshtë,
Per fajsi, ci pa u lagmbeten,
Shfren n'trup t'vet me t'rane t'shpeshtë.
4. Me rryp hekrit ngjeshun ishë,
E ndrydhë trupin si n'kapsë lakut,
Prej gjymtyrve, lmekë rrebnishë,
Pergjithanë rrjedhë vala e gjakut.
5. N'sa, ra n'gjuj, adhron prunjisht
Drunë e kryqës aq t'shugurueshme,
Kandritë kryqa mrekullisht
E e vallon kte n'dritë t'mahnueshme.
6. Nderë e Urdhnit françeskan,
Lutjet tona, qeh, pranoi,
E me atë hir, ci n'jetë na mban,
Mendë e zemer tonë drejtoi.
7. Ati e Biri kjoftë nderue,
Ashtu Shpirti Shejt pada;
Nper gjurmë t'Pjetrit tue naçue,
T'kalojm shekllin pa u pega. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. N'lulishtë t'gjatshme françeskane
Lule e hijshme prap shberthen;
Veç erë t'mirë lshon kjo gjith ane,
N'dashtni t'Krishtit zemrat xeu.
2. Me virtyte ndritë perherë,
Dshet n'shenj per mrekulli:
Toke e zjarm, ujë, ajr edhe erë
I nenshtrohen urdhnit t'ti. 255)
3. N'nji toke djerr prej shkopit t'thatë
Shumice frytesh t'hijshme kapen;
Me gjurmë t'tenun prehen vatë,
Lumejt, t'shkelun, rrugen hapen.

4. Nsa prej rêshë kah toka mban,
Bora rrin e pezulluemë,
Per trup t'tij banesë perban,
Nji gja n'botë e pavështruemë!
5. Me 'i shenj vrullin zjarmit shuen,
Mbi tokë t'thatë shinë dikon;
Kur vllaznia ujet vuen,
Me gjellë qielle shpesh shujton.
6. Njerzve t'largtë u gjindet pranë,
U ep pada t'ligshtuemve ndimen,
T' ardhmen shpesh ka parathanë,
E nder zemra zbolon pshertimen.
7. Atit Zot, ashtu edhe Birit
E Frymës Shejte lavdi i kjoftë,
Qi na i reshtë dhantitë e hirit,
N'mbretni t'vet perherë na gzoftë. Ashtu kjoftë.

20 Tetuer. - Sh. Gjon Kanci

a. Në Matutin

1. Gjon, per kombë polak lumni
E per klerë shkelqim bujar,
Per Licé256) nderim, lavdi, 256)
Per atdhé ti Ate zelltar.
2. Ligjët hyjnore, edhenë aq kthellë
N'shpirten tonë, mson, mban ky msues,
Veç me i dijtë, s'mjafton; me zéllë
Ligjet e Krishtit t'mbajm Shelbues.
3. N'troje Apostujve kushtue
Gjithkund kambë si udhtar pershkohet;
Per atdhé, kah jeme udhzue,
Hapi ynë perorë t'drejtohet.
4. Hine n'qytet t'Jeruzalemit,
Gjurmët, prej Krishtit lanë, nderon;
Me Gjak shejt per pshtim t'polemit
Toket e rime i perloton.
5. O varrë t'Krishtit çilë dashtnimit,
Per visar ma t'madh t'ju çmojm,
Qi fryt t'xjerrim prej shelbimit
E n'empir lumninë t'fitojm.
6. Permbysë bota para tejë,
Trini shejte, ty t'adhrojë;
Nper hir tand veç do t'ngadhnjejë,
Lidhë me ty, kangë t'ré do t'kndojë. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Frenon trupin me ngjinesë,
Qi prej s'rrahnash gjak vrujon,
E, tue e ndrydhë pada n'pendesë,
N' llogor t'fesë besnik lufton.
2. Edhe na me zell t'i ndjekim,
Gjurmët e ktij luftari t'mirë,
Tanë fuqinë n'ketë botë t'perpjekim,
T'shutisë shpirti n'trup çdo endirë.
3. N'dimen t'ngrimë prej vetit varë
N'shtat t'skamnorit petkun tand;

Et e û nder nevojtarë
Ti me ushoim shuen shekand.
4. Ti, qi askend ndojherë s'largove
Pa i ngjitë dorë n'çfardo nevoje,
Tash, n'empir qi u kunorove,
Poloninë e jashtem mproje.
5. I kjoftë Atit si edhe Birit
E Frymës Shejte çdo nderim;
Lutja e Gjonit prej empirit
Na xjerrët hir, qi t'gzojm p'r amshim. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Neper lutje tua thehen
Si ligshti, si lngim nder trupen,
Dbohen smundje t'randa, kthehen
Prap dhantitë, qi n'shndet na hupen.
2. T'kaperthyemt prej dekës s'permershme,
Tue i grabitë prej kthetrash s'saja,
Brenga e lunga e smundje t'mershme
Shndoshë mejherë e hupë murtaja.
3. Neper lutje tua malle,
Krâye prej lumesh një n'vershim,
N'pushtet t'Zotit, ardhë mbi zalle,
Shifen mbrapshtë kah siellen n'kthim.
4. Ti, tue pasë gjith atë fuqi,
Tash qi rrin n'seli qiellore,
Ndigjo lutjen tonë n'mirsi,
Qi t'bajm, ndihmë na resh perore.
5. I kjoftë Atit, si edhe Birit
E Frymës Shejte çdo nderim;
Lutja e Gjonit prej empirit
Na xjerrët hir, qi t'gzojm p'r amshim. Ashtu kjoftë.

24 Tetuer. - Sh. Rafaeli Kryeengjulli

a. Në Matutin

1. Ti, Jezu Krisht, per një e Shejten nderë,
Shelbues si edhe Perftues i mbarë njerzimit,
Den, ban qi mjes Qiellorësh na t'gzojm perherë
N'seli t'ngadhnjimit.
2. Prap mjeku i pshtimit tonë, ai Rafaeli,
Kryeengjull, n'ndihmë t'na vijë e sa nder lngime
Vuejn, n'shndet t'i kthejë;257) n'[illegible] atë, qi ngeli, 257)
T'drejtojë n'[illegible]
3. E Zoja Mri, qi [illegible] e pagës, qi Driten
Bijoi e vallija e [illegible] n'ndihmë perorë
N'ketë lamë mjerimesh [illegible] na [illegible] mos t'priten
Me tjerë kiellorë.
4. Kaç paçim na prej t'madhnit Zot n'trini,
Atë, Bir e Shpirt, fuqi per çdo ligshtim;
E n'qiellë e n'tokë ktij i kjoftë nderim, lumni
E lavd p'r amshim. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Pajtou, Krisht, me botë fajtore,
Qi prej Atit lypë butsinë,

E nper lutje t'Nanës hyjnore
Na e ruejtët t'gjithve pafajsinë.
2. Na u gjejë n'ndihmë ti, Rafael,
Qi shenjon mjekinë e Zotit,[258] 258)
N'smundje t'trupit mos na ngel,
Menden t'kthiellt na e ruej gjatë motit.
3. E ju, çeta t'lume e t'ndershme,
Nder nandë valle n'qielle t'dallueme,[259] 259)
Dboni nesh dobsitë e hershme,
T'tashme e t'ardhshme mbi né t'lshueme.
4. Gjindët bakçi, deh, bani t'zmbrapen
Prej kufijve t'besimtarve,
Kshtuqi t'gjithë n'nji vathë le t'kapen,
E t'jetë nji bari i shtegtarve.[260] 260)
5. Atit Zot i kjoftë lumni,
E, ke t'pshtoje pa biri t'dëje
E i ljeu Shpirti gjith shéjtni,
Per gjith vend i ruejtët nper Ejë. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ti, Jezu Krisht etj. (si në Matutin).

E mbramja e Diele e Tetorit. - Jezu Krishti Mbret

a. Në Matutin

1. Ftyrë e gjallë e Zotit t'zbluem,
Dritë prej Drite, Zot i amshuem,
Tỳ, Shelbues, t'kjoftë çdo lumni,
Nderim paç, pushtet, mbretni.
2. Vetem ti para krijese,
Qendra e kohve, gjallni shprese,
Tỳ per tager t'cha ma t'eprin
Mbi t'gjithë popujt Ati skeptrin.
3. Prej Mrisë Virgjin lule-àr,
N'rodë t'njerzimit tonë Kryetar:
Shkamb prej s'naltit rrokullisë,
Ra mbi tokë, kohë t're tue nisë.
4. Kreptas shtrue nen zgjedhë t'Permershme,
Rodi i njerzve n'ditë t'kahershme.
Neper tỳ pa pranga u gjet,
Kundroi n'qiellë atdhenë e vet.
5. Msues, Ligjë-dhanësë edhe Meshtar,
Shkrue me gjak mbi parzem bàr:
"Prisë mbi prisa e mbi çdo mbret
Mbret ma i nalti, i vetmi Mbret".
6. T'nenshtrojm t'gjithë vullndetin tonë
Tỳ, qi n'tager ké gjithmonë
T' na sundojsh; na gjejm lumnimin
T'ligjve tue me nenshtrimin.
7. Lumni t'kjoftë tỳ, o Krisht, e nderë,
Qi t'gjithë skeptrat then p'rihere,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Ktu e n'banim perherë lumnues. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Krishti flamujt e fitores
Zhvillon t'botës gjithkah terthores;

Mblidhnju, popuj, me prunjim,
Per Mbret t'mbretve kndoni n'gzim.
2. Ky mbretnitë me frige, me gjak
S'nenshtron, dhunë s'ka as shpatë as lak;
Nalt per kryq mberthye Zot-Njeri
T'gjithë n'dashtni i terhoq, lotët teri.
3. O qytet fatlum tri here,
Jezu Krishti ku pa tmerë
Mban sundim e ku zbatohet
Çdo urdhnim, qi s'nalt dergohet!
4. Flakë nuk vjellin armet me mni,
Forcon paqa çdo lidhni;
Me bashkim çdo punë mbarë shkon,
Rrezullimi i qetë sundon.
5. Shejtë besa ruen kunoren,
Sjellje t'mbara n't'rij perdoren;
Lulzojn votrat familiare
Me virtyte krejt bujare.
6. E diskrueme t'nisë gjithmonë
Mbi né drita, o Mbret i jonë;
Paqen tande kur t' ketë bota,
T'edhrojn kombet n'fuqi t'plota.
7. Lumni t'kjoftë tỳ, o Krisht, e nderë,
Qi t'gjithë skeptrat then p'rihere,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Ktu e n'banim perherë lumnues. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Tỳ si Prisin t'mbajm t'njerzimit,
Krisht, qi Mbret je i rruzullimit,
T'vetmin tỳ mbi çdo mendues,
Per ma t'naltin t'mbajm sundues.
2. E t'pafeve frrota e ultë
Vrret: s'duem t'Krishtit sundim t'ngultë;
Por me gzim na tỳ Mbret t'shofim,
Mbi t'gjithë mbretent t'duem e t'njofim.
3. O Krisht, Prise i paqës s'patkyeme,
Nenshtro mende t'kapercyeme;
T'shmangunt rruge s'drejtë larg teje
N'nji grigjë mblidhi e n'dritë t'nji feje.
4. Kjo punë t'shtyni vuejtje t'bershe
E mbi kryq mberthye t'u [illegible]
Neper zemer n'heshtë [illegible]
Flakët smberthejn t'dashtnisë s'amshueme.
5. Kjo punë t'shtyni pra qi flije
Vetim t'bajshe [illegible] e [illegible]
Qi bijt tù t'kishin shelbimin
T'flijes sate si shperblimin.
6. T'gjithë sundesat, [illegible] vetët t'lidhun,
Nderim t'dhaçin faqesh [illegible]
Msues, [illegible] t'nderoshin,
Ligjë e arte n'tỳ [illegible]
7. Shenjë mbretenia, tỳ t'kushtuem,
Nen kryq ndritshin ballë t'nenshtruem,
E nen skepter [illegible] krejt t'qetë
U bashkoftë çdo vend, çdo çetë.

8. Lumni t'kjoftë ty,o Krisht,e ndere,
Ci t'gjithe skeptrat then p'rimere,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Ktu e n'banim permere lumnues. Ashtu kjoftë.

II. Festat e Nandorit

1 Nanduer. - Te gjithe Shejtent

a. Ne Matutin

1. Fajtou, Krisht, me bote fajtore,
Ci prej Atit lype mutsine,
E mper lutje t'Names hyjnore
Na e ruejtet t'gjithve pafajnine.
2. O Ju, çeta t'lume e t'ndershme,
Nder mande valle n'cielle t'dallueme,261) 261)
Dboni mesh dobsite e mershme,
T'tashme e t'ardhshme mbi ne t'ishueme.
3. Bashke me Apostuj ju, Profete,
Te Gjyqtari i rrepte kerkoni
Falje e ndjeshe per lote t'vertete
T'ne fajtorve e prore na mproni.
4. Ju Martiret e purpurue,
Ju,t'madhnuem m'shperblim t'dishmise,262) 262)
Sa n'kete bote qi jeme t'mergue
Bani t'vijm n'atdhe t'lumnise.
5. Virgjineshash valle t'gzueme
E n'shkreti sa kjete banore,
Ci u pranuet n'lumni t'amshueme,
T'gzojm dhe na me tjere Ciellore.
6. Gjindet shkoi,dem, hami t'zmerapem
Prej kufijve t'besimtarve,
Kshtuqi t'gjithe n'nji vathe le t'kapem
E me nji Bari t'shtegtarve.
7. Lutje t'bajm, Trini e shejtnueshme,
Para syshe qi t'Keme pada
Na tregimet aq t'lumnueshme,
Ci lane Shejtent, tue u pergja. Ashtu kjofte.

b. Nder Lavde

1. N'jete t'amshueme dhanse lumnie
Jezu Krisht, ndimmou t'shelbuemve;
Mari Virgjin, Nanë butsie,
Meshu force n'kete bote t'mjeruemve.
2. Urdi Engjujsh t'deme nder valle,
Çeta Shtenjsh dhe Doktore,
Ju Vegueshash turme e madhe,
Lypni ndjese per ne fajtore.
3. Ti, Pagzues,263) qi i prime Krishtit, 263)
E Dertar264) ti i ciellve t'nalta, 264)
Bashke me Apostuj tjere, ne t'Krishtit
Bani e botes mos t'na zhyje balta.
4. Çete nxadhnjyese e Dishmitarve,
E pastria virgjinore,
Vallja e mijshme e sa Meshtarve
Njollet t'lajn t'jetës sone fajtore.

5. N'lumni t'Zotit ju, ci gzoni
Permbi hyje, qi vezullojn,
Kushte e lutje t'gjitha t'mproni,
Ci dhantite e qielles dishrojn.
6. Ndere e lavd, fuqi e lumni
T'kjofte me Birin, Ate i amshuem,
Me Shpirte Shejt gjithmone n'Didhni,
Tash e n'shekuj t'pambaruem. Ashtu kjofte.

c. Ne Vesper

1. Fajtou, Krisht etj. (si në Matutin).

13 Nanduer. - Sh. Didaku

a. Ne Matutin

1. Per nji jete n'vorfni t'kalueme,
Por me hire t'qiellës t'pajisun,
T'i kndojm lavde mire t'perkueme
Sot Didakut n'cielle t'stolisun.
2. O e Shelbuesit force hyjnore,
Ci skamnorin t'gjetun n'balte,
E vendon n'seli ciellore,
Ku e nderon n'lumni aq t'nalte.
3. Ce aj,ci t'gjitha i pat braktise
Per ty,i lum, sa t'mirat gjeti!
Me pune t'bindshme ti e pajise,
Prej tij ndriti toka e deti.
4. Ajo trup shejt,qi n'gjak e plire
E me t'randa e ndrydhe veriga,
Lshon per rreth gjithkah erë t'mire
E petrine gjymtyret e liga.
5. Lavdi i kjofte Atit Krijues
E lumni paste Biri i ti,
Si edhe Shpirti Shejt Naushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Ti,o Shelbues i botes sone mbare,
Ci me deke komtise ke deken,
Atë kryqe shejte,ku t'panë vare,
T'a naltojn shumë shpirte rreken.
2. Kte aq per zemer pat Didaku,
Sa prej saj krejt [illegible] dashtunit,
Tue ndjeke Krishtin [illegible] i shkoi gjaku,
Por tash pjesë ka n'[illegible] adhnjimit.
3. Kryengritse trupin [illegible] tue [illegible] shtypë,
Pse prej tij ka shpirti dasin,
T'gzhdoje [illegible] birin lype,
Nder njerzë vetin [illegible] t'vorasin.
4. Tue rrokë [illegible] ate kryq t'dashtun,
Per Shelbues dashtunia [illegible] nacë;
N'rektim t'[illegible] kurrnja pa drashtun,
N'gzime t'qiellës flutron tanë paqë.
5. Jezu Krisht, ti Mbret lumnie,
Vetem ti qi ban pune t'madha,

Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnie,
Nderim paç tash e pada. Ashtu kjofte.

c. Ne Vesper

1. Shekllit t'keq, qi hirin shkimë
E nder faje ku t'zen laku,
Shpirti i Krishtit tue i pri n'ndime,
Nder vjete t'para i ikë Didaku.
2. N'vetmi vendet nsa kerkon
E ndeshkim i ep trupit t'vet,
Hiri i qielles pada kte e mpron,
N' sherbim t'Zotit knaqen gjet.
3. Shpatit t'naltë mejherë i kapet,
Tue u drejtue nder t'vrashta shtigje
T' Fran Asizit, e s'i zmbrapet
Dere n'frymë t'mbrame kurr ksaj liaje.
4. Çkado shekllii ka t'perlyeme,
Çkado shpirtin qi e komtise,
E per Krishtin bahen t'fyeme,
Shklet, perbuzë edhe braktisë.
5. Jezu Krisht, ti Mbret lumnie,
Vetem ti qi ban punë t'madha,
Bashke me Ate e Shpirte shejtnie,
Nderim paç tash e pada. Ashtu kjofte.

16 Nanduer. - Sh. Anjezja prej Asizit

a. Ne Matutin

1. Lumni ti e Virgjineshave bujare,
Anjeze, tash lumnine e qielles qi gzon,
Ty sot me gzim kjo çeta jone shtegtare
Kange lavdesh t'parashtron.
2. Me sa rrezige asht rrethue kjo jete
Tue dijte, e me sa joshje shpesh molise
Ndiesite e zemrat njerzve shekllii i shkrete,
E urte, gjithçka braktise.
3. Tue barte qritarin, Klara moter t'prime
E t'mson me qije si me kambe manitë
E kota t'shekllit t'vêsh, t'perbuzsh kreninë
E çka kah fejet nzite.
4. Prej tejet hirin shejt s'asht gja qi e zhgule,
As rrahje t'rrebta, po as fuqite kercnuese;
Por n'lutje t'Klarës trin n'vend pa luejte krejt ngul
E forte n'dhanti shejtnuese.
5. Me bekur t'mavne ty ungji n'shfrim t'terbimit,
Qi n'ty kishmarrje t'baje, por dora i ngrihet;
E aj vete e shoket t'gjithe ikin prej frigsimit;
E e lirë Anjezja lihet.
6. Mandej me petka t'vrashta veshë, mundohet,
Qi Jezu Krishtit t'i pelqejë e n'çeta
Ken vend t'Françeskut, ku prej Klarës drejtohet,
Qi e ashper t'rvset jets.
7. Ban, Zot i Tkhimbshem, qi gjithçka sundon,
Nper meritim t'Anjezes raves shejtnuese
T'i rrahim gjurmet e jetës, qi perfundon
N'shperblime t'jetës lumnuese. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Virgjinesha e urte, nder t'para
Klaren ndjekë n'virtyt flijues;
Fatit tand i del perpara,
N'dore qritarin vezullues.
2. Ty dashtnia e flaket t'shkrumon,
E, pa lanë qi mendja t'zmbrapet
Raves s'virtytit, kah t'drejton
Krishti Fat, n'te zemra t'kapet.
3. Nse gjymtyrët mblon petku i vrashtë
E me gjumë aq t'shkurte i shtypë,
Tue pranue si shtroje veç kashtë,
Bukë e uje n'ushqim veç lypë.
4. Por sa e madhe 'i knaqni
N'fytyrë t'Anjezes perherë vrohet!
Se sa t'bindshme i sjelle n'krezmi
Gzimet shpirti, kah naltohet!
5. Mendja n'qiellë i shkon liriasht,
N't' mira t'shekllit kurr s'e ndale,
Mbasi krejt kjo t'lumit Krisht
Gjith vetvetin ia pat fale.
6. Prandaj, ndeze kjo n'flake t'dashtnise,
Si n'shperblim n'kete jete shpesh vron
Krishtin n'fytyre shum t'kandshme t'fmise,
Qi me gzim qielluer e ngton.
7. Fluturen n'funo tane neré
N'gzim t'perhershem t'Kinejit Zot,
E me Vasha kjo ate kange t're
Ktì i kndon n'qielle per jete e mot.
8. Tash, tue pase ti n'dore selinë
N'empir t'nalte, ata, qi t'luten,
Dersa t'kryejn n'kete jete shtegtinë,
Hirit shejt ban mos t'i shkputen.
9. Nderë e lavdë, fuqi e lumni
T'kjofte me Birin, Ate i amshuem,
Me Shpirte Shejt gjithmone n'lidhni
Tash e n'shekuj t'pambaruem. Ashtu kjofte.

c. Ne Vesper

1. Lumni ti etj. (si në Matutin).

19 Nanduer. - Sh. Elizabeta e Ungerise, Vejushe III Urdhen

a. Ne Matutin

1. Prej t'mbretnorve fisit rrjedhun,
O ti, Elizabete Krishtnike,
Si edhe vetë per [illegible] zgjedhun,
Per Turingje ndere fisnike.
2. Tỳ, grue t'forte me zemer trim,
Pa pase [illegible] ndoj njolle shemtuese,
Per çdo vjete tue t'dhanë nderim,
T'naltojm lavde e kangë kumuese.
3. Tue pase mujte [illegible] djallore,
S't' ngrehë çka bota mban t'lakmueshem;
E, qitë jashtë prej tokës mbretnore,
T'gzon kujtimi i jetës s'lumnueshme.

4. Vend mbas vendit gjatë pershkove,
Kundron fmijte e njomë kah dhesin,
Me ta t'vorfen jetë kalove,
Pa 'i banese t'caktueme t'mbesin.
5. Atë kryq t'rande, qi Krishti t'ven,
Barë me ande e krokë me gzim,
Dere qi trupin t'pajetë len
E n'qielle vendin xen p'r mashim.
6. Trini e lume, dhentinë tande
Na ep nper lutje t'Lizabetës,
Qi per tỳ t'barim me ande
E me force çdo vuejtje t'jetës.
7. Lavdi i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t' tì,
Bashke me Shpirtin Shejt Naushllues,
Tash e n'shekaj t'pakufi. Ashtu kjofte.

b. Nder Lavde

1. Kto kange lavdesh, qi n'kete orë
T'i kndojm tỳ me mende t'qetë,
Ti, e pranueme nder Qiellorë,
Na i ndiejo, o Elizabetë.
2. Kje qite shpije n't'ftofte e n'vapë:
Na mpro né n'kete botë t'merguem,
Qi edhe na dikur me u kapë
T'maja, si ti, n'atë gzim t'amshuem.
3. Skam provove: pra skamnoret
Kujtoi shpesh me dhenti t'nalta;
Trup nenshtrove: né fajtorët
T'shekullit t'mjere mos t'na zhyje balta.
4. Grue fisnike, mundë dredhitë
Si t'ksaj bote, si edhe t'ferrit;
Edhe na t'mujm pa u topitë
Anmiqet tonë e t'shmangna sherrit.
5. Lavdi i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Naushllues,
Tash e n'shekaj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Kandrite kjo ditë nder tjera n'shenj t'dallueme,
Kur ti, grue e fortë, te i nalti Empir flutrove,
E, rrethme ballit me kunorë t'fitueme,
Qiellorët i shtove.
2. Prateken, botë qi t'pat dhanë t'a mbajshe,
Mejhere e gzueshem vullndetisht braktise;
E, e qitun jashta shpisë, pushtnimin bajshe,
E n'shpirte s'molise.
3. Ti çdo kujdes t'ksaj botë ven nen themer,
Qi t'kapesh vetem me dhantitë hyjnore.
Ban qi t'perbuzim edhe na me zemer
Lakmitë tokesore.
4. E dhimbshme per skamnorë, u dene mshqime;
Ke dhimbe per t'smundë e t'zdeshunt n'petka i mblon;

Prej fajesh t'ndrydhunt ban qi t'kjajn n'pendime,
Kah Krishti i çon.
5. Nderim paste Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt per t'dy 'i faqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem vehtjesh veç n'trini
N'jete t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

26 Nandaer. - Sh. Leonard Maurici

a. Në Matutin

1. Nsa gzueshem kndon, Leonard, kjo vallja jonë
Per kremte tande, qi rikthen pervjete,
Tash ti, qi gzon lumninë e qiellës gjithmone,
Na mpro perjetë.
2. Q'me moshë ma t'parë tỳ t'kapi pershpirtnia,
Qi veprat t'i frymzoi, tỳ menden t'ndriti
E n'perzem t'njomë flakë t'kalli tỳ dashtnia,
N'shejtni qi t'rriti.
3. Çkado qi t'bajsh, shkelxen n'virtyt t'pastrisë,
E, t'mbase pa njollë kjo; veç kte dishron:
Tỳ t'gjitha t'velen; n'mijë t'paqtë t'vetmise
Jete t'qetë kalon.
4. Per Krishtin ktu jeton nder t'rrahna e varrë,
N'palester t'kryqit, trupin rvas, forcohesh;
Perzie me lutje, mbin ti t'kthelle tue marrë,
Kah hyjet drejtohesh.
5. Per Krishtin e kryqzuem shpesh dhimbe tue kapun,
Pse ashtu, n'mirsi, shperbleu mbrapshtinë e njirit,
Derdhë lotë e prej krahnorit t'tij mbetë hapun
Zjerrë valet e hirit.
6. Me se ndiesit t'pershpirtshme i jep nderim,
Çfaqë Zoja Mri, qi t'bahet Nene ma e mire;
Gjymtyrët pa t'lhguen, kjo del per tỳ lenim
Nder shendje t'vehtira.
7. Na lutje t'bajm, Trini, t'keshë dhimbë per né:
Nper meritin t'Leonardit ban qi t'gzojm
Mbretninë qiellore e tỳ perhere n'edhe
Kenge lavdit t'kndojm. Ashtu kjofte.

b. Nder Lavde

1. Ja, fise itale, prej gjithesh shpejtoni:
Qe del Leonardi mbas sa kohesh shkretie,
E, prej Hyjnise frymzue, [illegible] qi t'largon
Çdo njolle fajsie.
2. Prej zjarmit ndezë ky n'perdhimbtim vllaznuer,
Fatesi nget bujar, çdo vend pershkon,
Shterngon fajtorët, zjerre thotsh t'djallit mizuer,
T' padijshmit mson.
3. Gjimon çdo parzem n'zanin e lajmtarit
E dhimba shfren me vaj, [illegible] tyre t'zymtueme;
Katundet ndrrojn qytetet, siellen mbarit
Mbrapshtinë t'pendueme.
4. Nak shmangë ky gjurmen para çdo rreziku,
Çkado qi i del perballë, ktu njef fitues;
Jep orë e ças, per t'gjithe t'mjeruemit ky miku,
Ushqim gjallnues.

5. Me njate mjeshtri ciellore, ci cet n'dritë
Ky faren shejte, mblidhet n'hire kora:
Virtytet ngjallen, feja shpejt kandritë
Me petk si bora.
6. E tash, tue u gjetë n'seli t'empirit t'naltë,
Me sy tue dhimbë ketë botë Leonardi vron;
Nuk len ci fryti i mundit t'zhytet n'baltë,
Anmicët ia dbon.
7. Na lutje t'baja, Trini, t'keshë dhimbë per né;
Nper meritim t'Leonardit ban ci t'gzoja
Mbretnine ciellore e ty perhere n'atdhé
Kange lavdit t'kndoja. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Nas gzueshem etj. (si në Matutin).

XII. Festat e Dhetorit

8 Dhetuer. - Të Zanunit e Pafaj të Virgjines Mri

Hymnus
Præclára custos Vírginum,
Intácta mater Núminis,
Cæléstis aulæ jánua,
Spes nostra, cæli gáudium.
Inter rubéta lílium,
Colúmba formosíssima,
Virga e radíce gérminans
Nostro medélam vúlneri.
Turris dracóni impérvia,
Amíca stella náufragis,
Tuére nos a fráudibus
Tuáque luce dírige.
Erróris umbras díscute,
Syrtes dolósas ámove,
Fluctus tot inter, déviis
Tutam reclúde sémitam.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

a. Ne Matutin

1. Per Virgjineshe e fortë rojtere,
E paprekun Nane e Zotit,
Per kurt t'ciellës shenjue dertere,
Shpresa jone t'kesj jetë gjatë motit.
2. Lil pastrie ~~~~ n't'zezat zaje,
Veç ti vide pa njollë n'kto vise,
Ti filiz, kah shifren prej rraje
Per varrët tonë mjeki pertrise.
3. Pyrg, dragoni kuesh'pershkohet,
Mjes valesh s'detit hylli i pshtimit;
Ban dredhishe ci mendja t'mprehet,
Na drejto per gzim t'amshimit.
4. The t'gabimit t'gjitha hijet,
Largo nesh dredhitë djallore;
Mos t'na i kputen hirit fijet,
Ci na sjellë lumninë ciellore.
5. Lumni t'kjoftë ty, e Krisht Shelbues,
Ci jé linde prej Zojës s'Bekueme,
Bashke me Atë e Shpirte Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme.*) Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O Mri Virgjin etj... si edhe

c. Në Vesper

1. T'falem, hyll i detit etj. (si nder të kremte të Zojës së Bekueme).

12 Dhetuer. - Ketimi i Trupit të Sh. Françeskut prej Asizit

Hymnus
Salve, repértum máximo
Labóre, Corpus ínclyti
[illegible]é-is, sibi quod stígmate
[illegible]o-fórme Christus réddidit.
Vano diu conámine
Te quæsiére filii;
Arsére nequídquam óscula
Præbére sacris óssibus.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Nostri Paréntis árdua
Sequámur ut vestígia.
Amen.

a. Ne Matutin

1. T'falme, o trup i Themeluesit
Atit tonë, me mundë cite n'dritë,
Ci i pergjan atij t'Shelbuesit,
Me varrë shejte tue e kandritë.
2. Per t'gjatë kohë bijt tù u rropaten
Me t'gjatë trapin, tue rrue n' mall;
Kot u dhanë, n'dishir, ci paten,
Eshtnat tù me i puthë me mall.
3. Hir na jep, Trini hyjnore,
Per n'natyrë ci jé n' Njisi,
Ci, tue ndjekë na gjurmet atnore,
Lumni t'gzojm n'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Francísce, magnis súmptibus
Molis stupéndæ ecclésia
Struétur, ut det nóbilem
Tuo quiétem córpori.
Frangétur et mons scrúpeus;
Post sena ferme sæcula
Consúrget et circa tuum
Ædes sepúlcrum tértia.
Huc se, geréntes múnera,
Christi fidéles cónferent;
Et emicántes lámpade
Muros fovébunt ósculis.
Ditat Deus qui páuperes
Et præpoténtes déprimit,
Te muneréri cénsuit
Ista benígnus glória.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Nostri Paréntis árdua
Sequámur ut vestígia.
Amen.

b. Nder Lavde

1. Me shpenzime t'mdha, o Atë shejt,
Me 'i shtiell t'hapët nji Kishe naltohet,
Trupi yt ku sa ma shpejt
N'mnyrë ma t'denjë prej nesh t'nderohet.
2. Shkambi i naltë n'shpat t'malit thehet,
Si gjashtë shekuj panë kalue,
E ndertesa e tretë kshtu ngrehet,
Varrin tand tue t'zbukurue.
3. Ktu, tue pru papra dhantitë,
Besimtarët me uzdajë rreshtohen;
Muret shejte 'i dritar ndritë
E me t'puthna vijn e lmohen.
4. Njaj, skamnorët ci prorë sajisë
E perorë i ndryshë t'fucishmit,
N'mirsi dau ci t'jetë stolisë
Varri yt kshtu nder ma t'nishmit.
5. Hir na jep, Trini hyjnore,
Per n'natyrë ci jé n'Njisi,
Ci, tue ndjekë na gjurmët atnore,
Lumni t'gzojm n'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Quæ Patris ossa cóntinet
Petámus urnam súpplices,
Illámque circum débita
Læti canámus cármina.
O divi amóris hóstia,
Christi æmulátor óptime,
Sanctíque templum Spíritus,
Adésto nunc psalléntibus.
Pater Minórum páuperum
Et forma pœniténtiæ,
Meménto quod sumus tui,
Quamvis inértes, fílii.
Ne nos ab arce síderum,
Quæso, tuéri désinas;
Et quas ab ore fúndimus
Preces benígnus éxcipe.
¶Sequens Conclusio, etiam ad Matutinum et ad Laudes, numquam mutatur.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Nostri Paréntis árdua
Sequámur ut vestígia.
Amen.

c. Ne Vesper

1. Me grunjim te urna t'shkojm,
Ci mban eshtnat e nderueshem
T'Atit tonë, rreth saj le t'kndojm
Kange e lavde me 'i shpirte t'gzueshem.
2. Flije e deshtunisë hyjnore,
Perfytyrim i Krishtit Zot,
Per Shpirtë Shejt banesë shpirtnore,
Na u ban ndihmë ti per gjithë mot.
3. Themelues Vllazensh skamnore
E n' pendesë trajtë e persosun,
Shih, se tù jemë bijt shpirtnore,
Megjithse jemë t'papersosun.
4. Pa na mbrojtë mos lano t'lutna
Prej qiellës s'naltë, selinë ku e ké;
Mninë hyjnore per né ndihma,
Pranoi lutjet shprehë me fé.
5. Hir na jep, Trini hyjnore,
Per n'natyrë ci jé n'Njisi,
Ci, tue ndjekë na gjurmët atnore,
Lumni t'gzojm n'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

25 Dhetuer. - Dita e gjatë javës së Koshndellave

himnat si në Pjesen e veçantë të Motit Kishtar. II.

---

*) Shih Himnat me 11 Fruer.

fámulis súbveni, * quos pre-
tióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum Sanctis
tuis * in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum,
Dómine, * et bénedic here-
ditáti tuæ.
Et rege eos, * et extólle
illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies * bene-
dícimus te;
Et laudámus nomen tuum

- Shejtent e Pafaj

ë Pjesen e veçantë të Vjetit Kishtar, III.

Himni ambrozian

Tỳ Zotin të levdojm; tỳ të njofim per Zotninë.
Mbarë bota të nderon Atin e amshuem;
Tỳ të gjithë Engjujt, tỳ ciellët e të gjitha pushtetet;
Tỳ Kerubinat e Serafinat të këndojn me za të pakëputun:
Shejt, shejt, shejt asht Zotnia Zoti i ushtrive.
Mbushë janë cielle e toka me madhninë e lumnisë sate.
Tỳ t'levdon vallja e lumnueshme e Apostujve.
Tỳ t'dishmon Kisha shejte neper tanë boten,
Atin e madhnisë së pamatun,
E të nderueshmin Birin tand te vertetë e nji te vetmin,
E Shpirtin Shejt Ngushlluesin.
Ti jé, o Krisht, mbreti i lumnisë,
Ti Biri i amshuem i Atit.
Ti, tue marrë trup njerzuer per me na librue, nuk e perbuze krahnorin e nji Vashe.
Ti, mbasi e kaperceve na adimin e dekës, u çile besimtarve mbretninë e qiellve.
Ti rrin ne e djathten e Zotit në lumninë e Atit.
Na besojm, se ti ké me ardhë per me na gjykue.
Tỳ pra po të lutemi, qi t'u jepsh ndihme sherbtorve tù, qi ti i shelbove me gjakun tand të paçmueshmin.
Ben qi të kemi pjesë me Shejten tù në lumninë e amshueme.
Pështoje, o Zot, popullin tand e bekoje trashigimin tand.
E drejtoi tutë e naltoi në lumninë e amshueme.
Na te bekojm emnin tand per shekuj të shekujve.
Denjou, o Zot, qi të na ruejsh sot pa asnji mëkat.
Te keshë dhimbë per ne, o Zot, te keshe dhimbë per né.
U reshtë mbi né, o Zot, mishrira jote, sikurse kemi shpresue ne ty.
Në tỳ kam mbajtë uzdaje, o Zot, e s'ka me me dalë keq per amshim.

SHTESË

I. Ne e Prende. - Oficja votive mbi mundimet e Jezu Krishtit

a. Në Matutin

1. Shif, Zoti i vetë si mbahet n'dru gjujue;
Me gjak t'vrujuem tej e lire, fuçishe deglisun:
Shikjo si i çahen kambët e duerët, shperue
Me gozhdë t'thepisun.
2. Shikjoje ate, si t'ishte nji gjaksoresh,
Mjes oubash veret i Qiellorve Mbreti;
Kshtu kundra tij treseshej prej mizoresh
I unisë vullndeti.
3. Qe ftyra i zbehet, kryet e zharehte perkulet,
Me sy kshtu t'mbyllun shpirtin ia jep Atit;
Ngarkue n'merita, bota e shpirtve zhgulet
Prej thejve t'mkatit.
4. O zemer njeri, hekrin kune n'vreshtsi,
Po kje se fajin ti, tue dnesë, nuk shlyen;

Po fajet tona kjenë qi Krishtin fli
Per krye mberthyen.
5. Nderim t'amshuem pastë Ati i gjithpushtetshem,
Ashtu edhe Biri, flija e botës s'shelbueme,
Me Shpirtin Shejt, na faltë né gzim t'perjetshem
N'lumni t'amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Nper rrymë t'dhimbave pershkohet,
Derë Shelbuesi ynë ndeshkimet
T'botës fajtore, edhe nenshtrohet,
Mbi dru t'vrashtë qi t'peojë nyktimet.
2. Kambët e duerët me gozhdë ia shpojn,
Trupi shejt tanë n'varrë dermishet,
Parzem, ftyrë, gjymtyrë gufojn
Me gjak shejt; derë zemra i shprishet.
3. Lutet, flet e dee nder brima,
Zemra e Nanës psen si n'jehonë.
N'Nanë e n'Bìr, ah, t'fortat dhima
Akujt t'shkrijn t'kesaj zemres sonë.
4. Malet, verret, shkambijt çahen,
Mali shkrepat rrokullisi,
Derë nder rê valët n'dét perlahen,
N'tempull t'vjeter shkyhet sisi.
5. Hana e dielli e hyjë mjimije
N'dekë t'Shelbuesit t'gjithë vajtojn;
Edhe pleqë, gra e burra e fmijë
Per dekë t' Njerit-Zot t'lotojn.
6. Me pendim bri kryqit kjëni,
E kshtu fajet t'gjitha t'shlyeni;
Me vaj t'zemres kambët t'ia lani,
Varrët me balçem t'fesë t'ia lyeni.
7. Shejte fli e dashtnisë hyjnore,
Per né shlyem fajsinë shemtuese;
Veç nper tỳ bota njerzore
Mund t'ketë n'ciellë nji jetë lumnuese.
8 Pra ti paqa e gzimi jenë,
T'jeshë, o Krisht, per ne shperblim,
Drita jenë n'ketë jetë gjithmonë
E kunore sa t'zgjasë amshimi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Penduesshem derdhni lotë, e [illegible] e ni,
Mbrendsitë e zemres me vaj shejt t'jeshin;
Janë t'Krishtit [illegible], n'varrë krejt t'pakufi,
Me ciellë qi na pajtejn.
2. Me shpata t'njeshun, turma e ushtarve xen
Shelbuesin, pa mëshirë rrenden e t'rame;
Tash shputa i bjen e n'krye hyjnuer s'kursen,
Gjithkësh e mallejn me t'shame.
3. S'merr fund ma kaq mbrapshtia; Pse gjakserit
T'pazemer n'dorë i lshohet; e shpejt barbari
N' terbim narehë dorë e grushta i bjen krahnerit;
Shfren aninë veç kundershtari.
4. O popuj, ndieni e dhimsshme si Hyjnia,
Gjithkah veç gjak prej trupit kah vrujon,

28 Dhetuer. - Shejtent e Pafaj

Himnat si në Pjesen e veçantë të Vjetit Kishtar, III.

Hymnus Ambrosianus
e Deum laudámus: * te
Dóminum confitémur.
Te ætérnum Patrem * om-
s terra venerátur.
Tibi omnes Angeli, * tibi
æli, et univérsæ Potestátes:
Tibi Chérubim et Séra-
him * incessábili voce pro-
ámant:
Sanctus,
Sanctus,
Sanctus * Dóminus Deus
ábaoth.
Pleni sunt cæli et terra *
ajestátis glóriæ tuæ.
Te gloriósus * Apostoló-
um chorus,
Te Prophetárum * laudá-
ilis númerus,
Te Mártyrum candidátus *
audat exércitus.
Te per orbem terrárum *
ancta confitétur Ecclésia,
Patrem * imménsæ maje-
tátis;
Venerándum tuum verum *
t únicum Fílium;
Sanctum quoque * Parácli-
um Spíritum.
Tu Rex glóriæ, * Christe.
Tu Patris * sempitérnus es
Fílius.
Tu, ad liberándum suscep-
úrus hóminem, * non hor-
uísti Vírginis úterum.
Tu, devícto mortis acúleo, *
aperuísti credéntibus regna
cælórum.
Tu ad déxteram Dei se-
des, * in glória Patris.
Judex créderis * esse ven-

Himni ambrozian

vdojm; ty të njofim per Zotninë.
nderon Atin e amshuem;
ngjujt, ty qiellët e të gjitha pushtetet;
Serafinet të këndojn me za të pakëputun:
shejt asht Zotnia Zoti i ushtrive.
ella e toka me madhninë e lumnisë sate.
llja e lumnueshme e Apostujve.
Kisha shejte neper tanë boten,
ë së pamatun,
in Birin tand të vertetë e nji të vetmin,
jt Ngushlluesin.
, mbreti i lumnisë,
uem i Atit.
rup njerzuer per me na librue, nuk e perbuze krahnorin

erceve ngadhnjimin e dekës, u çile besimtarve mbretninë e

jathten e Zotit në lumninë e Atit.
i ké me ardhë per me na gjykue.
utemi, qi t'u jepsh ndihmë sherbtorve tû, qi ti i shel-
d të paçmueshmin.
pjesë me Shejten tû në lumninë e amshueme.
, popullin tand e bekoje trashigimin tand.
e naltoi në lumninë e amshueme.
mnin tand per shekuj të shekujve.
Denjou, o Zot, qi të na ruejsh sot pa asnji mëkat.
Te keshë dhimbë per ne, o Zot, te keshë dhimbë per né.
U reshtë mbi né, o Zot, mishrira jote, sikurse kemi shpresue në ty.
Në ty kam shpejtë uzdaje, o Zot, e s'ka me me dalë keq per amshim.

SHTESË

I. Ne e Premte. - Oficja votive mbi mundimet e Jezu Krishtit

a. Në matutin

1. Shif, Zoti vetë si mbahet n'dru ngujue,
Me gjak t'vrujuem tej shire, fuqishë dëgjisun:
Shikjo si i çahen kambët e dueret, shpërue
Me gozhdë t'thepisun.
2. Shikjoje ate; si t'ishte nji gjaksoresh,
Mjes subash veret i Qiellorve Mbreti;
Kshtu kundra tij tresohej prej mizoresh
I lumnisë vullndeti.
3. Qe ftyra i zbehet, kryet e zbardhtë perkulet,
Me sy kshtu t'mbyllun shpirtin ia jep Atit;
Nëarkue n'merita, bota e shpirtve zhgulet
Prej thojve t'mkatit.
4. O zemer njeri, hekrin kune n'vreshtsi,
Po kje se fajin ti, tue dnesë, nuk shlyen;

Po fajet tona kjenë qi Krishtin fli
Per kryq mberthyen.
5. Nderim t'amshuem pastë Ati i gjithpushtetshem,
Ashtu edhe Biri, flija e botës s'shelbueme,
Me Shpirtin Shejt, na feltë né gzim t'perjetshem
N'lumni t'amshueme. Ashtu kjeftë.

b. Nder Lavde

1. Nper rrymë t'dhimbave pershkohet,
Berë Shelbuesi ynë ndeshkimet
T'botës fajtore, edhe nenshtrohet,
Mbi dru t'vrashtë qi t'pesojë mektimet.
2. Kambët e duerët me gozhdë ia shpojn,
Trupi shejt tanë n'varrë dermishet,
Parzem, ftyrë, gjymtyrë gufojn
Me gjak shejt; derë zemra i shprishet.
3. Lutet, flet e dee nder brima,
Zemra e Nanës psen si n'jehonë.
N'Nanë e n'Bìr, oh, t'fortat dhima
Akujt t'shkrijn t'kesaj zemres sonë.
4. Malet, verret, shkambijt çahen,
Mali shkrepat rrokullisi,
Derë nder rê valët n'dét perlahen,
N'tempull t'vjeter shkyhet sisi.
5. Hana e dielli e hyjë mjisijë
N'dekë t'Shelbuesit t'gjithë vajtojn;
Edhe pleqë, gra e burra e fmijë
Per dekë t' Njerit-Zot t'lotojn.
6. Me pendim bri kryqit kjani,
E kshtu fajet t'gjitha t'shlyeni;
Me vaj t'zemres kambët t'ia lani,
Verrët me balçem t'fesë t'ia lyeni.
7. Shejte fli e dashtnisë hyjnore,
Per né shlyem fajsinë shemtuese;
Veç nper ty bota njerzore
Mund t'ketë n'qiellë nji jetë lumnuese.
8 Pra ti paqa e gzimi jonë;
T'jeshë, o Krisht, per ne shperblimi,
Drita jonë n'ketë jetë gjithmonë
E kunore sa t'zgjasë amshimi. Ashtu kjeftë.

c. Në Vesper

1. Penduesham derdhni lotë, e sytë e zi,
Mbrendsitë e zemres me vaj shejt t'jeshin;
Janë t'Krishtit peisat, n'vlerë krejt t'pakufi,
Me qiellë qi na pajtojn.
2. Me shpata t'hejeshun, turma e ushtarve zen
Shelbuesin, pa mishrirë randen mat t'rame;
Tash shputa i bjen e ma kryet hyjnuer s'kursen,
Gjithkahësh e shëlojn mat t'shame.
3. S'ment fund me kaq mrapshtia; Pse gjaksorit
T'pezemer n'dorë i lshohet; e shpejt barbari
N' terbim narenë derë e grushta i bjen krahnorit;
Shfren aninë veç kundershtari.
4. O popuj, ndienja e dhimshme si Hyjnia,
Gjithkah veç gjak prej trupit kah vrujon,

Pjesa e parë e tekstit të Breviarit emnohet Ordinarium divini Officii, qi perfshinë tekstin e zakonshem a të perditshem t'Offices shejte me shtatë pjesë të "Kohve të ditës", si u shenjue ma sipër. Në fund të nji pjese a të krejt Offices të shenjueme per çdo ditë thohet njena nder Antifona të fundshme të Zojës së Bekueme simbas kohve të ndryshme të Vjetit kishtar. - E dyta pjesë e Breviarit quhet Psalterium Breviarii Romani, ku rendohen lutjet e veçanta të shenjueme per secilën ditë të javës. - Pjesa e tretë merr emnin Proprium de Tempore, qi perfshinë të damet e veçanta të Vjetit kishtar nder perjudha të ndryshme (shih pjestimin e Vjetit kishtar si sipri). - Pjesa e katert Proprium Sanctorum e pjesa e pesët Commune Sanctorum si sipri në të dytën e në të tretën pjesë të Mesharit.

Mbas këtyne pjesve shtohen zakonisht edhe disa lutje jo të detyrshme, si Officium parvum B. Mariae Virginis, Officium Defunctorum, Psalmi Graduales, Septem Psalmi Poenitentiales, Litaniae Sanctorum, Ordo Commendationis animae, Formula ad impertiendam Indulgentiam plenariam in articulo mortis, Benedictio mensae, Itinerarium, Preces ante et post Missam. Krejt në fund, nder disa botime, vehen edhe Litaniae de Ss. Nomine Jesu, Litaniae de Ss. Corde Jesu, Litaniae Lauretanae B. Mariae Virg., Litaniae de S. Joseph, Preces diversae, Formula Absolutionis Generalis etj.

*

Këto shenjime të renduene porsi nji Hyrje per këtë botim janë ba per me i dhanë Lexuesit skjarime mbi randsinë, qi kanë himnat e sekuencat në poezinë e krishtenë, mbi kohen e auktorët e hartimit të tyne, mbi shtjellimin e tyne të shkurtë, sidomos t'atyne, qi u perkasin dymbdhetë shekujve të parë të Kristianizmit.

Kemi rendue mandej disa shenjime të shkurta mbi pjestimin e Vjetit kishtar, si edhe mbi permbajtjen e rendimin e tekstit nder dy librat liturgjikë të Mesharit e të Breviarit, me qellim qi Lexuesi të dijë, se cë vend të caktuem kanë në liturgjinë kishtare Himnat e Sekuencat, qi janë paraqitë në këtë botim si latinisht ase në gjuhen origjinale të hartimit të tyne e zyrtare të liturgjisë në Kishen Katolike Romake, si edhe në gjuhen shqipe.

Kemi paraqitë numrin e plotsuem të tyne. Posë Himnave e Sekuencave, qi permbajn Missale Romanum e Breviarium Romanum, gjinden edhe ata, qi kanë ma tepër Missale Romano-Seraphicum e Breviarium Romano-Seraphicum, të cilve u shtohen Himnat për të kremtet e Nanës së Këshillit të Mirë (26 Prill), të Sh. Gjon Nepomuçenit (16 Màj), të Zojës Mri me titull Ndihma e Krishtenimit (24 Màj), të Sh. Terezes së Krishtit Fëmijë (3 Tetuer), qi festohen nder krahina të veçanta porsi festa të së parës a të së dytes klasë, ata t'Offices votive të Mundimevë të Jezu Krishtit e të Zemres Eukaristike të Jezu Krishtit.

Bajsë, me 20 Dhetuer 1964.

P. Benedikt Dema O.F.M.

---

1) Shih Himnat e Kohës së Mundimeve si n'Office shejte, si në proçesionin e së Prendes së Madhe, ashtu edhe me 3 Màj e me 14 Shtatuer.
2) Shih Himnat per të kremte të Zojës së Bekueme.
3) G. D. Maistre, Essai sur le principe générateur des Constitutions.
4) Alain, La poesie du Breviaire, Lyon, Vitte.
5) Rolland, Parrizi mbi tokët ase Misteri eukaristik. vol. IV, liber VI, kr. I, II.

H I M N O G R A F I A   L I T U R G J I K E
N Ë   K I S H E N   K A T O L I K E

H I M N A T   E   B R E V I A R I T

A. PJESA E ZAKONSHME E OFICES HYJNORE (ORDINARIUM DIVINI OFFICII)

a. Në Matutin.

Si në pjesen e veçueme të Kohës e të Shejtenve.

b. Nder Lavde

Si në pjesen e veçueme të Kohës e të Shejtenve.

c. Te Prima

Hymnus

Jam lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Ut in diúrnis áctibus
Nos servet a nocéntibus.
Linguam refrænans témperet,
Ne litis horror ínsonet:
Visum fovéndo cóntegat,
Ne vanitátes háuriat.
Sint pura cordis íntima,
Absístat et vecórdia:
Carnis terat supérbiam
Potus cibíque párcitas.
Ut cum dies abscésserit,
Noctémque sors redúxerit,
Mundi per abstinéntiam
Ipsi canámus glóriam.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

1. Tash ci hylli lindi i dritës,
T' lusimë Zotin me prunjim,
Ci t' na ruej né rrokull ditës
Prej bakqishë, pa ra n'gabim.
2. Tue vu gjuhen n'frê, t'a zbusë,
Ci desgamja mos t'kumojë;
Çdo shikjim, tue e mblue, t'a kpusë,
Ci kec mendja mos t'lakojë.
3. Merenda zemra e paster t'jetë,
Smirë-zezë larg t'rrij nesh dhe anija;
Shtypë kreninë si njeni t'kete,
Me masë t'merren gjella e pija.
4. Kshtu kur dita fund t'kete marrë
E t'a kthye t'kete fati naten,
Pa pasë t'shekllit kurrnji varrë,
Per lavd t'tij t'drejtojm uraten.
5. Lumni i kjoftë Atit krijues
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi.
Ashtu kjoftë.[1]

d. Te Tercja

Hymnus

Nunc, Sancte, nobis, Spíritus,
Unum Patri cum Fílio,
Dignáre promptus íngeri
Nostro refúsus péctori.
Os, lingua, mens, sensus, vigor
Confessiónem pérsonent,
Flamméscat igne cáritas,
Accéndat ardor próximos.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Merenda nesh, o Shpirtë Shejtnues,
Bashkë me Atë edhe me Bìr,
Denjou t'hijsh me zjarm pastrues,
N'parzen tonë tu' u shti me hir.
2. Goja, mendja edhe ndjesia
E fuqite dishminë [illegible]
Flakë le t' ndezet dashtnia,
Prej saj njerzit shokët t'i çmojn.
3. Na ndigjo, Atë [illegible],
E me Atë Bìr [illegible],
Ci me Shpirtin gjithë shejtni
Meretnon n'shekuj t'[illegible].
Ashtu kjoftë.

---

[1] Po bijë këtu edhe perkthimin e ketij Himni prej A. Gj. Fishtës:

1. Tash ci dielli n'qiellë ka lé,
Urë-pervujtë t'i lutmi Atit,
Ci nder rrangë t'saj ditë s'rë
T'na ruej larg prej çfardo mkatit.

Durese n'kula ka per sa e sulmon mbrapshtia;
Pa faj tue kenë, heshten.
5. N'ketë pamje kush s'loton? Mundime tjera
Nder gjindë t'pafrë mbrapshtia ka kurdisun:
I ngulet deri n'tru, - me t'kepë po anera! -
Kunora n'ferrë t'thepisun.
6. Ah, dhimbë! N' Kalvar kur mbrrinë, mbi kryq
mberthye,
Lypë falje per anmiqë, Nanës s'vet i flet.
Per pajtim t'njerzimit flijen tue pasë krye,
I ep shpirtin Atit t'vet.
7. Pastë Ati Zot e Shpirti Shejt nderime,
Ashtu edhe Biri, flija e botës s'shelbueme;
E na t'shelbuemt prej tij, t'gjithë paçim gzime
N'lumninë e jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

T'Ejten mbas së kremtes së Zemres së Jezu Krishtit. - Zemra Eukaristike e Jezu Krishtit

a. Ne Matutin

1. Zemra e Krishtit, qi ne ushqimin
T' shpirtit falë n'Eukaristi,
Prane lutjen, falnderimin,
Qi po t'bajmë me pershpirtni.
2. O dashtni e pakufishme,
S'qilës pushteti i kje nenshtrue:
Mrekullinë kreu ma t'fuqishme,
N'trup t'vet buken tue pasë shndrrue.
3. Miku i ngushtë hyjnuer xen vend
N'banesë t'vogel mbi eltere tonë;
Per t'ushqye e ngushllue gjithkend,
N'nji çdo Kishë na pret gjithmonë.
4. Mbushë me hire besimtarët,
Qi prej ti i kanë pa kursim;
Buka e jetës per né shtegtarët,
Qi rrugë kemi per amshim.
5. Aj na fali gjith vetvetin,
Na u ba ushqim, qi ka çdo shije;
Né per shujte na dha atë Trup t'vetin
E Gjak t'vet na dha per pije.
6. Zemra e Krishtit ndezë n'dashtni,
Prej kah rrjedhin t'gjitha hiret;
Zemra jonë per ty tue u shkri,
Per amshim me t'dashtë le t'priret. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Fillë prej Zemres s'Krishtit t'therë
Flije rodh, qi 'ihere Golgota
Pa tue u krye, tash njimijë herë,
Mbi eltere tonë persritë, shef bota.
2. Flije e denjë per tagre t'Zotit,
Qi nper te ka aq t'madh shperblimin
Per mkat tonë, sa gjatë gjith motit
S'ia kalon ndoj tjeter çmimin.
3. Po aj vetë ban po n'emen tonë
Falnderimet ma t'vlersuemet

Per dhanti, qi né gjithmonë
Prej Hyjnisë vijn ma t'kushtuemet.
4. E, tue u lutë, aj sharmatisë
Hakmarrsë krahin e Gjyqtarit;
E çdo t'mbetë tue na e koptisë,
Perballë qiellës na sjellë perambarit.
5. Mandej né na xjerrë dhantitë,
Qi n'ketë jetë krejt na pastrojn;
Aj vetë t'qiellës ka pasunitë,
Qi p'r amshim Qiellorët i gzojn.
6. Zemra e Krishtit ndeze n'dashtni,
Prej kah rrjedhin t'gjitha hiret,
Zemra jonë, per ty tue u shkri,
Per amshim me t'dashtë le t'priret. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Zemer Krishtit tanë ndiesi,
Kush dashtninë e flakët per né
Mund t'tregojë per sa dhanti,
Qi t'gjithë njerzve reshë u ke?
2. Gjeni Apostull t'na tregojë,
N'parzem tand qi pat po fat
Kryet n'darkë t'mbrame t'a pushojë,
Çka n'atë Zemer ndezë ty t'pat.
3. Pat thanë Krishti: Do t'kandrisë
Njajo ditë, qi aq fort dishroj,
Kur per njerzë t'i jap fund flisë
E fajtoren botë t'libroj.
4. Vullndetisht per ta pranova
Kunorë ferrash, frushkujt, heshten,
E shporim n'gjymtyrë provova;
Deri Zemren me m'ça deshten.
5. Ma pertej mue m'shtyni vapa
E dashtnisë; pse, n'qiellë i ngjitun,
Do t'vazhdoj n'flijim dhe mbrapa,
Nder Meshë shejtë tue e pereritun.
6. N'elter shejt unë, Njeri-Zot,
Nen dukë t'bukës unji qindroj,
Tue u gjetë gati jetë e mot,
T'bijt e Evës qi t'i ngushlloj.
7. Zemra e Krishtit ndezë n'dashtni,
Prej kah rrjedhin t'gjitha hiret,
Zemra jonë, per ty tue u shkri,
Per amshim me t'dashtë le t'priret. Ashtu kjoftë.

III. Ritmi Eukaristik i Sh. Tomës prej Akuinit

1. T'adhroj pershpirtshem ty, Hyjni e mshehun,
Qi pernjimend nen kto shemblesa rrin;
Ty po t'nenshtrohet zemra e t'ty e shgrehun,
Pse, tue kundrue po ty, me t'dashtë ty din.265) 265)
2. Por pamja, prekja e shija n'ty krejt tretë,
E ndiemja vetem siguri ka plote;
Besoj gjithçka tha i Biri i Zotit vetë;
Asgja s'asht ma e vertetë se fjala jote.
3. N'atë flije t'kryqës Hyjnia veç rrin mblue,
Por ktu njiheri edhe njerzinë vorroi;

Gjithnji unë t'dyja tue i besue e dishmue,
Çka lypi cubi pendestar, kerkój.
4. Njashtu si Toma, varrët unë ty s't'i shef,
Gjithnji t'dishmoj unë ty si Zotin tonë.
Perherë ma teper ban qi ty unë t'njof,
Qi n'ty t'shpresoj e ty qi t'due gjithmonë.
5. O perkujtim i dekës, qi barti Zoti,
Bukë krejt e gjallë, prej kah xjerrë njeri jetë;
Ban mendes seme n'ty t'i shkojë gjith moti,
E shije t'kandshme prerë per ty le t'ketë.
6. No sit i dhimbshem,266) Jezus plot dashtni, 266)
Me gjakun tand m'pastro ti mue t'paganin;
Nji pikë e vetme e t'cilit ka fuqi
T'lajë t'gjitha fajet n'botë, qi banë sa damin.
7. O Krisht i lum, qi tash unë t'shof me mblojë,
U baftë, po t'lutem, çka njeq fort etshoj:
Kur ftyren ty shperblimi i qiellës t'a zblojë,
Perherë fatlum n'atë pamjen tande t'gzoj.
Ashtu kjoftë.

S E K U E N C A T E M E S H A R I T

I. - 2 Kallënduer ase të Dielen mbas Rrethpremjes së Jezu Krishtit.
- Emni i shejtnueshem i Jezu Krishtit

1. T' Jezu Krishtit emnin shejt
Levdo, Sion, bashkë me Ejt,
Me zemer tand ndiesi.267) 267)
2. Detyrë kemi me e nderue,
Sa ma teper me e levdue
Perherë me gjith fuqi.
3. Jezus, emen asht pushtetit
I t'madhnisë s'mashueme Mbretit
E krah per Atë hyjnuer.
4. Emni i Jezus bani qiellin,
Ketë shtiell t'tokës, ashtu edhe diellin,
E nalt atë gzim qielluer.
5. Ato valle Ejesh t'pamasë
E krestyret e botës nder klasë
Prej emnit t'tij n'jetë hidhen.
6. Gjithkah ujnat, qi lshojn krejet,
Ligejt, detet, si edhe prrojet,
Nper male e fusha mblidhen.
7. Emni i Jezus mrekuj bani,
Nen Egjipt kur popili fshani;
Çdo kundershtim dermoi.
8. Kalei popllia tue ça detin,
Ku armiqët zhyti bashkë me mbretin;
Hebrejt prej tyne i pshtoi.268) 268)
9. Prej ktij emni shpertailohen,
Fuqi t'ferrit kur peshë çohen,
Per t'sjellë n'anë t'vet njerzimin.

10. Trupen idhujsh kjenë dermue,
Nder tiraj dhunitë kjenë shue;
Nder parzme reshë qetsimin.
11. Metit etent ky i pat ndritë,
Me dishir aq t'flakët tue e pritë,
E zemrat flakë ju kalli.
12. Ky, i mishnuem, banoi nder né,
Na reshë shpresë, dashtni edhe fé,
E, t'dekun n'shpirtë, na ngjalli.
13. N'zemer tonë ky emen t'çohet,
Me nderim edhe t'adhrohet;
Veç n'të ka njeri jetë.
14. Jezus shpesh nder vuejtje t'thirret,
Shum fuqi pse prej Tij mirret,
N'çdo rasë ndihmë t'fertë tue gjetë.
15. Jezus ka n'natyrë Hyjninë,
E per t'gjithë e çfaqë mirsinë,
Çdo t'mirë ne veti bjen.
16. Zhduken smundje, dekë e mni
E prej shpirtit çdo ligshti,
Kado qi Jezus vjen.
17. Eja, pra, o Shelbuesi jonë,
E nder né xen vend gjithmonë;
Nper ty veç paqa kthen. Ashtu kjoftë, Aleluja.

II. - E Para e Prende e Marsit. - Misteret e Udhës së Kryqës të Zotit tonë Jezu Krishtit

1. Per Krisht t'dekun, o i Krishtenë,
Prej kah ti shelbimin gjenë,
Ia t'rrijshë pada n'vajtim.269) 269)
2. Çka psoi Krishti kujto mirë,
Pse prej ktej xjerrë ti çdo hirë,
E t'madh ké 'i meritim.
3. Sa i perbuzun, sa i braktisun
Asht ba Njaj, qi qiellët ka shtisun,
Ketë botë qi t'a shelbojë.
4. Provoi unë e provoi eten,
Porsi i vorfen kaloi jeten,
Dekë t'mnershme deshti t'psojë.
5. Aj, qi njerzit ka shperblye,
Kur mbi kryq e panë aberthiye,
Prej t'vetve kje braktisë.
6. Kambët e duarët me gozhdë i a shpuen,
Ufull n'rreshk me pi i afruen
Shelbuesit t'rrokullisë.
7. Sytë e tij, shprehje t'mirsisë,
Permbi kryq kjenë terratisë,
E ftyra krejt iu zbé.
8. T'zdeshun petkash, trupit t'ti
Nuk i mbetena asnji hjeshi,
Gjithkah dobsue per né.
9. Per shkak t'mekatve njerzore
Dermishë trapit n'anyrë mizore
Prej s'rrahnash bam tepri.
10. Nder gjymtyrë, qi i kjenë terhjekë,

Prej sa psimesh, qi pat njekë,
Shef syni 'i vavrë unji.
11. Mjes mundimeve shum t'adha,
Tue u fiktue e rektue pada,
Dha shpirtin n'shperblim t'mkatit.
12. Na pra t'dmesim e t'vajtojm,
Me gjithë zemer dhimbë t'provojm
Mbi t'vetmin Bir t'Zot atit.
13. N'empir t'Qiellës Mbreti i lumnueshem
Na faltë t'gjithve atë perdlim t'çmueshem,
Qi kreu per pshtimin tonë.
14. Mbas Tij kryqen tonë tue bartë,
Na drejtoftë ktu né shtegtar~~t~~të,
Qi t'gzojm me Te gjithmonë.   Ashtu kjoftë.

III. - Të Prenden mbas së Dieles së Mundimeve. - Shtatë Dhimbat e Zojës së Bekueme

1. Rrite Nana etj. (si në Matutin e nder Lavde, 20 strofat, në Pjesen e veçantë të Vjetit Kishtar per Brevjar, ~~XXX~~ XI).

IV. - Të Dielen e Larit në Proçesion

1. Lumni, nderim e levd t'kjoftë ty, o Krisht,
Shelbues e Mbret e Biri me fisnik
I mbret Davidit, t'cilit pershpirtnisht
I kënduene fmijtë: Hozana!
2. Prej Israelit Mbret ti jé i bekuem,
E vjen Ti n'emen t'Zotit, Vellja e Ejve
E njerzët e dekshem, t'ciltë, tue kenë t'bashkuem
Me kreatyrët te tana
3. T'gjithë zbashkat kengë e levde Ty t'naltojm.
Dikur Hebrejt me palme t'delshin pare;
Prep poplli yt ty sot po t'parashtrojn
Kto kengë me perkushti.
4. Nderimet prej anës s'vet t'kushtuem ata,
Per mbarë njerzinin kur me psue ti shkojshe;
E himna e kengë e levde ashtu edhe ~~t~~ na
T' kadojm tesh qi jé n'lumni.
5. Ty ata t'pelqyen; dhe pershpirtnia jonë
T'pelqejë, o Mbret butsie e tanë deshtnim,
Pse Ty po t'ka pelqye çdo e mirë gjithmonë,
O Mbreti jonë p'r amshim.

V. - T' Ejten e Madhe në Proçesion

1. Trego, gjuhë, mshehtsinë etj. (si në Vesper t'Offices së Korpit të Krishtit, te Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar, [illegible]

VI. - Te Prenden e Madhe në Proçesion

1. Trego, gjuhë, me gzim etj., si edhe
1. Flamujt dalin etj. (si në Matutin e në Vesper t'Offices në Kohen e Mundimeve, te Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar, X).

VII. - Në Javen e Pashkve

1. Flisë s'Pashkve levde t'gjithë t'krishtenët i
kadojn:
Me Atin Kingji i bardhë pajtoi fajtortë;

Mors et vita duéllo conflixére mirándo: dux vitæ mórtuus, regnat vivus.
Dic nobis, María, quid vidísti in via?
Sepúlchrum Christi vivéntis: et glóriam vidi resurgéntis.
Angélicos testes, sudárium, et vestes.
Surréxit Christus spes mea: præcédet vos in Galilæam.
Scimus Christum surrexísse a mórtuis vere: tu nobis, victor Rex, miserére. Amen. Allelúja.

Mjes vetit deka e jeta rrepte luftojn:
Mundë jeta me 'i vrull t'forte.
2. Njiherë dekë, Prisi i jetës mbretnon i gjallë.
Na thuej, Marie, rrugës ti çka ké pa?
Unë vorrin pashë pa gja e Krishti asht ngjallë.
Ç'lumni rretume ate e ka!
3. Pashë rizë, pelhurë e Engjujt dishmitarë.
Asht ngjallë po Krishti, shpresa jeme; u prinë
Apostujve, si thanë u pat ma parë,
N'atë t'Galilesë krahinë.
4. Na e dijm, se s'dekunsh Krishti u ngjalle njimend.
O Mbret ngadhnjyes mbi deke, t'keshë dhimbë per ne!
E, Pashkët e amshueme, n'qiellë qi veç kane vend,
Tue dekë Ti dhane na i ke.
Ashtu kjoftë. Aleluja.

VIII. - Në Javen e Rrëshajve

Veni, Sancte Spíritus, et emítte cælitus lucis tuæ rádium.
Veni, pater páuperum, veni, dator múnerum, veni, lumen córdium.
Consolátor óptime, dulcis hospes ánimæ, dulce refrigérium.
In labóre réquies, in æstu tempéries, in fletu solátium.
O lux beatíssima, reple cordis íntima tuórum fidélium.
Sine tuo númine, nihil est in hómine, nihil est innóxium.
Lava quod est sórdidum, riga quod est áridum, sana quod est sáucium.
Flecte quod est rígidum, fove quod est frígidum, rege quod est dévium.
Da tuis fidélibus, in te confidéntibus, sacrum septenárium.
Da virtútis méritum, da salútis éxitum, da perénne gáudium. Amen. Allelúja.

1. Eja, o Shpirtë Shejt; nji rreze prej dritës sate
Na resh prej qielle; o Babë per t'vorfen, eja!
Veç Ti per zemra drita kiresh pate,
Qi u prijn nder shtigje t'reja.
2. Per njere shtegtar ma i miri mik ngushllues,
Pushim per mundë, Ti forcë per çdo ngushtim,
Puhi flladitse n'vapë, n'mjerim lehues,
N'jete t'pakufi shperblim.
3. Nuk ka pa ndihmen tande krejt t'fuqishme
Asgja, qi njeri t'mirë mund t'ketë n'ketë jetë;
Pa driten tande n'mende tonë t'pranishme
Gja t'paster nuk mund t'ketë.
4. Nder né çka asht rreshkë, ti rij; çka asht mnye,
ti lajë;
Ti varrët mallsoi, lako çdo gja t'shtangueme;
E ftoftë po kje, ti xejë; ç'lukatë, ti mbajë,
Bje n'rrugë çdo gja t'shmangueme.
5. Simas meritash jep edhe shperblime,
Qi shkallë do t'kenë si n'shekull tenë pasë kirin;
E, kur shtegtimë t'a kryejm, na merr nder gzime,
Ku lidhë me Atë Ti Birin.
Ashtu kjoftë. Aleluja.

IX. - Diten e Korpit të Krishtit

Victimæ paschá
lent Christiá
Agnus redémit
ínnocens Patri r
catóres.

gébat, e
occisión
agnus
voce, si
humilit

1. O Sion, levdo Shelbuesin
N'te levdo Barinë, Udhëheqesin
Me lutje e kengë t'kushtuem. 270)
2. Kadoi kangë levdesh sa pushia,
Pse asht ma i madh se çdo levdim;
Per kaq s'ké jetë t'mjeftueme.
3. Bukë e gjallë, qi jetë na falë,
Me ketë kangë sot n'shesh do t'dalë:
Kangë levdit e hareje.
4. N'dymbëdhetë Vllazen kje shpernda, 271)
Kur n'darke t'mbramë zaledhë i ka;
T'sigurtë na jemi prej feje.
5. Levdi i plotë t'jetë dhe i kumueshem,
T'jete i kandsem edhe i gzueshem:

T'i bajm Atij çdo nderë.
6. E madhnueshmja ditë kremtohet,
Kur prej Krishtit themelohet
Kjo, mostë per t'paren herë.
7. Me moste t'Mbretit shtrue per né
Nisin Pashket e Ligjes s'ré;
Kshtu t'vjetrat marrin fund..
8. Sjellja e ré t'vjetren largon,
E verteta hijen dbon,
Terr drita s'len askund.
9. Çka n'darkë t'mbrame themeloi,
Qi t'persritej, Krishti urdhnoi
Pedë n'perkujtim t'ti.
10. Na prej Tij si jemi msue,
Bukë e venë kemë shugurue,
Per pshtim nji t'vetmen Fli.
11. Per t'krishtenë si dogem shtrohet,
Simbas s'cilës n'trup buka shndrrohet
E vena sjellet n'gjak.
12. Çka s'kupton e syni s'e shef,
Neper fé hyjnore njef;
Natyra ktu s'ka osh.
13. Nen dy dukë mjes vetit t'ndryshme,
Ku veç shenjet janë t'natyrshme,
T' vertetat t'nalta mshehen.
14. Ushqim korpi, gjaku asht pije,
Veç se t'plotë n'ta Krishtin dije,
Dy dukë megjithse njehen.
15. Prej atij, qi e merr, s'cungohet,
Nuk pjestohet, nuk grimcohet,
E merret i paprekun.
16. E merr njeni, si edhe mijë,
Perse e marrin t'gjithë unji,
Kurrgja Atij pa i hjekun.
17. T'mirët e marrin, si edhe t'kqitë,
Perftese t'ndryshme n'ta tue qitë,
A jetë, a dekë kah sjellë.
18. Deke per t'kqi, per t'mirë veç jetë.
Se 'i Kungim ç' perftesë mund t'ketë,
Prej gjendjes s'shpirtit rrjedhë.
19. Ostja shejte kur t'pjestohet,
Mendja jote mos t'dyshohet,
Nen nji grimsë pse Aj krejt strehohet,
Sa Ostja mbarë permban.
20. N'Te nuk ndodhë asnji pjestim;
Veç nder dukë ndodhe ky veprim;
Kshtu nuk pson ndonji veglim
N'tensi çka Ate e permban.
21. Qe kjo asht Buka e t'gjithë Qiellorve,
Ba edhe ushqim i t'tekës banorve,
E forcë t'bindshme u reshë Deshmorve;
Mos t'jepet nder flliqana.
22. Kje kjo Bukë paraftyrue,
Kur Izaku asht kenë flijue,
Kingji i Pashkve se u kushtue,
Per etën kur ra mana.

23. Primend bukë, o i mirë Bari,
Jesu Krisht, per ne dhimbë ki;
Ti na ushqe, na ruej n'pastri,
Ban qi t'gjithë na t'gzojm n'lumni
Me Ty n'mbretni hyjnore.
24. Ti, qi asgja pa dijtë nuk len,
Qi né t'vdekshmit ktu na ushqen,
E bukë qielle per né then,
Pe edhe né n'atë jetë na ven
Nder gzime t'madha qiellore.   Ashtu kjoftë. Aleluja.

X. - 4 Gusht. - Sh. Deda, Themeluesi i Dominikejve

1. N'hierarki t'mbretnisë hyjnore
Harmoni kumon qiellore,
Percjellë me nji kengë t'ré.
2. Me ato kengë perkojn n'ketë jetë
Meloditë, qi kndojm na vetë.
Per Shejtin Dedë n'haré.
3. Prej shkretisë t'shekllit mjerues
E grishe n'dhimbë Ati Krijues
Ketë burrë t'vullnetit t' vet.
4. Strukun mbrenda anise s'verfnisë,
Kalon lumin e kotsisë,272)   272)
T' mos xajë kend djalli n'rret.
5. Perftyrue porsi zagar,
Kte, t'damë n'shenj predikatar,
Shef nana n'moshë t'fminisë.
6. Me gojë unen n'flakë tue bartë,
Hjedhë t'Ungjillit gjithkah fartë,
Mban ligjen e dashtnisë.
7. Asht ky Shejt Ligjdhansi i ri,
Ky asht ustar profeta Eli,
Qi krimet rrebtë sulmon.   273)   273)
8. Shpercame dhelpnat e Sampsonit;   274)
Me buri ky t'Gjedeonit274)
Urditë anmike i shtron.
9. Nsa n'ketë jetë me trup ish' gjallë,
Djalin nanës tanë dhimbë ia ngjallë,
Grabitë prej dekës s'menshtrueme.
10. Pushon shiu, sa kryqin ban,
Turma e Vllazenve bukë han
Prej Zotit dhanti t'çueme.
11. Krejt i lum prej [illegible] t'ymehet,
Pse nper te mbarë Kisha gjehet,
N'fjalë t'tij çdo mendje adritet.
12. Boten mbushë me farë t'Ungjillit,
Smeramit gzon n'mbretni e qiellit,
Shperblimi i [illegible] i pritet.
13. Fara [illegible] e [illegible],
N'hije rrapet rrijë t'ngujuere;
Per Njaj, qi boten [illegible]
14. Dom qi [illegible] Jozefit
Mos t'rrija ma mbrenda atij kllefit,275)   275)
E hylli shpejt t'[illegible]risë.
15. Ah, p'r ate Lule t'trupit t'tì
Era e mirë n'varr ban dishmi,

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Tue tejkalue çdo erim.
16. Ngasim t'smundet e largojm t'keqen;
T'verbtit shefin, t'shkeptit ndreqen:
Panë t'bindshme pa pushim.
17. Kangë e himna Dedes t'i kndojm
E me lavde t'a nderojm,
Uzdajen n'te pa e shkimë.
18. Nper gjurmë t'tija si shtegtarë,
Per hir t'Zotit nevojtarë,
Prej tij t'gjithë t'lypim ndime.
19. Ate i dhimbshem, Bari i mirë
I grigjes sate rysë me hirë,
Me lutje tua mbroje
20. Nper fuqi t'Shelbuesit tonë,
Grigjen tande pergjithmonë:
Per gzime t'qielles drejtoje. Ashtu kjoftë. Aleluja.

XI. - 22 Gusht. Shtate Gazmendet e Zojës së Bekueme

1. Gzou, o Virgjin Nanë Shelbuesit,
Xanë me Te n'fuqi t'Krijuesit
Mbas t'Engjullit lajmimit.276) 276)
Ban, qi né, n'saje t'tand Birit,
Pershpirtnia dhane prej hirit
T'na sjelle dhantinë e pshtimit.
2. Gzou: tue shkue ti per Pasi,
Mbushë t'ka Zoti me dhanti:
T'nalton me atë krah hyjnuer.
Ban, qi na pada t'i shtojm
Kto dhantitë e qielles, t'qindrojm
N'ketë jetë me gzim shpirtnuer.
3. Gzou, o Vashë me Zotin xanë,
Pa asnji dhimsë u bane Nanë,
Perherë me lil t'pastrisë.
Ban, o Nanë, qi na, fajtorë,
Me ndihmë tande t'gzojm perorë
Dhantinë e pafajnisë.
4. Gzou: prej Lindjes Dijsat erdhen,
Para Fmijës dhantitë i derdhen:
Q' prej Lindjes hylli u prine.
Ban, qi Krishtin me sy t'fese
T'a kundrojm, n'Te t'kemi shpresë,
Atij t'ia ruejm deshtninë.
5. Gzou: Ke ankeve porsi t'tretun,
Mjes Dietaresh e ndeshe t'gjetun,
Qi u dhe skjerime t'çmueshme.
Ban, e Zojë, qi t'mujm me xjerrë
Njato hire, qi kemë bjerrë,
Tue ra ne n'rrugë t'gabueshme.
6. Gzou, o Nanë, pse t'ngjallun pave
Ke si t'dekun mbi kryq kjave,
Tue paue per shelbim t'njerit.
Ban, qi veset na t'i shtrojm
E n'virtyt jeten t'kalojm,
Prej t'qiellës terhjekë dishirit.

7. Gzou, o Nanë: mbi hyjë naltohesh
E p'r amshim me Krisht shoqnohesh,
Qi n'qiellë t'a keshe suadimin.
Ban, Mbretneshë, qi n'qielle na t'shofim
E t'lumnueshem Krishtin t'njofim,
Prej Tij tue marrë shperblimin. Ashtu kjofte. Aleluja

XII. - 15 Shtatuer. - Shtatë Dhimbat e Zojës së Bekueme

1. Rrite Nane etj. (si te Nr. III i ketyne Sekuencave, të Premden mbas së Dieles së Mundimeve).

XIII. - 17 Shtatuer e 4 Tetuer. - Varret e e kremtja e Sh. Françeskut prej Asizit.

1. Shenja t'reja çfaqë shejtnia,
Qi s'i njofti kurr njerzia,
As e shekllit s'i kapë dia:
N'Françeskun veç u panë.277) 277)
2. Rregulltarve t'grigjes s'rë
Ligjët e reja u kjenë pre,
Ku urdhna t'Mbretit t'pertrinë ke,
Françesku qi i pat dhanë.
3. Jeta e re edhe Urdhni i ri
Iu çfaq botës, kurr pa e pasë ndi;
Ky shestim ka ripertri
Prap gjendjen ungjillore.
4. Mavrë e jetës ktu ritrajtohet,
Me ligjë t'Krishtit pergjasohet,
N'kulm t'Apostujve naltohet;
Perbuzë çdo gja tokësore.
5. Petku i eger trupin veshë,
Qi 'i litar i vrashtë ijshë ngjeshë;
Buka merret lehtë me peshë;
Prej kambve t'mbathnat ~~kmmmm~~ hidhen.
6. Kerkon vetem t'ketë vobsinë,
N'sende t'shekllit njef kotsinë;
Kto Françesku t'gjitha i mnimë;
N'koliba Vllazent mblidhen.
7. Kerkon vende, ku lotë t'ceshë,
Zemra e idhum shfren tue daesë
Me shperblye dom me pendesë
Çka buer n'ketë botë t'meshtrimit.
8. Shmangun shekllit, n'shpellë futet;
Shtri per tokë, vajton e lutet.
Me lodhë trupin n'pendesë ngutet:
Gzon n'shpirtë veç prej ngushllimit.
9. Kalon ditët prej shkambit mblue,
Kah hyjnoret tue u naltue;
Çdo gja t'botës mbas kambë ka shtrue;
S'don tjeter veç qiellorët.
10. Me shtermesë trupin frenon,
N'gjasim t'Krishtit jetë kalon,
N'Shkrime shejte ushqim kerkon;
I dbon me mni tokësorët.
11. Afer tij prej s'nalti u gjeti
N'qiellë e n'tokë ma i nalti Mbreti:

Patriarka i trembun mbeti
Papritmas n'atë vegim.
12. Ndeze per Krishtin n'dashtni t'zjarrët,
Muer Françesku, si Aj, n'trup varrët,
Nse kujton me i zemer t'marrët
Per në çka hoq n'mundim.
13. Trupi shejt mejherë shenjohet:
N'duer e n'kambë me varrë shpërohet
E krahnori i djathtë i lndohet;
Me gjak gjith trupi i pliret.278) 278)
14. Shndrrohen fjalë, qi rrijn n'mshehtsi,
Vehen t'ardhshmet n'dijeni;
Shejti din ç'kane fjalet fuqi,
N'vegim hyjnuer çka xierret.
15. Gozhda t'bindshme dajn atë-herë,
T'zeza jashtë, mbrendë n'njveje t'blerë,
Me ndiesi t'randë dhimba there,
Thumbata e depertojn.
16. S'veprei hekuri n'ketë mnyre
Ato varrë me i çilë n'gjymtyrë,
Nder te s'mbreti asnji natyrë,
Çokat n'to s'veprojn.
17. Ky me shenje t'kryqës, qi barë,
Me gadhnjim shklet boten mbare
E ndrydhë trupin si anmik t'parë;
Mbi te ka xjerre fitore.
18. Ban, Françesk, qi mbarë t'veprojm,
T'gjitha veset t'i nenshtrojm,
E shperblimin mbramit t'gzojm
N' lumni t'mbretnisë qiellore.
19. Atë i dhimbshem, perherë sielle
Menden tonë n'kujtime qielle;
Grigjen tande drejt perqielle,
Me ty qi t'ketë shperblimin.
20. Pra pjestar t'a bajsh t'lumnisë
Ke drejtue ké n'rrugë t'shejtnisë;
Turma e madhe e gjith Frethnisë
T'a gzojë me ty ngadhnjimin. Ashtu kjoftë. Aleluja.

IV. - 2 Nanduer e nder Meshë per të Dekun

Dies iræ, dies illa,
Solvet sæclum in favílla:
Teste David cum Sibylla.
Quantus tremor est futúrus,
Quando judex est ventúrus,
Cuncta stricte discussúrus!
Tuba mirum spargens sonum
Per sepúlchra regiónum,
Coget omnes ante thronum.
Mors stupébit, et natúra,
Cum resúrget creatúra,
Judicánti responsúra.
Liber scriptus proferétur,
In quo totum continétur,
Unde mundus judicétur.

1. He, ajo ditë, me t'qitë trishtimin!
Kah me zjarm shuen rruzullimin,
Si Profetet na e dhanë kumtimin.279) 279)
2. Tmerë e madhe atë-herë do t'jetë,
S'naltit Krishti zbritë si t'ketë
Per t'gjykue ketë shekull t'shkretë.
3. Nji zeri me 'i za t'friguesh em
Zgjon prej dekës njerzë t'panumruesh em,
Rrethojn fronin e madhnuesh em.
4. Bindet dekë edhe natyrë,
Kur do t'çohet çdo kreatyrë,
Per me i dalë Gjyqtarit n'ftyrë.
5. Atë ditë hapet libri i shkruem,
Ku çdo send asht i shenjuem,
Qi n'atë gjyqë do t'jetë i zbluem.

Judex ergo cum sedébit,
Quidquid latet, apparébit:
Nil inúltum remanébit.
Quid sum miser tunc dictúrus?
Quem patrónum rogatúrus,
Cum vix justus sit secúrus?
Rex treméndæ majestátis,
Qui salvándos salvas gratis,
Salva me, fons pietátis.
Recordáre, Jesu pie,
Quod sum causa tuæ viæ:
Ne me perdas illa die.
Quærens me, sedísti lassus:
Redemísti crucem passus:
Tantus labor non sit cassus.
Juste judex ultiónis,
Donum fac remissiónis
Ante diem ratiónis.
Ingemísco, tamquam reus:
Culpa rubet vultus meus:
Supplicánti parce Deus.
Qui Maríam absolvísti,
Et latrónem exaudísti,
Mihi quoque spem dedísti.
Preces meæ non sunt dignæ:
Sed tu bonus fac benígne,
Ne perénni cremer igne.
Inter oves locum præsta,
Et ab hœdis me sequéstra,
Státuens in parte dextra.
Confutátis maledíctis,
Flammis ácribus addíctis:
Voca me cum benedíctis.
Oro supplex, et acclínis,
Cor contrítum quasi cinis:
Gere curam mei finis.
Lacrimósa dies illa,
Qua resúrget ex favílla,
Judicándus homo reus.
Huic ergo parce Deus:
Pie Jesu Dómine,
Dona eis réquiem. Amen.

6. Kur Gjyqtari t'na gjykojë,
T'gjitha t'mshehtat do t'i zbulojë,
S'do t'mbesë mkat, qi mos t'ndeshkojë.
7. Ah, i mjeri, çka mund t'them?
Cilin mprojsë p'r atë ditë unë kam,
Pse i sigurtë s'del kush n'atë lam?
8. Pra ti, o Mbret madhnie s'tmershme,
M'i fal faje e mkate t'hershme,
M'libro mue prej mnisë s'perhershme.
9. T'bijë nder mendë, Shelbues tanë mshrirë,
Per mue t'shkretin pa ndoj t'mirë,
E mos m'bier n'atë ditë t'vishtirë.
10. Sa kjé lodhë mue tue m'kerkue,
Barte kryqen me m'shelbue,
Mos t'shkojë bosh per mue ç'ké paue.
11. O Gjyqtar i drejtë ndeshkimit,
Deh, m'ban pjesë n'dhanti t'perdlimit
Para ditës se t'rrestë t'gjykimit.
12. N'pendim t'fajit zemra t'zbutet
E per te ndeshkimi t'kputet;
Fale, o Krisht, ate qi t'lutet.
13. Ti Maries280) falje i lshove 280)
E n'kryq cubin281) e shelbove; 281)
Kshtu edhe n'mue ti shpresen shtove.
14. Lutja jeme nuk ka çmim,
Por per mue, Zot, t'keshë dhimbtim,
N'zjarm mos t'digjem per amshim.
15. Bashkë me dele,282) deh, m'rreshto, 282)
Prej bakqive mue m'largo,
N't' djathten tande atë ditë m'vendo.
16. Mbesi t'shporren ç'janë t'mallkuem,
Per zjarm t'ferrit t'gjithë t'shenjuem,
Mue n'lumni m'merr me t'bekuem.
17. Lutje t'saj perché i permbysun
E n'pendim me zemer t'rysun,
Qi n'mbarim mos t'mbes i ngrysun.
18. O ditë vaji mbushë me tmerë,
Kur n'atë gjyqë mkatnori i mjerë
T' mbesë i dnuem per n'zjarm gjithherë.
19. Fale kte, o Mishrirë hyjnore,
Krisht tanë dhimbë, qi pshtim na sjell!
Pranoi t'gjithë n'lumni qiellore.
Ashtu kjoftë.

Najzë, 1[illegible].II,1965.

Fjalë të rralla

të perdoruna në kete botim.

Shkurtime:

adj. = adjektiv (mbiemen)
adv. = adverb (ndajfolje)
ef. = emen femnuer
em. = emen mashkulluer
v. = verb (folje)
vps. = verb pesues

aft, -i : avull, qi del prej zjermit, frymë e xetë; fshamje.
aht, -i : permallim, pikllim, fshamje.
amzë, -a : ama e femijes, metriq.
argtue (v.): defrue, zbavite, ngushllue.
arsim, -i : areye, mesim, edukatë.
i atillë : i forte, i fuqishem.
atlet, -i : njeri i shkathet, i rrahun me lojë sportive.

balsam, -i : balçem, rrëshinë me erë të mirë e disa lendve.
barat, -i : venom, privilegj, nji e drejtë e veçante, qi gezon nji njeri.
bashtinë, -a : tokë, arë, pronë.
bijue (v.): lindë, bâ femijë.
brengë, -a: mullë, tumor.
brigue (v.): bertite, çortue, munshtue.
brijtë (v.): bré, brî, hanger, grisë.
i brishtë : çka thehet lehtas.
bunue (v.): xanë fillë, rrjedhë, dalë prej toke, vrujue.

çapue, -oni (-oj, t): çapok, kthetër.
çomak, -u : shkop i trashë në krye.
çurrel, -i: gurrë uji, ujë qi del me vrull.
çvjellë (v.) : zhvillue, hapë.

dengë, -a: njollë, damkë.
derë (v.): bjerre.
darsvitë (v.): perhapë, shperda rête, kthiellë.
dbue (v.): qitë jashtë, ndjekë, perzanë.
degame, -ja: poterë, fjalisje, shamate.
deglise (v.): ligështue, pakuse.
depertue (v.): pershkue.
derrishë (v.): rjepë lëkuren etj., gervishtë.
dermue (v.): shgatrrue, prishë, shtypë, trumcue.
dërptue (v.): shtypë, grî.
dikue (v.): derdhë, shpraze, rà (shi).
disk, -u : gur a rrasë e rrumbullakët; sfera e dukshme e planetve etj.
dogem, -gma: perim i patrandshem në nji çashtje besimtere.
dokë, -ja : zakon.
drom, -i : dhrom, rrugë (kryesore).
drum, -i : drom.
duhmë, -a : hov i fortë ere, stuhi.
durimtar (adj.): kush ka durim, qindrak.

empir, -i : qiellë, selia e Shejtenve
endirë, -a : ande, epsh, qejf.
erim, -i: të marrun erë (me hundë).
eter, -tri: shtresa e naltë e ajrit.
etshue (v.): pasë et; dishrue.

fantazmë, -a : hije, qi fanitet; trillim fantazie, iluzion.
ferillue (v.): hjedhë, flakë, flakrue vertitë.
ferkem, -i : gjurmë.
fëlligë (v.): ndy, perlye.
flakrim, -i: të ndezun flakë.
flakrue (v.): ndezë flakë (në dashtni), shkelxye, shndritë.
flegër, -gra: ashke, flore.
frrotë, -a : rrecë, turmë e keqe.
ftigë, -a : lodhje, smundje, vdigë.
ftue (v.) : grishë, thirrë.
geldue (v.): gezue, ngadhnjye.
i germuet : i krrusun, i vrashte, i vishtinë.
gershetue (v.): thurë, plekse.
génjye (v.): rrejtë, mashtrue.
gjasue (v.): pergjè, njofte.
gratcuer (adj.): i frytshem, i pllashem.
krisë (v.): hanger, prishë rrobat etj. (prej perdorimit).
grrithë (v.): grrishtë, gervishtë.
gufue (v.): gurgullue, dalë ujë prej toke.
gzhate (v.): ngucë, nzitë, gergà.
hareja : gëzim, gaz.
heretik (adj.): kush mban herezi.
herezi, -a: mësim në kundershtim me nji dogem fetare.

herrë (v.): këputë, zhgullë (baret e këqia).
hierarki,-a : shkallët e rendet e zyreve të nalta të Kishës e të Shtetit.
himen,-eni: poezi lirike me objekt zakonisht fetar.
hitatë (v.): shpejtue, me u orvatë.
hukatë (v.): lëshue frymen mbi diçka, frymzue.
hulli,-a: vijë, qi len parmenda në punim të tokës.
huluntue (v.): kerkue, gjurmue.
hutue (v.): vonue, ndalue, habitë, marrë mendësh.
hyllzim,-i: tubë hyjësh, konstelacion.
idhni,-a: idhnim.
irnue (v.): xi, ba në njyeje të murrtë a të zezë, irë.
jeh,-u : jehonë, bredhje zani.
jetik (adj.): i vjeter, i hershem.
joshje,-a: terhjekje, zbunim, perkëdhelje.
kalburitë (vps.): shkue tue u kalbë.
kajatë (v.): lëngue.
kaperthye (v.): mberthye mirë gjithmënësh.
kapsë,-a: komçe, mjet qi kapë, mberthen.
katastrofë,-a: shgatrrim i plotë.
kavatue (v.): sajue, perftue, hartue.
kerdisë (v.): ba plojë (kerdi), coptue, mundue.
kerpitë (v.): mejë, petri, lulzue.
kerthndesë (v.): ngjallë, petri.
knajë (v.): ndy, pegë, perlye.
i knajtë: i ndytë, i pegàn, i perlyem.
kndellë (vps.): me u ba i gjallë, me u petri, fuqishe.
knerë (vps.): me u fikë, pekë, ligshtue.
kob,-i: trathti, mbrapshti.
kobshem (adv.): trathtisht, mjerueshem.
kobter (adj.): kush ban nji kob.
kontisë (v.): rrenue krejtsisht.
koptisë (vps.): shkue tue humbë, tue u zhdukë.
kotsi,-a: kotni, vanitet.
kreshnik,-u : fatos, heroj, kalorsë.
i kreshtë : leshashper, me lesh të vrashtë.
krim,-i : faj, delikt, dhunim ligje i randë.
krir,-i : zadef.
kumt,-i : lajm (i zi).
kumtue (v.); lajmue.
kurdisë (v.): sajue, ndreqë, mbareshtue.
lam,-i (lamë,-a): shesh (lufte, fushë.
i lashtë : i moçem, i vjeter.
laçitë (v.): çpallë, publikue.
lenim,-i : lehtesim.
lecakue (v.): ba lak, dredhë, shmangë.
lëngim,-i : smundje, fiktim.
ligjirue (v.): folë, bisedue.
lnekë (v.ps.): me u ligshtue (prej djerësh së shumta).
lnue ose lndue (v.): vra, shprishë, pezmatue, çue peshë varren.
lnurë (v.): shprishë (me gerhanë), dermishë.
lpê,-ja : mjegull.
luhatë (v.): lëkandë andej e këndej.
lungë,-a: mullâ, brengë (me qelb).
lurimë,-a : ulurimë, kelthimë.
mahi,-a : lojë gazi, mashtrim.
mallsue (vps.): me vu dregsë varra.
martir,-i : dishmuer (feje), kush jep jeten në dishmi të fesë.
mastruf,-i: shpenzim i madh jetese.
e mbetë,-a (ef.): mangesë, faj.
mbratë (v.): shtype, ndrydhë; shitue, gjuejtë, lanë pershtypje.
mekë (vps.): me u fikë, pakë, me ra të fikët.
mercitë (vps.): me u ndy, xi, zhigatë, perçudnue.
mezdrak,-u : shtizë, topuz.
mister,-i: gjë e mshehtë, e pamundun të kuptohet prej mendes së njerit.
molisë (v.): ligshtue, lanë fuqitë.
moritë (vps.): lëngue, me u tha, fiktue (në shëndet).
i mraztë : golle, tytë, i paqindrueshem, i rrejshem.
mrekull,-i (-uj, t): tanë, dukë e biadshme.
nalet,-i : djall, shejtan, i mallkuem.
nard,-i : bime e merme alpesh, prej kah xierret nji balsam (Nardostachys latamansi).
ndjesë,-a : falje, perdlim.
nektar,-i : lang mjaltak, qi thithin bletët nder lule të disa bimve.
ngacmue (v.): ngitë, çue peshë.
ngallitë (v.): shty, ngajue, bijte.
ngelë (v.): ndejë në dyshim, ngurrue, me u shtangue.
ngrijtë (v.): çue perpjete, naltue.
ngrysë (vps.): me u vra (në fetyrë), me u errë.
ngujue (v.): ndry, shtangue, mbyllë mbrendë.
njolle,-ja : dangë, damkë.
nosit,-i : pelikan (shih Nr. 266 nder shenjime skjaruese).
pastillë (vps.): me u ligshtue, mekë.
palester,-tra : sheshi, ku Grekët e vjeter bajshin lojna luftimi e ushtrime tjera trupore.
palmë,-a: lendë tropikale, ci ban harma.
palnje,-a : lendë me cung të naltë, gjethë shuplakore e dru të bardhë.
i panerqitun : i paxime, i pazhiguem, i paster.
i papeçatun: i panjolle.
i parmuem: i pagjurmuem, i pagermuem.

i pashqiptueshem: che nuk mund të shqiptohet.

perdhimbtim,-i : dhimbë në zemer per të keqen e tjetrit.
perdlim,-i : mishirire, dhimbë, falje.
perdlye (v.): pasë dhimbë, falë.
perftye (v.): persose, plotsue.
perkthjellue (v.): sajrue.
perkushti,-a : pereshpirtni, devocion.
perligjë (v.): dalë zot, çpallë të drejtë, shfajisë.
permbrendsa,-t: rropullitë, pjesët e mbrendshme të zgoreve të trupit.
i permershem : i mnershem, i tmershem.
i permertë : i permershem.
permjeshë (v.): ngjeshe, rà shuplakë.
perzhitë (v.): perollue, djegë.
pij (vps.): me u mpi, ngri nji gjymtyrë prej se rrahuni etj.
planet,-i : trup qielluer, qi sillet rreth diellit.
plogshtsi,-a : ngathtsi, ploge, plogshti.
polem,-i: popull, turme, vogjli.
i praptë : jo i mbarë, i mbrapshtë.
i prujtë : i pervujtë, i ultë.
prujtim,-i : pervujtni.
prujtisht (adv.): pervujtnisht.
prutekë,-a : shkop, shtage, shufer.
pshertime,-a : ankeme, shfrim fryme prej ndiesishe dhimbe etj.
puhi,-a : erë e lehte, e freskët.
purpurë,-a : njyeje e kuqe, stof i kuq.
pusterr,-i : grope e kthelle e e errte (me uje).
pyrg,-u : kulle e nalte.
qase (v.): afrue, pranue, pritë.
qelzë,-a : ode e vogel.
qoke (v.): qukëprene lehte, marre acerem.
qumetë (v.): fry lehtë era, qukë.
raje,-a : i nenshtruem, rob.
ranga,-a : pune shoijeke.
ravë,-a : rrugë, gjurmë.
red,-i : radhë, rend.
rektim,-i: grahme, herë deke, agoni.
rektue (v.): dënesë, pasë rektim.
repsinë,-a : vend i repun, pa bimsi.
reshë (v.) : lëshue, rà (shi, borë etj.)
rester (adj.): smirëzi, rasezi.
rij (v.): lagë lehtë, njomë.
riagjue (v.): zgjue rishtas, shkundë gjumin.
rrebni,-a : rrebtsi.
rrebnue (vps.): me u ba i rrebtë, egersue, rrebisë.
rreckue (v.): shkye, coptue, grimcue.
rreke (v.): lodhë, mundue, merzitë.
rreshk,-i : ndiesi e fortë etje.
rreshkë (v.): pjekë mirë, tha (etje)

rrjedhsë,-i : përrue, qi derdhet në një lumë, affluent.

rrasalle,-ja : vend, lugine gurishte.
rrjedhë,-a : rryme uji etj.
rrëmye (v.): rrembye, kape me turr.
rrokulli,-a: botë, rruzullim.
rropatë (vps.): me u perpjeke, orvatë, mundue.
rropusë (v.): rrenue, prishe.
rrqasë (v.): largue, zmbrape.
rubin,-i : gur i çmueshem me njyeje te kuqe.
rudinë,-a : kodër e bleruеme.
rysë (v.): mesue, regje, stervitë, edukue.
rysni,-a : pervoje, eksperience, edukatë.
sferë,-a : rrokulli, lamsh, shtresë.
shekull,-i (-uj, t): shebë, tkes likure; në mbetë shekull: me mbetë pa fryme [illegible].
shartë,-t : kondit, kusht, gjendje.
shemë,-ja : tubë bletësh.
shëmtue (v.): prishe, deformue.
sherr,-i : dam, punë e ligë.
shishem (adv.): me shije.
shkaperthye (v.): shgatrrue (neper [illegible]).
shkrepullue (v.): shlirue, librue.
shkerdye (v.): pergja, gjasue.
shmangue (v.): shmange, dale rrugesë së drejtë.
shpertallue (v.): shgatrrue, prishë rrenue.

herrë (v.): këputë, zhgulë (barët e këqia).
hierarki,-a : shkallët e rendet e zyreve të nalta të Kishës e të Shtetit.
himen,-eni: poezi lirike me objekt zakonisht fetar.
hitatë (v.): shpejtue, me u orvatë.
hukatë (v.): lëshue frymen mbi diçka, frymzue.
hulli,-a: vijë, qi len parmenda në punim të tokës.
hulumtue (v.): kerkue, gjurmue.
hutue (v.): vonue, ndalue, habitë, marrë mendësh.
hyllzim,-i: tubë hyjësh, konstelacion.

idhni,-a: idhnim.
irnue (v.): xî, ba në njyeje të murrtë a të zezë, irë.

jeh,-u : jehonë, bredhje zani.
jetik (adj.): i vjeter, i hershem.
joshje,-a: terhjekje, zbunim, perkëdhelje.
kalburitë (vps.): shkue tue u kalbë.
kajatë (v.): lëngue.
kepërthye (v.): mberthye mirë gjithmnësh.
kapsë,-a: komçe, mjet qi kapë, mberthen.
katastrofë,-a: shgatrrim i plotë.
kavatue (v.): sajue, perftue, hartue.
kerdisë (v.): ba plojë (kerdi), coptue, mundue.
kerpitë (v.): majë, petrî, lulzue.
kerthndesë (v.): ngjallë, petrî.
knejë (v.): ndy, pegë, perlye.
i knejtë: i ndytë, i pegàn, i perlyem.
kndellë (vps.): me u ba i gjallë, me u petrî fuqishe.
knerë (vps.): me u fikë, pekë, ligshtue.
kob,-i: trathti, mbrapshti.
kobshem (adv.): trathtisht, mjerueshem.
kobtar (adj.): kush ban nji kob.
kontisë (v.): rrenue krejtsisht.
koptisë (vps.): shkue tue humbë, tue u zhdukë.
kotsi,-a: kotni, vanitet.
kreshnik,-u : fatos, heroj, kalorsë.
i kreshtë : leshashper, me lesh të vrashtë.
krim,-i : faj, delikt, dhunim ligje i randë.

krir,-i : zadef.
kumt,-i : lajm (i zi).
kumtue (v.); lajmue.
kurdisë (v.): sajue, ndreqë, mberështue.

lem,-i (lemë,-a): shesh (lufte, fushë.
i lashtë : i moçem, i vjeter.
leçitë (v.): çpallë, publikue.
lenim,-i : lehtesim.
leoskue (v.): ba lak, dredhë, shmangë.
lëngim,-i : smundje, fiktim.
ligjirue (v.): folë, bisedue.
lnekë (v.ps.): me u ligshtue (prej djerësh së shumta).
lnue ose lndue (v.): vra, shprishë, pezmatue, çue peshë verren.
lnurë (v.): shprishë (me gorhenë), dermishë.
lpê,-ja : mjegull.
luhatë (v.): lëkundë andej e këndej.
lungë,-a: mullâ, brengë (me qelb).
lurimë,-a : ulurimë, kelthimë.

mahî,-a : lojë gazi, mashtrim.
mallsue (vps.): me va dregsë varra.
martir,-i : dishmuer (feje), kush jep jeten në dishmi të fesë.
mastraf,-i: shpenzim i madh jetese.
e mbetë,-a (sf.): mungesë, faj.
mbretë (v.): shtype, ndrydhë; shitue, gjuejtë, lanë pershtypje.
mekë (vps.): me u fikë, pekë, me ra të fikët.
merçitë (vps.): me u ndy, xî, zhigatë, perçudnue.
mezdrak,-u : shtizë, topuz.
mister,-i: gjë e mshehtë, e pamundun të kuptohet prej mendes së njerit.
molisë (v.): ligshtue, lanë fuqitë.
moritë (vps.): lëngue, me u thà, fiktue (në shëndet).
i mreztë : golle, tytë, i paqindrueshem, i rrejshem.
mrekull,-i (-uj, t): tanë, dukë e bindshme.

nalet,-i : djall, shejtan, i mallkuem.
nard,-i : bimë e nermë alpesh, prej kah xierret nji balsam (Nardostachys Jatamansi)
ndjesë,-a : falje, perdlim.
nektar,-i : lang mjaltak, qi thithin bletët nder lule të disa bimve.
ngasmue (v.): nzitë, çue peshë.
ngallitë (v.): shty, ngjue, bijtë.
[illegible]

nxelë (v.): ndejë në dyshim, ngurrue, me u shtangue.
ngrijtë (v.): çue perpjetë, naltue.
ngrysë (vps.): me u vra (në fetyrë), me u errë.
ngujue (v.): ndry, shtengue, mbyllë mbrendë.
njolle,-ja : dengë, damkë.
nosit,-i : pelikan (shih Nr. 266 nder shenjima skjaruese).
pastillë (vps.): me u ligshtue, mekë.
palestër,-tra : sheshi, ku Grekët e vjetër bajshin lojna luftimi e ushtrime tjera trupore.
palmë,-a: lendë tropikale, qi ban hurma.
palnje,-a : lendë me cung të naltë, gjethë shuplakore e dru të bardhë.
i panerqitun : i paxime, i pazhiguem, i paster.
i papeçatun: i panjolle.
i pashqiptueshem: che nuk mund të shqiprohet.
i parmuem: i pagjurmuem, i pagermuem.
perdhimbtim,-i : dhimbë në zemer per të keqen e tjetrit.
perdlim,-i : mëshirim, dhimbë, falje.
perdlye (v.): pase dhimbe, falë.
perkrye (v.): persose, plotsue.
perkthjellue (v.): sajerue.
perkushti,-a : pershpirtni, devocion.
perligjë (v.): dalë zot, çpallë të drejtë, shfajisë.
permbrendsa,-t: rropullitë, pjesët e mbrendëshme të zgerave të trupit.
i permershem : i mnershem, i tmershem.
i permertë : i permershem.
permjeshë (v.): ngjeshe, rà shuplakë.
perzhitë (v.): perollue, djegë.
pij (vps.): me u mpi, ngri nji gjymtyrë prej se rrenuni etj.
planet,-i : trup qielluer, qi sillet rreth diellit.
plogshtsi,-a : ngathtsi, ploge, plogshti.
polem,-i: popull, turme, vogjli.
i praptë : jo i mbarë, i mbrapshtë.
i prujtë : i pervujtë, i ultë.
prunjim,-i : pervujtni.
prunjisht (adv.): pervujtnisht.
prutekë,-a : shkop, shtagë, shufer.
psherëtime,-a : sikame, shfrim fryme prej ndiesishë dhimbe etj.
puhi,-a : erë e lehte, e freskët.
purpurë,-a : njyeje e kuqe, stof i kuq.
pusterr,-i : gropë e kthellë e e errte (me ujë).

qase (v.): afrue, pranue, pritë.
qelzë,-a : odë e vogël.
qoke (v.): qukëpreke lehte, merre acerem.
qukatë (v.): fry lehtë era, quke.
raje,-a : i nenshtruem, rob.
range,-a : punë shpijake.
ravë,-a : rrugë, gjurmë.
red,-i : radhë, rend.
rektim,-i: grahme, herë deke, agoni.
rektue (v.): dënesë, pasë rektim.
repsinë,-a : vend i repun, pa bimsi.
reshë (v.) : lëshue, rà (shi, borë etj.)
rester (adj.): smirëzi, rezezi.
rîj (vs.): lagë lehtë, njomë.
riagjue (v.): zgjue rishtas, shkundë gjumin.
rrebni,-a : rrebtsi.
rrebnue (vps.): me u ba i rrebtë, egërsue, rrebisë.
rreckue (v.): shkye, coptue, grimcue.
rrekë (v.): lodhë, mundue, mersitë.
rreshk,-i : ndiesi e fortë etje.
rreshkë (v.): pjekë mirë, thà (etje)
rrgalle,-ja : vend, lusine gurishte.
rrjedhsë,-i : përrue, qi derdhet në nji lumë, affluent.
rrjedhë,-a : rrymë uji etj.
rlaye (v.): rrembye, kapë me turr.
rrokulli,-a: botë, rruzullim.
rropatë (vps.): me u perpjekë, orvatë, mundue.
rroposë (v.): rrenue, prishë.
rrosë (v.): largue, zbrapë.
rubin,-i : gur i çmueshem me njyeje të kuqe.
rudinë,-a : koder e blerueme.
rysë (v.): mësue, regje, stervitë, edukue.
rysni,-a : pervoje, experience, edukatë.

sferë,-a : rrokulli, lamsh, shtresë.
shekull,-i (-uj, t): zhabe, thes likure, me mbetë shekull: me mbetë pa frymë perdhe.
sharte,-t : konditekusht, gjendje.
sheme,-ja : tubë bletësh.
shemtue (v.): prishë, deformue.
shërr,-i : [illegible], punë e ligë.
shijshem (adv.): me shije.
shkapertye (v.): shgatrrue (meper te.
shkapullue (v.): shlirue, librue.
shkerbye (v.): pergja, gjasue.
shmangue (v.): shmange, dale rruge së drejte.
shpertellue (v.): shgatrrue prishë

skjarë (v.): skjarue, shndritë.

shprestar, -i: kush ka uzdajë, shpresë, besim.
shtjell, -i : vëllim, volum.
të shtime, -t: fantazmë, jerm.
shtisë (v.): hartue, trillue, sajue.
shutitë (v.): shue, qetsue, paqtue.
skepter, -tri : shkop mbretënsh.
solstic, -i : dy datat e vjetit mjes Pranverës e verës (21.VI.) e mjes vjeshtës e dimnit (21.XII.).
sperkatë (v.): sterpikë, lagë lehtas.
stigj, -i : férr, skëterrë, xhehnem.
tajatë (v.): derdhe kadalë, çitë ena (sendin e langët).
thanë, -a : çader, kasolle, ndertesë.
tempull, -i (-uj, t): faltore, ndertesë per hyjnderim.
terthore, -ja : rrethinë.
teterr, -i : terter, férr.
thekë (v.): permallue, mbretë, mshtype, me ia dhanë (kambve, samit etj.).
thumbat, -i : kuj hekuri a drusi.
tiran, -i : mjeri (sundimtar) mizuer.
topitë (v.): pij, mgurrue, dekzue.
trakull, -i (-uj, t): vegel per me shtype (rrush etj.).
tramë, -a : frigë, tmerë.
trandë (v.): tronditë, tundë, shungullue.
trenë, -ja : strehore, hajat, ndertesë.
trill, -i : dishir, idé e çuditshme, vrull poetik.
trofé, -u : shenje fitorje, ngadhnjimi,
trokatë (v.): trokllue, trakullue, rà derës etj.
tronditë (v.): trandë.
truell, -olli: vendi, hapsia, qi xen nji ndertese etj., tokë.
turfullue (v.): xjerrë ajrin me hov prej mushkenive, ba poterë.

unji (adv.): krejt, krejtsisht.
urnë, -a : enë dheu, vorr.
ustar (adj.): kush ka ust (emulacion).

vallue (v.): rrethue.
vegue (v.). pà në vegim.
vegues, -i : kush shef në vegim, profetë.
velë (vps.): pase neveri, velitë.
verigë, -a : unazë, hallkë, pranga.
verlimë, -a : livizje, nervozizem.
vershim, -i : permbytje, boenë, ujë lumejsh etj. të dalun anet.
vigem, -gma : brimë, vikamë.
virrë (v.): britë, bertitë, vikatë, ulurue, gerthitë (bagtitë).
i vrashem : i vrashtë, i ashper, thersë.
vriesk, -u : trumzë (Thymus), bimë e ultë malore me shum nektar (e mirë per bletë).
vrujue (v.): banue, kullue (nji gja e langët).
vrulli, -a : vrull.
zaje, -t : vend gurishtë, lerenë, shkreti.
zatetë (v.): xanë vend, me u ndalë.
zbunim, -i : perkëdhelje, të marrun me të mirë.
zgjue (v.): xjerre gjumin.
zheg (adv.): zharg, rrëshanë.
zhgalitë (vps.): me u shgatrrue, shba, rrëxue, derdhë (mali).
zhgrehë (v.): shkrehë, lanë (nji gja të fillueme a të ngrehun), lëshue.
i zhgrehtë : i papregatitun, i pambajtun, i lëshuem, i ligshtë.
zhumhurë, -a : zhurmë, potere.
zhvarritë (vps.): me u zhgvaritë (moti), skjarue.
zhye (v.): ndy, perlye, lerosë.
zhytë (v.): shti mbrenda uji.
zhytrrue (v.): zhye, ndy.
i zvatë : i vrantë, i ngrysët, i trishtuem.

Shenjime skjaruese

1) Uzdaje e ngushllim per ata, qi vuejn e pësojn mjes trazimeve i vishtirsive të jetës.

2) Zoja e Bekueme asht bijë e Krishtit si Zot, porsi çdo njeri tjeter; porse asht Nana e tij porsi njeri.

3) Zoja Mri asht kenë Virgjin si para lindjes, si edhe në tanë kohen e jetës së vet mbas lindjes se Jezu Krishtit; pra e vetmja nder të gjitha grate e botës, qi asht kenë hem Nanë hem Virgjin e paprekun pernjiherit.

4) Fjala e parë e Kryeengjullit Gabriel, kur i lajmoi Zojës Mri, se ishte shenjue prej Zotit qi t'ishte Nana e Jezu Krishtit, asht kenë fjala "Ave" ("Të falem"). Asht vu kjo fjalë latinisht, pse shprehë antitezin e gruas së parë t'emnueme Eva me Virgjinen Mri (Eva - Ave). Eva me mekat te vet u ba nanë e mekatnorve e xanefilla e mekatit nder njerzë; ndersa Zoja e Bekueme u ba nji mjet i randsishem per me u sjellë njerzve hirin e bijnine hyjnore, tue lindë Shelbuesin hyjnuer. - Kjo poesi asht e hartueme prej Hermannus Kontraktus.

5) Zoja e Bekueme shenjohet rrajë, prej kah sijti Pinjolli i saj hyjnuer Jezu Krishti; shenjohet si derë, pse neper te e prej saj hini e duel Shelbuesi i njerzimit, drita e botës.

6) Mbretneshë e të gjitha kreatyrve t'arsyeshme, qi gjinden në qiellë, si edhe në tokë.

7) Kjo kangë e shkurtë kje ndie mbi qiellin e Romës të Dielen e Pashkve në kohë të Sh. Gregorit I të Madh (590-604), kur neper lutje të besimtarve, të prinë prej Shejtit, kje zhdukë murtaja, qi shkaktoi nji more të madhe në popull.

8) Si e para ditë e krijimit të rruzullimit, si edhe dita e të Ngjallunit të Jezu Krishtit ndodhen ne e Diele.

9) Vjeti me stinë të ndryshme.

10) Fazet e ndryshme të hanës, qi lindë e prendon herë ma heret e herë ma vonë, e shndritë token gjatë natës me nji kohë herë ma të gjatë, herë m të shkurtë.

11) Dielli.

12) Sistemi planetar i diellit.

13) E dyta Vehtje e së Shn. Trini, ose Biri, neper të cilin janë perftu të gjitha sendet e krijueme (Gjeni 1,3-5,10), pra edhe drita materiale u perftue prej Dritës hyjnore të pakrijueme, ashtu edhe drita shpirtnore nde mende të kreatyrve t'arsyeshme.

14) Hirin hyjnuer.

15) Per secilen ditë të javës, në Vesper, shenjohen veprimet e ndrysh me të Zotit në krijimin e rruzullimit simbas [illegible] të [illegible] prej lib rit të parë të Bibljes, Gjenezis (kreu I), e prej shkencës së Kosmogonisë. Këtu flitet per caktimin e kufizuem të firmamentit e t'ujnave (sero sferë -ndero sferë).

16) Smira e djallit kundrejt [illegible] të njerzimit, qi i bani njerzit e pa rë qi të bijshin në mëkat e n'anmiqsi me Zotin, sikurse ishte edhe aj vetë. Prej kësaj smire u buer hiri hyjnuer nder njerzë.

17) E dyta Vehtje e së Shn. Trini, ose Biri, qi, i bamë njeri, u emnue Je Krisht (shih Besojen e Niqesë e të Bizantit).

18) Bylbyli e shpendë tjerë, qi këndojnë n'agim të dritës.

19) Strofa e parë shenjon dallimin e tokës së ngurtë prej ujnave të

skjarë (v.): skjarue, shndritë.

shprestar, -i: kush ka uzdaje, shpresë, besim.
shtiell, -i : vëllim, volum.
të shtime, -t: fantazmë, jerm.
shtisë (v.): harture, trillue, sajue.
shutitë (v.): shue, qetsue, paqtue.
skeptër, -tri : shkop mbretenesh.
solstic, -i : dy datat e vjetit mjes Pranverës e verës (21.VI.) e mjes vjeshtës e dimnit (21.XII.).
sperkatë (v.): sterpikë, lagë lehtas.
stigj, -i : férr, sketerrë, xhehnem.
tajatë (v.): derdhe kadalë, qitë ena (sendin e langët).
thanë, -a : çader, kasolle, ndertesë.
tempull, -i (-uj, t): faltore, ndertesë per hyjnderim.
terthore, -ja : rrethinë.
teterr, -i : terter, férr.
thekë (v.): permallue, ngrete, nshtype, me ia dhanë (kambve, zanit etj.).
thumbat, -i : kuj hekuri a druni.
tiran, -i : njeri (sundimtar) mizuer.
topitë (v.): pij, ngurrue, deksue.
trakull, -i (-uj, t): vegel per me shtype (rrush etj.).
tramë, -a : frigë, tmerë.
trandë (v.): trondite, tundë, shungullue.
trane, -ja : strehore, hajat, ndertesë.
trill, -i : dishir, idé e çuditshme, vrull poetik.
trofé, -u : shenje fitorje, ngadhnjimi,
trokatë (v.): trokllue, trakullue, rà derës etj.
tronditë (v.): trande.
truell, -olli: vendi, hapsia, qi xen nji ndertese etj., tokë.
turfullue (v.): xjerrë ajrin me hov prej mushkënive, ba poterë.
unji (adv.): krejt, krejtsisht.
urnë, -a : enë dheu, vorr.
ustar (adj.): kush ka ust (emulacion).
vallue (v.): rrethue.
vegue (v.): pà në vegim.
vegues, -i : kush shef në vegim, profetë.
velë (vps.): pase neveri, velitë.
verigë, -a : unazë, hallkë, pranga.
verlimë, -a : livizje, nervozizem.
vershim, -i : permbytje, bo enë, ujë lumejsh etj. të dalun ane.
vigem, -gma : brimë, vikamë.
virrë (v.): britë, bertitë, vikatë, ulurue, gerthitë (bagtitë).
i vrashem : i vrashtë, i ashper, thersë.
vriesk, -u : trumzë (Thymus), bimë e ultë malore me shum nektar (e mirë per bletë).
vrujue (v.): banue, kullue (nji gjë e langët).
vrulli, -a : vrull.
zaje, -t : vend gurishtë, lerenë, shkreti.
zatetë (v.): xanë vend, me u ndalë.
zbunim, -i : perkëdhelje, të marrun me të mirë.
zgjue (v.): xjerrë gjumin.
zhag (adv.): zharg, rrëshanë.
zhgalitë (vps.): me u shgatrrue, shba, rrëxue, derdhë (mali).
zhgrehë (v.): shkrehë, lanë (nji gja të fillueme a të ngrehun), lëshue.
i zhgrehtë : i papregatitun, i pambajtun, i lëshuem, i ligshtë.
zhumhurë, -a : zhurmë, potere.
zhvarritë (vps.): me u zhdavaritë (moti), skjarue.
zhye (v.): ndy, perlye, lerosë.
zhytë (v.): shti mbrenda uji.
zhytrrue (v.): zhye, ndy.
i zymtë : i vrantë, i ngrysët, i trishtuem.

Shenjime skjaruese

1) Uzdaje e ngushllim per ata, ci vuejn e pësojn mjes trazimeve i vishtirsive të jetës.

2) Zoja e Bekueme asht bijë e Krishtit si Zot, persi çdo njeri tjeter; porse asht Nana e tij persi njeri.

3) Zoja Mri asht kenë Virgjin si para lindjes, si edhe në tanë kohen e jetës së vet mbas lindjes se Jezu Krishtit; pra e vetmja nder të gjitha gratë e botës, ci asht kenë hem Nanë hem Virgjin e paprekun perjiherit.

4) Fjala e parë e Kryeengjullit Gabriel, kur i lajmoi Zojës Mri, se ishte shenjue prej Zotit ci t'ishte Nana e Jezu Krishtit, asht kenë fjala "Ave" ("Të falem"). Asht vu kjo fjalë latinisht, pse shprehë antitezin e gruesë parë t'emnueme Eva me Virgjinen Mri (Eva - Ave). Eva me mekat te vet u ba nana e mekatnorve e xanefilla e mekatit nder njerze; ndersa Zoja e Bekueme u ba nji mjet i rendsishem per me u sjellë njerzve hirin e bijnine hyjnore, tue lindë Shelbuesin hyjnuer. - Kjo poezi asht e hartueme prej Hermannue Kontraktus.

5) Zoja e Bekueme shenjohet rrajë, prej kah mijti Pinjolli i saj hyjnuer Jezu Krishti; shenjohet si derë, pse neper te e prej saj hini e duel Shelbuesi i njerzimit, drita e botës.

6) Mbretnesha e të gjitha kreatyrve t'arsyeshme, ci gjinden në qiellë, si edhe në tokë.

7) Kjo kangë e shkurtë kje ndie mbi qiellin e Romës të Dielen e Pashkve në kohë të Sh. Gregorit I të Madh (590-604), kur neper lutje të besintarve, të prinë prej Shejtit, kje zhdukë murtaja, ci shkaktoi nji more të madhe në Popull.

8) Si e para ditë e krijimit të rruzullimit, si edhe dita e të Ngjallunit të Jezu Krishtit ndodhen ne e Diele.

9) Vjeti me stinë të ndryshme.

10) Fazet e ndryshme të hanës, ci lindë e preadon herë ma heret e herë ma vonë, e shndritë token gjatë natës me nji kohë herë ma të gjatë, herë ma të shkurtë.

11) Dielli.

12) Sistemi planetar i diellit.

13) E dyta Vehtje e së Shsh. Trini, ase Biri, neper të cilin janë perftue të gjitha sendet e krijueme (Gjeni 1,3-5,10), pra edhe drita materiale u perftue prej Dritës hyjnore të pakrijueme, ashtu edhe drita shpirtnore nder mende të kreatyrve t'arsyeshme.

14) Hirin hyjnuer.

15) Per secilën ditë të javës, në Vesper, shpalohen veprimet e ndryshme të Zotit në krijimin e rruzullimit simbas rendit të paraqitun prej librit të parë të Biblijes, Gjenezis (kreu 1), e prej shkencës së Kosmogonisë. Këtu flitet per caktimin e kufizuem të firmamentit e t'ujnave (sere sferë hiere sferë).

16) Smira e djallit kundrejt [illegible] të njerzimit, ci i bani njerzit e parë ci të bijshin në mëkat e n'armiqsi me Zotin, sikurse ishte edhe aj vetë. Prej kësaj smire u buer hiri hyjnuer nder njerzë.

17) E dyta Vehtje e së Shsh. Trini, ase Biri, ci, i bamë njeri, u emnue Jezu Krisht (shih Besojen e Niçesë e të Bizantit).

18) Bylbyli e shpendë tjerë, ci këndojn n'agim të dritës.

19) Strofa e parë shenjon dallimin e tokës së ngurtë prej ujnave të

(litosferë e hidrosferë), e dyta paraqet krijimin e bimsisë (florës).

20) Sendet e palendta (shpirtë) e të lendta ase materiale.

21) Mbi naltimin e mendes kah Zoti flasin të gjithë Profetët e Testamendit të Vjeter; ndersa Sh. Pali e dishmon ketë gjë nder shkrime të veta porsi nji shembull e tregim të jetës së krishtenë.

22) Dielli.

23) Krijimi i diellit, i hanës e i hyjve.

24) Krijimi i frymorve të detit, të tokës e t'ajrit (fauna).

25) E Gjakut shperblesë të Shelbuesit.

26) Krijimi i frymorve të mëshej e i njerit.

27) Qendra të jetës njiesore.

28) Hirin e lumninë e Zotit.

29) Fjala hyjnore, ase e dyta Vehtje e së Shën. Trini, Biri, qi, mbasi muer natyren njerzore, thirret Jezu Krisht.

30) Zani i kjartë i Zotit, i çfaqun shpeshherë neper njet të Profetve, t'Apostujve e të Kishës mësuese.

31) Jezu Krishti me linaje të vet.

32) Me ketë emen si në Liturgji, si nder Himnë të saj shenjohet Shelbuesi i njerzimit.

33) Diten e gjyqit të mbramë, n'ardhjen e dytë të Jezu Krishtit, mbi ketë shekull. Ketë ardhjen e dytë të Shelbuesit e të Gjyqtarit të njerzimit e porkujton Kisha në rasen e ardhjes së parë të tij me qellim qi t'i nxisë besimtarët, qi të xjerrin fryt e të perfitojn sa më teper prej ardhjes së tij si Shelbues i mishrirshem, per me kenë sa me të pregatitun per ardhjen e dytë të tij nder kohët e mbrame të botës njerzore porsi Gjyqtar drejtsie e shperblimesh.

34) Çeket linaje ase bijimi i amshuem i së dytës Vehtje të së Shën. Trini, Birit, prej Atit të gjithpushtetshem.

35) Lajmuesi ase Gabrieli kryeengjull; Pagzuesi, ase Sh. Gjoni, i biri i Zakarisë e i Elizabetës, te e cila shkoi në pasi Zoja e Bekueme, tue kenë ende të xanuna, ajo me Sh. Gjonin, kjo me Jezu Krishtin (shih Sh. Luken 1,39-45).

36) Sikurse dishmon Sh. Luka (2,7).

37) Linaja e Jezu Krishtit, qendra e të gjitha kohve, e ndanë historinë e njerzimit nder dy perjudha: e para, ajo perpara ardhjes së tij, ase koha (besëlidhja) e vjeter; e dyta, mbas ardhjes së tij të parë deri n'ardhjen e dytë të tij në mbarim të botës, ase koha (besëlidhja) e ré.

38) Herodi i Madh Idumeas prej fisit t'Esaut, mbreti i Judejve kohen e linajes së Shelbuesit, kje i namë në shenj per mizori, qi bani.

39) Davidi, i dytë mbret i Hebrejve, në X shek. para Kr., prej fisit të cilit rrjedhë J. Krishti porsi njeri prej anës së Nanës Mri Virgjin.

40) Çeket ploja e fëmijve të pafaj, qi kreu Herodi mbret me qellim qi të mbytte Krishtin, sikurse e tregon Sh. Mateu (2,16-18).

41) Kujdesimi i Zotit, qi vepron per dobi të njerzimit; ky emen abstrakt merret edhe porsi konkret per të shenjue vetë Zotin, si ketu.

42) Në fillimin e shelbimit të njerzimit, ase fillë mbas linajes së Jezu Krishtit.

43) Ky himen asht i hartuem prej Aurel Prudencit, poet kristian i shekujve të parë mbas Krishtit (shih Parathanjen e këtij botimi).

44) Shih himnin e Matutinit te Nr. III, per Shejtët të Pafaj.

45) Dijsat, qi kerkuen e e gjeten Jezu Krishtin e linuem para pak ditve, ishin dijetarë astrologë nder vende të Lindjes.

46) Kerkojn Driten e amshueme e të pakrijueme, ase Jezu Krishtin, tue per driten e hyllit, qi u prini e i drejtoi n'atë rasë, kur [illegible] gjetë Krishtin e linuem.

47) Me festen e Epifanisë kremtohen tri ndodhje të jetës së Jezu Krishtit, neper të cilat i çfaqet botës si Zot-Njeri e Shelbues i njerzimit, ase n'adhurimin e Dijsave, në Pagzimin, qi merr prej Sh. Gjon Pagzuesit te lumi i Jordanit e në mrekullinë e parë, qi ban në Kana të Galilesë, tue shndërrue ujin në venë. Të trija këto rasa çeken në ketë himen.

48) Kemi e mirra janë rrëshina të nerme e të kushtueme të dy soje landave, qi vijn prej vendesh tropikale e subtropikale. Se çka shembullojn si këto, si dhantia e arit, qi paraqesin Dijsat, shenjohet në strofen vazhduese.

49) Grykat e fundshme të Nilit shenjojn Egjiptin e ultë te delta e lumit. - U prinë Lajmtari i Zotit, ase veprojn simbas urdhnit, qi marrin prej Zotit neper gojë të nji Engjulli.

50) Sh. Jozefi, baba i kujtuem i Jezu Krishtit. Thohet baba tjeter, tue nenkuptue Atin e gjithpushtetshem, baba i natyrshem i J. Krishtit si Zot.

51) Ngjinesen e pendesët trupore i kanë pasë në detyrim edhe Hebrejt e vjeter (populli i Zotit) prej ligjës së vet të shkrueme e prej Profetve, qi kjenë perpara Krishtit.

52) Djalli asht perherë i gatshem per me xanë nder prita të veta shpirtent mendelehtë e vulladetligshtë të njerzve.

53) Zoti n'atë këshillin e vet të mishrirës ndaj njerzimin dha qi shperblimi i mëkatit rrjedhes, ba prej Adamit (prindit të parë) me frytin e ngranun të pemës së ndalueme, t'u kryete edhe aj mbi nji dru (mbi kryqen) prej anë së Shelbuesit tonë.

54) Sikurse neper dredhi (art) të shejtanit të parët tanë e mbarë njerzini mbas tyne e prej tyne boren hirin e bijnisë shpirtnore të Zotit, njashtu neper sajim (art) të Zotit, Jezu Krishti u ba Shelbuesi i njerzve mu me njatë mjet (deken mbi kryq), qi shejtani e kishte nxitë të pshej prej Hebrejve gjakatorë të Krishtit, per me mujtë me hapë me aq vehtjen e veprën e Shelbuesit.

56) Janë shanë Profetët e vjeter, qi parafolen mbi mundime të Shelbuesit tonë, per sidomos Davidi, Izaia e Jeremia.

55) Këtu pasti shenjen vuejtjet e para të jetës së Krishtit, të cilat marrin fund mandej me pesime, qi hoq nder ditet e mbrame të jetës së vet e me deken në kryq mbi malin e Kalvarit.

57) Çeket barka e Noehit kohen e permbytjes a të diluvit mbi boten e atëhershme, në të cilen pështuen prej deke vetem 8 vetë.

58) Paraqitet shpërimi i krahnorit të Jezu Krishtit të dekun mbi kryq, prej kah redh gjak e ujë. Himni asht i Fortunatit, poet kristian i shekujve të parë (shih Parathanjen e këtij botimi).

59) Ky himen i Zojës së Dimshme (në Matutin e nder Lavdë zbashkut, 20 strofësh) kje hartue prej Françeskanit Jakoponi da Todi (shih Parathanjen e këtij botimi).

60) Jezu Krishti, si Zot, e dyta Vehtje e së Shën. Trini, i ngjajshem në gjithçka me Atin (perposë vetie me kenë i linduni prej tij qi prej amshimit) riprodhon në vetveti krejtsisht Atin e vet me të gjitha cilsitë hyjnore të persosuna e të pakufizueme.

61) Njeri, qi kje krijue në shembulltyrë të Zotit perkah shpirti ("neper të" te strofa 2), kje ripertri në gjendjen e hirit e të bijnisë hyjnore, qi pat perpara mëkatit të parë ("ritrajtun në mrekulltinë trajtimin") prej Jezu Krishtit neper deken, qi bani në kryq si në shperblim të mëkateve të njerzve.

62) Ngjallja e Jezu Krishtit asht [illegible] shembulluer i ngjalljes së shpirtit të njerit neper mjet të sakramendit të Pagzimit, tue u paraqitë te ky Sakramend si i ndrynë në vorr të mëkatit e tue dalë prej tij i ngjallun perkah hiri i Zotit.

63) Ase Lumninë e Parrizit.

64) Mbasi des Jezu Krishti në kryq, shpirti i tij zdrypi në Limb, ku

ishin të mbledhun shpirtnat e të drejtve të dekun perpara Krishtit, tue pritë me dishir lirimin prej dekës së tij shperblimtare, per me pasë pjesë bashkë me te në lumninë e amshueme.

65) Çeket kalimi i Hebrejve të vjeter neper Detin e Kuq nen prijen e Mojzehit per me u librue prej zgjedhës s'Egjiptianve; çka prej tyne kremtohej per gjithë vjetë me festen e quejtun Pashkë; ky kalim i tyne asht shembulltyra e pështimit të shpirtit të njerit prej robnisë së mëkatit e të shejtanit neper pësime e ngjallje të Jezu Krishtit.

66) Jezu Krishti me deken e vet mbi kryq asht njiheri Flija shperblese per faje të njerzimit, si edhe Flijuesi, qi ia ben vetin flije Atit të vet qielluer per njerzimin fajtuer.

67) Nder dy vargjet e para të kësaj strofe çeket shpleka e mbrame dhanë Egjiptianve prej Zotit, pse nuk dejshin me e lanë të lirë popullin e Hebrejve qi të delte prej Egjiptit, d. m. th. kur nji Engjull do të mbytte me shpatë të gjithë djelmet e Egjiptianve dy vje, e teposhtë. Per me i dallue shpijat e Hebrejve të parziemë me ato t'Egjiptianve, dyerët e shpijave të Hebrejve kjenë lye me gjak kurbanash e kështu Engjulli kalote pertej pa ba dam (Eks. 12,29-36). - Dy vargjet e dyta tregojn kalimin e popullit të Hebrejve neper Detin e Kuq me kambë të terun; ndersa Egjiptianët, qi i ndjekin e duen me i sjellë prap kah Egjipti si robët e vet, mbeten të mbuluem prej valve të detit e kështu mbaruen të gjithë (Eks. 14,13-31). - Dy vargjet e para shembullojn pështimin e atyne shpirtenve, qi, të lamë me gjak pastrues të Shelbuesit, perfitojn prej shelbimit, qi na suell Aj; perkundra ata, qi nuk perfitojn vullndetisht prej Tij, mbarojn të dënuem per amshim, sikurse tregojn edhe dy vargjet e dyta të kësaj strofe (shih shenjimin Nr. 65).

68) Gjith javen e së kremtes së Pashkve Hebrejt e vjeter do të hajshin vetem bukë të pambrume ase pogaça (të ndorme), mbasi atë soj buke e hangren edhe ata, qi kaluen Detin e Kuq, tue kenë n'udhtim e sipër e nuk ishin në gjendje të pregatitshin bukë të mbrume. Këtë soj buke perdorë edhe Kisha Katolike Romake në Flijen e Meshës shejte. Prej këtej emnohet këtu edhe vetë J. Krishti (n'Eukaristi) porsi "e ndormja e ré".

69) Kjo Flije asht ajo, qi bani Jezu Krishti mbi kryq në mal të Kalvarit, perse në të treten ditë mandej ngjallet së dekunit e mbas pak ditësh naltohet e kthen rishtas në lumnimë qiellore, prej kah kishte zdrypë, tue marrë shperblimin e vepres së vet porsi natyrë njerzore prej Atit të vet hyjnuer. Këte e tregon edhe himni i Matutinit per të kremten e të Shelbuemit.

70) Dy strofat e mbrame perseriten nder tre Himnat e Kohës së Pashkve. Himni i Vesprit ka gjasë se asht perba prej Sh. Ambrozit (shih Parathanjen tonë në fillim).

71) Në këtë mënyrë shprehet Sh. Pali në letren e dersueme Filipianve (2,8-11).

72) Trishtimi i Engjujve të qiellës rrjedhë prej kuadrimit të gjendjes së mjerueshme të njerzimit nen robni e nen peshen e mëkatit, qi do të mbarote me dënimin e amshuem të mëkatnorve. Porse njatë mëkat, qi bani njerzimi mëkatnuer (trupi), e shperbleu e e lau trupi i Jezu Krishtit me flije, qi bani tue dekë në kryq. E kështu neper trup (flije) të Shelbuesit Zot mbretnon nder shpirten Zoti neper hirin e mishrimen e vet.

73) Perkujtohet ardhja e dytë e Jezu Krishtit në ketë botë porsi Gjyqtar në fund të kohve, sikurse ju paralajmoi njerzve Engjulli, mbasi u ngjit Jezu Krishti në qiellë (sih Vepr. Ap. 1,11).

74) Çeket këtu festa e Rreshajve, qi lutshin Hebrejt e vjeter 50 ditë mbas Pashkve të veta në perkujtimin e Ligjës së dhanun në malin Sinaj (dekalogu), si edhe per me iu falë nderës Zotit per korren e të lashtave.

75) Paraqitet me ketë himen gjithsa na tregon Sh. Luka në librin e vet Veprimet e Apostujve (2,1-41).

76) Prej ligjës së Mojzehit do të jepej bekimi e ndjesa e mëkateve neper kurbana të kushtuem ditën e Rreshajve te Hebrejt e vjeter (shih shenjimin Nr. 74).

77) Shtatë dhantitë, qi reshë në shpirtë të njerit Shpirti Shejt me ardhjen e vet, numrohen nder letra të Sh. Palit e prej Izaisë profetë (11, 2 etj.) e janë: dhantia e dijes, e kuptimit, e këshillit, e fuqisë, e ditunisë, e pershpirtnisë e e frigës së Zotit. - Shpirti Shejt thirret shpeshherë në Shkrimin shejt si Zoti i ngushllimit e i udhzimit shpirtnuer (grekisht Paraklet), si edhe Shejtnuesi i shpirtenve.

78) Janë shtatë dhantitë e Shpirtit Shejt, qi u shenjuen sipri te Nr,77.

79) Fuqia e Zotit të gjithpushtetshem.

80) Sikurse tregojn kater Ungjilltarët, perpara se të themelote Jezu Krishti Eukaristinë shejte në darken e mbrame, kreu të gjitha ritet e zakonet, qi perdoreshin në darkë natën e Pashkve prej Hebrejve të vjeter.

81) Janë shembullesat e Testamendit të Vjeter, qi perfëtyrojshin Flijen e Kryqës e të Meshës shejte në Testamendin e Ri, si ishte p. sh. kingji i kushtuem e i ngranun prej Hebrejve natën e Pashkve të vjetra; dymbëdhetë bukët e bekueme, të mbajtuna pada në tempull të vjeter; mana, qi u ra Hebrejve në shkreti per 40 vjetë rresht; kryqi i bronzit naltue prej Mojzehit në shkreti, i cili i shëndoshte ata, qi ishin të çukatun prej gjarpijve të helmatuem, perse t'a shifshin me sy etj.

82) Xansi, qi e trathtoi e e shiti J. Krishtin per 30 pare t'argjandta, kje Juda Iskariot.

83) Ase pak ditë perpara se të ngjitej Jezu Krishti në qiell.

84) Tre himnat e Korpit të Krishtit janë të hartuem prej Sh. Tomës prej Akuinit. Per nji koment të shkurtë të tyne shih Parathanjen tonë në fillim të ketij botimi.

85) Shih shenjimet e Nr. 13 e 17.

86) Hirin e bijnisë hyjnore të njerzve të gjenrum prej mëkatit të prindit të parë Adamit.

87) Sikurse ishte ligja e vjeter e Mojzehit.

88) Tisi ase veli, qi date pjesen e madhe të tempullit të Hebrejve, të quejtun "Shejt", prej pjeses tjeter ma të mbrendshme, qi thirrej "Shejti i Shejtenve", ku nuk kishte të drejtë me hi perveç Kryepriftit nji herë në vjetë, ase ditën e Fajshperblimit.

89) Flija e pergjakun asht flija, qi bani Jezu Krishti kur diq në kryq; ndersa Flija mistike (e papergjakun) asht Mesha shejte, qi e merr vleren e fuqinë e vet prej asaj së parës.

90) Heshta, qi shpoi krahnorin e Jezu Krishtit të mberthyem në kryq mbasi pat dekë.

91) Prej shpoimit, qi iu ba krahnorit të Jezu Krishtit të mberthyem në kryq, dolen ujë e gjak. Nder këto dy elemende Etënt e Kishës shejte shofin të shembullueme Sakramendet e Pagzimit (ujë) e t'Eukaristisë shejte (gjaku), neper të cilat njeri riliedë perkah shpirti e ushqehet, per t'i sjellë vetit fuqinë e nevojshme per jetë neper bashkimin me Trupin e Gjakun e Shelbuesit.

92) Shtatë Sakramendet e themelueme prej Jezu Krishtit.

93) Çeket perfëtyrimi në pikturë, qi i bahet Zemres së Jezu Krishtit, mbi të cilen shenjohen zakonisht flakë të perhjedhta, qi shembullojn zjarmin e dashtnisë së Shelbuesit per pështimin e lumnimin e amshuem të shpirtenve të njerzve.

94) Simbas pohimit të vetë Jezu Krishtit (te Mat.19,28 e Lk.22,30

e. Te Seksta

Hymnus
Rector potens, verax Deus,
Qui témperas rerum vices,
Splendóre mane illúminas,
Et ignibus meridiem:
Exstingue flammas lítium,
Aufer calórem nóxium,
Confer salútem córporum,
Verámque pacem córdium.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. I fuqishem n'rregullim,
Zot, qi sendet ban t'kerpiten,
Kandritë naden me shkelcim
E me vapë rrethon mjesditen.
2. Shueji flakët, qi vijn degamesh,
Prej bakcive vrullin trande,
Shndenë e trupit largo damesh,
Fesh nder zemra pacen tande.
3. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem.
Ashtu kjoftë.

f. Te Nona

Hymnus
Rerum, Deus, tenax vigor,
Immótus in te pérmanens,
Lucis diúrnæ témpora
Succéssibus detérminans:
Largíre lumen véspere,
Quo vita nusquam décidat,
Sed prǽmium mortis sacræ
Perénnis instet glória.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Sendesh, Zot, fuqi e cindrueshme,
I paluejshem tue mbetë n' vedi,
Percakto me rrjedhë t'perkueshme
Kohët e ditës ardhë red mbas redi.
2. E prej mbrames jepna driten,
Ci t'na mbajë né n' jetë t'atillë,
E si çmim t' dekës shejte diten,
Ci p'r anshim t'kundrojm ty n'qiellë.
3. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem.
Ashtu kjoftë.

g. Në Vesper

Si në pjesen e veçueme të Kohës e të Shejtenve.

h. Te Kompletori

Hymnus
Te lucis ante términum,
Rerum Creátor, póscimus,
Ut pro tua eleméntia
Sis præsul et custódia.
Procul recédant sómnia,
Et nóctium phantásmata;
Hostémque nostrum cómprime,
Ne polluántur córpora.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Ndersa n'mbrame zgjaten hijet,
Krijues sendesh, t'lypim nderë,
Ci, si i shtyme jé prej mirsijet,
Prisë e rojë t'na jeshë perherë.
2. Rrokull natës nper andrra e t'shtime
Zemra jone n'trishtim mos t'ndryhet;
Na mba armikun nen ngdjime,
Trupi jone ci mos t'perlyhet.
3. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem.
Ashtu kjoftë.

---

2. Gjuhen n'frê t'na mbajë gjith diten,
Ci mos t'rrshasë me folë pahiri,
Nen strehë syve t'na u mbajë driten
Mos me pa çka s'do t'shohë miri.
3. Mbrendë dishiret mos t'jenë t'liga;
T'ruhmi larg prej çdo marrije;
Mish e gjak t'i mbajm n'veriga,
Tu-u perkuerum n'hae e n'pije.

4. Mun kështu, si t'endet dita
E, si mbramen na t'a kapim,
T'sheklli t'zi pa hasë nder prita,
Lavd e nderë Atij t'i japim.
5. Levdue kjoftë Ati i pushtueshem
Bashkë me t'Bir'n Shelbuesin tonë
E me Shpirtin Shejt t'ngushllueshem
Sot me sot e pergjithmonë.
Ashtu kjoftë.

ANTIFONAT E FUNDSHME TË VIRGJINES MRI

1. Prej Vesprit të së Shtundes para së pares së Diele t'Adventit deri te Vespri i ditës 2 të Frorit:

Antiphona
Alma Redemptóris Mater, quæ pérvia cæli
Porta manes, et stella maris, succúrre cadénti

Antiphona
Ave, Regina cælórum,
Ave, Dómina Angelórum:

Nanë e mirë e Krishtit, - derë e hapët e qiellës,
Hyll mbi valët e detit,[1] - gjindju popllit n'ndihmë, 1)
Pse, kur bjen, mundohet - t'çohet: ti, qi lindë,
N'ty tue u bindë natyra - Shejtin Prindin tand.[2]
Para e gjithmonë Virgjin[3] - "Ave"-n[4] ti tue marrë 3) 4)
Prej gojës s'Gabrielit, - per fajtorë t'keshë dhimbë.

2. Prej Kompletorit të ditës 2 të Frorit deri te Kompletori i së Merkurres në Javë të madhe:

Antiphona
Ave, Regína cælórum,
Ave, Dómina Angelórum:
Salve, radix, salve, porta,
Ex qua mundo lux est orta:
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa,
Vale, o valde decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

1. Ty, Mbretneshë e qiellve, t'falem,
Me t'pershndetë, Zojë engjujsh ndalem;
T' falem, rrajë, prap t'falem, derë,[5] 5)
Prej kah drita u hap n'tokë t'mjerë.
2. Gzoju, o Virgjin e lumnueshme,
Permbi t'gjitha ti ma e çmueshme
Si nalt n'qiellë, si këtu mbi dhé,[6] 6)
Edhe Krishtin lut per né.

3. Prej Kompletorit të së Shtundes në Javë të Madhe deri te Nona e së Shtundes së javë të Rrëshajvet:

Antiphona
Regina cæli, lætáre, allelúja:

Laudes immediate subsequatur alia Hora, in fine ultimæ Horæ, sicuti et semper

Mbretneshë e qiellës, gzoju, Aleluja;
Pse Njaj, qi n'ty kje znanë, Aleluja,
U ngjallë s'dekunit si pat thanë, Aleluja;
Hyjin per né me e lutë denjou, Aleluja.[7] 7)

4. Prej Vesprit të parë te sh. Shnjt. Trini deri te Nona para së pares të Diele t'Adventit.

Falemi, o Rregjineshe, etj.

B. PSALTERI I BREVIARIT ROMAK

I. Ne e Diele

a. Në Matutin

1. Prej ditës 14 Kallënder deri në të parem te Diele të Kreshmeve e prej ditës 28 Shtatuer deri ne te ~~parem~~ parem të Diele t'Adventit:

Hymnus
Primo die, quo Trínitas
Beáta mundum cóndidit,
Vel quo resúrgens Cónditor
Nos, morte victa, líberat:
Pulsis procul torpóribus,
Surgámus omnes ócius,
Et nocte quærámus Deum,
Prophéta sicut præcipit:
Nostras preces ut áudiat,
Suámque dextram pórrigat,
Et expiátos sórdibus
Reddat polórum sédibus:
Ut, quique sacratíssimo
Hujus diéi témpore
Horis quiétis psállimus,
Donis beátis múneret.
Jam nunc, patérna cláritas,
Te postulámus áffatim:

1. N't'parem ditë, kur mner Krijuesi
Rruzullimin t'themelojë,
A por kur, tue u ngjallë Shelbuesi,
Tue mujte deken, desht t'na pshtojë.[8] 8)
2. Tue mbejtë larg pritësë, pleshtsi,
T'çohmi s'shtruemje [illegible] t'leta;
T'kerkojm Zotin plot [illegible]
Si na urdhnon me t'drejtë Profeta:
3. Ci t'na ndiejë çdo lutje tonë,
E me krah bamirse t'naltaje;
Si t'shperblejm çdo [illegible], ma vonë
N'gzime t'[illegible] t'na derdhoje.
4. E t'pajisë me hiret veta
Né, qi i kndojm nder orë t'pjestueme
Psalme e kangë nder kohë ma t'qeta
T'ksaj ditës s'lume kshtu t'shejtnueme.
5. A tash lypim prej mshirës s'Atit,
Tue i falë mendë, gojë dhe veprime,

BIBLIOTEKA "MARIN BARLETI" SHKODËR
Da
Inv. 107

Da 398

ishin të mbledhun shpirtnat e të drejtve të dekun perpara Krishtit, tue pritë me dishir lirimin prej dekës së tij shperblimtare, per me pasë pjesë bashkë me te në lumnine e amshueme.

65) Çeket kalimi i Hebrejve të vjeter neper Detin e Kuq nen prijen e Mojzeshit per me u liblue prej zgjedhës s'Egjiptianve; çka prej tyne kremtohej per gjith vjetë me festen e quejtun Pashkë; ky kalim i tyne asht shembulltyra e pështimit të shpirtit të njerit prej robnisë së mëkatit e të shejtenit neper pësime e ngjallje të Jezu Krishtit.

66) Jezu Krishti me deken e vet mbi kryq asht njiheri Flija shperblese per faje të njerzimit, si edhe Flijuesi, qi ia ben vetin flije Atit të vet qielluer per njerzimin fajtuer.

67) Nder dy vargjet e para të kësaj strofe çeket shplaka e mbrame dhanë Egjiptianve prej Zotit, pse nuk dejshin me e lanë të lirë popullin e Hebrejve qi të delte prej Egjiptit, d. m. th. kur nji Engjull do të mbytte me shpatë të gjithë djelmët e Egjiptianve dy vjeç e teposhtë. Per me i dallue shpijat e Hebrejve të perziema me ato t'Egjiptianve, dyerët e shpijave të Hebrejve kjenë lye me gjak kurbanash e kështu Engjulli kalote pertej pa ba dam (Eks. 12,29-36). - Dy vargjet e dyta tregojn kalimin e popullit të Hebrejve neper Detin e Kuq me kambë të terun; ndersa Egjiptianët, qi i ndjekin e duen me i sjellë prap kah Egjipti si robët e vet, mbeten të mbuluem prej valve të detit e kështu mbaruen të gjithë (Eks. 14,13-31). - Dy vargjet e para shembullojn pështimin e atyne shpirtenve, qi, të lamë me gjak pastrues të Shelbuesit, perfitojn prej shelbimit, qi na suell Aj; perkundra ata, qi nuk perfitojn vullndetisht prej Tij, mbarojn të dënuem per amshim, sikurse tregojn edhe dy vargjet e dyta të kësaj strofe (shih shenjimin Nr. 65).

68) Gjith javen e së kremtes së Pashkve Hebrejt e vjeter do të hajshin vetem bukë të pambrume ase pogaça (të ndorme), mbasi atë soj buke e hangren edhe ata, qi kaluen Detin e Kuq, tue kenë n'udhtim e siper e nuk ishin në gjendje të pregatitshin bukë të mbrume. Ketë soj buke perdorë edhe Kisha Katolike Romake në Flijen e Meshës shejte. Prej këtej emnohet këtu edhe vetë J. Krishti (n'Eukaristi) porsi "e ndormja e ré".

69) Kjo Flije asht ajo, qi bani Jezu Krishti mbi kryq në mal të Kalvarit, porse më të tretem ditë mandej ngjallet së dekuni e mbas pak ditësh naltohet e kthen rishtas në lumnin qiellore, prej kah kishte zdrypë, tue marrë shperblimin e vepres së vet porsi natyrë njerzore prej Atit të vet hyjnuer. Këte e tregon edhe himni i Matutinit per të kremten e të Shelbuemit.

70) Dy strofat e mbrame perseriten nder tre Himnat e Kohës së Pashkve. Himni i Vesprit ka gjasë se asht perba prej Sh. Ambrozit (shih Parathanjen tonë në fillim).

71) Në ketë mënyrë shprehet Sh. Pali në letren e dergueme Filipianve (2,8-11).

72) Trishtimi i Engjujve të qiellës rrjedhë prej kuadrimit të gjendjes së mjerueshme të njerzimit nen robni e nen peshen e mëkatit, qi do të mbarote me dënimin e amshuem të mëkatnorve. Porse njatë mëkat, qi bani njerzimi mëkatnuer (trupi), e shperbleu e e lau trupi i Jezu Krishtit me flije, qi bani tue dekë në kryq. E kështu neper trup (flije) të Shelbuesit Zot mbretnon nder shpirten Zoti neper hirin e mishriren e vet.

73) Perkujtohet ardhja e dytë e Jezu Krishtit në ketë botë porsi Gjyqtar në fund të kohve, sikurse jau paralajmoi njerzve Engjulli, mbasi u ngjit Jezu Krishti në qiellë (sih Vepr. Ap. 1,11).

74) Çeket këtu festa e Rreshajve, qi lutshin Hebrejt e vjeter 50 ditë mbas Pashkve të veta në perkujtimin e Ligjës së dhanun në malin Sinai (dekalogu), si edhe per me iu falë nderës Zotit per korren e të lashtave.

75) Paraqitet me ketë himen gjithsa na tregon Sh. Luka në librin e vet Veprimet e Apostujve (2,1-41).

76) Prej ligjës së Mojzehit do të jepej bekimi e ndjesa e mëkateve neper kurbana të kushtuem diten e Rreshajve të Hebrejt e vjeter (shih shenjimin Nr. 74).

77) Shtatë dhantitë, qi reshë në shpirtë të njerit Shpirti Shejt me ardhjen e vet, numrohen nder letra të Sh. Palit e prej Izaisë profetë (11, 2 etj.) e janë: dhantia e dijes, e kuptimit, e këshillit, e fuqisë, e ditunisë, e pershpirtnisë e e frigës së Zotit. - Shpirti Shejt thirret shpeshherë në Shkrimin shejt si Zoti i ngushllimit e i udhzimit shpirtnuer (grekisht Paraklet), si edhe Shejtnuesi i shpirtenve.

78) Janë shtatë dhantitë e Shpirtit Shejt, qi u shenjuen sipri te Nr. 77.

79) Fuqia e Zotit të gjithpushtetshem.

80) Sikurse tregojn katër Ungjilltarët, perpara se të themelote Jezu Krishti Eukaristinë shejte në darken e mbrame, kreu të gjitha ritet e zakonet, qi perdorshin në darkë natën e Pashkve prej Hebrejve të vjeter.

81) Janë shembullesat e Testamendit të Vjeter, qi perfëtyrojshin Flijen e Kryqës e të Meshës shejte në Testamendin e Ri, si ishte p. sh. kingji i kushtuem e i ngranun prej Hebrejve natën e Pashkve të vjetra; dymbedhetë bukët e bekueme, të mbajtuna pada në tempull të vjeter; mana, qi u ra Hebrejve në shkreti per 40 vjetë rresht; kryqi i bronzit naltue prej Mojzehit në shkreti, i cili i shëndoshte ata, qi ishin të qukatun prej gjarpijve të helmatuem, porsa t'a shifshin me sy etj.

82) Nxansi, qi e trathtoi e e shiti J. Krishtin per 30 pare t'argjandta, kje Juda Iskarioti.

83) Ase pak ditë perpara se të ngjitej Jezu Krishti në qiellë.

84) Tre himnat e Korpit të Krishtit janë të hartuem prej Sh. Tomes prej Akuinit. Per nji koment të shkurtë të tyne shih Parathanjen tonë në fillim të ketij botimi.

85) Shih shenjimet e Nr. 13 e 17.

86) Hirin e bijnisë hyjnore të njerzve të gjenuem prej mëkatit të prindit të parë Adamit.

87) Sikurse ishte ligja e vjeter e Mojzehit.

88) Tisi ase veli, qi date pjesen e madhe të tempullit të Hebrejve, të quejtun "Shejt", prej pjeses tjeter ma të mbrendshme, qi thirrej "Shejti i Shejtenve", ku nuk kishte të drejtë me hi perveç Kryepriftit nji herë në vjetë, ase diten e Fajshperblimit.

89) Flija e pergjakun asht flija, qi bani Jezu Krishti kur diq në kryq; ndersa Flija mistike (e papergjakun) asht Mesha shejte, qi e merr vleren e fuqinë e vet prej asaj së parës.

90) Heshta, qi shpoi krahnorin e Jezu Krishtit të mbërthyem në kryq mbasi pat dekë.

91) Prej shporimit, qi iu ba krahnorit të Jezu Krishtit të mbërthyem në kryq, dolen ujë e gjak. Nder keto dy sende Etënt e Kishës shejte shefin të shembullueme Sakramendet e Pagëzimit (ujë) e t'Eukaristisë shejte (gjaku), neper të cilat njeri rilindë perkah shpirti e ushqehet, per t'i sjellë vetit fuqinë e nevojshme per jetë neper [illegible] me Trupin e Gjakun e Shelbuesit.

92) Shtatë Sakramendet e themelueme prej Jezu Krishtit.

93) Çeket perfëtyrimi në pikturë, qi i [illegible] Zemrës së Jezu Krishtit, mbi të cilen shenjohen zakonisht flakë të perhjedhta, qi shembullojn shfrimin e dashtnisë së Shelbuesit per pështimin e lumnimin e amshuem të shpirtenve të njerzve.

94) Simbas pohimit të vetë Jezu Krishtit (te Mat. 19,28 e Lk. 22,30

95) Këtë pushtet e paten prej Krishtit si këta, si edhe mbasardhsat e tyne, si tregohet te Mat. 18,18 e Gjoni 20,23.

96) Shih p. sh. te Mk. 6,13; Vep. 3,6;5,15;9,41;14,9;19,12-20;2 ,10.

97) Të pagzuem, të ripertrime perkah feja.

98) Ase shpirtin e padekshem.

99) Shpirti i jep jeten njerit, mban në jetë prandaj edhe frymsinë e tij.

100) Mbas ardjes së Jezu Krishtit, Shelbuesit, Mësuesit e Shejtnuesit të njerzve.

101) T' kendejë ... Prisat. Perderet shumë herë kje mënyrë të shprehuni me këtë veshtrim: Të kendejë lavdet, meritat etj. të Prisave etj.

102) Jezu Krishti asht njiheri Krijuesi i Virgjines Mri (persi Zot), si edhe i biri i saj (persi njeri).

103) Palma asht shembulltesë e ngadhnjimit. Nji Shejtneshë Virgjineshë e Martire ka ngadhnjim të dyfishtë permbi ligshtitë e trupit neper Pastri të virgjinisë, si edhe permbi mizeritë e të pafeve, njekserve të vet, neper martirizim.

104) Shih shenjimin te Nr. 3.

105) Me kjekë mbas kuj: frazë popullore, qi ka veshtrimin: me prendue, me u dhanë mbas kuj me zemer. - Kjo poezi kje perba prej Sh. Ambrosit të Milanit. Shih Parathanjen tonë në fillim, ku gjindet nji koment i shkurtë i këtij himni.

106) Jezu Krishti, Fati i çdo shpirti të drejtë.

107) Vasha, Virgjinesha.

108) Jezu Krishti asht Kryet e Trupit të vet mistik, qi asht Kisha shejte e themelueme prej tij, sikurse shprehet shumëherë sidomos Sh. Pali nder shkrime të veta (shih p. sh. Ef.1,22;5,23; I Kor.12,27).

109) Veprimet e nji ndertese materiale, qi ngrehet, të pershtatuna veprimit, qi ban hiri hyjnuer mbi shpirtent e të zgjedhunve, per me i ba qi të kapen në kulmin e lumnisë së vet në jeten e amshueme.

110) Kishen luftuese në këtë shekull me Kishen ngadhnjyese në lumninë e amshueme të qiellës.

111) Prej Atit qielluer.

112) Shih shenjimin te Nr. 4.

113) Si ky, si edhe himni perpara nder Lavde (O Mri Virgjinestanë lumni) janë të martuem prej Venecit, poet kristian i shekujve të parë. Shih Parathanjen tonë në fillim.

114) Prej djallit.

115) Si n'antitez me driten e lumnisë s'amshueme, thirret kështu koha sa jetoja në këtë shekull, ku punët e asaj jete i shofim si në mjegullinë.

116) Kryma e jetës në këtë shekull e rrebnueme edhe neper fuqi të shejtanit.

117) Virgjina Mri, Nana e Shelbuesit, tue lindë Jezu Krishtin, i kthen paqen e qetsinë njerzimit fajtuer.

118) Dy shembulltesa të xjerruna prej Testamendit të Vjeter, qi paralajmojn baratin e veçantë të Zojës Mri, e cila, posë gjithë njerave tjerë, xehet në krahnuer të nanës së vet pa mëkat rrjedhës, e papërlyeme.

119) Çeket këtu mallkimi, qi i dha Zoti shejtanit të paraqitun në trajten e gjarpnit, kur tundoi e bani me rà në mëkat të parët tonë, Adamin e Even (Gjen. 3,15).

120) Në rasen, kur në vj. 1854 Piu IX papë deklaroi si dogem feje të Zanunit e pafaj të së lumes Virgjines Mri, Nanës hyjnore.

121) Permblidhen të dukunat, qi i bani Zoja e Bekueme Sh. Bernardetës Soubirous në nji shpellë afer qytetit të Lourdes kah jugu i Francës gyshë prej 11 Fruer (e para herë) deri me 25 Marc të vj. 1858 (e mbramja

herë), kur i çfaqet, se asht kenë e xanun pa faj rrjedhës.

122. Mbishkruhet sheu ase perroni i dalun rranzë shpellës së Lourdes, ku iu duk Zoja e Bekueme Sh. Bernardetës; në këtë shé gjejn, neper nderminë e Nanës Virgjin, shendetin e trupit e të shpirtit mija njerzish, qi shkojn atje me fé të ngultë e uzdaje të patrandun.

123) Turma besimtaresh të bashkueme në Lourdes edhe prej vendesh jashta kufijve të Francës.

124) Shtatë burra familjesh bujare të qytetit të Firencës (n'Itali të mjesme), qi braktisen shekullin, u dhanë mbas jetës pendestare, tue perkujtuore e ças mundimet e Jezu Krishtit e ato, qi hoq Nana e tij Zoja e Bekueme si në jehonë prej atyne të Shelbuesit; ato mundime kjenë edhe permbajtja e predikimeve, qi këta shtatë Shejten i banë popullit, tue sjellë kah Zoti shumë shpirten dhanë mbas mëkatesh. Emnat e këtyne shtatë burrave Shejten Themeluesa t'Urdhnit të Sherbtorve të Marisë Virgjin (1243) janë: 1) Bonfili Monaldi, 2) Bonajunkta Maneti, 3) Manet Antelenzi, 4) Amideu prej Amidejsh, 5) Uguçi i Uguçejve, 6) Sosteneu i Sostenejve, 7) Aleks Falkoneri.

125) Shkojn në Romë te papa Inoçenci IV (1243-54) per të lypë autorizimin per me themelue Urdhnin e ri të Sherbtorve të Marisë Virgjin.

126) Pershkruhet gjendja e popujve kristiane në fillim të shek. XIII, kur Provania hyjnore i sjellë Kishës shumë Shejten të mednaj, si Sh. Françeskun e Asizit, Sh. Deden, Themeluesin e Domenikanve, Sh. Nduen e Padues, 7 Themeluesat e Urdhnit të Sherbtorve të Marisë Virgjin etj., të cilët me shejtni jete, predikime e mrekulli ngjallen fenë e naltuen moralin e popullit.

127) Ma i pari predk, qi bani Shna Ndou (1195-1231) papritmas, mbasi veshi petkun e Sh. Françeskut t'Asizit, kje mbi Meshtari, e n'atë rasë kje njoftë shejtnia e aftsit e tij si predikatar. Fillë mbrapa kje shenjue prej Sh. Françeskut si ma i pari mësues teologjie per Fraten, qi do të merrshin Urdhnin e Meshtarisë.

128) Mbishkruhet këtu mrekullia, neper të cilen Shna Ndou bani qi t'adhroje nji mushk të Shsh. Sakramend t'Eukaristisë, per me ia mbushë menden Ezelinit e çetës së tij, të gjithë herezjarkë, se në të Shsh. Sakramend ishte pernjimend prania e Jezu Krishtit Zot-Njeri.

129) Tregohet mrekullia, kur Shna Ndou u predikoi peshqve të dalun mbi siperfaqe të detit afer qytetit të Riminit, në bregun perendimuer t'Adriatikut, per me ba qi të ndiete fjalen e Zotit populli i atij vendi, qi ishte diftue njaft i pakujdesshem per atë punë.

130) Pak kohë para se të diste Shna Ndou pat fatin, qi, si në shperblim t'apostullimit të frytshem, qi bate në popull, të shifte në këtë jetë Jezu Krishtin në trajten e nji femije së kandshem. Kjo gja i ndodhi nji natë, kur mbas nji misioni të mundshem, qi bani gjithë ditën per dobinë e shpirtenve, kishte hi per me kalue naten te nji bamirës i Urdhnit në katundin Kampo sampiero, nja 20 km larg Padue.

131) Fillë mbasi des Shna Ndou (+1231) në moshen 36-vjeçare afer qytetit të Padues, pa u marrë vesht ende deka e tij jashta Kuvendit të Françeskanve, nji tubë femijë çpallin neper qytet deken e tij, tue thirrë Shejt.

132) Tridhetedy vjetë mbas dekës së Shna Ndout, neper urdhen të Gjeneralit t'atëhershem t'Urdhnit Françeskan Sh. Bonaventurës (1221-74), kje çilë vorri i tij, per me e bartë trupin e tij te nji vorr i pregatitun ma per nderim te tij. Në këtë rase, ndersa tanë trupi tjeter i tij kje gjetë, si i tjerve, i mbetun vetem nder eshtna, per mrekulli u gjet mbrenda rrashte gjuha e paprekun, e kuqe e e papriskun si e nji të gjalli.

133) Këtu: i lutun, i grishun per t'i ndihmue njerit, qi i lutet.

134) Perpara se të veshte petkun françeskan prej duerve të vetë Sh

135) Shkasi, qi e shtyni Shna Nduen qi të kerkote e të merrte petkun si Rregulltar Françeskan, kje martrizimi i pesë Françeskanve të parë, qi dhanë jeten në Marok në vj. 1220, pse predikuen fenë e krishtenë n'atë vend. Bartja e trupeave të tyne prej Marokut e n'Itali, tue u pershkue neper Lisbonë të Portugalisë, kalli shpirtin e Shna Ndout, qi të bate em dhe aj si ata, tue shkue me predikue Krishtin nder ato vende e tue derdhë edhe aj gjakun per fenë hyjnore. Se çka ndodhi mbrapa, tregohet nder strofa vazhduese të këtij himni.

136) Posë se si të gjithë Apostujve tjerë, Sh. Pjetrit, Kryetarit të tyne, ia dha Krishti ketë pushtet qi me zgidhë e me mbajtë lidhë mëkatet edhe në nji mënyrë të veçantë (shih Mat. 16,19). Se do te jetë, si Apostujt tjerë, gjyqtar bashkë me Krishtin në gjyqin e mbramë, shin shenjimin te Nr. 94.

137) Hiri e dashtnia e Zotit në ketë Pendestare shkrijn mbas pendimit ftoftsinë e zemres shkaktue prej fajeve të randa. Ketë idé zhvillon edhe strofa 2 e këtij himni.

138) Çeket shembulltyra e drahmes së tretun e mandej të gjetun, qi e perdori Jezu Krishti (Luk. 15,8 etj.).

139) Krahasohet kjo Shejtmeshë me Pendestaren tjeter të kohës e të vendi të Shelbuesit hyjnuer, Sh. Mrinë Magdalenë.

140) Rendo: Tue dashtë (qi) Krishti të na mbrojë nder lufta (të jetës)... - Nder strofat e këtij himni dy vargjet e para janë 11-rrokshe, ndersa dy tjerat janë 7-rrokshe.

141) Ata, qi, si besnikë, e percollen Krishtin rrugës së malit të Kalvarit e i ndejen perenë deri qi diq i mberthyem në kryq, kjenë, posë Nanës Virgjin, Zojës së Bekueme, edhe Apostulli i tij ma i dashtuni Sh. Gjoni, Sh. Mria Magdalenë, Zefi prej Arimatesë e Nikodemi, këta dy të mbramët xensat e tij deri atëherë të mshehtë i nisa të Sinedrit të Jeruzalemit, të ciltë u kujdesuen per vorrimin e tij (shih Gjonin 19,25-40).

142) Mbas dekës, qi bani Shelbuesi në kryq, shpirti i tij zbriti në Limb (te "banorët e dekës"), ku u lajmon të drejtve, se shpejt do të naltohëshin bashkë me te në lumninë e amshueme të Zotit.

143) Gjyqtari, qi e dënoi Krishtin padrejtsisht per dekë neper ngacmia të Judejve, kje prokuratori romak i Palestinës Ponc Pilati.

144) Simonin prej Çirene.

145) Zefi prej Arimatesë (shih shenjimin te Nr. 141).

146) Deka shpirtnore e nenshtrueme e e zhdukun prej Shelbuesit tonë Jezu Krishtit.

147) Prej pjesës landore, ase prej trupit të vet shkapet njeri mbasi të desë.

148) Kush vuen prej kujdeseve të merzitshme e të randa të këtij shekulli.

149) Djalli i mallkuem.

150) Jeta e Sh. Gjonit e kalueme në vetmi e pendesë në nji odë të vorfen të nji Kuvendi në malsi.

151) Hirat e nderët, qi ka xjerrë Shejti tue iu lutë Zojës së Bekueme per tjerë para nji figurje së saj.

152) Pasuni shpirtnore, ase hire hyjnore.

153) Të Jezu Krishtit.

154) Në ketë jetë.

155) Trupin e dekun.

156) Trupi i Shejtneshës ruejtë i paprishun deri në sot në nji Kishë të Qytetit të Bolonjes.

157) Të pranueme me vulladet prej dorës hyjnore porsi ndeshkim të më[illegible] rrjedhës.

158) Në Jeruzalem.

159) Pse edhe në ketë jetë gjindet në nji kundrim të padamë të Jezu Krishtit e të Nanës hyjnore, Virgjines Mri.

160) Shpirtent e njerzve të drejtë.

161) Nandë vallet e Engjujve të Qiellës: 1) Engjujt, 2) Kryeengjujt, 3) Virtytet, 4) Pushtetet, 5) Princnitë, 6) Sundimtarët, 7) Fronet, 8) Kerubimat, 9) Serafinat.

162) Të bahen pjestarët e nji Kishe së vetme të Krishtit, nen nji bari të vetem shpirtensh.

163) Të Spanjës. Si ky si edhe himni vazhdues nder Lavde dy vargjet e para i ka 11-rrokshe, dy tjerat 7-rrokshe.

164) Neper mjet të Pagzimit shejt.

165) Pjestarët e tre Urdhnave të themeluem prej Sh. Françeskut: 1) Urdhni Rregulltar i Fretenve të Vogjel, 2) i Klarisevë të ndryme nder Kuvende, 3) i Treti Urdhen Shekullar.

166) Perkujtohet në ketë ditë pranimi i Rregulles Françeskane prej Selisë shejte të Romës, kur Sh. Françesku shkon per ketë qellim në Romë me 12 Fretent e parë perpara Papës Inoçencit III në vj. 1224.

167) Ase Papa shejt, Kryetari i Kishës Katolike.

168) Tregohet të dukunit e papritun të figures së Zojës së Bekueme, Nanës së Këshillit të Mirë, në katundin e Gjenacanit, nja 30 km. kah juglindja e Romës, me 25 Prill 1467; kjo gja ndodhi, simbas gojëdhanës së dy vendeve (Shkoder e Gjenacan), tue ikë figurja e Zojës së Këshillit të Mirë prej kishës së vet mbri kështjellit të Rozafatit e tue xanë vend në kishen e Augustinianve në Gjenacan të Laçit (provinçja e Romës).

169) Në férr.

170) Çeken hiret e dhantitë e Shpirtit Shejt, qi jepen sidomos me sakramendin e Kreznimit.

171) Shih shenjimin te Nr. 160.

172) Sh. Gjon Nepomuçeni mbytet n'ujë të lumit të Moldavës, qi pershkon kryeqytetin e Çekoslovakisë, Pragen, prej mbretit t'atëhershem Vençeslaut pse nuk mund t'a bani ky me thye sekretin e sakramendit të Rrefimit, per me zbulue dyshimet, qi kishte per gruen e vet, mbretneshen, e cila kishte Shejtin per rrëfyes të vet të zakonshem.

174) Besimtarve.

175) Shi me atë datë (17 Màj) qi pat lé Sh. Pashkuali, n'atë edhe linni per jetë të vertetë, mbasi pat kalue nji jetë krejt shejte.

176) Si me shpirtë, si në trup.

177) Çeket ndodhja e mrekullueshme, kur trupi i vdekun i Sh. Pashkualit, venue në Kishë, sa ishte tue u çue prej Meshtarit Korpi i Krishtit në mjedis të Meshës, qi thohej per shpirtë të tij, aj i çilë sytë e [illegible], adhron Sakramendin hyjnuer, per të cilin kishte pasë sa asht kenë në këtë jetë, nji perkushti të jashtzakonshme, e mandej [illegible] rishtas në gjendje të dekës.

178) Toskana e sotshme, krahinë e Italisë së mesme, me kryeqytet Firence.

179) Me Fretent e Sh. Françeskut prej Asizit qi emnohen Vellazent e Vogjel.

180) Sh. Bernardini kje perhapsi ma i madhi i perkushtisë per Emnin e Shsh. të Jezu Krishtit, neper të cilin kreu vepra të madha per shelbimin e shpirtenve e per kthimin e mekathorve.

181) Shtatë Sakramendet e themelueme prej Jezu Krishtit.

182) Hiri hyjnuer, qi i jepet shpirtit të njerit neper mjet të Sakramendeve, xierret prej Zotit neper ndermjetsinë e Nanës hyjnore.

183) Shih shenjimin te Nr. 130.

184) Shih shenjimin te Nr. 131.

185) Kjo strofë tregon, se, mbasi kje da në shenj dashtnia e madhe e Sh

185) Françeskut prej Asizit, tue marrë si në shperblim në trup të vet pesë varrët e të Kryqzuesit hyjnuer me maje të malit t'Alvernës dy vjete para dekës së Shejtit (shih himnat me 17.IX), Shna Ndou e predikon Vëllazenve të vet perabi Krishtin e kryqzuem; t'u kryemen ky fjalim i tij, Sh. Françesku mberrinë te dera e kuvendit të Françeskanve, nderse kthete prej malit t'Alvernës me varrë të Shelbuesit në trup të vet.

186) Tue ia kushtue gjith vetvetin Shelbuesit hyjnuer me virgjini e shejtni të perjetshme.

187) Jezu Krishtin, Atin shpirtnuer të shpirtit të kushtuem dashtnisë hyjnore.

188) Tue mos mujtë me marrë Kungimin Shejt para se të diste per shkak të smundjes në stomak, dishroi qi Meshtari t'ia vendote Hostën e shugurueme perabi parzem të saj, e, per mrekulli, atyperaty Ajo u zhduk, tue hi permbrenda; kështu mbas pak minutash ndërroi jetë Shejtnesha.

189) Jezu Krishtin, Shelbuesin e njerzmit.

190) Këtë lavd të madhnueshem e pat Sh. Gjoni shi prej gojës së Krishtit (Mat. 11,7-11; Lk. 7,24-28), i cili ishte kenë pagzue prej Sh. Gjonit (Mat. 3,13-17; Mk.1,9-11; Lk.3,21-22).

191) Nenkuptohet këtu shembulltyra e fartarit të perdorun nder predikime prej Jezu Krishtit (Mat.13,3-23;Mk.4,3-20;Lk. 8,5-15).

192) Tregohet me kaq si qellimi i misionit, si edhe permbajtja e predikimeve të Sh. Gjon Pagzuesit.

193) Si në himnin origjinal latinisht, si edhe në perkthimin shqip të këtij himni strofa e parë permban emnimet e shtatë notave muzikore, ka dy në secilin varg 11-rrokësh, e e shtatta te vargu 5-rrokësh.

194) Permbajtja e kësaj strofe, si edhe e strofës vazhduese (3) asht e xjerrun prej Ungjillit të Sh. Lukës (1,8-22).

195) Edhe këtu tregohet çka na paraqet Sh. Luka n'Ungjillin e vet (1, 39-55) mbi pasinë e Nanës hyjnore, Virgjinës Mri, te nana e Sh. Gjonit, Sh. Elizabeta.

196) Këtu lidhen në nji himnat e paraqitun me 28.II (nder lavde) e me 25.I (në Matutin).

197) Sh. Pali, Mesuesi i botës) e Sh. Pjetri (Dertari i Empirit ase i Parrizit). I pari emnohet ashtu per mision të hapët e shum të frytshem, qi zhvilloi mbi boten pagane t'atehershme; Sh. Pjetri emnohet Dertari e Empirit prej pushtetit të madhnueshem, qi i la në dorë Shelbuesi porsi Kryetar Kishe. Në fund të kësaj strofe shenjohet menyra e martrizimit, qi pësuen; Sh. Pali kje pré në qafë me shpatë jashta mureve të qytetit të Romës, te rruga Ostienze; nderse i dyti kje kryqzue perabi kodren e Vatikanit mbrenda Romës, të dy per nji ditë, ase me 29 Qershuer të vjetit 67 mbas Kr.

198) Shih shenjimin te Nr. 91.

199) Të renduem në proçesion.

200) Jezu Krishti emnohet (sidomos nder shkrime të Sh. Palit) Adami i ri, mbasi, çka pat xjerrë Adami, prindi i parë, per veti e per mbarë njerzimin, d.m.th. hirin e bijnisë hyjnore të njerzve, e pertrini rishtas Jezu Krishti me pësime e dekë të vet shperblese. Aty e mbrapa perfaqsues i mbarë njerzimit u ba Shelbuesi i shpirtenve.

201) Besimtarë të Kishës Katolike.

202) Vrrullet e kolesive trupore, ase epshet e shekullit. Strofat e këtij himni vargun e parë e kanë 11-rrokësh e dy vargjet tjera 7-rrokëshe.

203) Me këtë shprehje tregohet ndodhja e mrekullueshme, kur iu shndërruen nder sy të burrit të saj në drandofille mjetet ushqimore, qi ishte tue ju çue ajo vetë skamnorve te derë e pallatit.

204) Arsyeja, per të cilen kjenë kapë, mundue e martrizue këta Dishmorë feje prej heretikve, ishin dogmat e besimit të krishtenë mbi pranimë

e njimendët të Jezu Krishtit në Sakramendin e Eukaristisë e mbi parime (primatin) e Sh. Pjetrit e të mbasardhsave të tij porsi Xavendsa të Ventjes e të pushtetit të Jezu Krishtit mbi besimtarët e Kishës së krishtenë.

205) Emni i fushës në Holandën jugore, ku ranë flije Dishmorët e fesë.

206) Të parët, qi dhanë jeten per fenë e Krishtit n'atë turmë besimtarësh, qi kjenë kapë e martrizue bashkë me ta, kjenë këta 11 pjestarë t'Urdhnit Françeskan.

207) Thirret me këtë titull, pse Minister Gjeneral i Urdhnit Françeskan e njiheri edhe Ipeshkev Kardinal i Kishës Katolike.

208) Sh. Bonaventura (1221-74) mori pjesë të gjallë në Konçilin ("Senati i madh" II të Lionit (XIV Konçil i pergjithshëm) në vj. 1274, ku bahet bashkimi i Kishës së Lindjes me ate të Prendimit.

209) Tue mos pasë rasë me marrë Kungimin shejt para se të diste si papritmas (me 14.VII.1274), nderse ishte në vazhdim të mbledhjeve konçili ekumenik (qi u shenjue sipri te Nr. 208), tregohet në jetëshkrimin e tij, se i kje dhanë Sakramendi i Eukaristisë shejte neper duer t'Engjujve.

210) Kur pat shkue me e pa nji herë këtë Shejt Sh. Toma prej Akuinit, me të cilin e lidhte nji dashtni shejte e permemert, ky e gjet Sh. Bonaventuren tue perba në shkrim jeten e Sh. Françeskut prej Asizit. Në këtë rasë Sh. Toma iu suell Sh. Bonaventurës me këtë shprehje: "T'e lemë Shejtin qi të punojë per Shejtin."

211) Tri strofat e këtij himni (2,3,4) paraqesin tri shembullesa të dekës, të vorrimit e të ngjalljes së Jezu Krishtit, xjerrë prej shkrimeve të Testamendit të Vjeter.

212) Ky profet, qi e shprehë këtë mendim, asht Izaia te 11,1.

213) Tregohet çka na paraqet Ungjilli i Sh. Lukës (7,38-48) per këtë Shejtneshë pendestare.

214) Kështu thirret e dyta Vehtje e së Sh.sh. Trini, qi, mbasi muer natyren njerzore, emnohet Jezu Krisht.

215) Shih shenjimin te Nr. 138.

216) Shih shenjimin te Nr. 137.

217) Shih shenjimin te Nr. 213.

218) Kështu tregojn per te Kater Ungjillturët: Mat.28,1 etj.; Mk.15,47; 16,1 etj.; Lk.24,10; Gjoni 20,1 etj.

219) Papa shejt i Romës.

220) Pse mbrenda kësaj Kishe i del shpirti në jetë t'amshueme Sh. Françeskut prej Asizit.

221) Pse emni latinisht i këtij Shejti asht Dominicus, qi d. m. th. (burrë) i Zotit.

222) Thirren edhe me këtë emen Fretent e Sh. Dedës (+1221), Dominikanët.

223) Ndodhja e Shndëtyrzimit të Jezu Krishtit diftohet prej tre Ungjilltarve sinoptikë: Mat.17,2 etj.; Mk.9,2 etj.; Lk.9,29 etj.

224) Me Atin shpirtnuer të Shejtneshës, ase me Sh. Françeskun e Asizit.

225) Jezu Krishti me t'ardhun të vet në këtë shekull, por sidomos me mësime e jetë të pakrahasueshme shembullore.

226) Jeten kontemplative, ku njeri kundron me kjartas mshehsitë Hyjnore.

227) Strofat e këtij himni dy vargjet e para i kanë 11-rrokëshe, dy tjerat 9-rrokëshe.

228) Të Shpirtit Shejt.

229) Sh. Elizabeten, nanen e Sh. Gjon Pagzuesit.

230) Këtij shekulli.

231) Tue u pri kryqzetave per shlirimin e Tokve shejte të Palestinës.

232) Strofat me 6 vargje të këtij himni janë të perbame prej 3 vargjesh (i pari, i treti e i pesti) 8-rrokëshe e prej tri tjerash 6-rrokëshe.

233) Mbasi tash gjindet në gjendjen e lumnueshme edhe perkah trupi,qi nuk mund të pësojë, të desë etj.

234) Të Flijes se Kalvarit ase të Jezu Krishtit të kryqzuem.

235) Librin e Ungjillit,qi e çilë tri herë rresht,per me pa në te vullndetin e Zotit, se çë mënyrë jete do të kalojshin Fretent e tij, a me nji jetë kontemplative,të ndrymë mbrenda Kuvendesh,ku do të merreshin me shelbimin e shejtnimin e vetvetit, a por me nji jetë aktive,qi do t'i bante me u shperda në kater anët e botës per me predikue Ungjillin e me ~~pa~~ pasë kujdesin e shelbimit të tjerve neper misione. Kje caktue kjo mënyra e dytë.

236.) Mbas Sh. Françeskut prej Asizit.

237) Me pastrinë e veçantë virgjinore.

238) Kah Jezu Krishti.

239) Tue i xanë deka me shndritsinë e virtytevet e të hirit hyjnuer.

240) U parashtroi besimtarve nji mënyrë jete në ketë shekull,qi të mund t'a kalojshin pa i sjellë ndonji dam shpirtit.

241) Tue u pasë grabitë anmiqve të shpirtit, djemnave, shpirtent e njerzve,qi i mbajshin nen zgjedhen e mëkatit, kalon ase jaton me pasumi të hirit hyjnuer.

242) ... qi buron prej mësimeve e persosunisë ungjillore.

243) Çeket puna,qi desht me ba Sh. Pjetri në Shfëtyrzimin e Jezu Krishtit,tue ngrehë mbi malin e Taborit tri ndertesa (tbana) per Jezu Krishtin,per Mojzehin e per Elinë,per me mujtë me pasë perherë atë paqe të lumnueshme,qi provuen n'atë çasë (shik Lk. 9,33 etj.).

244) Me themelimin e tre Urdhnave Françeskanë: ate të Fretenve, të Klarisave e të Tretin Urdhen per shekullerë.

245) Me këta tre emna shenjohen tri Shejtnoret kryesore t'Asizit,qi perkujtoja veprimet ma në shenj si edhe deken e Sh. Françeskut, i cili lutet qi t'i perkujtojë Zoti me dhanti qiellore besimtarët,qi i nderojn me lutje e kushte të veta.

246) Shejtnimin.

247) Ma parë prinë me shembullin e mirë të vetin,mandej u predikon tjerve mësimin e Ungjillit.

248) Permblidhet në pak fjalë çka asht paraqitë te himnat e ditës 16 Prill.

249) Në pasumi të dhantive shpirtnore e të meritimeve per jeten e amshueme.

250) E Sh. Gjon Pagzuesit.

251) Me nji çift turtuj (shih Luk.2,24).

252) Ku pat shkue shpirti i Krishtit mbas dekës së trupit,per me u lajmue shpirtenave të drejtë në Limb, se ishte krye shelbimi i njerzve e se mbas pak ditve do t'ishin bashkë me te në lumninë e amshueme.

253) Të mbylluna qyshë me mëkatin e Adamit.

254) Të Spanjës.

255) Çeken mrekullitë e shumta e të gjithnduershme,qi ka ba Shejti.

256) Sh. Gjon Kenci ka mësue disa vjetë porsi profesor nder Liçetë e Polonisë.

257) Shih shenjimin te Nr. 172.

258) Shih shenjimin te Nr. 172.

259) Shih shenjimin te Nr. 161.

260) Shih shenjimin te Nr. 162.

261) Shih shenjimin te Nr. 161.

262) ... qi i dhatë Zotit me martrizimin tuej...

263) Sh, Gjon Pagzuesi.

264) Sh. Pjetri, Kryetari i Apostujve.

265) Shih Parathanjen tonë në fillim,ku gjindet nji koment i shkurtë mbi ketë Himen a Ritem Eukaristik.

266) E krahason Jezu Krishtin, Shelbuesin tonë,me nositin a pelikanin,i cili,kur nuk ka me çka me i ushqye të vogjlit e vet,shpon me sqep krahanorin e vet,per me u dhanë gjakun e vet per ushqim. Kështu bani edhe Shelbuesi hyjnuer, tue na dhanë per ushqim shpirtnuer Korpin e Gjakun e vet n'Eukaristinë shejte.

267) Strofat e kësaj poezie,të perbame prej tri vargjesh, dy të parat i kanë 8-rrokshe,të tretin varg 7-rroksh. - Sioni shenjon Kishen shejte.

268) Kujtohen punët e bindshme,qi bani Zoti neper Mojzehin,kur kerkoi prej faraonit t'Egjiptit shlirimin e popullit të vet prej robnisë (strofa 7),si edhe kur kaluen Detin e Kuq,ku kje mbytë faraoni, Tutmozi III (1515-1461 para Kr.) bashkë me ushtrinë e vet,ndersa Hebrejt nen prisinë e Mojzehit kaluen pa asnji dam.

269) Strofat e këtij himni janë të perbame prej vargjesh si himni i perparshem (shih shenjimin te Nr. 267).

270) Shih shenjimin te Nr. 267.

271) Apostuj.

272) Shekullin me veprime të kota, të paqindrueshme.

273) Anmiqët e shpirtit.

274) Prisë ushtrie nder Hebrejt e vjeter.

275) Tue u bartë në nji vend ma të nderueshem, sikurse banë motit Hebrejt me eshtnat e Zefit,të njimbdhettit djalë të Jakobit patriarkë, ~~tue~~ qi i ~~bartë~~ mören prej Egjiptit,ku kishte pasë dekë porsi zavendës i faraonit, e ~~tue~~ i gjennë Palestinë mbas librimit prej robnisë s'Egjiptit.

276) Strofa 6 vargjesh,nder të cilat dy të parat,e katerta e e pesta janë 8-rrokshe, dy tjerat 7-rrokshe. - Shih tre himnat e Oficës po me ketë ditë (29 Gusht).

277) Edhe ky himen asht i perbamë prej strofash me ka 4 vargje,nder të cilat tri të parat janë 8-rrokshe,ndersa e mbramja asht 7-rrokshe.

278) Shih himnin e Vesprit të parë t'Oficës me 17 Shtatuer.

279) Shih Parathanjen në fillim të këtij botimi.

280) Sh. Mrisë Magdalenë, Pendestare.

281) Atë,qi ishte i kryqzuem bashkë me Krishtin kah e djathta e këtij (shih Luk. 23,43).

282) Paraqet veprimin simbolik,qi pershkruhet te Ungjilli i Sh. Mateut 25,33.....

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Diftejsi i lendës

HIMNAT E BREVIARIT

A. Pjesa e zakonshme e Officës hyjnore (Ordinarium Divini Officii)

a. Në Matutin.. 15
b. Nder Lavde.. 15
c. Te Prima: Tash qi hylli Lindi i dritës (Jam lucis orto sidere).. 15
d. Te Tercja: Mbrenda nesh, o Shpirtë Shejtnues (Nunc, Sancte, nobis, Spiritus).. 15
e. Te Seksta: I fuqishem n'rregullim (Rector potens, verax Deus).. 16
f. Te Nona: Sendesh, Zot, fuqi e qindrueshme (Rerum, Deus, tenax vigor).. 16
g. Në Vesper.. 16
h. Te Kompletori: Ndersa n'mbrëmje zgjaten hijet (Te lucis ante terminum).. 16

Antifonat e fundshme të Virgj. Mri

1. Nane e mirë e Krishtit (Alma Redemptoris Mater)........ 17
2. Ty, Mbretneshë e qiellve, t'falem (Ave, Regina caelorum).. 17
3. Mbretneshë e qiellës, gzoju (Regina caeli, laetare).... 17

B. Psalteri i Breviarit Romak

Shkurtime: M. = Në Matutin V. = Në Vesper
L. = Nder Lavde V.I. = Në Vesper të parë

I. Ne e Diele
M. 1. N't'parem ditë kur muer Krijuesi (Primo die quo Trinitas).. 17
M. 2. Tue u çue prej s'shtruemje... (Nocte surgentes...)..... 18
L. 1. Ati i amshuem... (Aeterne rerum Conditor)............ 18
L. 2. Qe terri i natës... (Ecce jam noctis...).......... 18
V. Krijues dritë shum i dijshem (Lucis Creator optime)...... 19
II. Ne e Hane
M. Si gjymtyrët me gjumë t'pertrija (Somno refectis artubus). 20
L. Ti shkelqim lumnie atnore (Splendor paternae gloriae).... 20
V. Themelues i qiellës i dijshem (Immense caeli Conditor).... 21
III. Ne e Marte
M. I pershkuem me dritë atnore (Consors paterni luminis).... 21
L. Tue dhanë shpejt lajm t'ditës s'ré (Ales diei nuntius)... 21
V. Botës themel, Zot, ndersa i shtrove (Telluris alme Conditor) 22
IV. Ne e Merkurre
M. Krijues sendesh shum i çmuem (Rerum Creator optime)...... 22
L. Terrinë, mjegull nata shtrimë (Nox et tenebrae et nubila).. 23
V. Zot krejt shejt i t'naltë Empirit (Caeli Deus sanctissime) 23
V. Ne e Ejte
M. Nata e murrtë çdo ngjyeje mblon (Nox atra rerum contegit).. 23
L. Qe po skjaret drita e artë (Lux ecce surgit aurea)....... 24
V. Zot, qi t'madh e ké pushtetin (Magnae Deus potentiae)..... 24
VI. Ne e Prende
M. Ti n'Njisi t'Trinisë gjithmonë (Tu, Trinitatis Unitas)....

L. Per qiellorë lumni e amshueme (Aeterna caeli gloria):.... 25
V. Ti, qi njerin e Hartove (Hominis superne Conditor)....... 26
VII. Ne e Shtunde
M. Ne 'i butsi Prind krejt t'dallueme (Summae Parens clementiae).. 26
L. Qe se po lin mveshë agimi (Aurora jam spargit polum)......... 26
V. Qe se qielli i zjarrët po strakët (Jam sol recedit igneus) 27

C. Pjesa e veçante e Vjetit Kishtar (Proprium de Tempore)

I. Gjatë Adventit (t'Ardhunit)
M. Fjala e naltë perherë qi dale (Verbum supernum, prodiens). 27
L. Zani i kjartë n'qortim na thotë (En clara vox redarguit). 28
V. Ti, qi bindshem hyjet Hartove (Creator alme siderum)..... 28
II. Në Javen e Kshndellave (25.XII.-1.I.)
M. Krisht, Shelbues i botës njerzore (Jesu, Redemptor omnium). 28
L. Aq n'anë t'Lindjes, sa n't'Prendimit (A solis ortus cardine).. 29
III. Per Shejten të Pafaj (28.XII)
M. Ndien mizori e fort ngushtohet (Audit tyrannus anxius)... 30
L. Ju pershndesim t'para flije (Salvete, flores martyrum).... 30
IV. Per të kremte t' Emnit të Shejt. të Jezu Krishtit
M. Jezus, Mbret rrethue n'madhni (Jesu, Rex admirabilis)...... 31
L. Jezus, Engjujt n'ty gjejn gzimin (Jesus, decus angelicum).. 31
V. Jezu Krisht, kujtim i mbel (Jesu, dulcis memoria)........ 31
V. Per të kremte t'Epifanisë (Diftimit) të Jezu Krishtit, ase t'Ujit të Bekuem (6.I.)
M. Pse, Herod, tanë ani mizore (Crudelis Herodes, Deum)...... 32
L. O n'qytete t'mdha ma i pari (O sola magnarum urbium)..... 32
VI. Per të kremte të Familjes shejte
M. Me dritarë stolisë... (Sacra jam splendent...)....... 33
L. Shpi mbretnore e Nazaretit (O gente felix hospita)...... 33
V. Dritë fatlume per qiellorët (O lux beata caelitum)...... 34
VII. Gjatë Kreshmeve
M. Prej zakonit shejt kemë n'hater (Ex more docti mystico).. 35
L. Jezu Krisht, ti dielli i pshtimit (O sol salutis, intimis). 35
V. Hartues bote krejt i mirë (Audi, benigne Conditor)......
VIII. Në Kohë të Mundimeve
M. Trego, gjuhë, me gzim fitoren (Pange, lingua, gloriosi)..... 36
L. Tridhetë vjetët si i pat kalue (Lustra sex qui jam peregit).. 37
V. Flamujt dalin t'Mbretit t'mbretvet (Vexilla Regis prodeunt) 38
IX. Shtatë Dhimbat e Virgjines Mri
M. Rrite Nana n'dhimbë pershkue (Stabat Mater dolorosa).... 38
L. Ti nder virgjna ma e shkelqyeshme (Virgo virginum praeclara).. 39
X. Gjatë Kohës së Pashkve
M. I qiellorve Mbret i amshuem (Rex sempiterne Caelitum).... 40
L. Kuqet qiella prej agimit (Aurora caelum purpurat)...... 40
V. N'gostë mbretnore t'Qingjit krishte (Ad regias Agni dapes) 41
XI. Per të kremten e të Naltunit të Jezu Krishtit në Qiellë (të Shelbuemit)
M. Mbi t'gjithë mbreten p'r amshim Mbret (Aeterne Rex altissime).. 41
L. Ripertrisë i grigjës s'dëmtueme (Salutis humanae Sator)..

XII. Per të kremte e javë të Rrëshajve
M. Mbi kyjë Krishti kish pasë hypë (Jam Christus astra ascenderat)........................
L. Per né t'lume gjithherë gzime (Beata nobis gaudia).......... 42
V. Eja, o Shpirtë Krijues, pershkoi (Veni, Creator Spiritus).. 43
XIII. Per të kremte të së Shsh. Trini 44
M. I Persosun Prind n'butsi (Summae Parens clementiae).... 44
L. Ti, Njisi e Trinisë s'lumnueme (Tu, Trinitatis Unitas).... 45
V. Ce, se dielli i zjarrët po struket (Jam sol recedit igneus) 45
XIV. Per të kremte të Korpit të Krishtit
M. Me kremte shejte... (Sacris solemniis...).............. 45
L. Rà prej qiellës ma e nalta Fjalë (Verbum supernum prodiens) 46
V. Trego, gjuhë, mshehsinë hyjnore (Pange, lingua, gloriosi).... 47
XV. Per të kremte të Zemres së Shsh. të Jezu Krishtit
M. Hartues bote q'me fillë t'motit (Auctor beate saeculi)... 48
L. Zemer, arkë, qi ndrynë ligjë t'ré (Cor, arca legem continens) 48
V. Ce si shemja aq krenare (En ut superba criminum)......... 49
D. Pjesa e perbashkët e Shejtenve (Commune Sanctorum).
I. Per Apostuj (jashta Kohës së Pashkve)
M. T'Krishtit Zot dhantitë e amshueme (Aeterna Christi munera) 49
L. Qiellë e tokë priherë t'galdojn (Exsultet orbis gaudiis). 50
II. Per Apostuj (në Kohë të Pashkve)
M. T'gjithë Apostujt kjenë n'trishtim (Tristes erant Apostoli) 50
L. Atë gzim t'Pashkve, qi asht nder né (Paschale mundo gaudium) 51
III. Per nji a shumë Papë
M. T'Krishtit Zot dhantitë e amshueme (Aeterna Christi munera) 52
L. Mbret hyjnuer, qi Papët pajisë (Rex gloriose Praesulum)... 52
IV. Per nji Martir
M. Zot, qi fati jé e shperblimi (Deus, tuorum militum)........ 52
L. Tue ndjekë flijen krye n'Kalvar (Invicte Martyr, unicum)..
V. Per shumë Martirë
M. E Martirve t'fesë fitoren (Christo profusum sanguinem)... 53
L. Mbret Martirësh, me dritë stolisë (Rex gloriose Martyrum). 54
V. Njatë gzim, qi t'merituem... (Sanctorum meritis...)....... 54
VI. Per nji Dishmitar Ipeshkev
M. Ky Dishmitar i Zotit... (Iste Confessor Domini...)......... 55
L. Krisht, Shelbues i mbarë njerzimit (Jesu, Redemptor omnium) 55
VII. Per shumë Dishmitarë Ipeshkvij
M. T'i kndojm sherbtorët fisnikë... (Inclytos Christi famulos) 56
L. Plot me gzim kjo kangë e ditës (Plenis resultet vocibus). 56
VIII. Per nji Dishmitar jo Ipeshkev
M. (si sipri per nji Dishmitar Ipeshkev).
L. Krisht, kunora e çdo Qiellorit (Jesu, corona celsior)...... 57
IX. Per shumë Dishmitarë jo Ipeshkvij
M. (si sipri per shumë Dishmitarë Ipeshkvij)
L. Gjith atë gzim t'lumnisë qiellore (Beata caeli gaudia)... 58
X. Per nji Virgjineshë
M. Krijues i Nanës... (Virginis Proles...)................ 58
L. Krisht, kunorë per virgjini (Jesu, corona Virginum)........ 59
XI. Per shumë Virgjinesha
M. Jehon po zani i Fatit... (Vox sonat Sponsi...)............ 59
L. (si sipri per nji Virgjineshë)
XII. Per nji jo Virgjineshë
M. Nper lutje t'ksaj a... (Hujus oratu, Deus...)............... 60
L. Me nji parzem të fortë Vejushen (Fortem virili pectore).... 60
XIII. Per shumë jo Virgjinesha
M. Sherbtoret se besnike... (Nobiles Christi famulas...)...... 61
L. N'kje se motit radhë mbas radhe (Si, lege prisca, fortibus).. 61
XIV. Per Kushtimin e Kishës
M. Jerusalem, ndertesë qiellore (Caelestis urbs Jerusalem).... 62
L. Prej empirit t'naltë qielluer (Alto ex Olympi vertice)..... 62
XV. Per të kremte të Zojës së Bekueme
M. Ke nderon, adhron, madhnon (Quem terra, pontus, sidera)....... 63
L. O Mri Virgjin tenë lumni (O gloriosa virginum)............ 63
V. T'falem, Hyll i detit (Ave, maris stella).................... 64
XVI. Oficja e Vogel e Virgjines Mri
Ne Kompleter: Kujto, Zot, qi boten bere (Memento, rerum Conditor) 64
E. Pjesa e veçantë e Shejtenve
I. Festat e Kallëndorit
25 Kall. - Kthimi i Sh. Palit Apostull
M. Pàl, Msues i naltë... (Egregie Doctor, Paule...)........... 65
L. (si në Pjesen e perbashkët per Apostuj).
II. Festat e Frorit
11 Fruer - Te Dukunt e Zojës së Paperlyeme në Lourdes
M. Lutje t'sjellim na n'ketë kangë (Te dicimus praeconio).... 65
L. Si i prinë diellit para agimi (Aurora soli praevia).......
V. Marinë, nder njollë t'fajit (Omnis expertem maculae...).... 66
12 Fruer - Shtatë Shejtent Themeluesa
M. Ndersa po vlojshin luftat... (Bella dum late furerent...). 67
L. Nen hijë jeten... (Sic Patres vitam...)...................... 68
V. Per nen mbroje t'Nanës perftohet (Matris sub almae numine) 68
15 Fruer - Shperngulja e Trupit të Shna Ndout prej Padue
M. Prej qiellës pajisë, si shé... (Caelitus plenus rigat...)... 68
L. N'sa etshon pada... (Perfrui Christo facie...)........... 69
V. Kandritë e ré n'ketë botë... (Clara lux mundo...)......... 69
22 Fruer - Selia e Sh. Pjetrit Apostull
M. Çkado qi t'lidhish... (Quodcumque in orbe...)............. 70
L. Bari fatlum, ti, Pjeter... (Beate Pastor, Petre...)........ 70
22 Fruer - Sh. Margerita prej Kortone Pendestare
M. Ati i dritve, kur shi. jon (Pater superni luminis)......... 70
L. Fjalë e amshueme e Perendisë (Summi Parentis Unice)....... 71
V. Mjaft ma mbas Krimesh... (Jam satis culpis...)........... 71
III. Festat e Marcit
E para e Prende e Marcit - Misteret e Udhës së Kryqit së Jezu Krishtit
V.I. Nder lufte Krishti... (Bell[illegible]t nos [illegible]imet...)........... 72
M. Biri i Mëretit, n'Empir qekun (Regis superni Filium)........ 72
L. Kur udhës s'flijes Krishti vron (Mundi Redemptor intuens).. 73
V. T'na ndezin, Krisht... (Christe nos fla[illegible]...)............ 74
5 Marc - Sh. Gjon-Jozefi prej Kryqit
M. Prej kujdesit t'randë... (Quisquis molesta frangitur)..... 74
L. O tri kater herë fatlume (O ter quaterque nobilis)........ 75
V. Qyshë prej vjetve t'para gzimet (Primis ab annis gaudia).. 75
9 Marc - Sh. Katrina prej Bolonjes
M. Ti, qi e paster hype te elter[illegible] (Quae pura scandis aethera) 76
L. Tue t'grishë Fati t'kapish kulmin (Sponso vocante ad asp.) 76
V. Mendë e zemer rueejte pa damë (Inter Sorores optimas).... 77

19 Marc - Sh. Jozefi
M. Per Shejten t'qiellës... (Caelitum, Joseph, decus...)....... 77
L. N'ketë ditë Jozefin... (Iste, quem laeti...)............. 77
V. T'madhnojshin ty, Jozef... (Te, Joseph, celebrent...)....... 78
24 Marc - Sh. Gabrieli Kryeengjull
M. Ti, Jezu Krisht, per Ejë... (Christe, Sanctorum decus...).... 78
L. Pajtou, Krisht, me botë fajtore (Placare, Christe, servulis).. 79

IV. Festat e Prillit

13 Prill - Sh. Hermenegjildi Martir
M. Prej fisit linde mbretnuer... (Regali solio fortis Iberiae) 79
L. Ty prindi nuk t'terkoi... (Nullis te genitor...)........ 79
16 Prill - Perkujtimi i madhnueshem i Sh. Françeskut prej Asizit
M. Ju, tri brezni... (Trina Francisci soboles...)........ 80
L. Sa tha Françesku... (Dicta Francisci...)......... 80
V. Themelues i Françeskanve (Fratrum Minorum conditor)...... 81
26 Prill - Maria Virgjin, Nana e Këshillit të Mirë
M. Gjindë besimtare... (Plaude festivo...)........ 81
L. (si per të kremte të Zojës së Bekueme, të D, IV).
30 Prill - Sh. Jozef-Benedikt Cottolengo
M. (si në Pjesen e perbashkët të Shejtenve, D, VI).
L. Mjes Ciellorësh n'seli t'amshueme (Inter beatos Caelites). 82

V. Festat e Majit

8 Màj - Të Dukunit e Sh. Mhillit Kryeengjull
M. Ty, prej Atit Fjalë e dejë (Te splendor et virtus Patris).. 83
L. Ti, Jezu Krisht, per Ejë... (Christe, Sanctorum decus...).... 83
16 Màj - Sh. Gjon Nepomuçeni
M. I pamujtun Dishmues feje (Invicte heros Numinis)......... 84
L. N'hije t'natës, askush pa e pritë (In profunda noctis umbra) 84
17 Màj - Sh. Pashkuali Bavlon
M. Shkelqim drite s'pakrijueme (Splendor Paternae gloriae)... 85
L. Se sa i bindshem Zoti çfaqet (Quam se Deus mirabilem)...... 85
V. Me gzim n'Pashkualin... (Laeta devote celebret...)....... 86
18 Màj - Sh. Venanci Martir
M. Per Shelbues kreshnik bujar (Athleta Christi nobilis)..... 86
L. Tue u zhdukë nata, hylli i dritës (Dum, nocte pulsa, lucifer) 87
V. Ti, Venanc, i fesë dishmori (Martyr Dei Venantius)........ 87
20 Màj - Sh. Bernardini prej Sienet
M. Prej anës s'Etrurjes.., (Sidus Etruscis rutilans...)...... 88
L. Tue pasë ndjet vetin... (Se Deo totum cupiens...)........ 88
24 Màj - Virgjina Mri, Ndihma e Krishtenimit
M. T'dishmojm ty Nanen... (Te Redemptoris Dominique...)....... 89
31 Màj - Virgjina Mri, Ndermjetsja e të gjitha hireve
M. Tue pasë dhimbë Krishti... (Christus, humani generis...)... 89
L. Mari, Nanë tanë dashtni (Maria, quae mortalium)........... 90

VI. Festat e Qershorit

13 Qershuer - Shna Ndou i Paduës, Dijetar Kishe
M. Mbreti i naltë pastë gjithpushtetin (Laus Regi plena gaudio) 90
L. Jezu Krisht per mende dritë (Jesu, lux vera mentium)....... 91
V. Falnju nderës na parë n'ditë t'sotit (In gratulemur hodie) 91
19 Qershuer - Sh. Juliana Falkoneri
M. Nsa lidhninë me Kingj hyjnuer (Caelestis Agni nuptias).... 92
24 Qershuer - Lindja e Sh. Gjon Pagzuesit
M. N'shkreti, n'moshë t'njomë... (Antra deserti teneris...)... 92
L. O Shejt fatlum, per meritime... (O nimis felix...)......... 93
V. Don sot breznia e ré... (Ut queant laxis...)...............

29 Qershuer - Sh. Pjetri e Sh. Pali
M. (si në Pjesen e perbashkët t'Apostujve, D, I).
L. Beri fatlum, ti, Pjeter... (Beate Pastor, Petre...)......... 94
V. Kandriti drita e hijshme... (Decora lux aeternitatis...).. 94

VII. Festat e Korrikut

1 Korrik - Gjaku i paçmueshem i Jezu Krishtit
M. Shfrimi i drejtë i mnisë hyjnore (Ira justa Conditoris)... 94
L. Varrët e Krishtit, ju pershndesim (Salvete, Christi vulnera) 95
V. Me zane t'bukra t'jehojm... (Festivis resonent compita...) 96
7 Korrik - Sh. Qirili e Sh. Metodi Ipeshkvij
M. T'pranuem n'seli t'shkelqyeshme... (Sedibus caeli nitidis). 96
L. Per atdhé visare t'çmueshme (Lux o decora patriae)........ 97
8 Korrik - Sh. Elizabeta Mbretneshë e Portugalisë
M. Frenoi po vrullet n'zemer... (Domare cordis impetus...)... 97
L. Braktisë nderime e pasuni... (Opes decusque regium...).... 98
9 Korrik - Sh. Nikolla e Dhetë Shokët Martirë
M. Prej herezishë perbindsha... (Haeresum surgunt nova...)... 98
L. Kalue kish nata... (Nocte jam vulsa...)................ 99
V. Virtyt Dishmorësh, fuqi... (Martyrum virtus...)........ 99
14 Korrik - Sh. Bonaventura Ipeshkev Kardinal, Dijetar Kishe
M. Me zane t'gzueshme... (Voce laetanti...)............... 99
L. Ti tash fatlum, qi gzon... (Qui poli sedem...)........... 100
V. Per né kandriti prap... (Jam dies lucet...).............. 100
15 Korrik - Vorri i Shsh. i Jezu Krishtit
M. Vorrit shejt atë nderë t'lumnueshme (Sacri Sepulcri gloriam) 101
L. Ndieni, avise n'férr tanë mni (Audite, tristes inferi)..... 101
22 Korrik - Sh. Mria Magdalenë Pendestare
M. Kambët e Krishtit puthë e rrokë (Maria castis osculis).... 102
L. Fjalë e amshueme e Perendisë (Summi Parentis Unice)...... 102
V. Ati i dritve kur shikjon (Pater superni luminis)........ 102

VIII. Festat e Gushtit

2 Gusht - Kushtimi i Bazilikës Patriarkale të Sh. Mrisë s'Ejve në Porciunkul (Ndjesa e Sh. Françeskut)
V.I. T'jehojë me gzim... (Cantibus sacris hodie...)......... 103
M. Atë ndertesë t'pervujtë kushtue (Sacram Mariae Virgini).... 103
L. Vetë prej qiellës e lunja Zojë (Regina caeli semperem).... 104
V. Zojë, yt Bir ty kurr s't'mohon (Maria, cui nil Filius)..... 105
4 Gusht - Sh. Deda, Themeluesi i Urdhnit të Predikatarve
M. N'lufta t'Zotit si drejtues (Novus athleta Domini)....... 105
L. Ketë gzim t'ri mjes nesh t'perftuem (Hymnum novae laetitiae) 105
V. Gzom, Kishë shejte, Nanë e jonë (Gaude, mater Ecclesia)..... 106
6 Gusht - Shfytyrzimi i Jezu Krishtit
M. O ju, Krishtin qi kerkoni (Quicumque Christum quaeritis)... 106
L. Jezus, dritë n'terrina t'vajit (Lux alma, Jesu, mentium).... 107
12 Gusht - Sh. Klara Virgjin, Themeluesja e Klarisave
M. Vasha e pastër lindi bijat (Generat Virgo filias)....... 107
L. O ma e kjartë se drita, Klarë (O Clara, luce clarior)...... 108
V. Vallja jon le t'kndojë n'ditë t'sotit (Concinat plebs fid.) 108
25 Gusht - Sh. Ludoviku Mbret, Pajtori i III Urdhen Frenç.
M. Me i madhi Mbret i Mbretve... (Rex summe regum...)....... 111
L. Me kem tym cesin... (Thura nunc fument...)............... 111
V. Ty lufta tjera, Ludovik... (Te, sancte, rursus, Ludovice...).. 112
29 Gusht - Shtatë Gazmendet e Virgjinës Mri
V.I. O popull besimtar... (Gens o fidelis...)............. 109
M. Ju, bij t'dashtun, zanë bashkoni (Adeste, amantes filii)..... 1

L. N'kję se zemren, Nanë, pikllimet (Si corde multis ingemis). 110
V. Me 'i za t'kumueshem... (Voce festiva recolamus...)......
IX. Festat e Shtatorit
15 Shtatuer - Shtatë Dhimbat e Zojës së Bekueme
M. Ah, sa valët e lotve i dirgjem (O quot undis lacrimarum).. 112
L. Me ma t'naltën Atë butsi (Summae Deus clementiae)........ 113
V. T'a mblojë so mbramja... (Jam toto subitus vesper...)... 113
17 Shtatuer - Varrët e Sh. Françeskut prej Asizit
V.I. Permbi mal t'Alvernës tregohen (Crucis Christi mons Alvernae).......... 114
M. Armët e Kryqes, si hapët kandritte (Crucis arma fulgentia) 114
L. Gzou me zemer, getë skamnore (Plaude, turba paupercula).... 115
V. Mbylli jeten prisë mbi Fraten (Decus morum, dux Minorum).. 116
23 Shtatuer - Hetimi i Trupit të Sh. Klarës Virgjin
M. Dashunore e Krishtit, Klarë (O Sponsa Christi amabilis).. 116
L. Per Kuvende nderë e dritë (Salve, Minorum gloria)........ 117
V. Kthen ngadhnjimi i Vashës madhnueshem (Magni Parentis filiae).......... 117
X. Festat e Tetorit
2 Tetuer - Ejët Rojse
M. T'u kndojm sot engjujve... (Custodes hominum...)........ 118
L. Kavatues planetësh i amshuem (Aeterne Rector siderum)... 118
3 Tetuer - Sh. Terezja e Krishtit Fëmijë
M. Ftyrë e bindshme n'qielle kandritë (Almae nitet Theresiae) 119
4 Tetuer - Sh. Françesku i Asizit, Themeluesi i Françeskanve
V.I. Nji pinjuell prej qiellit pielet (Proles de caelo prodiit).......... 119
M. Shoqi i ri nder valle ejllore (In caelesti collegio).... 120
L. si edhe V. (himnat si me 17 Shtatuer).
7 Tetuer - Rruzarja shejte e Zojës së Bekueme
V.I. Zbret Lajmtari i t'naltë Empirit (Caelestis aulae Nuntius).......... 121
M. N'malin mblue me ullij ndalohet (In monte olivis consito) 121
L. Permbi dekë si pat ngadhnjye (Jam morte, victor, obruta)... 122
V. Ty t'pershkueme prej gazdimesh (Te gestientem gaudiis)... 122
11 Tetuer - Amnia e Zojës së Bekueme
M. Para qiellës Shelbuesi çmoi (Caelo Redemptor praetulit).. 123
L. Ty, Nanë shejte e Shperblimtarit (Te, Mater alma Numinis).. 123
15 Tetuer - Sh. Terezja Virgjin
M. Porsi e Mbretit t'naltë lajmtare (Regis superni nuntia).. 124
L. Asht sot dita, kur n'gjasim (Haec est dies, qua candidae).. 124
19 Tetuer - Sh. Pjetri prej Alkantaret
M. Per tokë t'Iberjes, Pjeter... (Petre, sol terris...)...... 124
L. Pjetrit t'lum, nji nder ma t'mirat (Petrum, Parentis optimi 125
V. N'lulishte t'gratshme françeskane (Hortus minorum fertilis) 125
20 Tetuer - Sh. Gjon Kanci
M. Gjon, per kombe polak lumni (Gentis Polonae gloria)....... 126
L. Frenon trupin me ngjinesë (Corpus domas jejuniis)........ 126
V. Neper lutje tue thehen (Te deprecante, corporum)........ 127
24 Tetuer - Sh. Rafaeli Kryeengjull
M. Ti, Jezu Krisht, per Ejë... (Christe, sanctorum decus...)... 127
L. Pajtou, Krisht, me botë fajtore (Placare, Christe, servulis). 127
E mbramja e Diele e Tetorit - Jezu Krishti Mbret
M: Ftytë e gjallë e Zotit t'abluem (Aeterna Imago Altissimi) 12

L. Krishti flamujt e fitores (Vexilla Christus inclyta)...... 128
V. Ty si Prisin t'mbajm t'njerzimit (Te saeculorum Principem) 129
XI. Festat e Nandorit
1 Nanduer - Të gjithë Shejtent
M. Pajtou, Krisht, me botë fajtore (Placare, Christe, servulis).. 130
L. N'jetë t'amshueme dhansë lumnie (Salutis aeternae dator).. 130
~~Shekllit t'kee, qi hirin shkimë~~
13 Nanduer - Sh. Didaku
M. Per nji jetë n'vorfni t'kaluemë (Inopem canamus Didacum). 131
L. Ti, o Shelbues i botës sonë mbarë (Mundi Redemptor optime). 131
V. Shekllit t'kee, qi hirin shkimë (Fallacis undas saeculi)... 132
16 Nanduer - Sh. Anjezja prej Asizit, Virgjin
M. Lumni ti e Virgjineshave... (Agnes, nobilium gloria...).... 132
L. Virigjineshë e urtë, nder t'para (O virgo, de prudentibus).. 133
19 Nanduer - Sh. Elizabeta e Ungerisë, Vejushë
M. Prej t'mbretnorve fisit t'rrjedhun (O creta regum sanguine) 133
L. Kto kangë lavdesh, qi n'ketë orë (Quae mane laudum cantica) 134
V. Kandritë kjo ditë nder tjera... (Jam dies fulget...) 134
26 Nanduer - Sh. Leonard Maurici
M. N'sa gzueshem kndon, Leonard... (Dum tuas festo redeunte...) 135
L. Ju, fise itale, prej gjithkah... (Italae passim properate..) 135
XII. - Festat e Dhetorit
8 Dhetuer - Të Zanunit e Paperlyem të Virgjines Mri
M. Per Virgjnesha e fortë rojtare (Praeclara custos Virginum) 136
12 Dhetuer - Hetimi i Trupit të Sh. Françeskut prej Asizit
M. T'falna, o trup i Themeluesit (Salve, repertum maximo)..... 136
L. Me shpenzime t'madha, o Atë shejt (Francisce, magnis sumptibus 137
V. Me prunjim te urna t'shkojm (Quae Patris ossa continet)... 137
Himni Ambrozian. Ty Zotin t'levdojm (Te Deum laudamus)........... 138

Shtesë

I. Ne e Prende - Oficja votive mbi Mundimet e Jezu Krishtit
M. Shif, Zoti vetë si mbahet... (Aspice, infami Deus ipse...).. 138
L. Nper rrymë t'dhimbave pershkohet (Saevo dolorum turbine).. 139
V. Pendueshem derdhni lotë... (Moerentes oculi, spargite...).. 139
II. T'Ejten mbas së kremtes së Zemres së J. Kr. - Zemra Eukaristike e Jezu Krishtit
M. Zemra e Krishtit, qi në ushqimin (Cor dulce Jesu Pabuli)... 140
L. Fillë prej Zemres s'Krishtit t'therë (E Corde Jesu prodiit 140
V. Zemer Krishtit, tanë ndiesi (Cor dulce Jesu, quis tuum)..... 141
III. Ritmi Eukaristik i Sh. Tomës prej Akuinit; T'adhroj pershpirtshem ty... (Adoro te devote...)............ 141

SEKUENCAT E MESHARIT

I. - 2 Kallënduer ase të Dielen mbas Kreshpremjes së J. Kr. - Emni i Shsh. i Jezu Krishtit
T' Jezu Krishtit emnin shejt (Lauda Sion, Salvatoris)........ 142
II. E parë e Prende e Marcit - Mistereti e Udhës së Kryqës
Per Krisht t'dekun, o i krishtenë (Christi mortem, Christiane). 14
III. - Të Dielen e Larit në Proçesion
Lumni, nderim e lavd... (Gloria, laus et honor...)......... 14

IV: Në Javen e Pashkve
Flisë s' Pashkve lavde... (Victimae paschali...)............ 144
V. Në Javen e Rrëshajve
Eja,o Shpirtë Shejt... (Veni, Sancte Spiritus...)............ 145
VI. Diten e Korpit të Krishtit
O Sion, levdo Shelbuesin (Lauda, Sion, Salvatorem)............ 145
VII. - 4 Gusht - Sh. Dedë, Themeluesi i Dominikanve
N'hierarki t'mbretnisë hyjnore (In caelesti Hierarchia)...... 147
VIII. - 29 Gusht - Shtatë Gazmendet e Zojës së Bekueme
Gzou,o Virgjin Nanë Shelbuesit (Gaude, Virgo Mater Christi)... 148
IX. - 17 Shtatuer e 4 Tetuer - Varrët e e kremtja e Sh. Françeskut prej Asizit
Shenje t'reja çfaqë shejtnia (Sanctitatis nova signa)........ 149
X. - 2 Nanduer e nder Meshë per të Dekun
He, ajo ditë, me t'qitë trishtimin (Dies irae, dies illa)...... 150

RENDIMI ALFABETIK I HIMNAVE E I SEKUENCAVE NË GJUHËN SHQIPE

Ah, sa valët........ 112
Aq n'anë t'Lindjes........ 29
Armët e Kryqës........ 114
Asht sot dita........ 124
Atë gzim t'Pashkve........ 51
Atë i amshuem........ 18
Atë ndertesë........ 103
Ati i dritve... Magdalenen.... 102
Ati i dritve... Pendestare.... 70

Bari fatlum... Pàl Msues...... 94
Bari fatlum... Trinia........ 70
Biri i Mbretit........ 72
Botës themel, Zot........ 22
Braktisë nderime........ 98

Çkado qi t'lidhish........ 70

Dashunore e Krishtit........ 116
Don sot breznia........ 93
Dritë fatlume........ 34

Eja,o Shpirtë Krijues........ 44
Eja,o Shpirtë Shejt........ 143
E Martirve........ 53

Falnju nderës........ 91
Fillë prej zemres........ 140
Fjala e naltë........ 27
Fjalë e amshueme........ 71,102
Flamujt dalin........ 38
Flisë s' Pashkve........ 144
Frenoi po vrullet........ 97
Frenon trupin........ 126
Ftyrë e bindshme........ 119
Ftyrë e gjallë........ 128

Gjindë besimtarë........ 81
Gjith atë gzim........ 58
Gjon, per kombë........ 126
Gzou, Kishë shejte........ 106
Gzou me zemer........ 115
Gzou,o Virgjin........ 148

Hartues bote krejt i mirë........ 36
Hartues bote Q'me fillë........ 48
He, ajo ditë........ 150

I fuqishem n'rregullim........ 16
I pamujtun Dishmues........ 84
I pershkuem........ 21
I persosun Prind........ 44
I qiellorve........ 40

Jehon po zani........ 59
Jeruzalem, ndertesë........ 62
Jezu Krisht, kujtim........ 31
Jezu Krisht, per mende........ 91
Jezu Krisht, ti diell........ 35
Jezus, dritë........ 107
Jezus, Engjujt........ 31
Jezus, Mbret........ 31
Ju, bij t'dashtun........ 109
Ju, fise itele........ 135
Ju pershndesim........ 30
Ju, tri brezni........ 80

Kalue kish nata........ 99
Kanbët e Krishtit........ 102
Kandritë e ré........ 69
Kandritë kjo ditë........ 134
Kandriti drita........ 94
Kavatues planetësh........ 118
Ke nderon, adhron........ 63
Ketë gzim t'ri........ 10
Krijues drite........
Krijues i Nanës........

Krijues sendesh........ 22
Krishti flamujt........ 128
Krisht, kunora........ 57
Krisht, kunorë........ 59
Krisht, Shelbues i botës........ 28
Krisht, Shelbues i mbarë........ 55
Kthen ngadhnjimi........ 117
Kto kangë lavdesh........ 134
Kujto, Zot........ 64
Kur udhës s'flijes........ 73
Ky Dishmitar........ 55

Ikuqet qiella........ 40
Lumni, nderim........ 144
Lumni ti e Virgjineshave........ 132
Lutje t'sjellim........ 65

Ma i madhi Mbret........ 111
Mari, Nanë........ 90
Marinë nder njolle........ 66
Mbi hyjë Krishti........ 42
Mbi t'gjithë mbretent........ 41
Mbrenda nesh........ 15
Mbret hyjnuer........ 52
Mbreti i naltë........ 90
Mbret Martiresh........ 54
Mbretneshë e qiellës........ 17
Mbylli jeten........ 116
Me gzim n' Pashkuelin........ 86
Me 'i butsi, Prind........ 126
Me 'i za t'kumueshem........ 110
Me kem tym qesin........ 111
Me kremte shejte........ 45
Me ma t'nalten........ 113
Mendë e zemer........ 77
Me nji perzem........ 60
Me pruajin........ 137
Me shpenzime........ 137
Me zane t'bukra........ 96
Me zane t'gzueshme........ 99
Mjaft ma mbas krimesh........ 71
Mjes Qielloresh........ 82

Nanë e mirë e Krishtit........ 17
Nata e murrte........ 23
Nder lufta Krishti........ 72
Ndersa n'mbrame........ 16
Ndersa po vlojshin........ 67
Ndieni, avise........ 101
Ndieu mizori........ 30
N'aritarë stolisë........ 33
Nen hije jeten........ 68
Neper lutje tua........ 127
N' gostë mbretnore........ 41
N' hierarki t'mbretnisë........ 147
N'hije t'natës........ 84
Njatë gzim........ 54
N'jetë t'amshueme........ 130
Nji pinjuell........ 119
N'ketë ditë Jozefin........ 77
N'kje se motit........ 61
N'kje se zemren........ 110
N'lufta t'Zotit........ 105
N'lulishtë t'gratshme........ 125
N'malin mblue........ 121
Nper lutje t'ksaja........ 60
Nper rrymë........ 139
Nsa etshon........ 69
Nsa gzueshem........ 135
Nsa lidhnimë........ 92
N' shkreti........ 92
N' t' paren ditë........ 17

O ju, Krishtin........ 106
O ma e kjartë........ 108
O Mri Virgjin........ 63
O n'qytetë........ 32
O popull besimtar........ 109
O Shejt fatlum........ 93
O Sion, levdo Shelbuesin........ 145
O tri kater herë........ 75

Pajtou, Krisht... (24 Marc)... 79
- - (24 Tetuer)........ 127
- - (1 Nanduer)........ 130
Pàl, Msues........ 65
Para qiellës........ 123
Penduesham derdhni........ 139
Per atdhé........ 97
Per Krisht t'dekun........ 143
Per kuvende........ 117
Permbi dekë........ 122
Permbi mal........ 114
Per né kandritë........ 100
Per nen mprojë........ 68
Per né t'lume........ 43
Per nji jetë........ 131
Per qiellorë........ 25
Per shejten t'qiellës........ 77
Per Shelbues kreshnik........ 86
Per tokë t'Iberisë........ 124
Per Virgjinesha........ 136
Pjetrit t'lum........ 125
Plot me gzim........ 56
Porsi e Mbretit........ 124
Prej [illegible] s'Etrurjes........ 88
Prej Shpirit........ 62
Prej fisit lindë........ 79
Prej herezishë........ 98
Prej kujdesit........ 74
Prej qiellës pajisë........ 6

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODËR (2018)

Absint faces libídinis,
Et omnis actus nóxius.
Ne fœda sit, vel lúbrica
Compágo nostri córporis,
Ob cujus ignes ígnibus
Avérnus urat ácrius.
Mundi Redémptor, quǽsumus,
Tu probra nostra díluas;
Nobísque largus cómmoda
Vitæ perénnis cónferas.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.
Amen.

T'na largojë prej ç'fardo mkatit
E t'na mprojë n'rrezige e psime:
6. Ci perbamja e trupit tonë
Mos t'na shtyjë nder epshe t'keqija,
Per shkak t'cilave gjithmonë
N' férr hyjnore t'na zhysë mnija.
7. Mutje t'bajm, Shelbues njerzimit,
Larg t'na mbajshë ti t'gjitha t'vshtirat;
E, si t'vêhna përirrugë t'pshtimit,
T'jetës s'perhershme t'i gzojm t'mirat.
8. Kaq na ban ti, o Atë krijues,
Ci me Birin, Fjalë t'mishnueme,
E me Shpirtin Shejt Ngushllues
Mbretnon n'botë e n'jetë t'amshueme.
Ashtu kjoftë.

2. Nder të Diele mbas Rrëshajve deri me 27 Shtatuer:

1. Tue u çue prej s'shtruemje, naten n'zgjim t'cindrojm;
Perherë nder Shkrime shejte t'bajm kujtime;
Me za t'perbashkët kangë Zotit t'madh t'i kndojm,
Tue i dhanë nderime.
2. Kshtu Mbretit tonë hyjnuer tue i kndue nji zani,
Me Shejten t'tij n't'amshuemen t'mujm me hi
Banesë ciellore, vend ku aj vetë na bani
Tue u ba n'kryq fli.
3. T'na bash ketë nderë ti, o Zot i gjithfuqishem:
E Atë, e Bir, e Shpirtë, ci t'gjithë shejtnon,
Lumnia e t'cilit si n'ketë shekull t'mnishem,
Si n'qiellë kumbon. Ashtu kjoftë.

3. Jashta ketyne kohve Himni thohet si shenjohet mbrapa te pjesa e veçueme e Kohës.

b. Nder Lavde

1. Prej ditës 14 Kallenduer deri në të paren të Diele të Kreshemve e prej ditës 28 Shtatuer deri në të paren të Diele t'Adventit:

Hymnus

Ætérne rerum Cónditor,
Noctem diémque qui regis,
Et témporum das témpora,
Ut álleves fastídium.
Noctúrna lux viántibus
A nocte noctem ségregans,
Præco diéi jam sonat,
Jubárque solis évocat.
Hoc excitátus Lúcifer
Solvit polum calígine:
Hoc omnis errónum cohors
Viam nocéndi déserit.
Hoc nauta vires cólligit,
Pontíque mitéscunt freta:
Hoc, ipsa Petra Ecclésiæ,
Canénte, culpam díluit.
Surgámus ergo strénue:
Gallus jacéntes éxcitat,

1. Atë i amshuem, ci botet hartove
E prej natë dave diten,
Shndërrime kohësh 9) per ná shestove, 9)
Ci mersisë t'i veshe priten.
2. Drita e natës ba per udhtarë,
Prej natës naten tue dallue, 10) 10)
I ditës bahet si lajmtar,
Gaim per diell n'mendë tue pershkue.
3. E dritari 11) atë-herë kur zgjohet, 11)
Terrin tokës ia shdaveritë:
Kshtu e mbrapshtive shenja dbohet,
Menden hiri kur kndritë.
4. Mbledhë detari atë-herë fucitë,
Kthehen brigjet n' dét ma t'qeta;
Kshtu n'Shkamb t'Kishës mbarojn mbrapshtitë,
Kur n'pendesë t'cortohet jeta.
5. Pa pritesë çdo nesh pra t'çohet,
Gjeli t'fjetunt s'shtruemje zgjon;

Et somnoléntos íncrepat,
Gallus negántes árguit.
Gallo canénte, spes redit,
Ægris salus refúnditur,
Mucro latrónis cónditur,
Lapsis fides revértitur.
Jesu, labántes réspice,
Et nos vidéndo córrige:
Si réspicis, labes cadunt,
Fletúque culpa sólvitur.
Tu, lux, refúlge sénsibus,
Mentísque somnum díscute:
Te nostra vox primum sonet,
Et vota solvámus tibi.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum.
Amen.

Kush priton, prej tij brigohet,
Gjeli shanë ke zgjim mohon.
6. Tue kndue gjeli, shpresa kthehet,
Hijn nder t'smundë fucitë e reja,
Thika e cubit me atë ças mshehet,
E n't'trazuem shtjen paqen feja.
7. Kë ra n'faj, o Krisht, shikjo,
Pse kë shef ti, n'jetë pertrihet;
Me hir tand n'pendim na lsho,
Mbasi n'vaj çdo faj do t'shkrihet.
8. Drite hyjnore, na ndrit shiset,
Trandje gjumin mendes s'fjetun;
N'emen tand çdo punë do t'nisët,
Shpresa jonë veç n'ty t'jetë pshtetun.
9. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit, Fjalës s'mishnuene,
Bashkë me Shpirtin gjith shejtni
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme.
Ashtu kjoftë.

2. Nder të Diele mbas Rrëshajve deri me 27 Shtatuer:

Hymnus

Ecce jam noctis tenuátur umbra,
Lux et auróræ rútilans corúscat:
Súpplices rerum Dóminum canóra
Voce precémur:
Ut reos culpæ miserátus omnem
Pellat angórem, tríbuat salútem,
Donet et nobis bona sempitérnæ
Múnera pacis.
Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque Sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum.
Amen.

1. Çe terri i natës gjithnji po davaritet
E nisë t'kandrisë agimi i vezullueshem;
Kah Zoti n'qiellë kjo lutja jonë le t'ngjitet.
Me za t'kumueshem:
2. Ci dhimbë tue pasë per në fajtorët, t'na dbojë
Trishtimin zemre e t'jape dhantitë hyjnore;
E, paster si t'shkojm jeten, t'na pranojë
N' mbretni ciellore.
3. T'na bash ketë nderë ti, o Zot i gjithfuqishem:
E Atë, e Bir, e Shpirtë, ci t'gjithë shejtnon,
Lumnia e t'cilit si n'ketë shekull t'mnishem
Si n'qiellë kumbon. Ashtu kjoftë.

3. Jashta këtyne kohve Himni thohet si shenjohet ma poshtë te pjesa e veçueme e kohës.

c. Në Vespër

Hymnus

Lucis Creátor óptime,
Lucem diérum próferens,
Primórdiis lucis novæ,
Mundi parans oríginem:
Qui mane junctum vésperi
Diem vocári præcipis:
Illábitur tetrum chaos,
Audi preces cum flétibus.
Ne mens graváta crímine,
Vitæ sit exsul múnere
Dum nil perénne cógitat,
Seséque culpis ílligat.
Cæléste pulset óstium:
Vitále tollat prǽmium:
Vitémus omne nóxium:
Purgémus omne péssimum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sǽculum.
Amen.

1. Krijues drite shum i dijshem,
Tue i nisë rrusullit xanë-fillin,
Dave territ atë hyll t'hijshem
T'dritës s'ré, diellin, rreth kuj sillen.
2. Punetët tjerë 12), e h[illegible]e e n'ubrame. 12)
Çka pershinë kjo kohë, thiret ditë:
Njashtu në na xier pe[illegible]me
Pellgut t'tmershem n'dritë me citë.
3. Ban ci mendja n'faj e mbluene
T'sieldet rishta ku gjenë jetë,
Pse s'ka jetë, kur a'[illegible] ngatrruene,
Nder mbrapshti, pa u dhanë [illegible]pjetë.
4. N' derë cielore le t'traklojm,
Per me pasë çka n'jetë pe[illegible]rinë;
Çdo njollë t'mkatit h[illegible]ndë t'pastrojm,
Larg nesh t'mbajm çka Zoti mnihë.
5. Kaq na ban ti, o Atë krijues,
Ci me Birin, Fjalë t'mishnueme
E me Shpirtin Shejt Ngushllues
Mbretnon n'botë e n'jete t'amshueme. Ashtu kjoftë.

Prej t'mbretnorve........ 133
Prej zakonit........ 35
Pse, Herod........ 132

Qe po skjaret........ 24
Qe se dielli i zjarrët........ 27,45
Qe se polin........ 26
Qe si shenja........ 49
Qe terri i natës........ 19
Qiellë e tokë........ 50
Qyshë prej vjetve t'para........ 75

Rà prej qiellës........ 46
Ripertrisë i grigjës........ 42
Rrite Nana........ 38

Sa tha Françesku........ 80
Sendesh, Zot, fuci........ 16
Se se i bindshem........ 85
Shekllit t'keq........ 132
Shenje t'reja........ 149
Sherbtoret aq besnike........ 61
Shfrimi i drejtë........ 91
Shif, Zoti vetë........ 138
Shkelqim Drite........ 85
Shoqi i ri........ 120
Shpi mbretnore........ 33
Si gjymtyrët........ 20
Si i prinë diellit........ 66

T'adhroj pershpirtshem........ 141
T'a mblojë po........ 113
Tash qi hylli lindi........ 15
T' dishmojm ty........ 89
Terrinë, mjegull........ 23
T' falem, hyll........ 64
T'falna, o trup........ 136
T'gjithë Apostujt........ 50
Themelues i Françeskanve........ 81
Themelues i qiellës........ 21
Ti, Jezu Krisht (24 Marc)........ 78
- - - (8 Maj)........ 83
- - - (24 Tetuer)........ 127
T'i kndojm sherbtorët........ 56
Ti nder Virgjna........ 39
Ti Njisi e Trinisë........ 45
Ti N' Njisi........ 25
Ti, o Shelbues........ 131
Ti, qi e paster........ 76
Ti, qi bindshem........ 28
Ti, qi njerin........ 26
Ti shkelqim........ 20
Ti tash fatlum........ 100
Ti, Venanc........ 87
T' jehojë me gzim........ 103
T'Jezu Krishtit........ 142
T'Krishtit Zot........ 49, 52
T'madhnojshin ty........ 78
T'na ndezin........ 74
T'pranuem n'seli........ 96
Trego, gjuhë, me gzim........ 36
Trego, gjuhë, mshehsinë........ 47
Tridhetë vjetët........ 37
Tue dhanë shpendi........ 21
Tue ndjekë flijen........ 53
Tue pasë dhimbë........ 89
Tue pasë ndjet........ 88
Tue t'grishë Fati........ 76
Tue u çue........ 18
Tue u zhdukë nata........ 87
T'u kndojm sot........ 118
Ty lufta tjera........ 112
Ty, Mbretneshë e qiellve........ 17
Ty, Nanë shejte........ 123
Ty prej Atit........ 83
Ty prindi........ 79
Ty si Prisin........ 129
Ty t'pershkueme........ 122
Ty Zotin........ 138

Vallja jonë........ 108
Varrët e Krishtit........ 95
Vasha e paster........ 107
Vetë prej qiellës........ 104
Virgjineshë e urtë........ 133
Virtyt Dishmorësh........ 99
Vorrit shejt........ 101

Zani i kjartë........ 28
Zbritë Lajmtari........ 121
Zemer arkë........ 48
Zemer Krishtit........ 141
Zemra e Krishtit........ 140
Zojë, yt Bir........ 105
Zot, qi fati jé........ 52
Zot krejt shejt........ 23
Zot, qi t'madh........ 24

RENDIMI ALFABETIK I HIMNAVE E I SEKUENCAVE NË GJUHEN LATINISHTE

Adeste, amantes filii........ 100
Adoro te devote........ 141
Ad regias Agni dapes........ 41
Aeterna caeli gloria........ 25
Aeterna Christi munera........ 49, 52
Aeterne Imago Altissimi........ 128
Aeterne Rector siderum........ 118
Aeterne rerum Conditor........ 18
Aeterne Rex altissime........ 41
Agnes; nobilium gloria........ 132
Ales diei nuntius........ 21
Almae nitet Theresiae........ 119
Alma Redemptoris Mater........ 17
Alte ex Olympi vertice........ 62
Antra deserti........ 92
A solis ortus cardine........ 29
Aspice, infami Deus........ 138
Athleta Christi nobilis........ 86
Auctor beate saeculi........ 48
Audi, benigne Conditor........ 36
Audite, tristes inferi........ 101
Audit tyrannus anxius........ 30
Aurora caelum purpurat........ 40
Aurora jam spargit polum........ 26
Aurora soli praevia........ 66
Ave, maris stella........ 64
Ave, Regina caelorum........ 17

Beata caeli gaudia........ 58
Beata nobis gaudia........ 43
Beate Pastor Petre........ 70,94
Bella dum late........ 67
Bella ut nos animet........ 72

Caelestis Agni nuptias........ 92
Caelestis aulae Nuntius........ 121
Caelestis urbs Jerusalem........ 62
Caeli Deus sanctissime........ 23
Caeli Redemptor praetulit........ 123
Caelitum Joseph decus........ 77
Caelitus plenus rigat........ 68
Cantibus sacris........ 103
Christe mortem........ 143
Christe, nos flammae........ 74
Christe, sanctorum (24 Marc)........ 78
- - (8 Maj)........ 83
- - (24 Tetuer)........ 127
Christo profusum sanguinem........ 53
Christus, humano generi........ 89
Clara lux mundo........ 69
Concinat plebs fidelium........ 106
Consors Paterni luminis........ 21
Cor, arca legem continens........ 48
Cor dulce Jesu, Pabuli........ 140
Cor dulce Jesu, quis........ 141
Corpus domas jejuniis........ 126
Creator alme siderum........ 28
Crucis arma fulgentia........ 114
Crucis Christi........ 114
Crudelis Herodes Deum........ 32
Custodes hominum........ 118

Decora lux aeternitatis........ 94
Decus morum........ 116
Deus tuorum militum........ 52
Dicta Francisci........ 80
Dies irae, dies illa........ 150
Domare cordis impetus........ 97
Dum nocte pulsa........ 87
Dum tuas festo........ 135

Ecce jam noctis........ 19
E Corde Jesu prodiit........ 140
Egregie Doctor Paule........ 65
En clara vox........ 28
En dies lucet........ 100
En gratulemur hodie........ 91
En ut superba........ 49
Ex more docti mystico........ 35
Exsultet orbis gaudiis........ 50

Fallacis undas saeculi........ 132
Festivis resonent........ 96
Fortem virili pectore........ 60
Francisce, magnis sumptibus........ 137
Fratrum Minorum conditor........ 81

Gaude mater Ecclesia........ 106
Gaude, Virgo Mater Christi........ 148
Generat virgo filias........ 107
Gens o fidelis........ 109
Gentis Polonae gloria........ 126
Gloria, laus et honor........ 144

Haec est dies........ 124
Haeresum surgunt........ 98
Hominis superne Conditor........ 26
Hortus Minorum fertilis........ 125
Hujus oratu........ 60
Hymnum novae laetitiae........ 105

Immense caeli Conditor........ 21
In caelesti collegio........ 120
In caelesti Hierarchia........ 147
Inclytos Christi famulos........ 56
In monte olivis consito........ 121
Inopem canamus Didacum........ 17

In profunda noctis umbra...... 84
Inter beatos Caelites........ 82
Inter Sorores optimas........ 77
Invicte Martyr unicum........ 53
Invictus heros Numinis........ 84
Ira justa Conditoris........ 94
Iste Confessor........ 55
Iste, quem laeti........ 77
Italae passim........ 135

Jam Christus astra ascenderat. 42
Jam dies fulget........ 134
Jam lucis orto sidere........ 15
Jam morte, victor........ 122
Jam satis culpis........ 71
Jam sol recedit........ 27, 45
Jam toto subitus........ 113
Jesu, corona celsior........ 57
Jesu, corona Virginum........ 59
Jesu, decus angelicum........ 31
Jesu, dulcis memoria........ 31
Jesu, lux vera mentium........ 91
Jesu, Redemptor omnium, Perpes.. 55
Jesu, Redemptor omnium, Quem.... 28
Jesu, Rex admirabilis........ 31

Laeta devote........ 86
Lauda, Sion, Salvatorem........ 145
Lauda, Sion, Salvatoris........ 142
Laus Regi plena gaudio........ 90
Lucis Creator optime........ 19
Lustra sex qui jam peregit.... 37
Lux alma, Jesu, mentium........ 107
Lux ecce surgit aurea........ 24
Lux o decora patriae........ 97

Magnae Deus potentiae........ 24
Magni Parentis filiae........ 117
Maria castis osculis........ 102
Maria, cui nil Filius........ 105
Maria, quae mortalium........ 90
Martyr Dei Venantius........ 87
Martyrum virtus........ 99
Matris sub almae numine........ 68
Memento, rerum Conditor........ 64
Moerentes oculi........ 139
Mundi Redemptor intuens........ 73
[illegible] Redemptor optime........ 131

[illegible] Christi famulas........ 61
Nocte jam vulsa........ 99
Nocte surgentes........ 18
Novus athleta Domini........ 105
Nox atra rerum contegit........ 23
Nox et tenebrae........ 23

Nullis te genitor........ 79
Nunc, Sancte, nobis, Spiritus.... 15

O Clara, luce clarior........ 108
O creta regum sanguine........ 133
O gente felix hospita........ 33
O gloriosa Virginum........ 63
O lux beata caelitum........ 34
Omnis expertem........ 66
O nimis felix........ 93
Opes decusque........ 98
O quot undis lacrimarum........ 112
O sola magnarum urbium........ 132
O Sol salutis intimis........ 135
O Sponsa Christi amabilis........ 116
O ter quaterque nobilis........ 175
O virgo de prudentibus........ 135

Pange, lingua, gloriosi Corporis. 47
Pange, lingua, gloriosi Lauream.. 36
Paschale mundo gaudium........ 51
Pater superni luminis........ 70, 102
Perfrui Christe........ 69
Petre, sol terris........ 124
Petrum, Parentis optimi........ 125
Placare, Christe (24 Mars).... 79
- - (24 Tetuer)........ 127
- - (1 Nanduer)........ 13
Plaude festivo........ 81
Plaude, turba paupercula........ 115
Plenis resultet vocibus........ 56
Praeclara custos Virginum........ 136
Primis ab annis gaudia........ 75
Primo die quo Trinitas........ 17
Proles de caelo prodiit........ 119

Quae mane laudum cantica........ 134
Quae Patris esse continet........ 137
Quae pura scandis aethera........ 76
Quem se Deus mirabilem........ 85
Quem terra, pontus, sidera........ 63
Quicumque Christum quaeritis.... 106
Qui poli sedem........ 100
Quisquis molesta frangitur........ 74
Quodcumque in orbe........ 70

Rector potens, verax Deus........ 16
Regali solio........ 79
Regina caeli, laetare........ 17
Regina caeli pauperem........ 104
Regis superni Filium........ 72
Regis superni nuntia........ 124
Rerum Creator optime........ 22
Rerum, Deus, tenax vigor........ 16
Rex gloriose Martyrum........ 54
Rex gloriose Praesulum........

Rex sempiterne caelitum........ 40
Rex summe regum........ 111

Sacra jam splendent........ 33
Sacram Mariae Virgini........ 103
Sacri Sepulcri gloriam........ 101
Sacris solemniis........ 45
Saevo dolorum turbine........ 139
Salutis aeternae dator........ 130
Salutis humanae Sator........ 42
Salve, Minorum gloria........ 117
Salve, repertum maximo........ 136
Salvete, Christi vulnera........ 95
Salvete, flores Martyrum........ 30
Sanctitatis nova signa........ 149
Sanctorum meritis........ 54
Se Deo totum........ 88
Sedibus caeli........ 96
Si corde multis........ 110
Sic Patres vitam........ 68
Sidus Etruscis........ 88
Si, Lege prisca........ 61
Somno refectis artubus........ 20
Splendor Paternae gloriae, Adesto. 85
Splendor Paternae gloriae, De luce 20
Sponso vocante ad asperum........ 76
Stabat Mater dolorosa........ 38
Summae Deus clementiae........ 113
Summae Parens clementiae..Da dextr. 44
Summae Parens clementiae...Nostros. 26
Summi Parentis Unice........ 71, 102

Te deprecante, corporum........ 127
Te Deum laudamus........ 138
Te dicimus praeconio........ 65
Te gestientem gaudiis........ 122
Te, Joseph, celebrent........ 78
Telluris alme Conditor........ 22
Te lucis ante terminum........ 16
Te, Mater alma Numinis........ 123
Te Redemptoris........ 89
Te saeculorum Principem........ 129
Te, sancte, rursus........ 112
Te splendor et virtus Patris.. 83
Thure nunc fument........ 111
Trina Francisci soboles........ 80
Tristes erant Apostoli........ 60
Tu, Trinitatis Unitas... Nam... 25
Tu, Trinitatis Unitas... Ortus. 45

Ut queant laxis........ 93

Veni, Creator Spiritus........ 44
Veni, Sancte Spiritus........ 145
Verbum supernum prodiens E Pat. 27
Verbum supernum prodiens, Nec. 46
Vexilla Christus inclyta........ 128
Vexilla Regis prodeunt........ 38
Victimae paschali........ 144
Virginis Proles........ 58
Virgo virginum praeclara........ 39
Voce festiva........ 110
Voce laetanti........ 99
Vox sonat Sponsi........ 59

Bajzë 9.III.1965

In profunda noctis umbra...... 84
Inter beatos Caelites........ 82
Inter Sorores optimas........ 77
Invicte Martyr unicum........ 53
Invictus heros Numinis........ 84
Ira justa Conditoris........ 94
Iste Confessor........ 55
Iste, quem laeti........ 77
Italae passim........ 135

Jam Christus astra ascenderat. 42
Jam dies fulget........ 134
Jam lucis orto sidere........ 15
Jam morte, victor........ 122
Jam satis culpis........ 71
Jam sol recedit........27,45
Jam toto subitus........ 113
Jesu, corona celsior........ 57
Jesu, corona Virginum........ 59
Jesu, decus angelicum........ 31
Jesu, dulcis memoria........ 31
Jesu, lux vera mentium........ 91
Jesu, Redemptor omnium, Perpes.. 55
Jesu, Redemptor omnium, Quem... 28
Jesu, Rex admirabilis........ 31

Laeta devote........ 86
Lauda, Sion, Salvatorem........ 145
Lauda, Sion, Salvatoris........ 142
Laus Regi plena gaudio........ 90
Lucis Creator optime........ 19
Lustra sex qui jam peregit.... 37
Lux alma, Jesu, mentium........ 107
Lux ecce surgit aurea........ 24
Lux o decora patriae........ 97

Magnae Deus potentiae........ 24
Magni Parentis filiae........ 117
Maria castis osculis........ 102
Maria, cui nil Filius........ 105
Maria, quae mortalium........ 90
Martyr Dei Venantius........ 87
Martyrum virtus........ 99
Matris sub almae numine........ 68
Memento, rerum Conditor........ 64
Moerentes oculi........ 139
Mundi Redemptor intuens........ 73
T [illegible] Redemptor optime........ 131

[illegible] Christi famulas........ 61
Nocte jam vulsa........ 99
Nocte surgentes........ 18
Novus athleta Domini........ 105
Nox atra rerum contegit........ 23
Nox et tenebrae........ 23

Nullis te genitor........ 79
Nunc, Sancte, nobis, Spiritus..... 15

O Clara, luce clarior........ 108
O creta regum sanguine........ 133
O gente felix hospita........ 33
O gloriosa Virginum........ 63
O lux beata caelitum........ 34
Omnis expertem........ 66
O nimis felix........ 93
Opes decusque........ 98
O quot undis lacrimarum........ 112
O sola magnarum urbium........ 132
O Sol salutis intimis........ 135
O Sponsa Christi amabilis........ 116
O ter quaterque nobilis........ 175
O virgo de prudentibus........ 133

Pange, lingua, gloriosi Corporis. 47
Pange, lingua, gloriosi Lauream.. 36
Paschale mundo gaudium........ 51
Pater superni luminis........ 70,102
Perfrui Christe........ 69
Petre, sol terris........ 124
Petrum, Parentis optimi........ 125
Placare, Christe (24 Marc)..... 79
- - (24 Tetuer)........ 127
- - (1 Nanduer)........ 13
Plaude festive........ 81
Plaude, turba paupercula........ 115
Plenis resultet vocibus........ 56
Praeclara custos Virginum........ 136
Primis ab annis gaudia........ 75
Primo die quo Trinitas........ 17
Proles de caelo prodiit........ 119

Quae mane laudum cantica........ 134
Quae Patris esse continet........ 137
Quae pura scandis aethera........ 76
Quem se Deus mirabilem........ 85
Quem terra, pontus, sidera........ 63
Quicumque Christum quaeritis... 106
Qui poli sedem........ 100
Quisquis molesta frangitur........ 74
Quodcumque in orbe........ 70

Rector potens, verax Deus..... 16
Regali solio........ 79
Regina caeli, laetare........ 17
Regina caeli pauperem........ 104
Regis superni Filium........ 72
Regis superni nuntia........ 124
Rerum Creator optime........ 22
Rerum, Deus, tenax vigor........ 16
Rex gloriose Martyrum........ 54
Rex gloriose Praesulum........

Rex sempiterne caelitum........ 40
Rex summe regum........ 111

Sacra jam splendent........ 33
Sacram Mariae Virgini........ 103
Sacri Sepulcri gloriam........ 101
Sacris solemniis........ 45
Saevo dolorum turbine........ 139
Salutis aeternae dator........ 130
Salutis humanae Sator........ 42
Salve, Minorum gloria........ 117
Salve, repertum maximo........ 136
Salvete, Christi vulnera........ 95
Salvete, flores Martyrum........ 30
Sanctitatis nova signa........ 149
Sanctorum meritis........ 54
Se Deo totum........ 88
Sedibus caeli........ 96
Si corde multis........ 110
Sic Patres vitam........ 68
Sidus Etruscis........ 88
Si, Lege prisca........ 61
Somno refectis artubus........ 20
Splendor Paternae gloriae, Adesto. 85
Splendor Paternae gloriae, De luce 20
Sponso vocante ad asperum........ 76
Stabat Mater dolorosa........ 38
Summae Deus clementiae........ 113
Summae Parens clementiae..Da dextr. 44
Summae Parens clementiae...Nostros. 26
Summi Parentis Unice........71,102

Te deprecante, corporum........ 127

Te Deum laudamus........ 138
Te dicimus praeconio........ 65
Te gestientem gaudiis........ 122
Te, Joseph, celebrent........ 78
Telluris alme Conditor........ 22
Te lucis ante terminum........ 16
Te, Mater alma Numinis........ 123
Te Redemptoris........ 89
Te saeculorum Principem........ 129
Te, sancte, rursus........ 112
Te splendor et virtus Patris.. 83
Thure nunc fument........ 111
Trina Francisci soboles........ 80
Tristes erant Apostoli........ 60
Tu, Trinitatis Unitas... Nam... 25
Tu, Trinitatis Unitas... Ortus. 45

Ut queant laxis........ 93

Veni, Creator Spiritus........ 44
Veni, Sancte Spiritus........ 145
Verbum supernum prodiens E Pat. 27
Verbum supernum prodiens, Nec. 46
Vexilla Christus inclyta........ 128
Vexilla Regis prodeunt........ 38
Victimae paschali........ 144
Virginis Proles........ 58
Virgo virginum praeclara........ 39
Voce festiva........ 110
Voce laetanti........ 99
Vox sonat Sponsi........ 59

Bajzë 9.III.1965

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Pak fjalë mbi poezinë kristiane

Himni asht ma e para shprehje e fese; mbas tij do të vijë gjinia epike e mandej poezia didaskalike, per me kendue ma të parat lumni te Kristianizmit e per me stolisë me shkelqimin poetik apologjite e randa të prozave. Metrika e himnit kristian – pak e lirë, sikurse nder ma te mëramët poete te paganizmit – me rima a por asonanca te veta, me pasuni orientale të fëtyrave të veta, me simbolizem të vet të ri, në kje se e ndërron pak metalin klasik të shprehjes poetike, gjithnji veç ka nji vrull të fuqishem lirik, sa me ia kalue shum atij të Katulit e të Horacit me ove pernjimena pindarike, të cilat mbahen porsi kulmi i poezise klasike te vjetersise.

Në Lindjen kristiane i pari, qi e qiti himnin në liturgji, kje gyshë në shekullin e dytë, Klementi i Aleksandrisë, i cili, tue ndjekë traditen klasike t'Aleksandrisë e t'Antiokise, e permblodh pershpirtnine fetare te shkrimtarve te kohes se vet në nji trajtë të veçantë e ma te naltë. Në Prendim, megjithse ma i parë himnograf asht kene Sh. Hilari i Poitiers (32x-368), hartuesi i vertetë i lirikës kristiane kje Sh. Ambrozi i Milanit (333-397). Njatëherë porsa kishte shti në Liturgji kangen e shndërrueme të Psalmeve e muziken, qi e lavrote me zell, Sh. Damazi Pape (+384) i cili kje poet elegant e epigrafist klasik.

Kështu perdorimi i himnave nder veprime liturgjike gjeti lamin e pregatitun. Sh. Ambrozi, teper orator per me kenë nji poet i madh, gjithnji me shembullin e vet do të kallte shkendine e trillit poetik nder shume tjere, nder te cilte kanuriti si nyll Aurel Prudenc Klementi, i cili kohen e ranjes se letersise latine u orvat qi te ripertrijë letersine me nji prodhim poetik, qi asht i denjë per trajten e shekullit t'artë te letersise latine, porse ma e naltë se kjo per fisnikine e madhnine e ideve te reja, qi mund t'ia frymzojshin letersia hebrajke e Besimi kristian. Pose Prudencit mund te permenden edhe Sh. Venanc Fortunati, Sh. Prosperi, Sh. Gregori i Madh (540-604), Çel Seduli, Sh. Paulini i Nolës, Sidon Apolinari, Juvenku, Mar Viktorini, Sh. Hilari i Arles etj.

Sh. Damazi Pape, qi sundoi Kishen prej vj. 366 deri ne 384, asht nder ma te parët poetë latinë të krishtenë, si edhe ma i madhi epigrafist kristiane i shekujve te pare. Poezia e tij asht nji jehonë katakombesh. Ky kendon Krishtin nder Martire te vet. I kthelle ne mendim, i dijshem e i pershpirtshem, poezitë e tija, me nji permbledhsí epigramatike, jane te depertueme prej njyejesh s'amla melankonie e te gjallnueme prej nji njomsie mistike; trajten e kanë me frymzim virgjilian. Dashtnise se zemres se vet, Shelbuesit, i kushton ky dy epigrama akrostike shum te hijshem. Vendin e pare nder ta e xen epigrafi i madhnueshem i Protomartirit t'Eukaristise, ase i Sh. Tarsisit djaloç. Ky, i shitun prej shokve te vet nderse po u çote mshehtas Kungimin shejt te krishtenve te burgosun, qi pritshin martrizimin, i pafriguem e i qetë nen breshnin e te shameve e te rameve e të gurve, pranoi ma parë qi te derdhte gjakun e paster te vetin, se me u zbulue e me u dorezue pagajve Misterin shejt. Flije per Flijen hyjnore, qindron nder shekuj porsi shembull i lavdnueshem i fuqise së papërkulshme te vullnetit, i besnikisë e i dashunise se vet per Krishtin ne te Shen. Sakramend. Sh. Damazi, tue shtri epigrafin mbi vorrin e tij, e krahason Djaloçin martir, qi mbetë dekun nen guret e furise pagane, me Protomartirin e Kristianizmit, Shejtin Shtjefen, qi bjen i mbytun me gurë prej mënisë judajke:

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODER (2018)

Pak fjalë mbi poezinë kristiane

Himni asht ma e para shprehje e fesë; mbas tij do të vijë gjinia epike e mandej poezia didaskalike, per me kendue ma të parat lumni të Kristianizmit e per me stolisë me shkelqimin poetik apologjitë e randa të prozave. Metrika e himnit kristian – pak e lirë, sikurse ndër ma të mëramët poetë të paganizmit – me rima a por asonanca të veta, me pasuni orientale të fëtyrave të veta, me simbolizem të vet të ri, në kje, se e ndërron pak metalin klasik të shprehjes poetike, gjithnji veç ka nji vrull të fuqishem lirik, sa me ia kalue shum atij të Katulit e të Horacit me ode pernjimena pindarike, të cilat mbahen porsi kulmi i poezisë klasike të vjetersisë.

Në Lindjen kristiane i pari, qi e qiti himnin në liturgji, kje qyshë në shekullin e dytë, Klementi i Aleksandrisë, i cili, tue ndjekë traditen klasike t'Aleksandrisë e t'Antiokisë, e permblodh pershpirtninë fetare të shkrimtarve të kohës së vet në nji trajtë të veçantë e ma të naltë. Në Frendim, megjithse ma i pari himnograf asht kenë Sh. Hilari i Poitiers (3[illegible] -368), hartuesi i vertetë i lirikës kristiane kje Sh. Ambrozi i Milanit (333-397). Njatëherë porsa kishte shti në liturgji kangen e shndërrueme të Psalmeve e muzikën, qi e lavrote me zell, Sh. Damazi Pape (+384) i cili kje poet elegant e epigrafist klasik.

Kështu perdorimi i himnave ndër veprime liturgjike gjeti lamin e pregatitun. Sh. Ambrozi, teper orator per me kenë nji poet i madh, gjithnji me shembullin e vet do të kallte shkendinë e trillit poetik ndër shumë tjerë, ndër të cilët kanduriti si hyll Aurel Prudenc Klementi, i cili kohën e ramjes së letersisë latine u orvat qi të ripertrijë letersinë me nji prodhim poetik, qi asht i denjë per trajten e shekullit t'artë të letersisë latine, porse ma e naltë se kjo per fisnikinë e madhninë e ideve të reja, qi mund t'i a frymzojshin letersia hebrajke e besimi kristian. Posë Prudencit mund të permenden edhe Sh. Venanc Fortunati, Sh. Prosperi, Sh. Gregori i Madh (540-604), Çel Seduli, Sh. Paulini i Nolës, Sidon Apolinari, Juvenku, Mar Viktorini, Sh. Hilari i Arlës etj.

Sh. Damazi Pape, qi sundoi Kishën prej vj. 366 deri në 384, asht ndër ma të parët poetë latinë të krishtenë, si edhe ma i madhi epigrafist kristian i shekujve të parë. Poezia e tij asht nji jehonë katakombesh. Ky këndon Krishtin ndër martirë të vet. I kthellë në mendim, i dijshem e i pershpirtshem, poezitë e tija, me nji permbledhsí epigramatike, janë të depertueme prej njyejesh s'ambla melankonie e të gjallnueme prej nji njohsie mistike; trajten e kanë me frymzim virgjilian. Dashtnisë së zemrës së vet, Shelbuesit, i kushton ky dy epigrama akrostikë shum të hijshem. Vendin e parë ndër ta e xen epigrafi i madhnueshem i Protomartirit t'Eukaristisë, asë i Sh. Tarsisit djaloç. Ky, i shimtuem prej shokve të vet ndërsa po u çote mshehtas Kungimin shejt të krishtenve të burgosun, qi pritshin martirizimin, i perfriguem e i qetë, ndën breshnin e të [illegible] e të rameve e të gurve, pranoi ma parë qi të derdhte gjakun e [illegible] të vetin, se me u zbulue e me u dorezue pagajve misterin shejt [illegible] per Flijen hyjnore, qindron ndër shekuj porsi shembull i [illegible] i fuqisë së paperkulshme të vullndetit, i besnikisë e i dashunisë së vet per Krishtin në të Shejtin Sakrament. Sh. Damazi, tue shtrue epigramin mbi vorrin e tij, e krahason Djaloçin martir, qi mbetë dekun ndën gurët e furisë pagane, me Protomartirin e Kristianizmit, Shejtin Shtjefen, qi bjen i mbytun me gurë prej mënisë judajke:

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODËR (2018)

II. Ne e Hane

a. Në Matutin

Hymnus

Somno reféctis ártubus,
Spreto cubíli, súrgimus:
Nobis, Pater, canéntibus
Adésse te depóscimus.
Te lingua primum cóncinat,
Te mentis ardor ámbiat:
Ut áctuum sequéntium
Tu, Sancte, sis exórdium.
Cedant tenébræ lúmini,
Et nox diúrno síderi,
Ut culpa, quam nox íntulit,
Lucis labáscat múnere.
Precámur iídem súpplices,
Noxas ut omnes ámputes,
Et ore te canéntium
Laudéris omni témpore.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Si gjymtyrët me gjumë t'pertrijm,
T'çohna s'shtruemje pa pritesë:
Neve, Atë, ci tue t'kndue rrijm,
Na ugjejë n'ndihmë p'rorë pa vonesë.
2. Gjuha ty me parë t't' levdojë,
Mendja jonë kah ti hov t'marrë;
Kshtu per ty, o Shejt, t'drejtojë
Çdo veprim, ci na asht vu berrë.
3. Dritës vend terri le t'i lshojë,
Si edhe hyllit t'nades nata;
Ci çka terri n' shpirtë t'dermojë,
E dritës s'naltë t'pertrijë dhureta.
4. Lypim rishtas me pranjim:
T'gjitha damet larg na i rrças;
E sto gojë, ci t'kndojn tanë gzim,
Lavd ty t'dhaçin per çdoças.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Ate Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Levde

Hymnus

Splendor patérnæ glóriæ,
De luce lucem próferens,
Lux lucis, et fons lúminis,
Diem dies illúminans:
Verúsque sol illábere,
Micans nitóre pérpeti:
Jubárque Sancti Spíritus
Infúnde nostris sénsibus.
Votis vocémus et Patrem,
Patrem poténtis grátiæ,
Patrem perénnis glóriæ:
Culpam reléget lúbricam.
Confírmet actus strénuos:
Dentes retúndat ínvidi:
Casus secúndet ásperos:
Agénda recte dírigat.
Mentem gubérnet et regat:
Sit pura nobis cástitas:
Fides calóre férveat,
Fraudis venéna nésciat.
Christúsque nobis sit cibus,
Potúsque noster sit fides:
Læti bibámus sóbriam
Profusiónem Spíritus.
Lætus dies hic tránseat:
Pudor sit ut dilúculum:
Fides velut merídies:
Crepúsculum mens nésciat.
Auróra lucem próvehit,
Cum luce nobis pródeat
In Patre totus Fílius,
Et totus in Verbo Pater.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

1. Ti shkelqim lumnie atnore,
Ci perfton prej drite driten,
Burrë shndritsimi e jetës mendore,
Ditë, ci ost gjithkah n'shesh diten. 13) 13)
2. Ti per mende dieli pershkues,
Na kandrit me vesullime;
Rrezja e Shpirtit tand Ngushllues
Në t'na ndrise edhe n'ndiejime.
3. E me kushte t'mbajm kah Ati,
Ati i hirit t'plotfuqishem,
Ci i lumnisë s'perhershme asht fati:
Mos t'na mbajë ngujue n'faj t'mnishem.
4. T' perforcuojë çdo veper t'mbarë,
Gojen n'frê t'ia mbajë restarit:
Nder t'vishtira mos t'na darë,
Çka t'punojm, t'a sjellë persmbarit.
5. Menden tonë t'a rregullojë,
T'jetë per shpirtë e trup pastria,
Feja jonë n'gjallni t'flakrojë,
Mos t'a dijë çka bluen dredhia.
6. Krishti t'jetë po gjella jonë,
Pija jonë t'jetë feja e gjallë:
Me gzim t'marrim pergjithmonë
Shpirti Shejt çka n'zemer kallë. 14) 14)
7. T'na kalojë kjo ditë e gzueshme:
Turpi t'jetë i bluet si agimi,
Si mjesdita feja e çmueshme
Mos t'dijë mendja çka asht terrimi.
8. Porsi agimin drita ndjekë,
Bashkë me dritë, t'na reshet Biri,

Atë e Shpirtë ci bashkë perpjekë
E nper te na rrjedhë tanë hiri.
9. Lumni i kjoftë Atit krijues
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tesh e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus

Imménse cæli Cónditor,
Qui mixta ne confúnderent,
Aquæ fluénta dívidens,
Cælum dedísti límitem.
Firmans locum cæléstibus,
Simúlque terræ rívulis;
Ut unda flammas témperet,
Terræ solum ne díssipent.
Infúnde nunc, piíssime,
Donum perénnis grátiæ:
Fraudis novæ ne cásibus
Nos error átterat vetus.
Lucem fides adáugeat:
Sic lúminis jubar ferat:
Hæc vana cuncta próterat:
Hanc falsa nulla cómprimant.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Themelues i qiellës i dijshem,
Per mos t'mbetë n'ngatrrim pshtjellue,
Dave sendet n'kufij t'hijshem,
N' vend t'vet ciellë e ujë tue çue. 15) 15)
2. N'qiellë shestove dritë vezlluese,
Prroje rrjedhin n'tokë, ci e rîjn,
E n'vapë t'ishin kto zbutuese,
Trollin tokës flakët mos t'ia pîjn.
3. Tash na resh, Atë shum bamirës,
Si dhanti nji hir t' perhershem,
Ci, çka u buer dikur prej smirës, 16) 16)
Mos t'a zhdukim me mkat t'tmershem.
4. T'a shtojë driten feja e gjallë,
Shpresen tonë t'a mbajë t'fuqishme,
Çdo gja t'kotë mos t' lâjë me u ngjallë,
T' dermojë kthellë nji jetë t'pahishme.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Auróra jam spargit polum:
Terris dies illábitur:
Lucis resúltat spículum,
Discédat omne lúbricum.

III. Ne e Marte

a. Në Matutin

Hymnus

Consors patérni lúminis,
Lux ipse lucis, et dies,
Noctem canéndo rúmpimus:
Assíste postulántibus.
Aufer tenébras méntium,
Fuga catérvas dæmonum,
Expélle somnoléntiam,
Ne pigritántes óbruat.
Sic, Christe, nobis ómnibus
Indúlgeas credéntibus,
Ut prosit exorántibus,
Quod præcinéntes psállimus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. I pershkuem me dritë atnore,
Drita e dritës e ditë ti vetë; 17) 17)
Tue kputë naten, t'kndojm perore;
Kush t'u lut, n'ty ndihmë ka gjetë.
2. Mendes sonë t'ia dbosh errsinë,
T'ferrit frrotat ban t'ngujohen,
Na largo n'trup pergjumsinë,
Ci gjymtyrët n'pritesë mos t'shohen.
3. Jezu Krisht, per gjithsa jemi
Ci besojm, dhimbë t'keshë gjithmonë;
E, tue kndue, çka thanë na t'kemi,
U baftë, t'lutna, n'dobi tonë.
4. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Levde

Hymnus

Ales diéi núntius
Lucem propínquam præcinit:
Nos excitátor méntium
Jam Christus ad vitam vocat.
Auférte, clamat, léctulos,
Ægro sopóre désides:

1. Tue dhanë shpendi lajm t'ditës s'rê, 18) 18)
Kumton driten pa vonesë.
Ngacmuesh mendesh, Krishti, né
N'jetë na grishë ci t'kemi pjesë.
2. Tue lanë t'shtruemet, t'jeni t'shpejtë
Ju, n'gjumë t'randë ci jeni lshue,

Castíque, recti, ac sóbrii
Vigiláte, jam sum próximus.
Jesum ciámus vócibus,
Flentes, precántes, sóbrii:
Inténta supplicátio
Dormíre cor mundum vetat.
Tu, Christe, somnum díscute:
Tu rumpe noctis víncula:
Tu solve peccátum vetus,
Novúmque lumen íngere.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Hymnus

Tellúris alme Cónditor,
Mundi solum qui séparans,
Pulsis aquæ moléstiis,
Terram dedísti immóbilem:
Ut germen aptum próferens,
Fulvis decóra flóribus,
Fœcúnda fructu sísteret,
Pastúmque gratum rédderet.
Mentis perústæ vúlnera
Munda viróre grátiæ:
Ut facta fletu díluat,
Motúsque pravos átterat.
Jussis tuis obtémperet:
Nullis malis appróximet:
Bonis repléri gáudeat,
Et mortis ictum nésciat.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Hymnus

Rerum Creátor óptime,
Rectórque noster, áspice:
Nos a quiéte nóxia
Mersos sopóre líbera.
Te, sancte Christe, póscimus,
Ignósce culpis ómnibus:
Ad confiténdum súrgimus,
Morásque noctis rúmpimus.
Mentes manúsque tóllimus,
Prophéta sicut nóctibus
Nobis geréndum præcipit,
Paulúsque gestis cénsuit.
Vides malum, quod fécimus:
Occúlta nostra pándimus:
Preces geméntes fúndimus,
Dimítte quod peccávimus.

T' perkurmë, t'paster t'jeni e t'drejtë,
Jam pranë jush - thotë -, t'rrini zgjue.
3. T' grishim Krishtin pa pushim,
T' cindrojm n'lutje edhe tue dnesë,
Mbasi lutja ba n'cindrim
Zemra t'pastra s' len n' shtangesë.
4. Jezu Krisht, ti gjumin trande,
T' natës verigat t'bijn per dhé,
Shlyeje mkatin n'fuqi tande,
Na shtie n'zemer nji dritë t'ré.
5. Lumni i kjoftë Atit krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Botës themel, Zot, ndersa i shtrove,
Trollin tokës ia dave t'murte,
Prej tij ujnat n'njenë anë dbove,
Pjesë, qi s'luen, e lae n'tokë t'ngurtë.
2. Tue qitë bimen sa t'virtytshme,
Qi e pajise n'lule t'njyeme,
Bane t'jetë gjithkah e frytshme
E kudo së t'perftojë t'pelqyeme.19) 19)
3. Varrët e mendes s'perfulitun
N' fuqi t'hirit tand pastroi;
Me vàj fajet t'jenë shgalitun,
E livizjet n'mkat rreckoi.
4. Mendja urdhnit tand t'i bindet,
Asnji s'keqje mos t'i afrohet:
Me t'mirë tande e mbushun t'gjindet,
N'avis t'dekës mos t'rrotullohet.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bir i njinjishem,
Qi me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

IV. Nse e Merkurre

a. Në Matutin

1. Krijues sendesh shum i çmuem,
Qi ven n'rregull shpirtë e lande,20) 20)
N' pushim t'gjatë mos t'jemë t'damtuem
Na, qi zhytë jemë shpesh n'gjumë t'randë.
2. Na prej teje, Krisht, kerkojm
Qi t'na falish çdo fajsi;
T' natës pushimin na e trazojm,
Qi zgjuet t'rrijm per t't' dhanë dishmi.
3. Mendë e duer naltojm kah ti,
Si Profeta yt urdhnon;
Edhe na po bajm gjithnji
Si me vepra Pali mson.21) 21)
4. Na i shef t'zezat, qi kemë ba;
Mshehsitë tona i qesim n'shesh.
Lutje t'bajm tue dnesë, tue fsha:
Sa mkatnue t'kemë, shlyeje nesh.

Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Hymnus

Nox, et tenébræ, et núbila,
Confúsa mundi et túrbida:
Lux intrat, albéscit polus:
Christus venit; discédite.
Calígo terræ scínditur
Percússa solis spículo,
Rebúsque jam color redit,
Vultu niténtis síderis.
Te, Christe, solum nóvimus:
Te mente pura et símplici,
Flendo et canéndo quǽsumus,
Inténde nostris sénsibus.
Sunt multa fucis íllita,
Quæ luce purgéntur tua:
Tu, vera lux cæléstium,
Vultu seréno illúmina.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

Hymnus

Cæli Deus sanctíssime,
Qui lúcidas mundi plagas
Candóre pingis ígneo,
Augens decóro lúmine:
Quarto die qui flámmeam
Dum solis accéndis rotam,
Lunæ minístras órdinem,
Vagósque cursus síderum:
Ut nóctibus, vel lúmini
Diremptiónis términum,
Primórdiis et ménsium
Signum dares notíssimum;
Expélle noctem córdium:
Abstérge sordes méntium:
Resólve culpæ vínculum:
Evérte moles críminum.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Hymnus

atra rerum cóntegit
erræ colóres ómnium:
confiténtes póscimus
juste judex córdium:

5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Qi me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Terrinë, mjegull nata shtrinë,
N' pshtjellim sendet, symtë çdo krahi:
Zbardhet poli, drita mbrrinë;
Qe vjen Krishti Zot: shperdehi.
2. Qêja e tokës nejherë largohet,
Gjuejtë prej diellit si me shigjetë;
Njyeja n'sende prap kundrohet,
Hylli i zjarrtë22) si n'tokë t'jetë pshtetë. 22)
3. Veten tỳ, Krisht, duem me t'njoftë,
Tỳ me 'i mende t'thjeshtë e t'dlirë;
N'kangë e n'vàj lutja u pranoftë:
Na i ruej shiset pa asnji endirë.
4. Kemë shumë gja, qi janë t'pegame,
Por t'pastrohen me dritë tande:
Ti, qi n'qiellë kallë dritë t'padame,
Me ftyrë t'qetë t'na ndritsh, kemë ande.
5. Lumni i kjoftë Atit krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
~~Bshk~~ Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Zot krejt shejt i t'naltë Empirit,
Qi ketë botë ndritë n't'gjitha viset,
E i jep kandshem vezllimi kririt,
N' dhantit tande veç pajiset.
2. T' zjarrtë n'ditë t'katert ndersa i ndeze
N' fuqi tande diskun diellit,
Shestim hanës i dhae me rreze,23)
Sjellje t'hapta hyjve t'qiellit: 23)
3. Kahtuqi dita si edhe nata
Bane t'kishin kufizimin,
Ashtu muejët e stinët e gjata,
Me shenj t'kjartë t'a kenë fillimin.
4. Ne dbo zemrash çdo natë t'errtë,
Mendes sonë pastroja njollet,
N' lidhni t'fajit mos t'rrijm mjerrtë,
Çka la mkati permbush follet.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bir i njinjishem,
Qi me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

V. Ne e Ejte

a. Në Matutin

1. Nata e murrtë çdo njyeje mblon
Permbi tokë nder t'gjitha sendet;
Tỳ çdo njer t'lypë, kah t'dishmon
Tỳ, Gjyqtar i drejtë mbi mendet.

Ut áuferas piácula,
Sordésque mentis ábluas:
Donésque, Christe, grátiam,
Ut arceántur crímina.
Mens ecce torpet ímpia,
Quam culpa mordet nóxia:
Obscúra gestit tóllere,
Et te, Redémptor, quærere.
Repélle tu calíginem
Intrínsecus quam máxime,
Ut in beáto gáudeat
Se collocári lúmine.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

2. Na hiq zemrash çdo mbrapshti
E ndysitë e mendes t'lshen,
Na fal, Krisht, né sot hìr t'ri,
Larg prej nesh ci krimet t'mbahen.
3. Ce si mendja e zezë ngarmohet,
Kah e brenë çdo faj dentues:
Me i hjekë njollet shum mundohet,
Me dishirë t'lypë ty, Shelbues.
4. Davaritja mjegullinat,
Ci e brejn mbrenda, sa ma teper,
E, kur t'botës t'braktisë repsinat,
T'gzojë, se vend do t'ketë n'dritë t'eper.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n' shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Lux ecce surgit áurea,
Pallens facéssat cæcitas,
Quæ nosmet in præceps diu
Erróre traxit dévio.
Hæc lux serénum cónferat,
Purósque nos præstet sibi:
Nihil loquámur súbdolum:
Volvámus obscúrum nihil.
Sic tota decúrrat dies,
Ne lingua mendax, ne manus
Oculíve peccent lúbrici,
Ne noxa corpus ínquinet.
Speculátor astat désuper,
Qui nos diébus ómnibus,
Actúsque nostros próspicit
A luce prima in vésperum.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

1. Ce po skjaret drita e artë:
T' mbshet larg verbimi i zi,
Ci, teposhte tue na bartë,
Ngrehë n'gabim, t'çet pa hulli.
2. Drita motin t'kthielltë t'a zblojë
E si vetin t'kjartë t'na bajë:
Asgja n'rrenë mos t'shtrijm me gojë,
Mós t'kujtojm çka menden khajë.
3. T' na kalojë n'ketë mnyrë gjith dita,
Gjuhë as dorë mos t'thejë drejtsinë,
Sytë, t'mashtruem, mos t'bijn nder prita,
Mos t'bjerrë trupi n'faj pastrinë.
4. Aj, ci n'sharte vren t'njerzimit
Per gjith ças me 'i rojë t'padame,
Na kundron çdo lloj veprimit.
Q' me fillë t' ditës e deri n'mbrame.
5. Lumni i kjoftë Atit krijues,
Si edhë t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus

Magnæ Deus poténtiæ,
Qui fértili natos aqua
Partim relínquis gúrgiti,
Partim levas in áëra.
Demérsa lymphis imprimens,
Subvécta cælis érigens:
Ut stirpe ab una pródita,
Divérsa répleant loca:
Largíre cunctis sérvulis,
Quos mundat unda Sánguinis,
Nescíre lapsus críminum,
Nec ferre mortis tædium.
Ut culpa nullum déprimat:
Nullum éfferat jactántia:
Elísa mens ne cóncidat:

1. Zotë, qi t'madh e ké pushtetin,
Çka prej ujit t'pllesheme xore,
Pjesë-sisht lae t'banotë detin;
Pjesë-sisht lshove n'vise ajrore.
2. N'ujna t'kjerta notarët zhyte,
Fluturakët nper qiellë naltove:
Kshtu t'nji farë çka kjenë fryte 24)
N' vende t'ndryshme i krahishtove.
3. Sherbtorët tù gjithsa t'dishmojn,
T'i pastrojë ban vala e Gjakùt; 25)
Dane njollesh mos t'provojn,
T' dekës s'permertë t'i shmangen lakut.
4. Kush nder faje ma mos t'ryset,
Kend krenia mos t'zhysë n'baltë:

Eláta mens ne córruat.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Mendja e ndrydhun mos t'permbyset,
Mos t'marrë n'qafë kend mendja e nalte.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Ate Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

VI. Ne e Prende

a. Ne Matutin

Hymnus

Tu, Trinitátis Unitas,
Orbem poténter quæ regis,
Atténde laudis cánticum,
Quod excubántes psállimus.
Nam léctulo consúrgimus
Noctis quiéto témpore,
Ut flagitémus ómnium
A te medélam vúlnerum.
Quo fraude quidquid dæmonum
In nóctibus delíquimus,
Abstérgat illud cǽlitus
Tuæ potéstas glóriæ.
Ne corpus astet sórdidum,
Nec torpor instet córdium,
Ne críminis contágio
Tepéscat ardor spíritus.
Ob hoc, Redémptor, quæsumus,
Reple tuo nos lúmine,
Per quod diérum círculis
Nullis ruámus áctibus.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Ti n' Njisi t' Trinisë gjithmonë,
Ci ketë botë e mban n'sundim,
Veni vesh kangës s'lavdit tonë,
Ci, zgjue gjumit, t'kndojm me gzim.
2. Na prej s'shtruemje jemi çue
N'nji kohë nate, qi asht ma e qeta,
Ti bamirsë per t'na dikue
Mjeki n'varrë e shfrim kah jeta.
3. Me çdo mkat ci t'na pegajë
N'dredhi t'vet nder netë shejtani,
Tue pasë dhimbë, me hir t'na lajë
Njaj pushtet, qi qiellët perbani.
4. Mos t'na rrijë as trupi i zhyem,
As n'gjumë zemra mos t'kajasë,
Kshtuqi, n'krime i kaperthyem,
Xetsinë shpirti mos t'tajasë.
5. Lutje t'bajm prandaj, o Krisht,
Na e mbush menden me dritë t'eper,
Pse pa kte s'veprojm urtisht,
S' leqakojm me kte n'ndoj veper.
6. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Ate Bìr i njinjishem,
Ci me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Ætérna cæli glória,
Beáta spes mortálium,
Summi Tonántis Unice,
Castǽque proles Vírginis:
Da déxteram surgéntibus,
Exsúrgat ut mens sóbria,
Flagrans et in laudem Dei
Grates repéndat débitas.
Ortus refúlget Lúcifer,
Præítque solem núntius:
Cadunt tenébræ nóctium:
Lux sancta nos illúminet.
Manénsque nostris sénsibus,
Noctem repéllat sæculi,
Omníque fine témporis
Purgáta servet péctora.
Quæsíta jam primum fides
In corde radíces agat:
Secúnda spes congáudeat,
Qua major exstat cáritas.

1. Per qiellorë lumni e amshueme,
Shpresë e gjallë t'jetës sonë nder valë,
Bìr i dijes s'pambarueme
E i Nanës Virgjin gjithnji Djalë.
2. Epjau t'djathten t'zgjuemve gjumit,
Ci t'kenë menden mbajtë n'kenime
E t'flakrojn n'lavd t'Zotit t'lumit,
Per çdo t'mirë t'bajn falnderim.
3. Hylli i kjartë i dritës kendritë,
Si lajmtar i prinë ky diellit.
Terri i natës n'avis ka rrshitë:
Na ndritet drita shejte e qiellit.
4. E, tue mbetë nder shqisë tona,
Shekllit terrin t'i zhvarrisë,
E nder orë edhe ma t'vona
N' pastri parzmet t'ruej pajisë.
5. Sparit feja e kulmtueme
N'zemer rrajen lshue do t'ketë;
S'dytit shpresa e gjallë flakë t'shueme:
Mbi kto dy dashtnia t'jetë.

Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

6. Lumni i kjoftë Atit krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tij,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

Hymnus

Hóminis supérne Cónditor
Qui cuncta solus órdinans,
Humum jubes prodúcere
Reptántis et feræ genus:
Et magna rerum córpora,
Dictu jubéntis vívida,
Per témporum certas vices
Obtemperáre sérvulis:
Repélle, quod cupídinis
Ciénte vi nos ímpetit,
Aut móribus se súggerit,
Aut áctibus se intérserit.
Da gaudiórum præmia,
Da gratiárum múnera:
Dissólve litis víncula:
Astrínge pacis fœdera.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Ti, qi njerin e kartove,
T'gjitha sendet n'dritë tue i qitë;
Xjerrë prej dheut, t'kenë jetë urdhnove
Fjera e rrshanza e tjerë p'r 'i ditë.
2. E ata trupen t'mdhaj t'frymorve,
N'fjalë t'Urdhnuesit t'thirrun n'jetë,
Do t'u rrijn nen sund sherbtorve,
N' sherbim t'tyne prorë tue mbetë.26) 26)
3. Na mba larg gjithçka na shtyne
Me 'i fuqi ngacmuese n'krime,
A n'zakone t'mira maynë,
A t'ngatrrojë hine nder veprime.
4. Gzimet tua t'jenë shperblim,
Hesh mbi né hire e dhanti;
Zgidh verigët, qi mbajn n'ngujim,
Me paqë tande t'jenë n'lidhni.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Qi me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

VII. Ne e Shtunde

a. Në Matutin

Hymnus

Summæ Parens cleméntiæ,
Mundi regis qui máchinam,
Unius et substántiæ,
Trinúsque persónis Deus:
Nostros pius cum cánticis
Fletus benígne súscipe:
Ut corde puro sórdium
Te perfruámur lárgius.
Lumbos, jecúrque mórbidum
Flammis adúre cóngruis,
Accíncti ut artus éxcubent,
Luxu remóto péssimo.
Quicúmque ut horas nóctium
Nunc concinéndo rúmpimus,
Ditémur omnes áffatim
Donis beátæ pátriæ.
Præsta, Pater piíssime,
Patríque compar Unice,
Cum Spíritu Paráclito
Regnans per omne sæculum.
Amen.

1. Me 'i butsi Prind krejt t'dallueme,
Qi t'mbarë botës verlinët sheston,
N' nji substancë plotsisht t'veçueme,
Si edhe Zot n'trini qindron.
2. N' mirsi tande vajet tona
Pranoi bashkë me kangë, qi t'kadojm,
Perlye zemren n'baltë, pastrona,
Qi lumninë n'tỳ 'i ditë t'a gzojm.
3. T'mraztat eshke e t'brishtat ijë27) 27)
Digj me flakë, qi t'u pershtatem,
Ngjeshë gjymtyrët, kshtu, t'rrijm n'mullijë,
Qi me epsh t'~~mbrapsh~~ulte kurr mos t'perkatem.
4. Na, qi orët e natve kpusim
Per me t'kndue tỳ, o Zot Shelbues,
Na pajis, na t'gjithë po t'lusim,
Me dhanti t' Shpirtit shejtnues.
5. Na ndigjo, Atë tanë mirsi,
E me Atë Bìr i njinjishem,
Qi me Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon n'shekuj t'pakufishem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Qe se polin mvesnë agimi,
Gjithkah dita n'tokë shperdahet;
Bashke me dritë merr hov veprimi,
N' terr na zemra mos t'perthahet.

Phantásma noctis éxsulet:
Mentis reátus córruat:
Quidquid tenébris hórridum
Nox áttulit culpæ, cadat.
Ut mane, quod nos últimum
Hic deprecámur cérnui,
Cum luce nobis éffluat,
Hoc dum canóre cóncrepat.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

2. Me terr t'shkojn fantazma e t'liga,
Çdo mbrapshti nder mendë t'rroposet;
Nata e fajit ç'lidhë n'veriga,
Nper dritë t'hirit t'zgidhet, t'soset.
3. Kshtu n'ketë nade çka na mbramit
Po kerkojm ktu me prunjim,
Pa u kapë n'mende kurrfarë dalit,
T'kenë n'ketë jetë e t'gjejm n'amshim.28) 28)
4. Lumni i kjoftë Atit krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

1. Perpara të Dieleve t'Adventit, të Kreshmeve, të Mundimeve e të Kohës së Pashkve himni merret prej Pjesës së veçantë të Vjetit Kishtar, sikurse shenjohet këtu ma poshtë.

2. Perpara të Dieleve tjera rrokull vjetit perdoret ky himen:

Hymnus

Jam sol recédit ígneus:
Tu, lux perénnis, Unitas,
Nostris, beáta Trínitas,
Infúnde lumen córdibus.
Te mane laudum cármine,
Te deprecámur véspere;
Dignéris ut te súpplices
Laudémus inter cælites.
Patri, simúlque Fílio,
Tibíque, Sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

1. Qe se dielli i zjerrët po struket;
Ti, o perhershme dritë, Njisi,
Bam, Trini e lume, t' duket
Dashtuni nder zemra t' lnueme.
2. Tỳ fillë n'nade lavde, t'kndojm,
Ashtu n'mbrame t'sjellim lutjen;
Né, qi uraten t'a drejtojm,
T' na pranosh n'banesa t'gzueme.
3. Atit, Birit, Pshtuesit tonë,
Ashtu tỳ, o Shpirti Shejt,
Si perpara, u kjoftë gjithmonë
Çdo lumni per jetë t'amshueme. Ashtu kjoftë.

C. PJESA E VEÇANTË E VJETIT KISHTAR (PROPRIUM DE TEMPORE)

I. Gjatë Adventit (t'Ardhunit)

a. Në Matutin

Hymnus.

Verbum supérnum pródiens,
E Patris ætérni sinu
Qui natus orbi súbvenis,
Labénte cursu témporis:
Illúmina nunc péctora,
Tuóque amóre cóncrema,
Ut cor cadúca déserens
Cœli volúptas ímpleat:
Ut, cum tribúnal Júdicis
Damnábit igni nóxios,
Et vox amíca débitum
Vocábit ad cœlum pios.
Non esca flammárum nigros
Volvámur inter túrbines,
Vultu Dei sed cómpotes
Cœli fruámur gaúdiis.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,

1. Fjala e naltë, perherë qi dalë
Ka prej Atit Zot t'amshuem,
N' lindje t'vet botës ndihmë i falë
Mbas sa shekujsh n'pritje t'shkuem.29) 29)
2. Tash na i zbut któ parzme t'vrashta,
Na i pervlo me dashtnit tande,
Qi, tue lanë na punët e lashta,
Perherë qiella t'na [illegible] tande.
3. Kur Gjyqtari i naltë t'mbaruemen
Botë t'gjykojë e n'zjarm fajtorët
T'i ferfllojë n't' merituemen,
Qiellë t'i thirrasë t'fesë t'gjithë dishmorët,
4. Si ushqim flakësh mos t'bijm tue kjà
N' gjire t'tmershme t'stinjit t'zi,
Por per ftyrë Zotin tue pà,
Me te t' gzojm n'jetë t'pakufi.
5. Atit t'madh e Birit t'tì,
Si edhe Shpirtit Shejt Ngushllues,

Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Hymnus.

En clara vox redárguit
Obscúra quæque pérsonans:
Procul fugéntur sómnia:
Ab alto Jesus prómicat.
Mens jam resúrgat tórpida,
Non ámplius jacens humi:
Sidus refúlget jam novum,
Ut tollat omne nóxium.
En Agnus ad nos míttitur
Laxáre gratis débitum:
Omnes simul cum lácrimis
Precémur indulgéntiam.
Ut, cum secúndo fúlserit,
Metúque mundum cínxerit,
Non pro reátu púniat,
Sed nos pius tunc prótegat.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Hymnus.

Creátor alme síderum,
Ætérna lux credéntium,
Jesu Redémptor ómnium,
Inténde votis súpplicum.
Qui dæmonis ne fraúdibus
Períret orbis, ímpetu
Amóris actus, lánguidi
Mundi medéla factus es.
Commúne qui mundi nefas
Ut expiáres; ad crucem
E Vírginis sacrário
Intácta prodis víctima.
Cujus potéstas glóriæ,
Noménque cum primum sonat;
Et cœlites et ínferi
Treménte curvántur genu.
Te deprecámur últimæ
Magnum diéi Júdicem,
Armis supérnæ grátiæ
Defénde nos ab hóstibus.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Ktu e gjithkund u kjoftë lumni,
Lavd, pushtet, nderim vazhduem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Zani i kjartë 30) n'qortim na thotë: 30)
Epshet t'gjitha t'mbahen n'frê;
Gati t'rrijë çdo njeri n'botë:
N'tokë zbret Krishti, arhë nper rê.
2. Mendja e zhgreshtë n'jetë t'ré le t'zgjohet,
Marrisht ma per tokë mos t'kapet; 31)
Hylli i ri 31) mbi né po çohet,
Qi prej territ shekulli t' zmbrapet. 32)
3. Qe mjes nesh si Kingji 32) lshohet
Per t'shlye falë çdo detyrim;
Bota mbarë rreth tij t'bashkohet,
Per t'lypë jetë, hir e perdlim.
4. Kshtu, kur Krishti s'dytit t'vijë 33) 33)
N'ketë botë me tramë t' pershkojë,
Né per faje mos t'na mnijë,
Por me mshrirë né te t'na mprojë.
5. Nderë e lavd, fuqi e lumni
T' kjoftë me Birin, Atë i amshuem,
Me Shpirtë Shejt gjithmonë n'lidhni
Tash e n' shekuj t'pambaruem. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ti, qi bindshem hyjësh hertëve,
Dritë e amshueme e besimtarve,
Jezu Krisht, qi t'gjithë shelbove,
Veshtrou kushtet nevojtarve.
2. Qi tanë bota mos t'mbarote
Prej dredhisë s'anmikut t'ferrit,
N' hov t'dashtnisë, qi kthellë t'pershkote,
N' dritë na qite prej jetës s' territ.
3. Tanë mbrapshtinë e botës mkatnore
Per t' shperblye, mbi kryq ban flijë,
Çka t' Nanës Virgjin muer n'shejtnore,
Si e pat dà n't' paskajshmen dije.
4. Ktij pushtetit t'tij hyjnuer,
Emni Jezus sa t' kumbojë,
Frota n'ferr e çdo qielluer,
Tu' u dridhë, gjunin do t' lakojë.
5. Lutje t'bajm ty, qi n'ditë t'fundit
Jé Gjyqtar i tanë njerzimit,
Me hir tand na i jep forcë mundit,
Qi do t'bajm ballë çdo luftimit.
6. Nderë e lavd, fuqi e lumni
T' kjoftë me Birin, Atë i amshuem,
Me Shpirtë Shejt gjithmonë n' lidhni
Tash e n' shekuj t' pambaruem. Ashtu kjoftë.

II. Në javën e Këshndellave

a. Në Matutin

1. Krisht, Shelbues i botës njerzore,
Kurrkund dritë ende s'agoi,

Parem patérnæ glóriæ
Pater suprémus édidit.

Tu lumen et splendor Patris,
Tu spes perénnis ómnium,
Inténde quas fundunt preces
Tui per orbem sérvuli.
Meménto, rerum Cónditor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo, formam súmpseris.
Testátur hoc præsens dies,
Currens per anni círculum,
Quod solus e sinu Patris
Mundi salus advéneris.
Hunc astra, tellus, æquora,
Hunc omne, quod cælo subest,
Salútis auctórem novæ
Novo salútat cántico.
Et nos, beáta quos sacri
Rigávit unda sánguinis,
Natális ob diem tui
Hymni tribútum sólvimus.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Hymnus

A solis ortus cárdine
Ad usque terræ límitem,
Christum canámus Príncipem,
Natum María Vírgine.
Beátus auctor sæculi
Servíle corpus índuit:
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.
Castæ paréntis víscera
Cæléstis intrat grátia:
Venter Puéllæ bájulat
Secréta, quæ non nóverat.
Domus pudíci péctoris
Templum repénte fit Dei:
Intácta nésciens virum,
Concépit alvo Fílium.
Enítitur puérpera,
Quem Gábriel prædíxerat,
Quem ventre Matris géstiens,
Baptísta clausum sénserat.
Fœno jacére pértulit:
Præsépe non abhórruit:
Et lacte módico pastus est,
Per quem nec ales ésurit.
Gaudet chorus cæléstium,
Et Angeli canunt Deo:

Kur, tue t'dhanë lumninë atnore,
Ati i qiellës q' n'amshim t'bijoi. 34) 34)
2. Ti shkelqimi i Atit tand,
Ku na shpresen mbajm perherë,
Shikjo lutjet, qi anë e kand
Sherbtorët tù t'bajn n'shekull t'mjerë.
3. Hartuesë sendesh, t'bijë nder mendë,
Se dikur, po, trajten more
T' trupit tonë, me kohë tu' e endë
N'amzë gjith t'paster virgjinore.
4. E dishmen kje ditë e sotit,
Qi me rend pervjetë na kthen,
Se ti vetem, dalë prej Zotit,
Si i mbarë botes Shelbues na vjen.
5. Kte hyjë, diell e tokë e detë,
Kte çkado qi nen qiellë shtrihet,
Shkaktar t'pshtimit t'vet pershndetë,
Kangë t'ré i kndon e mbrendë pertrihet.
6. Edhe na, qi ti sperkate
Me Gjak tand, per né shperblese,
N'ketë ditë shejte t'lindjes sate
Himnin t'kndojm, t'gufuem prej Fesë.
7. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi jé lindë prej Zojës s' Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n'shekuj t'jetës s' amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Ke n'anë t'lindjes, sa n't' Prendimit,
Çka pershinë këtë tokë t'banueme,
T'i kndojm Krishtit, prisë njerzimit,
Lindë per né prej Zojës s' Bekueme,
2. Babë, Hartues i mbarë ksaj bote,
Trajtë sherbtorit muer per né,
Qi çka bani dam mos t'shkote,
Njerë tu' u ba, per njerë tue lé.
3. Çmim merr trupi i' Vashës s'kullueme,
T'i plota hiret bija qiellore;
N' krahnuer t'vet banë t'papershkueme
Mshehsi t'nalta, fjesht hyjnore.
4. Dora e qiellës atë parzem t'thekun
Kthen mejherë n'tempull hyjnuer;
Pa njoftë burrë, pa kenë e prekun,
Me nji fmijë kje xanë n'krahnuer.
5. E pa dhimbë prej Vashës shkelqeu,
Parafolë si e pat Lajmuesi,
Njaj, qi, i ndrymë n'trup t'nanës, e ndjeu,
Tue u shejtnue pa lé, Pagzuesi. 35) 35)
6. Fillë qi i kashtë desht këtë pushim,
Grazhd bagtishë kje djepi i Djalit; 36) 36)
N'ushqim t'pakët s'pat kurr ankim
Njaj, qi ushqen tërë shpendët e malit.
7. Gzojn qiellorët, mbarë ferri heshtë,
I kndojn Zotit Engjëjt n' hiré,

Palámque fit pastóribus
Pastor, Creátor ómnium.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Tue u lajmue barive t' thjeshtë
Njatë Bari, qi nisë kohë t' ré.37) 37)
8. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi jé lindë prej Zojës s' Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n' shekuj t' jetës s' amshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Krisht, Shelbues etj. (si në Matutin).

III. Per Shejtent e ~~Rufaj~~ Pafaj
(28 Dhetuer)

Hymnus
Audit tyránnus ánxius
Adésse regum Príncipem,
Qui nomen Israël regat,
Teneátque David régiam.
Exclámat amens núntio:
Succéssor instat, péllimur:
Satélles, i, ferrum rape,
Perfúnde cunas sánguine.
Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúne Christus tóllitur.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

a. Në Matutin

1. Naien mizori38) e fort ngushtohet, 38)
Se i Judesë kish' lé aty Mbreti;
N' fron t' Davidit39) me t' naltohet, 39)
Pa mbretni tue ngelë per veti.
2. Si i pamend vrret me lajmtar:
Çe mbasardhsi; unë veç rajë!
Shko, kap hekrin, mor ushtar,
T' shkojë nder djepa gjaku rrkajë!40) 40)
3. Per çka t' vjefti gjith kje mni?
Ç' T' mirë, Hered, t'suell egersia?
E pra vetem n' gjith atë fli
Krishtin fmijë pshtej Provenie.41) 41)
4. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n' shekuj t' jetës s' amshueme. Ashtu kjoftë.

Hymnus.
Salvéte, flores Mártyrum,
Quos lucis ipso in límine
Christi insecútor sústulit,
Ceu turbo nascéntes rosas.
Vos prima Christi víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram sub ipsam símplices
Palma et corónis lúditis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

b. Nder Lavde

1. Ju pershndesim t'parat flije,
N'agim t'ritës,42) qi u batë shpejt preja 42)
E salvuesit t'shtymë prej mnije,
Si rrxent duhma lule t'reja.
2. Ju, ma t'parët martirë, shpoi heshta;
Grigjë e njomë per Krishtin vueni;
Nen eltér si flije t' thjeshta
Me kunorë e palme luenë.43) 43)
3. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi jé lindë prej Zojës s' Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n' shekuj t'jetës s' amshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ju pershndesim etj. (si nder Lavde).

IV. Per të kremte të Rrethprejes së Jezu Krishtit (1 Kallënduer)

Të gjithë Himnat si diten e Këshndellave.

V. Per të kremten e Emnit të Shsh. të Jezu Krishtit

Hymnus
Jesu, Rex admirábilis,
Et triumphátor nóbilis,
Dulcédo ineffábilis,
Totus desiderábilis.
Quando cor nostrum vísitas,
Tunc lucet ei véritas,
Mundi viléscit vánitas,
Et intus fervet cáritas.
Jesu, dulcédo córdium,
Fons vivus, lumen méntium,
Excédens omne gáudium
Et omne desidérium.
Jesum omnes agnóscite,
Amórem ejus póscite:
Jesum ardénter quærite,
Quæréndo inardéscite.

Te nostra, Jesu, vox sonet,
Nostri te mores éxprimant,
Te corda nostra díligant,
Et nunc, et in perpétuum.
Amen.

a. Në Matutin

1. Jezus, Mbret rrethue n'madhni,
Nder duer tua asht tanë ngadhnjimi;
I pashprehshem n'ambelsi,
N' tỳ dishir kambarë njerzimi.
2. Zemren tonë, kur vjen e e shef,
E vertete n' të vegon,
Porsi t'kotë ketë shekull njef
E dashtnia mbrendë flakron.
3. Zemret tona ti ne i knaqë,
Gurrë e gjallë, per mende aritë
Krisht, ti munë çdo gzim, çdo paqë,
Çdo dishir, qi kemë peredtë.
4. N' Krishtin menden pereaktonje,
Per ktë vetem t'jetë dashtnia,
N' dishir t'zemres ktê kerkonje,
Per ktê mbramit t'bahet flia.
5. Goja jonë tỳ, o Krisht, le t'thrrasë,
Tỳ t'dishmojë mbarë sjellja jonë;
Per tỳ zemra t'na trokasë
Ktu n'ketë jetë e pergjithmonë. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Jesu, decus angélicum,
In aure dulce cánticum,
In ore mel miríficum,
In corde nectar cælicum.
Qui te gustant, esúriunt;
Qui bibunt, adhuc sítiunt;
Desideráre nésciunt
Nisi Jesum, quem díligunt.
O Jesu mi dulcíssime,
Spes suspirántis ánimæ!
Te quærunt piæ lácrimæ,
Te clamor mentis íntimæ.
Mane nobíscum, Dómine,
Et nos illústra lúmine:
Pulsa mentis calígine,
Mundum reple dulcédine.
Jesu, flos Matris Vírginis,
Amor nostræ dulcédinis,
Tibi laus, honor nóminis,
Regnum beatitúdinis.
Amen.

b. Nder Lavde

1. Jezus, Engjujt n'tỳ gjejn gzimin,
Per vesh tonë jé melodi,
Goja t'mjaltëe ndien ambelsimin,
Perfton n'zemer nektar t'ri.
2. Ka prap û kush tỳ t'shijon,
Kush t'pin tỳ, per ty etshohet;
Tjeter n'shekull nuk dishron,
Perveç Krishtit, ku krejt lshohet.
3. Krishti jem, gjith ambelsim,
Shpresa e shpirtit, qi kajatë,
Tỳ t'kerkojn lotët dalë n'pendim,
Zemra jonë per tỳ dihatë.
4. Eja, Zot, e rri me né,
Me dritë tende tue na ndritë;
Pa tỳ shekllì s'ka haré,
Veç ti mjegllen zhdavaritë.
5. Jezus, lule e Zojës s'Bekueme,
Dashamirë i zemres sonë,
Si n'ketë botë, si n'jetë t'amshueme
Nderim Emnit paç gjithmonë. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Jesu, dulcis memória,
Dans vera cordis gáudia;
Sed super mel et ómnia,
Ejus dulcis præséntia.
Nil cánitur suávius,
Nil audítur jucúndius,
Nil cogitátur dúlcius,
Quam Jesus Dei Fílius.
Jesu, spes pœniténtibus,
Quam pius es peténtibus!

c. Në Vesper

1. Jezu Krisht, kujtim i ambel,
Si i jep zemres [illegible] diellit
Me tỳ adêja asht mjaltë e tambel,
Per shpirtë tonë jerreze diellit.
2. Gja ma kendshem nuk mund t'kndohet,
Ma n'kusim s'ndien gjetë gjith motit,
Ma me gzim nuk mund t'mendohet
Se emni Jezus, t'Birit t'Zotit.
3. Jezus, shpresë per kê lotom,
Mshrirë p'r atë, qi n'faje s'fleme;

Quam bonus te quæréntibus!
Sed quid inveniéntibus?

Nec lingua valet dícere,
Nec líttera exprímere:
Expértus potest crédere,
Quid sit Jesum dilígere.
¶ Sequens Conclusio, sicut et Conclusio Hymni ad Matutinum et Laudes, numquam mutatur.
Sis, Jesu, nostrum gáudium,
Qui es futúrus præmium:
Sit nostra in te glória,
Per cuncta semper sǽcula.
Amen.

Sa i mirë jé per kê t'kerkon!
Çka do t'jeshë p'r ate, qit'gjenë?
4. Nuk ka gojë qi mund t'a msojë,
S' mund t'a shprehë as penda as dija;
Vetem prova mund t' shijojë
Çka asht me Krishtin dashtunija.
5. Jezus, t'jeshë per né ti gazimi,
N' tỳ le t'jetë lumnia jonë!
Ké per t'kenë per né shperblimi
Ktu edhe n'tjetren jetë gjithmonë.*)
Ashtu kjoftë.

VI. Per të kremten e Epifanisë (Diftimit të Jezu Krishtit ase t'Ujit të Bekuem. 6 Kallënduer)

a. Në Matutin

Hymnus

Crudélis Heródes, Deum
Regem veníre quid times?
Non éripit mortália,
Qui regna dat cæléstia.
Ibant Magi, quam víderant,
Stellam sequéntes prǽviam:
Lumen requírunt lúmine:
Deum faténtur múnere.
Lavácra puri gúrgitis
Cæléstis Agnus áttigit:
Peccáta, quæ non détulit,
Nos abluéndo sústulit.
Novum genus poténtiæ:
Aquæ rubéscunt hýdriæ,
Vinúmque jussa fúndere,
Mutávit unda originem.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

1. Pse, Herod, tamë mai mizore,
Persi mbret t'vijë Zoti dron?
Jo, nuk hjekë mbretnitë tokesore,
P'r ate t'qiellës kush na ndihmon.44) 44)
2. Ecin Dijsat45) nate e ditë,
Mbas nji hyllit t'zjarrtë udhtojn,
Lypin Dritën nper atë dritë,46) 45) 46)
Me dhanti nji Zot dishmojn.
3. Nder valë t'veta ndjeu Jordani
Kah Pagzuesi lage Hyjnorin:
Kë çdo mkat, qi aj vetë nuk bani
Me gjak t'vet lau per fajtorin.
4. Nisë n'ketë botë pushtet i ri:
Skuqet uji shprazë nder enë;
N'urdhen t'Fjalës, qi s'njef kufi,
Ndrron natyrë e bahet venë.47) 47)
5. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi iu çfaqe mbarë njerzimit,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Ktu n'ketë botë e n'jetë t'amshimit.
Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

O sola magnárum úrbium
Major Bethlem, cui cóntigit
Ducem salútis cǽlitus
Incorporátum gígnere.
Quem stella, quæ solis rotam
Vincit decóre ac lúmine,
Venísse terris núntiat
Cum carne terréstri Deum.
Vidére postquam illum Magi,
Eóa promunt múnera:
Stratíque votis ófferunt
Thus, myrrham, et aurum régium.
Regem Deúmque annúntiant
Thesáurus, et fragrans odor
Thuris Sabǽi ac mýrrheus
Pulvis sepúlcrum prædocet.
Jesu, tibi sit glória,
Qui apparuísti Géntibus,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

1. O n' qytete t'mdha ma i pari,
Ti, Betlem, qi t'ra me pa,
Kah i pshtimit tonë Kryetari,
Mishnue bindshem, lé n'tỳ ka.
2. Hylli i ndritshem, qi n'hjeshi
E n'dritë mujti diell e hanë,
Lajmoi Zotin, qi n'shkreti
Zdrypë e lanë per botën tanë.
3. Si e panë Dijsat, t'knaqun mbesin,
Tue falë t'tre dhanti lindore;
Permbys t'ramë, i paraqesin
Kem, mirrë,48) ar n'dishmi mbretnore. 48)
4. Kemi i Sabës me erë t'mirë tregon
N' Fmijë t'adhruem pushtet hyjnuer;
Mirra t'dekunmin n'vorr lajmon,
Shemblien ari Prisë mbretnuer.
5. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi iu çfaqe mbarë njerzimit,

---

*) Shih edhe Sekuencen e Meshës në këtë ditë (2.I.), Nr. I.

Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Ktu n'ketë botë e n'jetë t'amshimit.
Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Pse, Herod, etj. (si te Matutini).

VII. Per të kremte të Familjes Shejte
(Të Dielen mbas së kremtes s'Epifanisë)

a. Në Matutin

Hymnus

Sacra jam splendent decoráta lychnis
Templa, jam sertis redimítur ara,
Et pio fumant redoléntque acérræ
Thuris honóre.
Num juvet Summo Géniti Parénte
Régios ortus celebráre cantu?
Num domus David, décora et vetústæ
Nómina gentis?
Grátius nobis memoráre parvum
Názaræ tectum tenuémque cultum;
Grátius Jesu tácitam reférre
Cármine vitam.
Nili ab extrémis peregrínus oris,
Angeli ductu, própere remígrat
Multa perpéssus Puer; et, patérno
Límine sospes,
Arte, qua Joseph, húmili excoléndus
Abdito Jesus juvenéscit ævo,
Seque fabrílis sócium labóris
Adjicit ultro.
Irriget sudor mea membra, dixit,
Antequam sparso mádeant cruóre:
Hæc quoque humáno géneri expiándo
Pœna luátur.
Assidet Nato pia Mater almo,
Assidet Sponso bona nupta, felix
Si potest curas releváre fessis
Múnere amíco.
O neque expértes óperæ et labóris,
Nec mali ignári, míseros juváte,
Quos reluctántes per acúta rerum
Urget egéstas.
Démite his fastus, quibus ampla splendet
Fáustitas, mentem date rebus æquam:
Quotquot implórant cólumen, benígno
Cérnite vultu.
Sit tibi, Jesu, decus atque virtus,
Sancta qui vitæ documénta præbes,
Quique cum summo Genitóre et almo
Flámine regnas.
Amen.

1. N'dritsrë stolisë, shejtnoret pergjithanë
Kandrisin, lteret pajisen me kunora,
E kandshem, Zotit hyjnderim tue i dhanë,
Mblon tymi i kemit.
2. A thue na s'do t'kremtojm me kangë shpirtnore
Atë fis t'Davidit, rrjedhë kah pat Shelbuesi?
A s'do t'naltojm na emnat t'shpisë mbretnore
T' Jeruzalemit?
3. Per né na kandshem t'veglen del t'tregojm
Shpi t'Nazaretit e atë jetesë t'pervujtë;
Ma kandshem para atë jetë t'Shelbuesit shtrojm
N'heshtim krejt lanë.
4. Derë n'gryka t'fundshme t'Nilit si shtegtar,
Tue pri Lajmtari i Zotit,49) pa pritesë 49)
Del Fmija, lanë pa plang pa shpi, n'Zot var,
Me babë e nanë.
5. Me punë t'pervujtë, si Zefi, xjerrë jetesen,
E rritet Krishti n'moshë e n'hir hyjnuer;
Si babë kte mban e i rrin, tue shkundë pritesen,
Si shoq punimi.
6. T'i lagë, po, djersa kto gjymtyrët e mija,
Ma parë se t'rihen, thotë, me gjak n'kryq t'derdhun;
E, per t'shperblye per njerzë, pa u krye mirë flija,
Le t'vijë mundimi.
7. Perbri Fmijës s'mirë rrin nana tanë kujtim,
I vjen per rreth dhe fatit Vasha e pastër,
Qi t'mund t'u jepte t'lodhunve lenim
Me fjalë e punë.
8. O ju, qi s'kan as mundë s'mbetët pa provue,
E dijtët çka asht vuejtja, ndihnë t'iu bani t'njerit,
Qi n't'vshtirë t'jetës rropatet pa pushue
E n'botë gjenë dhunë.
9. Pra t'a lergoni luksin ju, qi e shkoni
N' mestruf tanë jeten, mali dreitoni menden,
Se janë, qi lypin ndihmën tuej, [illegible]
Tanë dhimbë e gjin.
10. Tỳ, Jezus, t'kjoftë pushtet, lumni e madhni,
Qi ep shembuj t'mirë per jetë, qi do t'kalojm,
E bashkë me Atë e Shpirtin gjith shejtni
Mbretnon p'r amshim.
Ashtu kjoftë.

b. Nder lavde

Hymnus

O gente felix hóspita,
Augústa sedes Názaræ,
Quæ fovit alma Ecclésiæ
Et prótulit primórdia.

1. Shpi mbretnore e Nazaretit,
Krejt fatbardhë per kah banon;
Bimët e bukra t'Kishës prej vetit
I kerthnese, mbas jetë, perfton.

Sol, qui perérrat áureo
Terras jacéntes lúmine,
Nil grátius per sǽcula
Hac vidit æde, aut sánctius.
Ad hanc frequéntes cónvolant
Cæléstis aulæ núntii,
Virtútis hoc sacrárium
Visunt, revísunt, éxcolunt.
Qua mente Jesus, qua manu,
Optáta patris pérficit!
Quo Virgo gestit gáudio
Matérna obíre múnera!
Adest amóris párticeps
Curǽque Joseph cónjugi,
Quos mille jungit néxibus
Virtútis auctor grátia.
Hi diligéntes ínvicem
In Jesu amórem cónfluunt,
Utríque Jesus mútuæ
Dat caritátis prǽmia.
Sic fiat, ut nos cáritas
Jungat perénni fœdere,
Pacémque alens doméstícam
Amára vitæ témperet!
Jesu, tuis obédiens
Qui factus es paréntibus,
Cum Patre summo ac Spíritu
Semper tibi sit glória.
Amen.

2. Dielli i hijshem, qi me dritë
Preron tokë, male e ndertesë,
Gja ma t'kndshme s'pau ndoj ditë
As ma shejte se atë banesë.
3. Te kjo vijn e shkojn pada
N' fluturim Lajmtarët qiellorë;
Ketë shejtnore krejt n'shenj da
Gzojn, nderojn, perças, perorë.
4. Se me ç'mendë e me ç'punim
Krishti kryen dishire atnore!
Se sa mirë e sa me gzim
Kryen Maria punët amnore!
5. U vjen rreth pjestar dashtnie,
Tue u dhanë, Zefi, t'djerseve frytin;
Kta i shteragon n'çdo sej lidhnie
Hiri i naltë, qi gdhenë virtytin.
6. Kta mjes vetit lidhë n'dashtni,
Per t'dashtë Krishtin t'dy perpiqen;
Per shperblim gjejn t'pakufi,
N' dashtni t'Krishtit kah terhiqen.
7. Edhe né 'i dashtni bujare
T'na bashkojë n'lidhni t'vijueme,
Qi, tue mbajtë qetsinë shpijare,
T'i lemojn jeten shpesh t' trazueme.
8. Jezu Krisht, qi kjé i ndigjueshem
Ndaj Prindët tù per shembull tonë,
Me Shpirtë Shejt e Atë t'hyjnueshem
Lumni t'kjoftë tỳ pergjithmonë.
Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

Hymnus

O lux beáta cælitum
Et summa spes mortálium,
Jesu, o cui doméstica
Arrísit orto cáritas:
María, dives grátia,
O sola quæ casto potes
Fovére Jesum péctore,
Cum lacte donans óscula:
Tuque ex vetústis pátribus
Delécte custos Vírginis,
Dulci patris quem nómine
Divína Proles ínvocat:
De stirpe Jesse nóbili
Nati in salútem géntium,
Audíte nos qui súpplices
Vestras ad aras sístimus.
Dum sol redux ad vésperum
Rebus nitórem détrahit,
Nos hic manéntes íntimo
Ex corde vota fúndimus.
Qua vestra sedes flóruit
Virtútis omnis grátia,
Hanc detur in doméstícis
Reférre posse móribus.
Jesu, tuis obédiens
factus es paréntibus,
Cum Patre summo ac Spíritu
Semper tibi sit glória.
Amen.

1. Dritë fatlume per qiellorët,
Shpresë e naltë per ke do t'desë;
Jezu Krisht, per né tokësorët
N' dashtni t'flakët tỳ zemra t'dnesë.
2. O Mri Virgjin, n'hire e pasun,
Vetem tỳ atë Fmijë hyjnuer
T' duel n'krahnuer t'kulluet me e qasun,#
Prej gjiut tand ushqimin muer.
3. E ty t'zgjedhun n'Eten t'vjeter,
Si Rojtar i Zojës s'Bekueme,
T' pat e t' thirri si 'i babë tjeter(50)
Mjes nesh ardhë Fjala e mishnueme.
4. Prej t'Davidit fisit t'rrjedhun,
Lidhë ju bindshem n'pshtim t'njerzimit,
Ndieni lutjet, sot qi, t'mbledhun
Te elterët tuej, baja n'shenj nderimit.
5. Nsa tue i ivokë asht dielli rrezet
E nder sende hjekë vezllimin,
Zemra jonë n'dashtni ktu ndezet,
T' flakët secili ban kushtimin.
6. Kshtu njaj hir, njato virtyte,
N' banesë tuejen qi kndriten
T'jetës shpijake persi fryte,
Mjes nesh beni qi t' persriten.

7. Jezu Krisht, qi kjé i ndigjueshem
Ndaj Prindët tù per shembull tonë,
Me Shpirtë Shejt e Atë t'hyjnueshem
Lumni t'kjofte ty pergjithmonë.
Ashtu kjoftë.

VIII. Per të Diele mbas Epifanisë

Himnat si ma perpara te B. Psalteri i Brevierit Romak, I. Ne e Diele, fq. 17-19.

IX. Gjatë Kreshmevet

a. Në Matutin

Hymnus

Ex more docti mýstico
Servémus hoc jejúnium,
Deno diérum círculo
Ducto quater notíssimo.
Lex et prophétæ prímitus
Hoc prætulérunt, póstmodum
Christus sacrávit, ómnium
Rex atque factor témporum.
Utámur ergo párcius
Verbis, cibis et pótibus,
Somno, jocis, et árctius
Perstémus in custódia.
Vitémus autem nóxia,
Quæ súbruunt mentes vagas:
Nullúmque demus cállidi
Hostis locum tyránnidi.
Flectámus iram víndicem,
Plorémus ante Júdicem,
Clamémus ore súpplici,
Dicámus omnes cérnui:
Nostris malis offéndimus
Tuam, Deus, cleméntiam:
Effúnde nobis désuper,
Remíssor, indulgéntiam.
Meménto quod sumus tui,
Licet cadúci, plásmatis:
Ne des honórem nóminis
Tui, precámur, álteri.
Laxa malum, quod fécimus:
Auge bonum, quod póscimus:
Placére quo tandem tibi
Possímus hic, et pérpetim.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

1. Prej zakonit shejt kemë n'ater,
Me pendim qi t'mbajm agjinesë
Gjatë dhetë ditësh shumue per kater,
Per mkat t'bamë tue ba pendesë.
2. Ketë gja Ligjë edhe Profetë
Porosi i lanë popllit t'Zotit;(51)
E shejtnoi prap Krishti vetë,
Mbreti i botës, perftuesi i motit.
3. T'i perdorim pra me masë
Fjalë, ushqime, si edhe pije,
Gjumë e lojë, mandej n'çdo rasë
T' qindrojm n'rojë, t'lersëma anije.
4. Mos t'bijm rishtas pra nder faje,
Qi i shteston nji mendë e lehtë,
As mos t'bana kurrherë raje
T' nji anmiku me lak ngrehtë.(52)
5. Uh anarrsë t'i thejm idhnimin
E t'lotejm para Gjyqtarit;
Me prunjim le t'kemë guximin
Qi t'i thomë fjalë pendestarit:
6. Na me t'zeza kemi fye
Butsinë tande, Zot i mirë;
Ma nder vese s'duem me u shkrrye:
Na resh s'nalti falje e mshirë.
7. Kujto: jemë shembllesa jote;
Sado t'ligshtë, tutë jemë gjithmonë;
Ti sundimin t'keshë t'ksaj bote:
Mos t'bijm n'lak t'anmikut tonë.
8. Shkrije t'keqen, qi kemë ba,
Shtoje t'miren, qi t'kerkejm,
Me t'pelqye duem ty [illegible]
Ktu e atje nalt, ku ty do t'gzojm.
9. Trini shejte, lidhë n'Njisi,
Jepna hiret, qi t'kerkojm,
T' xjerrim fryt nder kte kreshmi:
Pa fej jeten t'a kalojm.
Ashtu kjoftë.

b. Nder Levde

Hymnus

O Sol salútis, íntimis,
Jesu, refúlge méntibus,
Dum, nocte pulsa, grátior
Orbi dies renáscitur.
Dans tempus acceptábile,
Da lacrimárum rívulis

1. Jezu Krisht, ti dielli i pshtimit,
Me hir tend kndriti vendet;
Nga ikë nata prej [illegible]
E n'dritë t'ré n'shesh dalin sendet.
2. Tue na dhanë nji kohë t'pershtatshme,
Ban qi n'prroje lotësh t'dikueme

Laváre cordis víctimam,
Quam læta adúrat cáritas.
Quo fonte manávit nefas,
Fluent perénnes lácrimæ,
Si virga pœniténtiæ
Cordis rigórem cónterat.
Dies venit, dies tua,
In qua reflórent ómnia:
Lætémur et nos, in viam
Tua redúcti déxtera.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Te prona mundi máchina,
Clemens, adóret, Trínitas,
Et nos novi per grátiam
Novum canámus cánticum.
Amen.

Tempore Quadragesimæ
Hymnus

Audi, benígne Cónditor,
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.
Scrutátor alme córdium,
Infírma tu scis vírium:
Ad te revérsis éxhibe
Remissiónis grátiam.
Multum quidem peccávimus,
Sed parce confiténtibus:
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.
Concéde nostrum cónteri
Corpus per abstinéntiam;
Culpæ ut relínquant pábulum
Jejúna corda críminum.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas;
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Amen.

Hymnus

Pange, lingua, gloriósi
Lauream certáminis,
Et super Crucis trophǽo
Dic triúmphum nóbilem:
Quáliter Redémptor orbis
Immolátus vícerit.
De paréntis protoplásti
Fraude Factor cóndolens,
Quando pomi noxiális
In necem morsu ruit:
Ipse lignum tunc notávit,
Damna ligni ut sólveret.
Hoc opus nostræ salútis
Ordo depopóscerat;
Multifórmis proditóris
Ars ut artem fálleret,
Et medélam ferret inde,
Hostis unde læserat.

T' lajm atë flije t'zemres s'gatshme,
Ci dashtai kallë e gzueme.
3. Nper atë gurrë, kah rrodh mbrapshtia,
Kanë me rrjedhë lotët e perhershme,
N' zemer tonë po u shtyp ngurtsia
Me pendesë per feje t' hershme.
4. Vjen po dita, dita jote,
Kur gjithçkahja do t'lulzojë;
Si t'largohet sendesh s' kete,
Mendja jonë me ty do t'gzojë.
5. Permbysë bota para teje,
Trini shejte, ty t'adhrojë;
Nper hir tand veç do t'ngadhnjeje,
Lidhë me ty, kangë t'ré do t'kadojë. Ashtu kjoftë.

e. Në Vesper

1. Hartues bote krejt i mirë,
Na ndiej lutjet, ci pendueshem,
Me agjimesë tue dbue çdo endirë,
Rrokull kreshmesh t'bajm vijueshem.
2. N'zemer t'njerit rrues i hollë,
Ti fuqive u njef ligshtinin;
Na i hiq zemres sanë çdo njollë,
Per mkat t'bamë na fal perdlimin.
3. Jemë rrenue sa herë me mkate,
Per falë fajin e dishmuem;
N' nderë e n'lavd t' asaj mshirës sate
Jepi ndihmë shpirtit t'mjeruem.
4. Ban ci trupi më mkatuer
T'i shtypë epshet me ndalesë;
Me s't'marrë zemra ushqim tokesuer,
N'vepra t'mkatit t'mbajë agjimesë.
5. Trini shejte, lidhë n'Njisi,
Jepna kiret, ci kerkojm;
T'zjerrim fryt nder kte kreshmi,
Pa faj jeten t'a kalojm. Ashtu kjoftë.

X. Në kohë të Mundimeve

e. Në Matutin

1. Trego, gjuhë, me zgim fitoren
E laftimit krejt t'lumnueshem;
Difte t'Kryqës mandej kunoren
E trofenë e saj t'madhnueshem:
Se si Psimet fund i moren,
Tue mujte, Shptuesit tonë t'bindueshem.
2. Dhimbë tue pase Zoti Krijues
Per dam sjellë prej prindit t'Parë,
Kur, tue ngranë atë fryt rrenues,
Deke i suell njerzimit mbare;
Shenjoi lenden per Shelbues,
Ci t'shperblejë çka n'dra ish' derë.53) 53)
3. Gjithkete veper t'pshtimit tonë
E kerkete rregullimi:
T' qitte peshtë arti na venë
Çka me art trillsi mallkimi;54) 54)

Quando venit ergo sacri
Plenitúdo témporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Cónditor;
Atque ventre virgináli
Carne amíctus pródiit.
Vagit infans inter arcta,
Cónditus præsépia:
Membra pannis involúta
Virgo Mater álligat:
Et Dei manus pedésque
Stricta cingit fáscia.
Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque;
Par decus Paráclito:
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

Hymnus

Lustra sex qui jam perégit,
Tempus implens córporis,
Sponte líbera Redémptor
Passióni déditus,
Agnus in Crucis levátur
Immolándus stípite.
Felle potus ecce languet:
Spina, clavi, láncea
Mite corpus perforárunt:
Unda manat, et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavántur flúmine!
Crux fidélis, inter omnes
Arbor una nóbilis:
Silva talem nulla profert
Fronde, flore, gérmine:
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sústinent.
Flecte ramos, arbor alta,
Tensa laxa víscera,
Et rigor lentéscat ille,
Quem dedit natívitas;
Et supérni membra Regis
Tende miti stípite.
Sola digna tu fuísti
Ferre mundi víctimam;
Atque portum præparáre
Arca mundo náufrago,
Quam sacer cruor perúnxit,
Fusus Agni córpore.
Sempitérna sit beátæ
Trinitáti glória,
Æqua Patri, Filióque;
Par decus Paráclito:
Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

E t'na vite ndihmë gjithmonë
Prej andej, kah rrodh shkatrrimi.
4. Kur pra koha kje plotsue,
Percaktue si ndeshkim mkatit,
Biri i Zotit kje dergue
Si Shelbues prej kshtjellit t'Atit;
E si njeri u duk mishnue,
Trup tue marrë prej t'Virgjnes shtatit.
5. Fmija i lemë n'vajtim gjimon,
N'nji djep t'vogel i venduem;
Nana Virgjin gjymtyrët mblon,
Pshtjellë me tesha atë trup t'bekuem;
Me ndrizë t'ngushtë mandej shtrengon
Duerët e kambët t'Zotit t'mishnuem.55) 55)
6. E perhershme i kjoftë lumnia
Trinisë shejte n'kohë e amshim;
Atë e Bir e njajtë madhnia
Lidhët me Shpirtin, ci ep ngushllim;
Si Njisia, ashtu Trinia
Nderë e lavd paste n'rruzullim. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Tridhetë vjetët si i pat kalue,
Jetës s'mundimshme fund tue i dhanë,
Vullndetisht Shelbuesi u shtrue
N'vuajtje e psime pergjithanë;
Mbi lendë t'Kryqës Kingji u flijue,
Prej Profetësh si ish' parathanë.56) 56)
2. Me tamth eten duen t'ia dbojn;
Heshta, gozhdat, ferra e thershme
Atë trup shejt gjithkah shpojn;
Ujë e gjak lshojn varrët e nderçme;
Tokë e dét e qiellë pastrojn.
Ç' lum pastrues me vlerë t'perhershme!
3. Kryqa e çmueshme, zgjedhë nder t'tana
Lendë fisnike, nji t' par,
S'asht si kjo nder pyje asnjana
Per gjethë, lule e fryt bujar;
Lendë e hekra, t'amblat gjana
Peshë krejt t'ambel mbajn lavar!
4. Lakoi rremat, lendë e naltë,
E shliroe atë Fli t'ngu[illegible]e;
Egersimi i vrashtë u ndaltë,
Ci pat ban'atë lindje s'g[illegible],
E me i shtri per dru t'b[illegible] t'daltë
Kto gjymtyrë aq t'shugurueme.
5. Vetem ti sa e denjë u gjete
T' barshe Flijen e njerzimit;
Lima u bane per p[illegible] jete
Porsi Ark[illegible] n'kohë t'vershimit;57) 57)
Kte e ljeu Gjaku, ci shperthete
Prej varrës s'Kingjit n'çaim t'shperblimit.
6. E perhershme i kjoftë lumnia
Trinisë shejte n'kohë e amshim;
Atë e Bir e njajtë madhnia
Lidhët me Shpirtin, ci ep ngushllim;

Unius Triníque nomen
Laudet univérsitas. Amen.

Hymnus

Vexílla Regis pródeunt:
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pértulit,
Et morte vitam prótulit.
Quæ, vulneráta lánceæ
Mucróne diro, críminum
Ut nos laváret sórdibus,
Manávit unda et sánguine.
Impléta sunt quæ cóncinit
David fidéli cármine,
Dicéndo natiónibus:
Regnávit a ligno Deus.
Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípite
Tam sancta membra tángere.

Beáta, cujus bráchiis
Prétium pepéndit sǽculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque prædam tártari.

¶ Sequens stropha dicitur flexis genibus; et ultima numquam mutatur.

O Crux, ave, spes única,
Hoc Passiónis témpore
Piis adáuge grátiam,
Reísque dele crímina.
Te, fons salútis, Trínitas,
Colláudet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde prǽmium.
Amen.

Si Njisia, ashtu Trinia
Nderë e lavd pastë n'rruzullim. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Flamujt dalin t'Mbretit t'mbretve,
Vezullon misteri i Kryqës;
N' te gjet deken Jeta e jetve,
Jeten fali me dekë t'vet.
2. Me heshtë t'vrashtë kjo depertue,
Desht t'na lante njollesh s'fajit;
Ujë e gjak n'te tue gufue,
Bota e mjerë n'ty falje gjet.58)
3. U que n'vend çka n'ças vegimit
Parafolë pat mbret Davidi,
N' Psalme kjartë tue i thanë njersimit:
Zoti vetë prej drusë mbretnoi.
4. Landë e hijshme edhe vezllueshe,
Stolisë kandshem n'purpurë t'Mbretit,
Zgjedhë prej sojesh ma dallueshe:
Trup aq shejt n'gji t'vet shterngoi!
5. Lumja ajo, n'krahë t's'cilës u vuer
Per t'gjithë njerzët shperblimi i naltë,
Bâ peshojë p'r atë trup hyjnuer,
Qi xuer prenë prej kthetrash s'ferrit,
6. T'falem, Kryqë, e vetmja shpresë,
N' kohë per Psime t'shuguruеme x)
Jepju t'mirve n'hire shtesë,
Hiq mkatnorët mbretnie s'ferrit.
7. Trini shejte, ty, gurrë pshtimit,
N'tokë e n'qiellë çdo shpirtë t'levdojë;
Kush merr hirin e ngadhnjimit
T'Kryqës, me ty p'r amshim le t'gzojë. Ashtu kjoftë *

XI. Shtatë Dhimbat e së L. V. Mri

(Të Prenden mbas së Dieles së Mundimeve)

a. Në Matutin

Stabat Mater dolorósa
Juxta crucem lacrimósa,
Dum pendébat Fílius.
Cujus ánimam geméntem,
Contristátam et doléntem,
Pertransívit gládius.
O quam tristis et afflícta
Fuit illa benedícta
Mater Unigéniti!
Quæ mærébat, et dolébat
Pia Mater dum vidébat
Nati pœnas ínclyti.
Quis est homo, qui non fleret,
Matrem Christi si vidéret
In tanto supplício?
Quis non posset contristári,
Christi Matrem contemplári
Doléntem cum Fílio?

1. Rrite Nana n'dhimbë pershkue,
Afer Kryqit tue lotue,
Msa n'te varej Biri i saj.
2. Zemren Nanës, kah ish' tue dnesë
E n'trishtim shum merrte pjesë,
Do te shpata dyshë t'a dàj.
3. Ah, sa n'dhimbë e sa e mjerueme
Rrite aty Zoja e Bekueme,
Nanë e t'vetmit Bìr hyjnuer.
4. Kjo, e ngushtueme, sa fort psote,
Nanë e dhimbshme, kah kundrote
Shi n'Djalë t'vet atë psim mizuer.
5. A asht ndoj njeri, qi nuk kjanë,
Mbi Nanë t'Krishtit kur mirë danë
Gjith atë dhimbë, gjith atë mundim?
6. Kush mund t'jetë qi nuk mjeron,
Atë Nanë t'Krishtit kur e vron
Bashkë me Bìr n'nji perdhimbtim?

*(Si në fq. 39).

~~**) Shih në Pjes veçantë të Shejtenv Festat e Marcit, si e Shtesa Officeni voti Mundimet e J. Kri e Prende).~~

**) Shih në Pjesen e veçantë të Shejtenve Himnat e Misteren t'Udhës së Kryqës (e para e Prende e Marcit), Himnat e Gjakut të paçmueshem të Jesu Krishtit (1 Korrik), Himnat e Officeve votive të Mundimeve të Jesu Krishtit (ne e Prende) te Shtesa Nr. I, si edhe Sekuencen e Misterave t'Udhës së Kryqës (e para e Prende e Marcit), Nr. II.

Pro peccátis suæ gentis
Vidit Jesum in torméntis,
Et flagéllis súbditum.
Vidit suum dulcem natum
Moriéndo desolátum,
Dum emísit spíritum.
Eja, Mater, fons amóris,
Me sentíre vim dolóris
Fac, ut tecum lúgeam.
Fac ut árdeat cor meum
In amándo Christum Deum,
Ut sibi compláceam.

Sancta Mater, istud agas,
Crucifíxi fige plagas
Cordi meo válide.
Tui nati vulneráti,
Tam dignáti pro me pati,
Pœnas mecum dívide.
Fac me tecum pie flere,
Crucifíxo condolére,
Donec ego víxero.
Juxta crucem tecum stare,
Et me tibi sociáre
In planctu desídero.
Amen.

7. Per ligshtitë e mbarë njerzimit
Krishtin pau n'gjithnduer mundimit
E nder t'rrahna krejt t'nenshtruem.
8. E pau t'Birin krejt t'vulladisun,
Prej gjithkuj n'rektim t'braktisun,
Kah jep n'kryq atë shpirtë t'bekuem.
9. Deh, o Nanë, ti gurrë dashtnie,
Ban pershkue t'jemë prej fuqie
S' dhimbës, me tỳ qi t'kjajë perherë.
10. Zemra jeme ban t'flakrojë
N'dashtni t'Krishtit e t'dishrojë
T'i pelqejë, megjithse e mjerë.
11. O Nanë shejte, due prej teje,
Zemren teme fort t'm'a xeje
Nji kujtim mbi Krishtin n'varrë.
12. Me tỳ dhimbat due me i dà,
Kur t'Kryqzuemin t'bjen me e kjà,
Qi atë mundim per mue e ka marrë.
13. Ban, o Nanë, me tỳ t'lotoj,
Per t'Kryqzuemin dhimbë t'provoj
Dersa n'shekull t'kemë unë jetë.
14. Afer Kryqës me tỳ me ndêjë,
Tỳ shoqnim me t'ba i padêjë,
N' vàj dishroj n'ketë zemer t'shkretë. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Virgo vírginum præclára,
Mihi jam non sis amára,
Fac me tecum plángere.
Fac ut portem Christi mortem,
Passiónis fac consórtem,
Et plagas recólere;
Fac me plagis vulnerári,
Fac me cruce inebriári,
Et cruóre Fílii.
Flammis ne urar succénsus,
Per te, Virgo, sim defénsus
In die judícii.
Christe, cum sit hinc exíre,
Da per Matrem me veníre
Ad palmam victóriæ.
Quando corpus moriétur,
Fac ut ánimæ donétur
Paradísi glória.
Amen.

15. Ti nder virgjna ma e shkelqyeshme
Kurr mos t'jeshë per mue e pathyeshme,
Ban qi t'rrijë me tỳ n'vajtim.
16. Çka hoq Krishti, t'mbesë n'mendë t'mija,
M'ban pjestar n'merita t'tija,
Varrët gjithmonë t'i kemë n'kujtim.
17. T'çilen varrët edhe n'trup temin,
Kryqa n'zemer t'm'lâjë ferkemin,
Gjaku i tij mbi mue le t'rrjedhë.
18. Per flakë t'ferrit mos t'jenë nanë,
Ban, o Virgjin, e n'gjyqë t'mbramë
Tỳ per mproje atë ditë t'kam zgjedhë.
19. Kur t'la, Krisht, ketë tokë t'mjerueme,
Tue xjerrë ndihmë prej Nanës s'bekueme,
Me ngadhnjim t'fitores n'qiellë.
20. Jeta trupit kur t'i ndalet,
Ban qi shpirtit tem t'i falet
Per amshim lumnia n'qiellë.59) Ashtu kjoftë. 59)

c. Në Vesper

1. Rrite Nana etj. (si 10 strofat e para në Matutin)*).

---

x) I dyti varg i strofës 6. ndërron me 3 Maj (per të kremte të të Gjetunit të Kryqës sh.) kështu:
Qi na rrehë gzimin e Pashkve..
Ndersa me 14 Shtatuer (per të kremten e Naltimit të Kryqës sh.) kështu:
N'ketë lumni t'fitores sate.

*) Shih Himnat në Pjesen e veçantë të Shejtenve, me 15 Shtatuer.

Par meritum, quicumque legis, cognosce duorum,	Njif, o lexues, nder t'dy meritë t'njinjishme,
Quis Damasus rector titulos post praemia reddit.	Per t' ciltë Damasi mbas trofeut çmon titujt.
Judaicus populus Stephanum meliora monentem	Turma e Judejve Shtjefnin mblon me gurë,
Percuterat saxis; tulerat qui ex hoste tropaeum,	Kah n'rrugë t'shelbimit shum u orvat t'i siellte;
Martyrium primus rapuit Levita fidelis.	E kshtu ma i pari palmen xuer t'Dëshmorit.
Tarsicium sanctum, Christi sacramenta gerentem,	Tarsiçin shejt, qi t'Krishtit bare Misteret,
Cum male sacra manus premeret vulgare profanis,	Prej mnisë terbue e sulmon nji turme t'pafajin,
Ipse animam potius voluit dimittere caesus	Tue lypë prej tij, Visarin shejt t'jau lshote.
Prodere quam canibus rabidis caelestia membra.	Ma parë veç desht Tarsiçi n'gjak qi t'plirej, Se n'dorë t'u lshote aj qejve atë Trup hyjnuer.

*

Nji tjeter poet latin i shekujve të parë asht Ponc Merop Paulini, i lindun në Bordeaux kah vj. 355 e dekë rreth vj. 431 si ipeshkev i Noles. Veprat poetike të tija pershihen nder *Epistolae* e *Carmina natalicia*, qi janë disa poezi lirike e parafraze me subjekt biblik e moral, nji Epitalam e ndonji epigram. Poesia e tij, e paster e e madhnueshme, paraqet shumë perkujtime klasike, sidomos virgjiliane, e shume perkujtime biblike. Kështu p. sh. ne poemin *Ad Cytherium de Filio* këndon Pashkët e krishtena, "dite peshtimi, qi zbojn dimnin e veshin token me lule. Ndihet tue gungatë turtulli. Asht koha e shartimeve, e i krishteni do te kryej kështu shartimin e vet shpirtnuer në Krishtin, tue marrë pjesë në Gostem eukaristike, nder të ndormet e së vertetës, tue braktisë brumin e vjeter te fajit, mbasi asht flijue Krishti, Pashkët tona, e mbrenda nesh asht mbretnia e Zotit." Qe teksti latinisht:

Adest salutis iam dies, hiems abit,
Et terra vernat floribus.
Audita iam vox turturis, tempus canit
Incisionis adfore.
Epulemur ergo vetere fermento sine
In veritatis azymis:
Quia Pascha nostrum immolatus ~~est~~ Christus est,
Intraque nos regnum Dei.

E me nji mendim të naltë tue kendue madhninë e bamirsive te Krishtit kunërejt njerzve me fjalët parafolëse të Psalmit të Davidit, qi t'iu falte ndërës si lypet Krishtit, jetës së shpirtit, "merr kelqin e peshtimit, ku gjindet Krishti, kështu qi në te pastrohet me pijen shejte të nji deke së çmueshme.";

,,,. salutis
Accipiam calicem, quo te mea dextra propinet,
Ut sacro mortis pretiosae proluar haustu.

*

Aj, qi meriton vendin e parë nder poetë latine të krishtene e qi asht, pa dyshim, edhe nder ma te mëdhejt e krejt poezisë latine, asht Aurel Prudenc Klementi. Prudenci lindi ne Kalahorrë të Spanjës, n'atdhenë e Kuintilianit, e diq rreth vj. 410. Zheninë e vet poetike ky desht t'ia kushtote Krishtit: "Cilado qi të jetë kanga jeme, mue me del e dobishme e e pelqyeshme qi të këndoj per Krishtin... e, në kjoftë se nuk mund t'a nderoj Zotin me vepra të mija, spakut due qi t'a madhnoj me kangët e mija." Prudenci këndon sidomos ngadhnjimin e Krishtit nder Dishmorë të vet, tue pasë para syshë ma teper ata të Romës e të Spanjës. Lirikët e tija janë: *Cathemerinòn liber* (Ode të perditshme), *Peristephànon liber* (Odet e kunorve). Poemzat dogmatike-polemike janë: *Apothéosis*, *Hamartigenia*, *Psychomachia* e dy librat *Contra Symmachi orationem*. Këtyne do t'u shtohet edhe *Dittochaeon*, nji tubë e vogel epigramesh. Nder lirikat të tija ma te bukura asht pa dyshim Odja XII: *Himni i Epifanisë*, prej te cilit Kisha ka xjerrë nji pjesë per himnin e Shejtenve të Pafaj.

Salvete, flores martyrum,	Jú pershndesim, t'parat flije,
Quos lucis ipso in limine	N'agim t'ritës qi u bâtë shpejt preja
Christi insecutor sustulit,	E salvuesit t'shtyme prej maije,
Ceu turbo nascentes rosas.	Si frxon fuhma lule t'reja.
Vos prima Christi victima,	Jù, ma t'parët Martirë shpoi heshta:
Grex immolatorum tener,	Grigjë e njomë per Krishtin vueni;
Aram sub ipsam simplices	Nen eltér si flije t'thjeshta
Palma et coronis luditis.	Me kunorë e palme lueni.

Këtu poeti me vrull të fuqishem mbishkruen token, qi shperthen lulet e veta per të mbulue djepin e Femijës hyjnuer e plojen e të Pafajve, të mbytun shi në prekun e jetës prej salvuesit të Krishtit, porsi drandofillet porsa të çiluna, qi mduken prej stuhisë së furishme.

Per me u dhanë zemer të krishtenve, qi të qindrojshin të fortë si Martirët në luftim kunera çdo sendi, qi mund të jau hjekë Krishtin, u thotë n'Oden XI mbi martrizimin e Sh. Hipolitit:

Hi rapiant artus, tu rape, Christe, animam!

E në te treten nder "Ode te perditshme" shprehet kështu: "Kurrgja s'asht e ambel, as nuk kemi ndonji perfitim, qi t'ushqehemi me nji çdo gja, po kje se çdo gjellë e çdo pije nuk permban hirin tand, o Krisht, tue shejtnue feja çdo gja":

Te sine dulce nihil, Domine,
Nec iuvat ore quid appetere,
Pocula, ni prius atque cibos,
Christe, tuus favor imbuerit,
Omnia sanctificante fide.

*

Në kohë të Konstantinit të Madh lulzoi n'Artin poetik e në pershpirtnisë e krishtene Gaj Vec Akvilin Juvenku prej Spanje. Sh. Hieronimi çiton vargjet e tija, e thrret *Presbyter hispanus* e e levdon si nji poet elegant e me zotsi. Ky poet asht poet virgjilian gati perherë perkah trajta, tue perdorë shpeshherë fraze, hemistikë të Eneides, por edhe perkah perbanja poetike, sidomos nder antiteze të fuqishme, nder të cilat Virgjili çfaqet si ma i madhi poet. Parathanja, qi i ven poemit historik *Libri Evangeliorum IV*, tregon krejt pershpirtninë e tij.

Ergo age! sanctificus adsit mihi carminis auctor
Spiritus et pura mente riget amne canentis
Dulcis Jordanis, ut Christo digna locuamur.

Perpara Darkës së mbramë ven mbishkrimin e goatës në shpinë e Simonit Farizé, ku nji grue, mekatnorja e ktnvemë, then nji ene alabastri me balsam të çmueshem e lyen me te kryet e Shelbuesit, qi e priti me mirsi e mishrirë

Par meritum, quicumque legis, cognosce duorum,	Njif,o lexues,nder t'dy meritë t' njinjishme,
Quis Damasus rector titulos post praemia reddit.	Per t' ciltë Damazi mbas trofeut çmon titujt.
Judaicus populus Stephanum meliora monentem	Turma e Judejve Shtjefnin mblon me gurë,
Percuterat saxis; tulerat qui ex hoste tropaeum,	Kah n'rrugë t'shelbimit shum u orvat t'i siellte;
Martyrium primus rapuit Levita fidelis.	E kshtu ma i pari palmen xuer t' Dëshmorit.
Tarsicium sanctum, Christi sacramenta gerentem,	Tarsiçin shejt,qi t'Krishtit bare Misteret,
Cum male sacra manus premeret vulgare profanis,	Prej mnisë terbue e sulmon nji turme t'pafajin,
Ipse animam potius voluit dimittere caesus	Tue lypë prej tij,Visarin shejt t' jau lshote.
Prodere quam canibus rabidis caelestia membra.	Ma parë veç desht Tarsiçi n'gjak qi t'plirej,
	Se n'dorë t'u lshote aj qejve atë Trup hyjnuer.

*

Nji tjeter poet latin i shekujve të parë asht Ponc Merop Paulini,i lindun në Bordeaux kah vj. 355 e deke rreth vj. 430 si ipeshkev i Noles. Veprat poetike të tija pershihen nder _Epistolae_ e _Carmina natalicia_, qi jane disa poezi lirike e parafraze me subjekt biblik e moral,nji Epitalam e ndonji epigram. Poezia e tij,e paster e e madhnueshme,paraqet shumë perkujtime klasike,sidomos virgjiliane,e shume perkujtime biblike. Keshtu p. sh. ne poemin _Ad Cytherium de Filio_ kendon Pashket e krishtena,"ditë peshtimi,qi shojn dimnin e veshin token me lule. Ndihet tue gungatë turtulli. Asht koha e shartimeve,e i krishteni do te kryej keshtu shartimin e vet shpirtnuer në Krishtin,tue marrë pjese në Gostem eukaristike,nder të ndormet e së vertetës,tue braktisë brumin e vjeter te fajit,mbasi asht flijue Krishti, Pashkët tona,e mbrenda nesh asht mbretnia e Zotit." Qe teksti latinisht:

Adest salutis iam dies,hiems abit,
Et terra vernat floribus.
Audita iam vox turturis,tempus canit
Incisionis adfore.
Epulemur ergo vetere fermento sine
In veritatis azymis;
Quia Pascha nostrum immolatus Christus est,
Intraque nos regnum Dei.

E me nji mendim të naltë,tue kendue madhninë e bamirsive të Krishtit kundrejt njerave me fjalët parafolse të Psalmit të Davidit,qi t'iu falte nderës si lypet Krishtit,jetës së shpirtit,"merr kelqinë e peshtimit,ku gjindet Krishti,keshtuqi në te pastrohet me pijë shejte e nji deke së çmueshme.";

....,. salutis
Accipiam calicem,quo te mea dextra propinet,
Ut sacro mortis pretiosae proluar haustu.

*

XII. Gjatë Kohës së Pashkve

a. Në Matutin

Hymnus

Rex sempitérne cælitum,
Rerum Creátor ómnium,
Æquális ante sæcula
Semper Parénti Fílius:
Nascénte qui mundo faber
Imáginem vultus tui
Tradens Adámo, nóbilem
Limo jugásti spíritum.
Cum livor et fraus dæmonis
Fœdásset humánum genus:
Tu, carne amíctus, pérditam
Formam refórmas ártifex.
Qui, natus olim e Vírgine,
Nunc e sepúlcro násceris,
Tecúmque nos a mórtuis
Jubes sepúltos súrgere.
Qui, pastor ætérnus, gregem
Aqua lavas baptísmatis:
Hæc est lavácrum méntium:
Hæc est sepúlcrum críminum.
Nobis diu qui débitæ
Redémptor affíxus cruci,
Nostræ dedísti pródigus
Prétium salútis sánguinem.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

1. I qiellorve Mbret i amshuem,
Çdo krijesë t'din tỳ hartues;
Para shekujve t'krijuem
~~Me Atë gjithmonë Bir perftyrues~~
I Atit Zot Bir perftyrues.60) 60)

2. Ti, o Krijues, si botët shestove,
Xjerrë prej dheut kur njerin pate,
Shpirtë t'padekshem n'trup i lshove,
Qi nper te ky tỳ t'pergjate.

3. Kur dredhia e djallit çveshë
Prej çdo t'mire mbarë njerzimin,
T' hupnin ti, si njeri veshë,
Ritrejton n'mjeshtri trajtimin.61) 61)

4. Prej nji Vashe dikur lé,
Tash rilindë prej vorrit zgjue,
E me tỳ na urdhnon dhe né,
Sa n'gjumë t'dekës qi jemë, me u çue.

5. Bari i mirë e tanë kujdes,
Grigjen lanë me ujë t' Pagzimit.
Ky ndrynë n'vorr çdo faj e ves,
Ky per mende asht gurrë pastrimit.62) 62)

6. Zot Shelbues, per kryq mberthye,
Qi mos t'rrijsh larg nesh gjithmonë,
Buj`ar, gjakun derdhë, tue shlye
Çdo detyrë t'shperblimit tonë.

7. Per t'kenë, Krisht, nder Pashkë t'perhershme63)
Knaqa e zemres sonë ti vetë,
Prej dekës s'mkatit aq t'permershme
Rueje shpirtin t'rilemë n'jetë.

8. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Auróra cælum púrpurat,
Æther resúltat láudibus,
Mundus triúmphans júbilat,
Horrens avérnus ínfremit:
Rex ille dum fortíssimus
De mortis inférno specu
Patrum senátum líberum
Edúcit ad vitæ jubar.
Cujus sepúlcrum plúrimo
Custóde signábat lapis,
Victor triúmphat, et suo
Mortem sepúlcro fúnerat.
Sat fúneri, sat lácrimis,
Sat est datum dolóribus:
Surréxit exstínctor necis,
Clamat corúscans Angelus.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

1. Ikuçet qiella prej agimit
E prej lavdesh etri ushton;
Galdon bota n'gzim t'ngadhnjimit,
Tmershem ferri turfullon.

2. Ma i fuqishmi nder t'gjithë mbreten
N'shpellë t'avisit t'dekës tue ndrypë,
T'lirë senatin plot me Etën
Qet n'dritë t'jetës, si gjatë pamë lypë.64) 64)

3. Vorrin rrasa e randë vulosë,
Me shumë rojë gjithkah vallue;
Ngadhnjyes n'vorr perherë vorrosë
Deken, n'jetë gjithçka tue shndrrue.

4. Mjaft ma vuejtje e mundë petrinj ,
Mjaft kjenë dhimbat, qi provoi;
Tash asht ngjallë kush deken zhbini:
Kshtu botës Ejlli i flakët kumtoi.

---

5. Per t'kenë, Krisht, nder Pashkë t'perhershme
Knaqa e zemres sonë ti vetë,
Prej dekës s'mkatit aq t'permershme
Rueje shpirtin t'rilemë n'jetë.

6. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus

Ad régias Agni dapes,
Stolis amícti cándidis,
Post tránsitum Maris Rubri,
Christo canámus Príncipi:
Divína cujus cáritas
Sacrum propínat sánguinem,
Almíque membra córporis
Amor sacérdos ímmolat.
Sparsum cruórem póstibus
Vastátor horret Angelus:
Fugítque divísum mare;
Mergúntur hostes flúctibus.
Jam Pascha nostrum Christus est,
Paschális idem víctima,
Et pura puris méntibus
Sinceritátis ázyma.
O vera cæli víctima,
Subjécta cui sunt tártara,
Solúta mortis víncula,
Recépta vitæ prǽmia.
Victor, subáctis ínferis,
Trophǽa Christus éxplicat;
Cælóque apérto, súbditum
Regem tenebrárum trahit.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula. Amen.

1. N'gostë mbretnore t'Kingjit grishë,
Me petk t'bardhë stolisë t'qindrojm;
Nper Dét t'Kuq, pershkue pa u prishë,65) 65)
Krishtit Prisë me gzim t'i kndojm.

2. Dashtunia e tij hyjnore
Na ep me pij Gjakun pastrues;
E atë Trup shejt me rrjedhë mbretnore
E kushton aj vetë flijues.66) 66)

3. Para gjakut n'dyerë t'sterpikun
Ejlli zhbisë frenimin ndalë;
Rrjedhë prap deti q'n' fund i shpikun,
Armiqët mbyten t'gjithë nder valë.67) 67)

4. Porse Krishti asht Pashkë per né,
Prap ky e Pashkve shejte asht flia;
Ky n't' vertetë e ndormja e ré,68) 68)
Per shpirtë t'paster vetë pastria.

5. O e vertetë e qiellve flia,
S' cilës teterri i tmertë nenshtrohet;
Prangash s'dekës e zgidhë fuqia,
Nder shperblime t'jetës naltohet.69) 69)

6. Si pushtetin ndrydhi t'ferrit,
Ngadhnjyes Krishti trofetë çviellë;
N' pranga mbretin ngujon t'territ,
Hapë mbretninë e vet nalt n'qiellë.

7. Per t'kenë, Krisht, nder Pashkë t'perhershme
Knaqa e zemres sonë ti vetë,
Prej dekës s'mkatit aq t'Permershme
Rueje shpirtin t'rilemë n'jetë.70) 70)

8. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket.*) Ashtu kjoftë.

XIII. Per të kremten e të Ngjitunit të Jezu Krishtit në Qiellë (të Shelbuemit)

a. Në Matutin

Hymnus

Ætérne Rex altíssime,
Redémptor et fidélium,
Cui mors perémpta détulit
Summæ triúmphum glóriæ:
Ascéndis orbes síderum,
Quo te vocábat cælitus
Colláta, non humánitus,
Rerum potéstas ómnium:

1. Mbi t'gjithë mbreten per amshim Mbret
E Shelbues per shpirtë t'besueshem,
Deka e pamë me vulinde
T' suell ngadhnjimin me t'lumnueshem.

2. Ngjitesh nalt mbi diell e hanë,
Ku sundimi mbi t'gjithë t'grishte;
Çka prej njerzve s't'ishte dhanë,
Por vetë qiella falë t'a kishte:

---

*) Shih edhe Sekuencen e Meshës gjatë javës së Pashkve (Nr. VII).

Ut trina rerum máchina,
Cæléstium, terréstrium
Et inferórum cóndita,
Flectat genu jam súbdita.
Tremunt vidéntes Angeli
Versam vicem mortálium:
Peccat caro, mundat caro,
Regnat Deus Dei caro.
Sis ipse nostrum gáudium,
Manens olýmpo præmium,
Mundi regis qui fábricam,
Mundána vincens gáudia.
Hinc te precántes quæsumus,
Ignósce culpis ómnibus,
Et corda sursum súbleva
Ad te supérna grátia.
Ut, cum repénte cœperis
Claráre nube Júdicis,
Pœnas repéllas débitas,
Reddas corónas pérditas.

Hymnus

Salútis humánæ Sator,
Jesu, volúptas córdium,
Orbis redémpti Cónditor,
Et casta lux amántium.
Qua victus es cleméntia,
Ut nostra ferres crímina?
Mortem subíres ínnocens,
A morte nos ut tólleres?
Perrúmpis inférnum chaos:
Vinctis caténas détrahis;
Victor triúmpho nóbili
Ad déxteram Patris sedes.
Te cogat indulgéntia,
Ut damna nostra sárcias,
Tuíque vultus cómpotes
Dites beáto lúmine.

¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.

Tu, dux ad astra et sémita:
Sis meta nostris córdibus,
Sis lacrimárum gáudium,
Sis dulce vitæ præmium.
Amen.

Hymnus

Jam Christus astra ascénderat,
Revérsus unde vénerat,

3. Qi tri viset e banorve,
Prej drejtsisë e mshrirës t'Perftueme,
N'férr e n'tokë, si edhe e qiellorve,
Gjunin t'ulshin si t'nenshtrueme.71) 71)
4. Dridhen Engjujt s'nalt' tue pa
Vrashtë per njerzë kah siellet moti:
Mkatnon trupi, trupi là',
Nper trup t'Zotit mbretnon Zoti.72) 72)
5. T'keshë ti vetë per né gjith gzimin
E shperblim n'mbretni qiellore
Ti, qi t'botës ké pregullimin,
Tue qitë poshtë gzimet toksore.
6. Tue t'u lutë, prandaj, kerkojm
T'keshë mishrirë per né fajtorët;
Me hir tand zemrat t'i çojm
Atje nalt, ku gzojn qiellorët.
7. Kshtu pa pritë kur t'vijsh tue ndritë
Ndejë mbi rê porsi Gjyqtar,
Mos na lsho ndeshkime atë ditë,
Kunorët kthena, qi kemë dàr.73) 73)
8. Jezus, paç nderim lumnues,
Qi ngadhnjyes prap n'qiellë ti kthen,
Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnues,
Per amshim ku na shperblen. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Ripertrisë i grigjës s'damtueme,
Krisht, ti knaqa e kuj t'dishron;
Themelues i botës s'shelbueme,
Dritë e paster per kê t'don:
2. Ç'dhimbë t'ngarmoi qi e qite ceken
Fajet tona t'barshe vetë?
E, i pafaj, t'pranojshe deken,
Mjaft qi né t'na jepshë jetë?
3. Dermon sulmet n'férr rrestar,
Libron mendet lidhë prej mkatit;
Tue fitue ngadhnjim bujar,
Xen vend n'qiellë ka' e djathta e Atit.
4. Mshrira jote ty t'ngacmon
T' jepsh shperblim per fajin tonë;
Kê mbas teje gjurmët i ndrron,
Me dritë t'lume é mveshë gjithmonë.
5. Prisë mbi kyjë e n'ketë shkreti,
T'jeshë per zemra tona shfrimi;
Per lotë t'derdhun t'jeshë freski,
T'jeshë ma i mbli i jetës shperblimi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ripertrisë etj. (si nder Lavde).

XIV. Per të kremte e javë të Rrëshajve

a. Në Matutin

1. Mbi kyjë Krishti kish pasë hypë,
Kah kish ardhë perseri tue kthye,

Patris fruéndum múnere,
Sanctum datúrus Spíritum.
Solémnis urgébat dies,
Quo mýstico septémplici
Orbis volútus sépties,
Signat beáta témpora.
Cum lucis hora tértia
Repénte mundus íntonat,
Apóstolis orántibus
Deum veníre núntiat.
De Patris ergo lúmine
Decórus ignis almus est,
Qui fida Christi péctora
Calóre Verbi cómpleat.
Impléta gaudent víscera,
Affláta Sancto Spíritu,
Vocésque divérsas sonant,
Fantur Dei magnália.
Notíque cunctis Géntibus,
Græcis, Latínis, Bárbaris,
Simúlque demirántibus,
Linguis loquúntur ómnium.
Judæa tunc incrédula,
Vesána torvo spíritu,
Madére musto sóbrios
Christi fidéles íncrepat.
Sed éditis miráculis
Occúrrit, et docet Petrus,
Falsum profári pérfidos,
Joéle teste cómprobans.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Hymnus

Beáta nobis gáudia
Anni redúxit órbita,
Cum Spíritus Paráclitus
Illápsus est Apóstolis.
Ignis vibránte lúmine
Linguæ figúram détulit,
Verbis ut essent próflui,
Et caritáte férvidi.
Linguis loquúntur ómnium;
Turbæ pavent Gentílium,
Musto madére députant
Quos Spíritus repléverat.
Patráta sunt hæc mýstice,
Paschæ perácto témpore,
Sacro diérum círculo,
Quo lege fit remíssio.
Te nunc, Deus piíssime,
Vultu precámur cérnuo:
Illápsa nobis cælitus
Largíre dona Spíritus.

Shpirtin Shejt mbi né per t'zdrypë,
Atit t'vet si i kish pelqye.
2. Ishte afrue dita e kremtueme,
Shtatë-ditorja kur mistike
Per shtatë herë e perfundueme,
Shenjoi ditët e mdha jetike.74) 74)
3. Qe, pak orë si mbas agimit
Befas toka shungullon!
Permbi Apostuj n'vrull t'thellimit,
Zbritë prej qielle, Zoti lshon.
4. Prej Dritës s'Atit t'Pakrijueme
Rrjedhë pa da ky zjarm pastrues,
Qi ndezë n'vapë per Fjalë t'mishnueme
Ke njef Krishtin Zot Shelbues.
5. Me gzim t'naltë parmaet gufojn,
Kthellë prej Shpirtit Shejt hukatë:
Gjuhët e ndryshme atë-herë jehojn,
N'vepra t'Zotit tue luhatë.
6. Atë ditë popuj t'çdo krahine,
Grekë, Latinë edhe Barbarë,
Si edhe ata prej Palestine,
Ndiejn kah fliten gjuhë gjithfarë.
7. Por Judejt, qi s'kune besë,
N'hir t'shelbimit mbetë pa u gdhenë,
Per bestarët e msuem n'ndalesë,
Se ishin dejë, kujtojn, me venë.
8. Qet veç Pjetri n'shesh t'verteten,
Tue e forcue kte mrekullitë,
E n'dishmi bjen Joel profeten,
Parafolë çka kish' p'r atë ditë.75) 75)
9. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu ty, Shpirtë Shejt Ngushllues,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Per né t'lume gjithherë gzime
Na sjellë kthimi rrokull motit,
N'rasë, kur Shpirti, qi ep ngushllime,
Ra mbi Apostuj n'kremte t'sotit.
2. Me dritë dridhse zjarmi i zbritun
N' gjasim t'gjuhës nuer perftyrin:
Qi mos t'ishin n'fjalë t'topitun
E n'dashtni t'kishin flakrim.
3. Gjuhët e t'gjithve ndiejn e flasin;
T' pafetë nisen me u perpunue;
Se me venë janë dejë, vikasin,
Shpirti Shejt ke pat permbushë.
4. N'mnyrë mistike kjenë perftueme
Kto gja, pashkët kur kjenë n'mbaresë,
Rrokull ditve t'shugurueme,
Kur prej ligjës do t'vejej ndjesë.
5. Tash, ty, Zot, per né tanë mshrirë,
Lutje t'bajm me fytyrë pranjimit,
Drejt prej qielle mbi né prirë
Shtatë dhantitë me Shpirtë t'ngushllimit.77) 76) 77)

Dudum sacráta péctora
Tua replésti grátia:
Dimítte nostra crímina,
Et da quiéta témpora.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

Hymnus

Prima stropha dicitur flexis genibus.

Veni, Creátor Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátia,
Quæ tu creásti péctora.
Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cáritas,
Et spiritális únctio.
Tu septifórmis múnere,
Dígitus patérnæ déxteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.
Accénde lumen sénsibus:
Infúnde amórem córdibus:
Infírma nostri córporis
Virtúte firmans pérpeti.
Hostem repéllas lóngius,
Pacémque dones prótinus:
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.
Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium,
Teque utriúsque Spíritum
Credámus omni témpore.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula.
Amen.

6. Parsmet shejte atë-herë pajise
Me hir tand, tue u petri jetë;
Kshtu edhe zemren tonë stolise;
Na fal fajet, na ep ditë t'qeta.
7. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Ashtu tỳ, Shpirtë Shejt Ngushllues,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Eja, o Shpirtë Krijues, pershkoi
Mendet tona n'fé t'drejtueme;
Me hir t'naltë perherë plotsoi
T'gjitha parsmet e krijueme.
2. Ti, qi thirre e jé Ngushllues,
Si e ma t'naltit Zot dhantia;
Gurrë e gjallë, zjarm, dashtunues,
Per shpirtë t'njerit vetë njomsia.
3. Me shtatë hire 78) jepna mprojen 78)
Ti i premtuem, o Shpirtë, kahmot;
Na pajis me fjalë ti gojen,
Gisht i s' djathtes s't'madhit Zot. 79) 79)
4. Me dritë tande shndrit ndiesitë,
Shtin dashtninë nder zemra tona,
T' trupit tonë n't'gjitha ligshtitë
Me virtyt pada forcona.
5. Na largo prej nesh çdo anmik,
Paqen tande né na resh;
Kur t'kemë tỳ si prisë besnik,
Fajet mbajm perherë larg nesh.
6. Ban per Atin t'kemë dieni,
Kshtu edhe Birin ban t'a njofim;
Tỳ, Shpirtë, t'dy qi mban n'lidhni,
Ban qi n'qiellë dikur na t'shofim.
7. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe Birit ngjallë prej deket,
Asht tỳ, Shpirtë Shejt Ngushllues,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk meket.*) Ashtu kjoftë.

XV. Per të kremte të së Shsh. Trini

a. Në Matutin

1. I persosun Prind n'urtsi,
Qi t'mbarë botës shëston livizjet,
E n'substancë ké veç Njisi,
Por me vehtje tri n'bashkim.
2. Jepna t'djathten né n'ditë t'sotit,
Qi e perkurmë mendja t'na zgjoket;
Tue u ndezë zemra n'lavde t'Zotit,
T'ia kthejë t'mirat n' falë-nderim.
3. Lumni t'kjoftë tỳ, Atë Krijues,
Bashkë me t'vetmin Birin tand
E me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pambarim. Ashtu kjoftë.

---

*) Shih edhe Sekuencen gjatë javës së Rrëshajave (Nr. VIII).

b. Nder Lavde

1. Ti, Njisi e Trinisë s'lumnueme,
Qi tanë boten mban n'fuqi,
Kangët e lavdit t'keshë t'pranueme,
Qi t'naltojm, mbasi jemë ngjue.
2. Hylli i qiellës nalt n'qiellë kandritë
E i prinë diellit si lajmtar,
Qi t'natës terrin zhdavaritë,
Na ndritët drita s'nalt' dergue.
3. Lumni i kjoftë, po, Atit Zot,
Ashtu t'vetmit Birit t'tij,
Me Shpirtë Shejt, qi terë çdo lot,
N'qiellë, ku Shejtent jenë tue gzue. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Qe se dielli i zjarrët po struket:
Ti, e perhershme dritë, Njisi,
Ban, Trini e lume, t'duket
Dashtnia nder zemra t'lumueme.
2. Tỳ fillë n'nade lavde t'kndojm,
Ashtu n'mbrame t'sjellim lutjen;
Né, qi ngratën t'a drejtojm,
T'na pranosh n'bamese t'gzueme.
3. Atit, Birit, Pshtuesit tonë,
Ashtu tỳ, o Shpirti Shejt,
Si perpara, u kjoftë gjithmonë
Çdo lumni per jetë t'amshueme. Ashtu kjoftë.

XVI. Per kremte të Korpit të Shsh. të Jezu Krishtit

Hymnus

Sacris solémniis juncta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent præcónia;
Recédant vétera, nova sint ómnia,
Corda, voces, et ópera.
Noctis recólitur cœna novíssima,
Qua Christus créditur agnum et ázyma
Dedísse frátribus, juxta legítima
Priscis indúlta pátribus.
Post agnum týpicum, explétis épulis,
Corpus Domínicum datum discípulis,
Sic totum ómnibus, quod totum síngulis,
Ejus fatémur mánibus.
Dedit fragílibus córporis férculum,
Dedit et trístibus sánguinis póculum,
Dicens: Accípite quod trado vásculum;
Omnes ex eo bíbite.
Sic sacrifícium istud instítuit,
Cujus offícium commítti vóluit
Solis presbýteris, quibus sic cóngruit,
Ut sumant, et dent céteris.
Panis angélicus fit panis hóminum;
Dat panis cælicus figúris términum;

a. Në Matutin

1. Me kremte shejte t'shfrejm gzimet e shpirtenve,
Si edhe t'jehojn lavdet dalun prej zemrave;
Le t'hiqen t'vjetret, t'jenë t'gjitha t'pertrimuna:
Vepra edhe zemra t'pasterta.
2. Kremtohet darka ma e mbrame e perzemerta,
Ku Krishti dijm se nuer Kingjin t'panjollunin
E bukë t'pambrume, jau dau mandej vllazenve,
Ba mbas zakonit t't' vjeterve. 80) 80)
3. Si hangren Kingjin shembullues e mbas t'gjithave
Vetë Trupi i Zotit kje dhanë t'gjithë dishepujve
Me duer hyjnore; n'atë mnyrë t'gjithë si i vetuni
Marrin pa i [illegible] gja barazi.
4. U dha per gjellë Trupi shejt fuqishë t'mekunave
Per pijë Gjakun kuj ndrydhet prej vuejtjeve,
Tue thanë: ketë kelq merrnje, pshtim i t'gjithë popujve
Udhës s'drejtë pa ktej t' shmangeni.
5. N'ketë mnyrë themeltuni ksaj Flijes s'flijeve,
E desht veprimin e ksaj t'kishin t'eperin
Meshtarët, qi t'merrshin per veti e gjatë moteve
T'u jepshin dhe t'gjitha kombeve.
6. Si ushqim per njerzë bahet vetë buka e Engjujve
Kjo bukë qiellore u ep fund gjith shembllesave. 81) 81)
Sa punë e bindshme: Merr Zotin t'persosunin
Deri nder njerzë ma i lemuni!

7. Hyjni n'Njisi edhe n'Trini, na po t'lutemi,
Deh, siell mbi né dhantitë tua ma t'bukurat;
Nder shtigje tua drejtona, kah priremi:
N'gzimet e amshueme t'Shejtenve. Ashtu kjoftë.

b. Nder Levde

Hymnus

Verbum supérnum pródiens,
Nec Patris linquens dexteram,
Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.
In mortem a discípulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádidit discípulis.
Quibus sub bina spécie
Carnem dedit et sánguinem;
Ut dúplicis substántiæ
Totum cibáret hóminem.
Se nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dat in præmium.
O salutáris hóstia,
Quæ cæli pandis óstium,
Bella premunt hostília;
Da robur, fer auxílium.

¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.

Uni trinóque Dómino,
Sit sempitérna glória:
Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.
Amen.

1. Ra prej qiellës ma e nalta Fjalë,
Pa lanë t'djathten e Atit t'vet;
N'krye misionit t'vet tue i dalë,
Gjindej n'fund t'jetës s'vet toksore.
2. N' dorë t'anmiqve t'vet kje lshue
Prej nji nxansi t'vet per dekë;[82)] 82)
Por perpara me shujtue
Deshti t' vetët ne bukë hyjnore.
3. Prandaj ktyne nen dy dukë
U dha Trup e Gjak t'hyjnueshem,
Per me mujtë me venë, me bukë
Shejte njerin krejt t'shujtojë.
4. Tue u mishnue, na u ba si shoq,
E si ushqim, tue na e dhanë vetin,
Porsi çmim, tue dekë nen [illegible],
Si shperblim, kur n'qiellë t'na gzojë.
5. Flije shejte shpetimtare,
Qi çilë deren e qiellës s'naltë,
Luftat ngushtë na e çojnë barbare;
Veç prej tejet ndihmë kerkojm.
6. T'vertetë Zotit, nji e n'trini,
Lumni i kjoftë e pambarueme,
Qi na dhashtë jetë t'pakufi
N'atdhé t'lum, perherë ku e gzojm. Ashtu kjoftë.*)

---

*) Po bijm këtu edhe perkthimin e këtij Himni, qi i bani A.Gj.Fishta:

1. Fjala e eper, pa u shkepë Atit,
Del prej qiellet, vjen mbi dhé,
Per me i pshtuemun njerzët prej mkatit,
Per me mkamun shejten Fé.
2. N'dorë t'anmikut si e pat lshue
Njaj dishepll̈i semer-zi,
Para se me kenë kryqzue,
Njerit desht m'iu falë anji.
3. Strukun bindshim nen dy kiet,
Shpirtë e trup me i kndellun njerit,
Mishtë e gjakun ngjitë hyjniet
Na la shujtë e garrë t'gjallë hirit.
4. Tue lé n'shekull, na u ba vlla;
Tue na u ushqye, na bahet gjellë;
Tue dekë, fajet na i ka la;
N'qiellë tu'a ngjitë, lumninë na sjellë.
5. T'falna, o Hostja e shugurueme,
Qi e kshtenimit jé ndeja!
Na forco n'ketë jetë t'njerueme,
Ku na rrahin lufta t'ndhasja.
6. Zotit t'vetem nder tre vetë
Atij i kjoftë lavdi edhe ndera,
Qi n'lumni te jetës s'vertetë
T'na baje shpirtin t'lum perhera. Ashtu kjoftë.

---

c. Në Vesper

Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit Géntium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.
In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plene
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus:
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit;
Fitque Sanguis Christi merum:
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.

¶ Sequens stropha, si coram Sanctissimo exposito Officium persolvatur, dicitur flexis genibus.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antiquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.
Genitóri, Genitóque
Laus et jubilátio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.
Amen.

1. Trego, gjuhë, mshehsinë hyjnore
T'Trupit t'Krishtit krejt t'shejtnuem,
Porsi fryt t'annisë virgjnore,
Kshtu edhe t'Gjakut t'tij t'paçmuem,
Qi n'shperblim t'fajsisë njerzore
Mbreti i botës n'kryqë dha i gozhduem.
2. Per né dhanë, per né mishnue,
Prej Mrisë Nanë e Virgjin lé,
Jeten n'tokë si pat kalue,
Tue i hjedhë faren nji ligjës s'ré,
Prej kah erdh ende pa shkue,[83)] 83)
Veper t'bindshme kreu per né.
3. Kur me vllazen n'darkë ma t'mbrame
N'tryezë u shtrue tanë permallim,
E t'gjithë kambët prej tij pané t'lame,
Tue mbajtë ligjët vu p'r atë kremtim,
Çetës s'dymbdhetve nder bukë t'dame
U dha vetin per ushqim.
4. Fjala e Zotit e mishnueme
Buken gjallë n'Trup t'vet me fjalë,
E n'Gjak t'vet atë venë t'shugrueme.
N'kje n'ngurrim se shisja t'ndalë,
Per t'forcue nji mende t'shtrueme,
Feja e gjallë kuptim ty t'falë.
5. Sakramendin aq t'madhnueshem
Me prunjim na t'a nderojm,
E atë flijim n'kohë t'vjetra t'çmueshem
Me flì t'ré t'a xavendsojm;
E plotsimin e mjaftueshem
T' shises n'vend me fé t'a çojm.
6. Porsi Atit, kshtu edhe Birit
I kjoftë lavd e çdo nderim,
Qi na dha né n'ketë farë hirit
Jetë, fuqi si edhe bekim;
Shpirtit Shejt, Ngushllues me t'mirit, 84)
Po njaj lavd i kjoftë p'r amshim.[84)] Ashtu kjoftë*)

---

*) Qe këtu edhe perkthimi i A. Gjergj Fishtës, qi i ba këtij Himni.

1. Korpit t'Krishtit te lumnueshem
Thueja, gjuhë, levdet me nderë,
Si edhe Gjakut te paçmueshem,
Qi n'perdlim t'ktij shekulli t'njerë
– Fryti i barkut te shejtnueshem –
Rregji i njerzve derdhi [illegible].
2. Lé per né edhe dergue
Prej nji Virgjine s'kulluemë,
Si n'ketë shekull pat jetue,
Edhe msimet dha t'[illegible]ueme,
Shtegun jetës ia k[illegible]rue
Ne nji [illegible] krejt t'mrekullueme.
3. N't'mbramen darkë t'asaj natës s'ndershme
Ulë me vllazen n'tryezë me ngranun,
Tue iu shtrue krejt ligjës s'hershme,
Qi per hae [illegible] kje [illegible],
Dymbdhetë [illegible] s'vlershme
U shqim vetën desht me u a lanun.
4. Fjala mish me mish te gjallë
Me fjalë t'vet buken e shndrron,
N'gjak t'vet venen shndrron per mallë,

XVII. Nder të Diele mbas Rrëshajve

Himnet si ma perpara te B. Psalteri i Breviarit Romak, I. Ne e Diele, fq. 17-19.

XVIII. Per të kremte të Zemres së Shsh. të Jezu Krishtit

a. Në Matutin

1. Hartues bote q'me fillë t'motit,
Krisht, Shelbues i gjith njerzimit,
Verte Zot, bijue prej Zotit,
Dritë e Atit, rrjedhë prej Drite.[85] 85)
2. Kje dashtnia qi t'shtergote
T'njerit t'dekshem t'merrshe trupin;
Qi, çka Adami i hoq kesj bote,[86] 86)
Mshrira jote desht t'pertrite.
3. Me atë dashtni, qi rruzllin mbarë:
Tokë hartove e dét e hyjë,
Pate dhimbë per njerzët e parë,
Tue u kputë prangat e robnimit.
4. Prej kesj Zemre mos u pkët
Kjo fuqi e dashtnisë s'shkelqyeshme;
Popujt xjerrshin n'ketë furrë t'flakët
T'gjitha hiret e shelbimit.
5. Prandaj heshte desht t'a shpote,
Prandej desht qi varrët t'iu çilshin,
Qi né mjollesh t'na pastrotë,
Gjak e ujë derë n'fund t'vrujuem.
6. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi nper Zemer na shprazë hiret,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n'shekuj t'~~jetës s'anshueme~~. pambaruem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Zemer, arkë, qi ndrynë ligjë t'ré,
Jo t'robnisë,[87] qi t'vjetrit ndryshi, 87)
Por ligjë hirit falë per né,
Ligjë mishrire e fajit t'shlyem.

E se shieja s'e kuptom;
N'zemer besem per m'ia ngjallë
T'mirit Feja e barabë njaftom.
5. Sakrament, pra, kaq t'nashnuem
Le t'a adhrojm me ftyrë per dhé,
Edhe dokja e motit t'shkuem
T'ia lshojë rendin sjelljes s'ré;
Nëçka s'merrinë mendja me kuptuem,
Ndihmë t'na bahet shejtja Fé.
6. Ati e Biri sot e p'rhera
Bekue kjo shin n'brohori,
Lavdi u kjoftë edhe u kjoftë ndera
Te tanë jetë e tanë fuqi;
Shpirtit, rrjedhë dy vehtjesh tjera,
M'nja i kjoftë lavdi me lumni. Ashtu kjoftë.

Shih Sekuencen e Korpit të Krishtit (Nr. IX), si edhe Ritmin Eukaristik të Sh. Tomës prej Akuinit te Shtesa, Nr. III.

2. Zemer shejte per né shembull
E Shejtnore e Lidhjes s'ré,
Ma shejt s'kje i Judesë aj tempull,
S'pat ma vlerë as tisi i shkyem.[88] 88)
3. Kje dashtnia, qi e perçane
T'ishe desht, kur n'kryq krahët hape,
Qi nder varrë t'dashtnisë s'papane
T'kenë nderin, t'i mbajn visar.
4. T'dashtunisë mes ketë shemblllesë,
Si t'pergjakmen, si mistiken,[89] 89)
T'dyja flijet sa kushtesë
Per né Krishti i kreu Meshtar.
5. Kush dashtni me kte s'do t'lidhte?
I shelbuem, kush nuk dishrotë,
Qi ketë Zemer shejte t'zsidhte
Per gjenesë gjithmonë t'katrueme?
6. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi nper Zemer na shprazë hiret,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n'shekuj t'jetës s'anshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Qé si shenja aq kremare
E mbrapshtive tona t'nnershme
Mbi kryq Zemren aq bujare
T'nji Zot-Njeri kthellë shporoi.
2. Atë vringllueshem heshtë t'ushtarit[90] 90)
E drejtuem, po, mkatet tona,
E njatë heker t'vrashtë t'gozhdarit
Mkati i dekshem e t-holloi.
3. Me Krisht t'lishun per mshim,
Zemra e çane Kishen lindi;
Kjo derë arke u çil per pshtim
N'parzem t'hapun per çdo njerë.[91] 91)
4. Prej kesj rrjedhia hire t'çmueshme,
Si t'nji lumi prej shtatë rrjedhsash,[92] 92)
Qi t'munjm petkat e zhytrrueme
T'lajm n'gjak t'Kingjit per né tërë.
5. Turp asht t'kthejm na rishtas n'krime,
Qi hyjnore lnurin Zemren;
Porse t'marrim si tresime
T'dashtnisë shfrimet n'flakë t'shenjueme.[93] 93)
6. Jezu Krisht, paç lavd lumnues,
Qi nper Zemer na shprazë hiret,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tash e n'shekuj t'jetës s'anshueme.[x] Ashtu kjoftë.

D. PJESA E PERBASHKËT E SHEJTENVE (COMMUNE SANCTORUM)

I. Per Apostuj (Jashta Kohës së Pashkve)

a. Në Matutin

1. T'Krishtit Zot dhantitë e anshueme
E t'Apostujve lumninë
Na me psalme e kangë t'perkueme
T'kndojm, tue pasë dhe perkushtinë.

x) Shih Himnat e Zemres Eukaristike të Jezu Krishtit, te Shtesa, Nr. II.

Hymnus
Ætérna Christi múnera,
Apostolórum glóriam,
Palmas et hymnos débitos
Lætis canámus méntibus.

2. Mbi Kishë t'Krishtit si kryetarë,
Prisë ngadhnjyese n'luftë per jetë,
T' kurtit t'qiellës ushtarë bujarë,
Per botë mbarë dritarë t'vertetë.
3. Feja n'Shejten kthellë vendosun,
N'besimtarë shpresa e pathyeshme,
E, tue pasë dashtni t'persosun
Per Krisht, t'botës shtypë mninë e rrmyeshme.
4. N'kta lumnia e Atit knaqet,
Biri ka nder kta ngadhnjimin,
Shpirtit Shejt vullndeti i çfaqet,
Nder kta t'plotë ka qiella gzimin.
5. Atit, Birit pernjiherë
E ty, Shpirtit gjith shejtni,
Si perpara, t'kjoftë gjithherë,
Per amshim nderë, lavd, lumni. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Exsúltet orbis gáudiis,
Cælum resúltet láudibus:
Apostolórum glóriam
Tellus et astra cóncinunt.
Vos, sæculórum júdices,
Et vera mundi lúmina,
Votis precámur córdium:
Audíte voces súpplicum.
Qui templa cæli cláuditis
Serásque verbo sólvitis,
Nos a reátu nóxios
Solvi jubéte, quæsumus.
Præcépta quorum prótinus
Languor salúsque séntiunt,
Sanáte mentes lánguidas,
Augéte nos virtútibus:
Ut, cum redíbit árbiter
In fine Christus sæculi,
Nos sempitérni gáudii
Concédat esse cómpotes.
Patri, simúlque Filio,
Tibíque, Sancte Spíritus,
Sicut fuit, sit júgiter
Sæclum per omne glória.
Amen.

1. Qiellë e tokë priherë t'galdojn,
Ajo n'lavde, kjo n'perzgime,
Hyjët e qiellës me kangë kumojn
Per t'Apostujve ngadhnjime.
2. Ju, ci popujt do t'gjykoni,94) 94)
E u datë n'botë dritarë t'vertetë,
Lutjet tona, deh, pranoni:
N'ahte t'zemrave janë pshtetë.
3. Ju, qi dyerët e qiellës mbyllë mbani,
T'mbyllina i hapni prap n'pushtet,95) 95)
Per né, n'mkate t'ndryshun, bani
Ci t'jemë t'zgidhun, t'marrim shndet.
4. Urdhnit tuej mejherë i bindeen
Nji çdo smundje e shndetja jonë:96) 96)
Zgjoni mendët, qi t'ngadhta gjindeen,
Para t'shkojn n'virtyt gjithmonë.
5. Kur t'kthejë Krishti si gjyqtar
N'mbarim t'botës i drejtë, i tmershem,
Né t'na dajë qi t'jemë pjestar
Bashkë me jù n'atë gzim t'perhershem.
6. Atit, Birit pernjiherë,
Si edhe Shpirtit gjith shejtni,
Si perpara, u kjoftë gjithherë
Per amshim nderë, lavd, lumni. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Qiellë e tokë etj. (si nder Lavde).

II. Per Apostuj (në Kohë të Pashkve)

a. Në Matutin

Hymnus
Tristes erant Apóstoli
De Christi acérbo fúnere,
Quem morte crudelíssima
Servi necárant ímpii.
Sermóne verax Angelus
Muliéribus prædíxerat:

1. T'gjithë Apostujt kjenë n'trishtim
Per dekë t'vrashtë dhanë t'lumit Krisht,
Ci do gjindë t'pashpirtë, n'terbim
Paten mbytë aq mizorisht.
2. Parafolë u kish' n't'vertetë
Disa grave Engjlli i Zotit:

Mox ore Christus gáudium
Gregi feret fidélium.
Ad ánxios Apóstolos
Currunt statim dum núntiæ,
Illæ micántis óbvia
Christi tenent vestígia.
Galilææ ad alta móntium
Se cónferunt Apóstoli,
Jesúque, voti cómpotes,
Almo beántur lúmine.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Mejherë parja e Krishtit vetë
Besimtarët do t'gzojë n'ditë t(sotit.
3. Kur te Apostujt e ngushtuem
Me kto fjalë ngasin lajstaret,
Nder gjurmë t'Krishtit, n'dritë t'pershkuem,
Ndeshin sparit ma bestaret.
4. Fillë te mali i Galilesë,
Si u pat thanë, Apostujt shkojn;
Kë dishruen ata n'nir t'fesë,
Veshë n'dritë qielle tash kunerojn.
5. Per t'pasë gzimet e perhershme
T' Pashkve, o Krisht, me ty e prej teje,
Liroi t'fajit prej dekës s'anershme
Gjithsa janë t'rilindun feje.97) 97)
~~6. Atit i kjoftë lumni~~
~~Si edhe Birit ngjallë prej dekës~~
6. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej dekët,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk dekët. Ashtu kjoftë.

Çë prej të Ngjitunit e Krishtit në Qiellë e deri te nata e Rrëshajve strofa e mbrame ndërron kështu:

Jesu, tibi sit glória,
Qui victor in cælum redis,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

6. Jezus, paç nderim lumnues,
Qi ngadhnjyes prap n'qiellë ti kthen,
Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnues,
Per amshim ku na shperblen. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Paschále mundo gáudium
Sol núntiat formósior,
Cum luce fulgéntem nova
Jesum vident Apóstoli.
In carne Christi vúlnera
Micáre tamquam sídera
Mirántur, et quidquid vident
Testes fidéles prædicant.
Rex Christe clementíssime,
Tu corda nostra pósside,
Ut lingua grates débitas
Tuo repéndat nómini.
Ut sis perénne méntibus
Paschále, Jesu, gáudium,
A morte dira críminum
Vitæ renátos líbera.
Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sempitérna sæcula.
Amen.

1. Atë gzim t'Pashkve, qi asht nder né,
Lajmon qielli ma i kerpitun:
T' gjithë Apostujt me 'i dritë t'ré
Shofin Krishtin krejt t'kandritun.
2. Varrët po Krishtit t'gjithë kunarojn,
Kah vezllojn si gurë fisnikë;
E çka shofin, predikojn
Dishmitarët e tij besnikë.
3. Jezu Krisht, Mbret shum i butë,
Merr sundim mbi zemra tona:
Qi n'gojë tonë t'kumojë pa pushtë
N' nderim t'emnit tand jehona.
4. Per t'pasë gzimet e perhershme,
T' Pashkve, Jezus, n'ty e prej teje,
Libroi t'fajit prej dekës s'tmershme
Gjithsa janë t'rilindun feje.
5. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej dekët,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni,
Tash e n'jetë, qi kurr nuk dekët. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. T'gjithë Apostujt etj. (si në Matutin).

III. Per nji a shumë Papë

~~a. Në Matutin~~

1. ~~T' Krishtit Zot dhantitë e amshuese,~~

1. T'Krishtit, Zot dhantië e amshueme,
Edhe t'Papve n'qiellë lumninë
Na me psalme e kangë t'perkueme
T'kndojm tue pasë dhe perkushtinë.
2. Mbi Kishë t'Krishtit si krye tarë,
Prisë ngadhnjyesa n'luftë per jetë,
T'kurtit t'qiellës ushtarë bujarë,
Per botë mbarë dritarë t'vertetë.
3. Fejan'Shejten kthellë vendosun,
N'besimtarë shpresa e patuyeshme,
~~E [illegible]~~ 'i dashtni per Krisht t'perso sun
~~Per Krishtit,~~ Do t'ia shtypë t'botës ~~shtypë~~ mninë e rrmyeshme.
4. N' kta lumnia e Atit knaqet,
Biri ka ndër kta ngadhnjimin,
Shpirtit Shejt vullnesti i çfaqet,
Ndër kta t'plotë ka qiella gzimin.
5. Atit, Birit pernjiherë
E ty, Shpirtit gjith shejtni,
Si perpara, t'kjoftë gjithherë
N'qiellë e n'tokë nderë, lavd, lumni. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Rex gloriose Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cæléstia:
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophǽa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,

b. Ndër Lavde

1. Mbret hyjnuer, qi Papët pajisë
Me pushtete t'adha shpirtnore,
Kta, çka t'mirë n'tokë tue braktisë,
I percjellë n'seli qiellore.
2. Sielle veshin, Zot, plot mshrirë,
Fillë kah zanrat tona t'shkreta,
Qi me t'kndue trofenë janë prirë;
N'sherbim tanë na fal sa t'mbeta.
3. Ndër Martirë ti ké ngadhnjim,
Dishmitarve faje u falë:
Ti na shlyen çdo faj, çdo krim,
Vetem ti kurr ndjesen s'ndalë.
4. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit t'Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. T'Krishtit Zot etj. (si në Matutin).

IV. Per nji Martir (jashta Kohës së Pashkve)

a. Në Matutin

Hymnus

Deus, tuórum mílitum
Sors, et coróna, prǽmium,
Laudes canéntes Mártyris
Absólve nexu críminis.
Hic nempe mundi gáudia,
Et blanda fraudum pábula
Imbúta felle députans,
Pervénit ad cæléstia.

1. Zot, qi fati je e shperblimi,
Si edhe e ushtarve të kunora,
Nsa per Martir endë lavdimi,
Mendja jonë t'jetë zbardhë si bora.
2. Ky pra gzimet n'ketë botë t'shfryeme
E çka n' shekull baja eredhite,
Tue i mbajtë t'gjitha me helm t'zhyeme,
Hini t'vetat n'qiellë mbretnitë.

Ætérna dona póssidet.
Ob hoc precátu súpplici
Te póscimus, piíssime:
In hoc triúmpho Mártyris
Dimítte noxam sérvulis.
Laus et perénnis glória
Patri sit, atque Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

Tue derdhë gjakun per ty, o Krisht,
I dhae n'çmim dhantitë e amshueme.
4. Pra me lutje tanë prunjim
Ty, o i dhimbshem, na po t'lypim,
Qi t'Martirit tand n'ngadhnjim
Me ndihmë tande fajet t'shtypim.
5. Lavd i kjoftë edhe lumni
Atit Zot e Fjalës s'mishnueme,
Si edhe Shpirtit gjith shejtni,
Ktu n'ketë botë e n'jetë t'amshueme. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Invícte Martyr, únicum
Patris secútus Fílium,
Victis triúmphas hóstibus,
Victor fruens cæléstibus.
Tui precátus múnere
Nostrum reátum dílue,
Arcens mali contágium,
Vitæ repéllens tǽdium.
Solúta sunt jam víncula
Tui sacráti córporis:
Nos solve vinclis sǽculi,
Dono supérni Núminis.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum.
Amen.

b. Ndër Lavde

1. Tue ndjekë flijen krye n'Kalvar
I pathyeshem Martir, shtron
T'gjithë anmiqt n'ngadhnjim bujar:
Me Qiellorë fitues gadon.
2. Me dhantinë e lutjes sate
N'vepra tona shlyej fajsinë,
Prit çdo dam, qi vjen me mkate,
Na large prej jetës merzinë.
3. Zhgatrrue t'janë tashma verigat,
Qi atë trup shejt dikur ngujojshin;
T'shekllit t'zi ti hiqna t'ligat,
N'rrugë t'mbrapshtisë qi do t'na qojshin.
4. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Zot, qi fati etj. (si në Matutin).

V. Per shumë Martirë (jashta kohës së Pashkve)

a. Në Matutin

Hymnus

Christo profúsum sánguinem,
Et Mártyrum victórias,
Dignámque cælo láuream
Lætis sequámur vócibus.
Terróre victo sǽculi
Pœnísque sprétis córporis,
Mortis sacræ compéndio
Vitam beáta póssident.
Tradúntur igni Mártyres
Et bestiárum déntibus;
Armáta sævit úngulis
Tortóris insáni manus.
Nudáta pendent víscera,
Sanguis sacrátus fúnditur;
Sed pérmanent immóbiles,
Vitæ perénnis grátia.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur
Te nunc, Redémptor, quǽsumus,
Ut Mártyrum consórtio
Jungas precántes sérvulos
In sempitérna sǽcula.
Amen.

1. E Martirve t'fesë fitoren
E per Krishtin gjak derdhë t'çmueshem,
Si edhe t'denjë per qiellë kunoren
T'i kndojm sot me 'i za t'kumueshem.
2. Çdo frigë t'shekllit vaen themer
E perbuzë sa n'trup mundimet
Deri n'dekë bartun me zemer
N'qiellë t'lumnisë kanë kurrë ngadhnjimet.
3. N'zjarm ferfllehen shpesh Dishmorët,
Me dhambë lnuren t'bishve t'egra,
A po lshohen n'ta mizorët,
T'u ba shtatin flegra-flegra.
4. Qilë perbrendset, shag lveren,
N'kater anët shkon gjakut rrkajë:
Me qindresë veç palnet baren,
T'jetës s'perhershme nalë n'uzdajë.
5. Tash po t'lutna ne, Zot Krisht,
Qi t'Martirve ta n'shoqni
Né, qi lutje t'bajm prunjisht,
T'na bashkosh n'gzim t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Rex gloriòse Mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea
Perdúcis ad cæléstia:
Aurem benígnam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophǽa sacra pángimus:
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres
Parcísque Confessóribus:
Tu vince nostra crímina,
Largítor indulgéntiæ.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sǽculum.
Amen.

1. Mbret Martirësh me dritë stolisë,
Çmim, kanorë per fli dishmore,
Kta, çdo t'mirë n'tokë tue braktisë,
I percjellë n'seli qiellore.
2. Sielle veshin, Zot plot mshrirë,
Fillë kah zemrat tona t'shkreta,
Qi me t'kndue trofenë janë prirë:
N' sherbim tand na fal sa t'mbeta.
3. Nder Martirë ti ké ngadhnjim,
Dishmitarve faje u falë;
Ti na shlyen çdo faj, çdo krim,
Veten ti kurr ndjesen s'ndalë.
4. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Ne Vesper

Hymnus
Sanctórum méritis inclyta gáudia
Pangámus, sócii, géstaque fórtia:
Gliscens fert ánimus prómere cántibus
Victórum genus óptimum.
Hi sunt, quos fátue mundus abhórruit:
Hunc fructu vácuum, flóribus áridum
Contempsére tui nómini ásseclæ,
Jesu, Rex bone cǽlitum.
Hi pro te fúrias atque minas truces
Calcárunt hóminum, sævaque vérbera:
His cessit lácerans fórtiter úngula,
Nec carpsit penetrália.
Cædúntur gládiis more bidéntium:
Non murmur résonat, non querimónia;
Sed corde impávido mens bene cónscia
Consérvat patiéntiam.
Quæ vox, quæ póterit lingua retéxere
Quæ tu Martýribus múnera prǽparas?
Rubri nam flúido sánguine, fúlgidis

fornace probavit electos Do-
minus, et quasi holocausta
accépit eos in ætérnum.
Ant. Si coram hominibus *
tormenta passi sunt, spes

1. Njatë gzim, qi t'meritumen kanë Shejtent t'shprehim,
O shokë, per vepra t'tyne aq t'madhnueshme:
Fuqi tue marrë shkon shpirti, n'kangë kah njehim
Ma t'mirin fis ngadhnjyes.
2. Kta kjenë, marrisht qi bota i ka pasë n'mni:
Per kte, pa kurrnji fryt e lulesh thà,
Perbuzen ndjeksat tù n'virtyt e n'fli,
Krisht, Mbret i mirë shperblyes.
3. Per ty kta shkelen dhunët edhe kercnimet
E psimet, qi u kjenë dhanë prej njerzve aq t'rrebta,
E lnursë çomaka shtete n'ta mundimet:
Ma t'naltë veç s'kapte pjesen.98) 98)
4. Si t'i'n bagti, me shpata i grijn t'vringllueme
S'jehen n'gojë t'tyne za, kurrfarë ankese;
S'u trandet mendja, zemra e perforcueme
N'çdo rasë ruen t'fortë qindresen.
5. Po cila gjuhë e cilat fjalë mund t'zblojn,
Se çfarë dhantishë u pregatitë Martirve?
Pse ata, qi u lkuqen me gjak t'derdhun, mblojn
Me lare shndritse ballet.
6. Na ty pra tash po t'lypim, Zot krijues,
Qi fajet né t'na i falsh, t'larzosh nesh damet,
E paqë t'u jepsh sherbtorve tù shtesues,
Qi shpresa n'ty t'u ngjallet. Ashtu kjoftë.

VI. Per nji ase shumë Martirë (në kohë të Pashkve)

a. Në Matutin per nji Martir

1. Zot, qi fati jé etj. (si sipri jashta Kohës së Pashkve, perse strofa e mbrame ndërron kështu:)

Deo Patri sit glória,
Et Fílio, qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito

5. Atit Zot i kjoftë lumni,
Si edhe Birit ngjallë prej dekes,
Ashtu Shpirtit gjith shejtni

6. Jezus, paç nderim lumnues,
Qi ngadhnjyes prap n'qiellë ti kthen,
Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnues,
Per gashim ku na shperblen. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin per shumë Martirë

1. E Martirve etj. (si sipri jashta Kohës së Pashkve, pa e ndërrue të mbramen strofë).

c. Nder Lavde per nji Martir

1. Tue ndjekë etj. (si sipri jashta Kohës së Pashkve, veçse tue ndërrue strofen e mbrame si në Matutin).

d. Nder Lavde per shumë Martirë

1. Mbret Martirësh etj. (si sipri jashta kohës së Pashkve, veçse tue ndërrue të mbramen strofë si në Matutin per nji Martir).

e. Në Vesper per nji Martir

1. Zot, qi fati jé etj. (si sipri në Matutin).

f. Në Vesper per shumë Martirë

1. Mbret Martirësh etj. (si sipri nder Lavde).

VII. Per nji Dishmitar Ipeshkev

a. Në Matutin

Hymnus
Iste Conféssor Dómini, coléntes
Quem pie laudant pópuli per orbem,
Hac die lætus méruit suprémos
Laudis honóres.
Qui pius, prudens, húmilis, pudícus,
Sóbriam duxit sine labe vitam,
Donec humános animávit auræ
Spíritus artus.
Cujus ob præstans méritum, frequénter,
Ægra quæ passim jacuére membra,
Víribus morbi dómitis, salúti
Restituúntur.
Noster hinc illi chorus obsequéntem
Cóncinit laudem celebrésque palmas,
Ut piis ejus précibus juvémur
Omne per ævum.
Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui, super cæli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubérnat
Trinus et unus. Amen.

1. Ky Dishmitar i Zotit, sa nderime,
Qi merr prej kombesh s'botës n'lavd t'tij t'bashkueme,
N'ketë ditë ka meritue qi bashkë me gzime
T' ketë lavde t'kndueme.
2. Ky i paster, i urtë, i ndelun n't'gjitha mnyrët,
Kalei t'panjolle jeten, t'shmangun rrymës
S'ktij shekllit derë sa paten jetë gjymtyrët
Prej shpirtit t'frymës.99) 99)
3. Neper merita t'mdha t'ktij Shejti prore
Njato gjymtyrë, qi para i'n t'smunda t'ngrime,
Tue shue fuqinë e smundjeve mizore,
Kthyen n'shndet t'petrime.
4. I kndon me gzim prandaj ktij vallja jonë
Lavditë nderuese e palmet ngadhnjimtare,
Qi n'lutje t'tija t'mshrishme na gjithëne
Ndihmë t'gjejm bujare.
5. I kjoftë madhni, fuqi dhe lavd Atij,
Mbi fron t'hyjnueshem t'qiellës qi tue kndritun,
Sunden e rregullon n'trini e n'njisi
Ketë boten dritë t'qitun. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Jesu, Redémptor ómnium,
Perpes coróna Prǽsulum,
In hac die cleméntius
Indúlgeas precántibus,
Tui sacris qua nóminis
Conféssor almus cláruit:
Hujus celébrat ánnua

1. Krisht, Shelbues i mbarë njerzimit,
Per Kryetarë kunorë e shpresë,
T'jeshë ma i dhimbshem sot n'ditë t'gzimit,
Per ke t'lutet t'jeshë gjith ndjesë.
2. Krenton popili perkushtues

Qui rite mundi gáudia
Hujus cadúca réspuens,
Æternitátis præmio
Potitur inter Angelos.
Hujus benígnus ánnue
Nobis sequi vestígia:

Hujus precátu, sérvulis
Dimítte noxam críminis.
Sit, Christe, Rex piíssime,
Tibi, Patríque glória,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc, et per omne sæculum.
Amen.

3. Tue perbuzë ky prorë, si duhet,
N'këtë botë rrenëse t'mrazta gzimet,
Tash p'r mshim njes Engjujsh ruhet,
E ka n'qiellë shumë fijsh shperblimet.
4. N'mirsi tande, Zot, prano,
Qi na t'shkojm mbas gjurmave t'tija,
E nper lutje t'tij dermo
Nder sherbtorë çka fligë mbrapshtija.
5. Jezu Krisht, Mbret, Zot, Shelbues,
Ti me Atin paç lumni,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ky Dishmitar etj. (si në Matutin).

VIII. Për shumë Dishmitarë Ipeshkvij

a. Në Matutin

Hymnus
Inclytos Christi fámulos canámus,
Quos, fide claros nitidísque gestis,
Hac die tellus, sociáta cælo,
Láudibus ornat.
Quippe qui mites, húmiles, pudíci,
Nésciam culpæ coluére vitam,
Donec e terris ánimus volávit
Liber ad astra.
Inde jam gaudent míseris adésse,
Fléntium tergunt lácrimas, medéntur
Méntium plagis, vitiáta reddunt
Membra salúti.
Nostra laus ergo résonet benígnis,
Usque patrónis, referátque grates;
Qui pia pergant ope nos juváre
Rebus in arctis.
Sit salus illi, decus atque virtus,
Qui, super cæli sólio corúscans,
Tótius mundi sériem gubernat
Trinus et unus. Amen.

1. T'i kadojm sherbtoret fisnikë t'Shelbuesit ton
Qi n'shenj per fé e per vepra tanë shkelqim,
Sot toka, bashkë me qiellë tue ba jehonë,
U ep lavd me gzim.
2. Kta t'urtë, t'pervujtë e t'pastër kenë nper hir,
Kaluene jetem, faji kurr pa i shtrue,
Prej toke shpirti derqi n'qielle i lir
U pat flutrue.
3. Kenë gzim, kur prej andej u gjinden n'ndimë
T'mjeruenve, terin lotët e kur mjekojn
Nder mende varrët, a trupen t'mbetun t'ngrimë
Perari drejtojn.
4. Pra lavdi ynë t'jehojë me za kumues
Si falnderim per kta pajtorë bamirë,
Mbasi prej sish na balçem kenë lenues
Nder rasa t'vshtira.
5. I kjoftë madhni, fuqi dhe lavd atì,
Mbi fron t'hyjnueshem t'qiellës qi tue kandritun,
Sundon e rregullon n'trini e n'njisi 100)
Ketë botë n'dritë t'qitun.100) Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Plenis resúltet vócibus
Lætum diéi cánticum:
Ad lucis ortum, cóncinat
Chorus beátos Præsules.
En pro gregis custódia
Nullos labóres négligunt,
Tutántur illum, sánius
Impertiéntes pábulum.
Arcent lupos, e fínibus
Procul latrónes éxigunt,
Replent oves pinguédine,
Ovíle numquam déserunt.
Tot nunc potíti gáudiis,
O vos, sacráti Præsules,

1. Plot me gzim kjo kangë e ditës
Le t'jehojë me za t'kumueshem,
Pa pritesë t'kadojë n'lindje t'dritës
Vallja Prisat 101) aç t'lumnueshem. 101)
2. Qe si kta per rojë t'grigjës s'vet
Nuk kurseja asnji mundim,
Fort e mproja per t'kenë ma n'shndet,
I epin t'zgjedhun prorë ushqim.
3. Mbajn larg ujqit, dhe nder tbena
Pa ba dam cubat topisin;
Jetë e shndet kanë delet t'tena,
Kurrherë vathin nuk braktisin.
4. Tash rrethue qi jemi n'gzime,
Kryetarë shejten, lutje u bejn,

Nobis rogáte grátiam
Apud tribúnal júdicis.
Perpes tibi laus, glória
Sit, Christe, Rex piíssime,
Cum Patre et almo Spíritu
Regnans per omne sæculum.
Amen.

Mbi né t'reshen veç bekime
E me ju 'i grigjë n'qiellë t'perbejm.
5. Jezu Krisht, Mbret e Shelbues,
Paç nderë, lavd edhe lumni,
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues
Tue mbretnue n'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. T'i kadojm etj. (si në Matutin).

IX. Per nji Dishmitar jo Ipeshkev

a. Në Matutin

1. Ky Dishmitar etj. (si në Matutin per nji Dishmitar Ipeshkev).

b. Nder Lavde

Hymnus
Jesu, coróna célsior
Et véritas sublímior,
Qui confiténti sérvulo
Reddis perénne præmium:
Da supplicánti cœtui,
Hujus rogátu, nóxii
Remissiónem críminis,
Rumpéndo nexum vínculi.
Anni revérso témpore,
Dies refúlsit lúmine,
Quo Sanctus hic de córpore
Migrávit inter sídera.
Hic vana terræ gáudia,
Et luculénta prædia
Pollúta sorde députans,
Ovans tenet cæléstia.
Te, Christe, Rex piíssime,
Hic confiténdo júgiter,
Calcávit artes dæmonum
Sævúmque avérni príncipem.
Virtúte clarus et fide,
Confessióne sédulus,
Jejúna membra déferens,
Dapes supérnas óbtinet.
Proínde te, piíssime,
Precámur omnes súpplices,
Nobis ut hujus grátia
Pœnas remíttas débitas.
Patri perénnis glória,
Natóque Patris único,
Sanctóque sit Paráclito,
Per omne semper sæculum.
Amen.

1. Krisht, kunorë e çdo Qiellorit,
E me e nalte nder t'vertete,
Kur me fé t'dishmon, sherbtorit
I ep çdo t'mirë ku rihet jeta.
2. Çetës s'atyne, qi tỳ t'siellen,
Ky nderajetsë tue hi, shperblej au,
Tue ra n'dem, qi kurr mos t'pshtiellen,
E verigët e krimit thejnu.
3. Koha e vjetit tue rikthye,
Tanë shkelqim kjo dritë agoi,
Kur ky Shejt, prej trupit rrnye,
Neper kyjë fillë n'qiellë shtegtoi.
4. T'gjitha gzimet n'botë t'shperdnae,
Si edhe prone e tokë gratçore,
N'kundrim t'qiellës tu'i mbajtë t'pegnae,
Gzom p'r mshim tash n'jetë hyjnore.
5. Tỳ, Krisht, Mbret gjith dhimbë e mirë,
Ky tue t'adejë n'dishmi t'perhershme,
Shkeli t'djallit dredhi e smirë,
Prisin ndrydhi t'dekës s'permershme.
6. N'fé e virtyt ky u ba pasqyrë,
Ndezë per Zot e shoq n'dashtni.
T'uata barti prerë gjymtyrë,
Tash rrethue asht n'gzime uaji.
7. Prandej ty, qi vrane e kthiellë,
Lutje t'gjithë prunjësisht t'i falojm,
Qi, n'hir t'Shejtit t'kepun n'qiellë
Per mshim me ty na t'gzojm.
8. Ati Zot pastë lavd [illegible],
Si edhe i vetmi Biri i ti,
Bashke me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ky Dishmitar etj. (si në Matutin).

X. Per shumë Dishmitarë jo Ipeshkvij

a. Në Matutin

1. T'i kadojm etj. (si në Matutin per shumë Dish-~~mitarë Ipeshkvij).~~ mitarë Ipeshkvij)

b. Nder Lavde

1. Gjithë atë gzim t'lumnisë qiellore
Si shperblim per fé t'dishmueme,
Ju, ndjeksë t'Krishtit n'jetë toksore,
P'r mshia kemi n'mesë t'ploteueme.
2. Sjellë kah na n'empir t'lumnueshem,
Ndiemi lavdet, qi ju kndojm
Na t'merguem n'ketë vend t'mjerueshem,
Kah ju mendem msa e drejtojm.
3. N'dashtni t'Krishtit patët qindresë
T'bershi kryqen pa ligshti,
Tue ndigjue e t'papritesë
E flakë t'ndezun n'dashtuni.
4. Shkelte dredhitë e armikut t'tmershem
E atë prisë t'territ prorë dermuet:
Tue i dhanë Krishtit lavd t'perhershem,
Neper hyje fillë n'qiellë shtegtuet.
5. Tash, tue gzue lumninë hyjnore,
Ke n'botë vetin njef si t'huej,
T'a perkrahni me armë qiellore,
Qi me zéll t'ndjekë shembujt tuej.
6. T'thoni, Krisht, me gojë t'pervujtë,
Qi, ndersa per né kta lutem,
Mendja jon n'kir tand t'gjejë shujte,
Fejit t'dnushem t'i kemë tutem.
7. Paste nderim e lavd lumnues
Ati Zot me Fjalë t'mishnueme,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'jetës s'anshueme. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Beáta cæli gáudia,
Confessiónis prǽmium,
Christi o fidéles ásseclæ,
Jam possidétis áffatim.
Laudes benígnis áuribus
Audíte, quas effúndimus
Nos éxsules de pátria
Vobis sacráto cántico.
Amóre Christi pérciti
Crucem tulístis ásperam,
Obediéntes, ímpigri
Et caritáte férvidi.
Sprevístis artes dǽmonum,
Sævúmque avérni príncipem;
Christum faténdo móribus,
Migrástis inter sídera.
Jam nunc potíti glória
Adéste votis ómnium,
Ardénter exoptántium
Exémpla vestra prósequi.
Ut, Christe, Rex piíssime,
Horum precátu, nóxia
Nobis remíttas crímina,
Clamámus ore súpplici.
Sit laus, honor, sit glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito
In sempitérna sǽcula. Amen.

c. Në Vesper

1. T'i kndojm etj. (si në Matutin).

XI. Per nji Virgjineshë

a. Në Matutin (per Virgjineshë e Martire)

1. Krijues i Nanës si edhe ti i Vashës pinjuell,102)
Qi, Virgjin, t'barti e t'lindi Vashë e gzueshme,
Po kndojm ngadhajimet, qi kjo Virgjin suell
Me 'i dekë t'lumnueshme.
2. Pse e lume kjo prej fatit t'palmës s'dyfishte,103)
N'ndalesë nsa e mbajti atë trup te ligshtë perore,
Ngadhajej mbi tirani per te aq t'arishte
Me dekë mizore.
3. N'ketë mnyrë pa drashtë pra as dekën as mundimet,
Qi mija sojesh nnia n'férr hartoi,
N'dishmi t'femë gjakun derdhi shejt e gzimet
N'qiellë t'naltë fitoi.
4. Nper lutje t'ksaja, Zot i mirë, ti né
Na i fal ndeshkimet meritue per faje,
Qi t'mujm me zemer t'paster t'kndojm n'haré
Me kangë n'kto zaje.
5. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tij,
E Shpirti Shejt per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Vírginis Proles Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis partos cánimus decóra
Morte triúmphos.
Hæc enim palmæ dúplicis beáta
Sorte, dum gestit frágilem domáre
Córporis sexum, dómuit cruéntum
Cæde tyránnum.
Unde nec mortem, nec amíca mortis
Mille pœnárum génera expavéscens,
Sánguine effúso méruit serénum
Scándere cælum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus,
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

Vírginis Proles Opiféxque Matris,
Virgo quem gessit, peperítque Virgo;
Vírginis festum cánimus beátæ,
Accipe votum.
Hujus orátu, Deus alme, nobis
Débitas pœnas scélerum remítte;
Ut tibi puro resonémus almum
Péctore carmen.
Sit decus Patri, genitǽque Proli,
Et tibi, compar utriúsque virtus,
Spíritus semper, Deus unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

b. Në Matutin (per Virgjineshë jo Martire)

1. Krijues i Nanës si edhe ti i Vashës pinjuell,
Qi, Virgjin, t'barti e t'lindi Vashë e gzueshme,
Na kndojm per kremte t'Virgjineshës n'ketë truell,
Siell hirë t'çmueshme.
2. Nper lutje t'ksaja, Zot i mirë, ti né
Na i fal ndeshkimet meritue per faje,
Qi t'mujm me zemer t'paster t'kndojm n'haré
Me kangë n'kto zaje.
3. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tij,
E Shpirti Shejt per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N' jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

c. Nder Lavde

1. Krisht, i kunorë per Virgjini,
Pre' asaj Nane xanë n'krahnuer,
Vashë e vetme qi linde Fai,104)
Shih kto kushte, Mbret hyjnuer.
2. Neper lila rrugës pershkohesh,
Valle Virgjinash n'qiellë t'rrethojn;
Si i madhnueshem rret lamnofesh,
Fatet n'ty shperblim kerkojn.
3. Gjithkah t'mbajsh, n'çdo anë tij t'ndjekin
Virgjineshat, lavd gjithmonë:
T'kndojn, gjithkund nsa tejet hjekin,105)
Himna t'ambel kendshem t'thonë.
4. Lutje t'bajm na tanë prunjim:
Ndiesitë tona, qi n'trup mbajm,
Nen ligjë tande t'rrijn n'vendin,
Me epshe t'botës mos t'i pesajm.
5. Fuqi, lavd, nderim lumnues
Atit Zot e Birit t'tij,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

104)
105)

Hymnus

Jesu, coróna Vírginum,
Quem Mater illa cóncipit,
Quæ sola Virgo párturit,
Hæc vota clemens áccipe:
Qui pergis inter lília
Septus choréis Vírginum,
Sponsus decórus glória
Sponsísque reddens prǽmia;
Quocúmque tendis, Vírgines
Sequúntur atque láudibus
Post te canéntes cúrsitant,
Hymnósque dulces pérsonant:
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus
Nescíre prorsus ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sǽcula. Amen.

d. Në Vesper

1. Krisht, kunore etj. (si nder Lavde).

XII. Per shumë Virgjinesha

a. Në Matutin

1. Jehon po zani i Fatit. Tash ka [illegible] 106)
Aj dimni i gjatë, [illegible], qi ditët ju thatë;
Pranvera erdh, [illegible] lhenë tue shfrye:
Shpejt [illegible] o Fate. 107)
2. E delni para Krishtit n'[illegible]ri,
Krvet tuej [illegible] vetë ka për t'jau kunorue
Me lila; [illegible] ju marrë ej [illegible] n'mbretni
Me [illegible].
3. [illegible] kurr[illegible] mund[illegible] n'botë ju s'jeni zmbrapë.
Tue pa[illegible] n'mendë Fatin, dashtë prej bamirsishë,
E vullndesh [illegible] per[illegible] ju keni kapë
Gjithnduer [illegible]sirsishë.
(Kjo strofa 4. vetem per Virgjinesha Martire)

106)
107)

Hymnus

Vox sonat Sponsi: Diutúrna cessit
Nunc hiems, tristes abiére nimbi,
Ver adest, flores rédolent: parátæ
Súrgite, Sponsæ.
Obviam Jesu properáte ovántes,
Vírgines: vestrum caput ipse cinget
Ilíiis; secum thálamo recéptas
Ipse beábit.
Vos enim nullus labor hoc in orbe
Térruit, Sponsi mémores amántis;
Hujus et causa tolerástis ultro
Aspera quæque.

¶ Sequens stropha * omittitur in Officio Virginum non Martyrum; atque statim subduntur reliquæ duæ strophæ et Conclusio.

BIBLIOTEKA PUBLIKE
"MARIN BARLETI"
SHKODËR (2018)

... ecce iacenti
Accedit mulier propius, sanctumque alabastro,
Quo pretiosi inerant late fragrantis olivi
Unguenta, ab summo perfundit vertice Christum.

Me nji thjeshtsi të madhnueshme mbishkruen themelimin e Eukaristisë shejte. Krishti then buken me duer të veta, jau danë Apostujve, mbasi i lutet Atit, e u pohon, se u kishte dhanë korpin e vet shejt:

Haec ubi dicta, dedit palmis sibi frangere panem,
Divisumque dehinc tradit sanctumque precatus
Discipulos docuit, proprium sibi dedere Corpus.

Ashtu ban edhe me kelçin e venës, tue u vertetue, se u kishte dhanë me pi Gjakun e vet, qi shlyen mëkatet e botës:

Hinc calicem sumit Dominus, vinoque repletum
Gratis sanctificat verbis, potumque ministrat
Edocuitque, suum se divisisse cruorem.
Atque ait: Hic sanguis populi delicta redemit:
Hoc potate meum...

*

Poet i mirë me nji stil klasik, elegant e të kandshem asht Çel Sedulli, qi, i lindun n'Itali, lulzoi në gjysen e parë të shek. V nen mbretninë e Teodozit II e të Valentinianit III. Vepra e tij poetike, qi ka copa me nji bukuri të pakrahasueshme, asht nji poem në heksameter, i damë nder pesë libra e i emnuem prej tij Carmen Paschale, ku, tue permbledhë Testamendin e Vjeter e tue parafrazue lirisht prej të Riut sendet e punet, qi kundrojn Krishtin, e ban këte e vepren e tij shelbuese porsi qendren e hartimit të vet. Qe nji copë e parafrazit të tij shum të bukur permbi Atynen, qi gjindet në librin II të Carmen Paschale:

Hanc nos fidei speramus pane diurno,
Ne mens nostra famem doctrinae sentiat unquam
A Christo ieiuna, suo qui Corpore et ore
Nos saturat simul ipse manens verbumque cibusque.
Dulcia nam Domini nostris in faucibus haerent
Eloquia exsuperantque favos [illegible]que omnia mella.

E në librin V paraqet Krishtin, qi drejton e rregullon botën, e cila shterngohet per Kryqen e tij:

... Cruce complexum Christus regit undique mundum.

*

Nji nder poetë të krishtenë latinë, aj, qi ndoshta ka kulturen ma të hapten e aftsinë ma prodhuese, kje Venanc Honor Klemencian Fortunati, lindë në luginë e Piaves (Itali të verit), në fillim i dhanun mbas letersisë së trajtueme në gjasim të shkrimtarve pagaj (përralla e mite); porse në moshen e pjekunisë, naltue në selinë ipeshkvinore të Poitiers, e fajirë vetin per të kaluemen letrare të rinisë së vet, tue ndërrue drejtim, në këtë mënyrë:

Cedant antiqui quidquid meminere poetae;
Vincuntur rebus facta vetusta novis.

Në perjudhën e dytë të jetës, i pajisun me njoftim të kthellë të teologjisë e me ate të gjithë poetve e shkrimtarve grekë e latinë, la njimbdhetë libra poezishë mbi argumenta të ndryshem e nji poem mbi jetën e Sh. Martinit të Tours. I Venancit asht himni triumfal i Kryqës: Vexilla Regis prodeunt 1), strofat e të cilit, sidomos ato të mbramet, kanë nji frymzim aq lirik, sa rrallë mund të krahasohet me ndonji tjeter. Himni kje hartue, kur Eufroni, ipeshkvi i Tours, pruni në vj. 568 në Poitiers nji Relikë të shejtes Kryqë të falun prej Justinit perandor.

Të Venancit janë edhe Himnat Marianë, të perdorun aq shum prej të krishtenve të botës në nderim të së Shsh. Virgjines Mri: Ave, maris stella (T' falem, hyll i detit) e O gloriosa Virginum (O Mri Virgjin tanë lumni) 2). Në poemin e tij De Virginitate idea e virgjinisë së krishtenë lidhet ngusht me besimin e nderimin e veçantë per Eukaristinë shejte. Virgjineshat janë fatet e Kingjit hyjnuer, Jezu Krishtit, qi ia rrethojn fronin qielluer, mbasi paten shijue kënaqat krejt të pastra në Kungimin Eukaristik. Ma e pastra nder Virgjinesha asht Zoja Mri, e cila

Virgineasque Agni de grege ducit oves:

u prinë deleve virgjinesha të grigjës së Kingjit. Zoja Mri, neper pastri të vet si lili, u ba e denjë t'ishte Nana e Zotit të vet:

Virginitas felix...
Quae meruit Dominum progenerare suum!

Nuk pat mbramit tjeter mendim veçse per Krishtin, tue e dishrue me çdo fuqi të shpirtit, tue e thirrë në ndihmë, tue u orvatë qi të çote në vend çdo dishir të tij, tue mos u kujdesue per tjeter veçse per Te e Atij vetem tue ia lëshue në dorë krejt vetvetin:

Tu tamen esto memor, quoniam tua vita requiro
Est mihi cura tui, sit tibi cura mei.

*

I madh porsi Shejt e porsi Doktor Kishe, i madh per pershpirtni, per dije, per zell, per forcë të hekurt kundra së keqes, i madh edhe porsi gojëtar e poet i mirë lulzoi Sh. Ambrozi, arqipeshkvi i Milanit kah mbarimi i shek. IV (333-397). Ma teper gojëtar se poet, ka prozë të bindshme jo vetem per kthellsi mendimi të krishtenë, por edhe per fuqi e shkelqim stili. Porse kanë vlerë të madhe edhe hartimet e tija poetike, disa nder to edhe perkah trajta. Shifet nder të gjithmonë gojëtari e apologjisti, porse nder vargje të tija ndihet nji intonim i hijshem virgjilian me forcen e Horacit e të Persit. Ka njoftim të kthellë per poetët kristianë, qi pat perpara vetit e ban kanjiherë të veten krejt nji frazë të veprave poetike të Prudencit. Sh. Augustini flet nder "Rrëfime" e në traktatin De Musica permbi shumë himna të mësuesit e t'atit të vet shpirtnuer.

Sh. Ambrozit mund t'i jepet titulli i atit të himnografisë kristiane. Kje ky, qi ma i pari bani qi të këndoheshin himnat prej popullit në Kishë e neper veprim të tij e mbas shembullit të tij himnat paten nji pjesë të randsishme në Liturgjinë shejte. Himnat e tij nisin nji [illegible] mistike e simbolike, qi pranohet ma vonë prej Papve, prej Konçileve e prej shkrimtarve e poetve mbas tij.

Himni shum i bukur, qi hartoi në nderim të Sh. Agnese Virgjin e Martire (festa e saj me 21.I), per njyezim e thjeshtsi ia kalon atij të Prudencit; në te çekë apoteozin e dashtnisë së Krishtit, qi kreu fatesja perpara tiranit, tue folë permbi sjarmin hyjnuer e mbi visaret e pashprenshme, qi gurgullojn prej bashkimit të shpirtit me Zotin. Porsi Hymnus Virginitatis asht krejt nji lutje, qi i bajn Virgjineshat Atit të vet hyjnuer:

Jesu, corona virginum   Krisht, kunorë per vi gjini
. . . .
Qui pascis inter lilia.   Qi mes lilia gjenë ushqim.

Virgjineshat, qi ngasin mbas Krishtit, tue i kendue himna t'ambel perhpirtnie e dashtnie, tue kerkue prej Tij hirin, qi mos t'i njofin njollet e prishjes së shekullit:

Nescire prorsus omnia   Ndiesitë t'gjitha t'mbaja n'sundi
Corruptionis vulnera.   Me [illegible] t'botës mos t'i pegajm.

Asht i Sh. Ambrozit nji himn shum i bukur, qi këndohej në shek. V e VI n'Oficen e Pashkve, të cilin na e bënë me e njoftë kodeksat e Vatikanit e të Milanit me titull Die Paschae, ku, tue u çekë Misteri i Elterit, këndo-

* Ipse, qui vobis móriens supérnas
Addidit vires, simul edomáre
Córporis sexum dedit et cruéntas
Víncere pugnas.
Hinc fidem Christo, semel obligátam,
Usque servástis; rutilátque vestra
Impigre lampas, nihil imbre et atris
Victa procéllis.
Terra nunc vobis patet, unde curæ
Exsulant omnes, ubi nil opácat
Límpidi cæli fáciem, perénnis
Sol ubi fulget.
Summa laus Patri, genitóque Verbo,
Et tibi, compar utriúsque virtus,
Spíritus, semper Deus unus, omni
Témporis ævo. Amen.

4. Tue dekë kush jù fuqi shum t'naltë ju shtoi,
Njiheri saqi n'frê qi t'mbajshi trupin
E ligshtë e n'luftë t'pergjakët ju perforcoi,
Ku armiqët veç hupin.
5. Kshtu Krishtit besen dhanë njiherë, cindrueshem
E mbajtët; dritari juej, qi ndriti i gjallë,
S'mbet kurr pa dritë as n'mot ma t'perfrigueshem
Stuhishë perballë.
6. Nji vend i ri per jù asht hapë, ku shqimit
Kujdeset dbue larg janë, e asgja s' peganë
Atë panje t'qiellës aq t'kjartë, ku Dielli i amshimit
Mbi t'gjithë shkelqanë.
7. Lavd t'madh pastë Ati e Biri i tì i mishnuem
E Shpirti Shejt per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, por n'Trini i dalluem
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

c. Në Vesper

1. Krisht, kunorë etj. (si nder Lavde të nji Virgj

XIII. Per nji jo Virgjineshë

a. Në Matutin

1. Nper lutje t'ksaja, Zot i mirë, ti né
Na i fal ndeshkimet meritue per faje,
Ci t'mujm me zemer t'paster t'kndojm n'haré
Nji kangë n'kto zaje.
2. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

Hymnus.
Fortem viríli péctore
Laudémus omnes féminam,
Quæ sanctitátis glória
Ubíque fulget ínclyta.
Hæc sancto amóre saúcia,
Dum mundi amórem nóxiũ
Horréscit, ad cœléstia
Iter perégit árduum.
Carnem domans jejúniis,
Dulcíque mentem pábulo
Oratiónis nútriens,
Cœli potítur gaúdiis.
Rex Christe virtus fórtiũ,
Qui magna solus éfficis,
Hujus precátu, quæsumus,
Audi benígnus súpplices.
Deo Patri sit glória,
Ejúsque soli Fílio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum. Amen.

b. Nder Lavde

1. Me nji parzem t'fortë vejushen
T'a levdojë çdo çetë breznie:
Mal e fushë prej saj u mbushen
Me lumni e me aft shejtnie.
2. Prej dashtnisë hyjnore e brijtun,
Nsa dashtninë e botës me endirë
E pat n'mni, tash n'qiellë asht ngrijtun,
Mbasi kreu shtegtinë e vshtirë.
3. Me ngjinesë tue vu n'frê trupin
E n'lutë menden tue e shujtue,
Varrët e mkatit qi t'mund Hapin,
Gzimet n'qiellë ka kaparue.
4. O Krisht Mbret, fuqia e atillve,
Vetem ti qi kryen punë t'mdha,
Nsa kjo t'lutë, dhantinë e cillve
Mbi né, i dhimbshem, resh pada.
5. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'vetmit Birit t'tì,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakafi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Me nji parzem etj. (si nder Lavde).

XIV. Per shumë jo Virgjinesha

Nóbiles Christi fámulas disérta
Voce cantémus, decus æmulátas
Féminæ fortis, sacra cui profúdit
Página laudes.
His fides vivax, pia spes amórque
In Deum fervens, óperum bonórum
Fértilis radix, amor unde fratrum
Náscitur ultro.
Non eas mundus láqueis revínxit,
Quas Deus jussis regit hinc voléntes,
Ut bonum Christi sátagant ubíque
Spárgere odórem.
Edomant corpus, precibúsque mentem
Nútriunt sanctis; peritúra temnunt
Lucra, ut inquírant sibi permanéntis
Præmia vitæ.
¶ Sequens stropha * omittitur in Officio nec Virginum nec Martyrum, atque statim subditur penultima stropha et Conclusio.
* Hóstium probris nihil atque pœnis
Térritæ, Christo rémanent fidéles;
Sánguine ac fuso fidei supérna
Dógmata firmant.
Motus illárum méritis, remítte.
Sóntibus nobis scelus omne, Jesu,
Ut tibi puro resonémus æ-

a. Në Matutin

1. Sherbtoret, aq besnike Krishtit mbetë,
Me gzim t'i kndojm, pse femnes s'fortë u lauren
Kto t'i pergjajn, per t'cilen shejtet Fletë
Shumë lavde thuren.
2. Nder kto nji fé tanë jetë e 'i shpresë e gjallë
E 'i dashtuni e flakët n'Tenzonë u shprazen,
Rrajë t'gjitha veprash s'mira, ksh u kallë
Dashtnia n'Vllazen.
3. S'i lidhi kto jo bota n'leçe t'veta,
Arsim por moren t'Zotit fillë prej gishtit
E n'mnyrë t'veçantë vepruen t'shperdajn nder çeta
Atë erë t'mirë t'Krishtit.
4. Nenshtrojn po trupin, mendes shujtë i japin
Me lutje shejte; n'botë ato fitime,
Ci so sen, shkelin, por kerkojn qi t'kapin
Veç n'qiellë shperblime.

(Kjo, strofë 5. vetem per Martire jo Virgjinesha)

5. Pa pasë n'frigë bargjet, psimet ma mizoret,
Ci u dhanë t'pafetë, veç Krishtit t'i rrijn n'besë;
E, tue derdhë gjakun, perforcojn hyjnoret
T'verteta t'fesë.
6. Prej meritimesh t'tyne t'shtynë, t'luftojn
Çdo faj, o Krisht, me hiret tua t'çmueshme,
Ci marrim na perças e lavdet t't' kndojm
Sa ma t'perkueshme.
7. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N' jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Si, Lege prisca, fórtibus
Tribúta laus est féminis,
Quæ vos alúmnas Fœderis
Decet novélli glória!
Arsístis igne cándido,
Quem Christus e Cæléstium
Invéxit arce, frígidus
Ut orbis incalésceret.
Urgébat hæc vos cáritas
Cadúca lucra spérnere,
Et, quæ períre nésciant,
Optáre tantum præmia.
Docébat et virílíter
Advérsa ferre; víncere
Carnem rebéllem; légibus
Servíre, non arbítrio.
¶ Sequens stropha * omittitur in Officio nec Virginum nec Martyrum, atque statim subditur penultima stropha et Conclusio.
* Donábat et sævíssimas
Pœnas subíre, ac, fírmiter
Jesum sequéntes, própriam
Vitam libénter pónere.

b. Nder Lavde

1. N'kje se motit radhë mbas radhe
Kjenë gra t'forta n'lavd per vepra,
Ç'lumni jù u perket ma e madhe,
Ci n'rysni u gdhentë ma t'epra?
2. U shkrumuet me zjarm pastrues,
Ci prej kshtjellit t'naltë t'Shpirit
Pruni Krishti, Zot Shelbues,
Per t'kallë zemrat ftofë prej hirit.
3. Ju ngushtoi kjo dashtuni
Mos me u lidhë n'fitore t'kota
E ci t'gjejshi knaqni
Kurdoherë n'shperblime t'plota.
4. Prap ju msoi ci t'perballojshi
Pa u tepitë gjithferë mundimet
T'mujshi epshet, t'iu nenshtrojshi
Ligjës hyjnore e jo mashtr [illegible]

(Kjo strofa 5. vetem per Martire jo Virgjinesha)

5. E fuci [illegible] aha, ese psin
T'vuejshi t'rrebtë edhe trimnisht
Jetën tuej t'flijojshi n'gzim,
Tue ndjekë n'flijë t'lumin Krisht.

Hinc nos juváte sérvulos,
Quos tanta virtus éxcitat,
Ad sanctitátis vérticem
Possimus ut conténdere.

Deo Patri sit glória
Ejúsque soli Filio,
Cum Spíritu Paráclito,
Nunc et per omne sæculum.
Amen.

6. Ndihmë t'na u bani prandaj né,
Qi t' i japim vrull dashtnisë,
E t'mund t'kapim me 'i jetë t'ré,
Si batë ju, atë kulm t'shejtnisë.
7. Lumni i kjoftë Atit Krijues,
Si edhe t'Vetmit Birit t'ti,
Bashkë me Shpirtin Shejt Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Sherbtoret aq besnike etj. (si në Matutin).

XV. Per Kushtimin e Kishës

Hymnus.

Cœléstis urbs Jerúsalem,
Beáta pacis vísio,
Quæ celsa de vivéntibus
Saxis ad astra tólleris,
Sponsæque ritu cíngeris
Mille Angelórum míllibus.
O sorte nupta próspera,
Dotáta Patris glória,
Respérsa sponsi grátia,
Regína formosíssima,
Christo jugáta Príncipi,
Cœli corúsca cívitas.
Hic margarítis émicant,
Paténtque cunctis óstia:
Virtúte namque prævia
Mortális illuc dúcitur,
Amóre Christi pércitus
Torménta quisquis sústinet.
Scalpri salúbris íctibus,
Et tunsióne plúrima,
Fabri políta málleo
Hanc saxa molem cónstruunt,
Aptísque juncta néxibus
Locántur in fastígio.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula.
Amen.

a. Në Matutin

1. Jeruzlem, ndertesë qiellore,
Pamje e lume e paqës s'amshueme,
Qi pershkon mbretninë hyjnore,
Me gurë t'gjallë e gershetueme,
Mbushun plot me urai ejllore,
Si vashë fati e mbukurueme.
2. Pajisë kendshem n'lumni t'Atit,
O bashke-shorte tanë lavdi,
Mblue gjithkah me hire t'Fatit
E mbretneshë rrethue n'hjeshi,
Lidhë t'rrin Krishti si kryet shtatit, 108) 108)
Kshtjell qielluer per mrekulli.
3. Kta me gurë kendrisin t'çmueshma
E u rrija dyerët pa t'gjithve hapë:
Kushdo vuejtje i patrazueshem
Bare, n'virtyt karr kambë pa mbrapë,
N'dashtni t'Krishtit tanë flakrueshem,
N'atë vend gzimi ka me u kapë.
4. Nalt binmë çoja rrasë e gurë,
Maji i mjeshtrit mb'ta tue ra,
Mandej n'caltë tue i dhanë e laurë,
E tue i lmue mjeshtrisht pasa;
Kshtu, në vend, t'gjitha lidhë, bajnë murë,
Derqi kulmi nalt t'jetë pa. 109) 109)
5. Atit Zot n'çdo vend nderimi,
Lavd i kjoftë edhe lumni,
Ashtu Birit t'vetem çnimi
Bashkë me Shpirtin gjith shejtni;
N'derë t'tij forca edhe zotnimi
T'jenë per shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

Hymnus.

Alto ex Olýmpi vértice
Summi Paréntis Fílius,
Ceu monte deséctus lapis
Terras in imas décidens,
Domus supérnæ, et ínfimæ,
Utrúmque junxit ángulum.
Sed illa sedes cœlitum
Semper resúltat laúdibus,

b. Nder Lavde

1. Prej Shpirit t'naltë qielluer
Rrjedhun Atit Biri i vetun,
Si i shgalitun shkamb terthuer
Malit bjen, n'lug kthellë tue u pshtetun,
Per t'lidhë t'dyja viset muer,
Si shpinë nalt, si shpinë poshtë t'mbetun. 110) 110)
2. Ku Qiellorët rrija, n'atë nderetni
Lavde e kangë gjithmonë jehojnë;

Deúmque trinum et únicum
Jugi canóre prædicat:
Illi canéntes júngimur
Almæ Siónis æmuli.
Hæc templa, Rex cœléstium,
Imple benígno lúmine:
Huc o rogátus ádveni,
Plebísque vota súscipe,
Et nostra corda júgiter
Perfúnde cœli grátia.
Hic impetrent fidélium
Voces precésque súpplicum,
Domus beátæ múnera,
Partísque donis gaúdeant:
Donec solúti córpore
Sedes beátas ímpleant.
Decus Parénti débitum
Sit usquequáque Altíssimo,
Natóque Patris único,
Et ínclyto Paráclito,
Cui laus, potéstas, glória
Ætérna sit per sæcula.
Amen.

T'nderkin Zot n'Trini e Njisi
Me gjith shpirtë pa da e madhnoja;
Kndojm edhe na me ta n'lidhni,
Qi 'i ditë n'qiellë na né ata t'mshoja.
3. Njikta tempuj, Mbret p'r amshim,
Me dritë tande prerë ndriçoi;
Zot, e i lué, ktu t'bajsh qindria,
Kushtet popllit, deh, pranoi;
Zemrat tona, ra n'pendim,
Me hir tand perherë rrethoi.
4. N'ketë vend lutjet tỳ t'drejtueme
T'besimtarve tù t'pervujtë
Dhuntitë t'xjerrin t'shpisë s'lumnueme 111) 111)
E per zemer ktu t'gjeja shujtë;
E, gjymtyrët si t'kenë t'shgetrrueme,
N' seli t'lume t'jenë perbujtë.
5. Atit Zot n'çdo vend nderimi,
Lavd i kjoftë edhe lumni,
Ashtu Birit t'vetem çnimi
Bashkë me Shpirtin gjith shejtni;
N'derë t'tij forca edhe zotnimi
T'jenë per shekuj t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Jeruzlem etj. (si në Matutin).

XVI. Per të kremte të Zojës së Bekueme

Hymnus

Quem terra, pontus, sídera
Colunt, adórant, prædicant,
Trinam regéntem máchinam
Claustrum Maríæ bájulat.

Cui luna, sol et ómnia
Desérviunt per témpora,
Perfúsa cæli grátia,
Gestant puéllæ víscera.
Beáta Mater múnere,
Cujus, supérnus Artifex
Mundum pugíllo cóntinens,
Ventris sub arca clausus est.
Beáta cæli núntio,
Fœcúnda Sancto Spíritu,
Desiderátus géntibus
Cujus per alvum fusus est.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

a. Në Matutin

1. Ke nderon, adhron, madhnon
Deta mbarë, prej tij pse avëret
E me liqjë e rreaullen,
Aj n'krahnuer t'Mrisë Virgjin baret.
2. Shi ajate, kuj t'gjitha sendet
Rrokull kohve i rrija n'shergim,
Po ate e barin t'Vashës perbrendet,
Mbushë prej Qielle plot bekim.
3. Nanë e lume per madhni,
Mbrenda perzait t's' cilesi zbret
Shi Krijuesi i pakufi,
Qi mbarë baten ka n'dorë t'vet.
4. Per lajm t'Qiellit krejt e lume,
Neper Shpirtin Shejt frytdhanë,
U ul n'atë t'Virgjines [illegible]
Njaj, qi popujt ki'n dëshirue.
5. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues;
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

Hymnus.

O gloriósa vírginum,
Sublímis inter sídera,
Qui te creávit, párvulum
Lacténte nutris úbere.
Quod Heva tristis ábstulit,
Tu reddis almo gérmine:

b. Nder Lavde

1. O Mri Virgjin [illegible] lumni,
Çdo naltsi t'krijatyrve theve,
Ti Krijuesin njaf si [illegible],
Me gji t'embel tand ushqeve.
2. Çka grabiti Eva e shkretë,
Me Pinjuell ti e kthen hyjnuer;

Intrent ut astra flébiles,
Cœli reclúdis cárdines.
Tu regis alti jánua,
Et aula lucis fúlgida:
Vitam datam per Vírginem
Gentes redémptæ plaúdite.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu
In sempitérna sæcula. Amẽ.

Kur na shtegun t'kryejm t'ksaj jetë,
Na i çil dyerët p'r atë gzim qielluer.
3. Per Mbret t'naltë ti derë e gjallë
E banesë tanë n'dritë e mbluemë,
Atë jetë t'botës, qi n'Mrinë u kallë,
T'a madhnoni, fise t'pshtueme.
4. Lumni t'kjoftë tỳ, o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus
Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cæli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace
Mutans Hevæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos, culpis solútos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut, vidéntes Jesum,
Semper collætémur,
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spirítui Sancto,
Tribus honor unus. Amen.

1. T'falem, ỳll i detit,
Nanë e Zotit tonë;
Derë e t'Qiellit Mbretit,
Virgjin mbetë gjithmonë.
2. Tue marrë ti njatë "Ave",
Prej Kryeëjllit lshue,
Paqë na resh ksaj reve,
Emnin Evës tue i ndrrue.112)
112)
3. Zgidh n'fajtorë verigat,
T' verbve reshu dritë,
Dëbo t'gjitha t'ligat,
T' mirat siell perditë.
4. Nanë diftou se jé,
Lutës nper tỳ i dhashtë frut
Njaj, qi, lindë per né,
Desht t'ish' Biri yt.
5. Virgjin n'shenj e dese,
Mbi t'gjithë njerzët e butë,
Né, me faje t'lase,
T' butë mba e shkëllit shkputë.
6. Jetë pa njollë t'kalojm,
Siell n'shtegti lemim;
Krishtin kur t'kundrojm,
Bashkë le t'gzojm p'r amshim.
7. Ati pastë lumni,
Krishti lavd e nderë,
Shpirti gjith shejtni
Pastë nderim perherë.113) Ashtu kjoftë.
113)

XVII. Zojës së Bekueme në e Shtunde

Himnat si sipri per të kremte të Zojës së Bekueme.

XVIII. Oficja e Vogel e Virgjines Mri

Himnat në Matutin, nder Lavde e në Vesper si per të kremte të Zojës së Bekueme; perse ndërron kështu aj i Kompletorit:

Hymnus.
Meménto, rerum Cóndi-
tor,
Nostri quod olim córporis,
Sacráta ab alvo Vírginis
Nascéndo formam súm-
pseris.
María Mater grátiæ,
Dulcis Parens cleméntiæ,

a. Në Kompletor

1. Kujto, Zot, qi veten more
Prej asajase, se, shty n'dashtni,
Si na more trajtë njerzore
Prej krahnorit t'Virgjnes Mri.
2. O Nanë hiri, Nanë butsie,
Mos t'na ngelë ban mnadja n'terr;

Tu nos ab hoste prótege,
Et mortis hora súscipe.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre, et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

Ti na mpro ballë çdo' armiqsie,
E n'herë t'dekës né n'qiellë na merr.
3. Lumni t'kjoftë tỳ, o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

E. PJESA E VEÇANTË E SHEJTËNVE (PROPRIUM SANCTORUM)

I. Festat e Kallëndërit

1 Kallënduer. - Rrethpremja e Jezu Krishtit

Të gjithë Himnat si ditën e Kërshëndellave te C. Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar, II.

2 Kallënduer ase të Dielën mjes Rrethpremjes (1.I) e Diftimit (6.I) të Jezu Krishtit. - I shejtnueshmi Emni i Jezu Krishtit.

Himnat shenjohen te C. Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar. V.

5 Kallënduer. - Nata e Epifanisë a e Diftimit të Jezu Krishtit

Himnat si me 1 Kallënduer.

6. Kallënduer. - Epifania ase Diftimi i Jezu Krishtit

Himnat shenjohen te C. Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar, VI.

E Dielja mbas Diftimit të J. Kr. - Familja shejte

Himnat shenjohen te C. Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar, VII.

25 Kallënduer. - Kthimi i Sh. Palit Apostull

Hymnus
Egrégie Doctor, Paule,
mores ínstrue,
Et nostra tecum pé-
ctora in cælum
trahe:
Veláta dum merídiem cer-
nat fides,
Et solis instar sola regnet
cáritas.
Sit Trinitáti sempitérna
glória,
Honor, potéstas atque jubi-
látio,
In unitáte, quæ gubérnat
ómnia.
Per univérsa æternitátis sæ-
cula.
Amen.

a. Në Matutin

1. Pàl, Mësues i naltë, t'vertetat na i mëso t'zelue
e zemrat tona nalt terhiq kah qielli,
N'kundrim t'Hyjnisë mas feja rrin e mbluemë,
Dashtnia veç t'mbretnojë n'gjasim t'nji dielli.
2. Trinia shejte pastë gjithmonë madhninë,
Lumninë e nderen, lavdin t'pambaruem,
N'njisi, qi rregullon mbarë rruzullimin,
Si ktu n'ketë botë, si edhe n'[illegible] t'amshuem.
Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Qiellë e tokë etj. (si në Pjesë të perbashkët per Apostuj).

c. Në Vesper

1. Pàl, Mësues etj. (si n' Matutin).

II. Festat e Frorit

11 Fruer. - Të Dukunt e Zojës së Paperlyeme e Lurdë

Hymnus
Te dícimus præcónio,
Intácta Mater Núminis,
Nostris benígna láudibus
Tuam repénde grátiam.
Sontes Adámi pósteri,
Infécta proles gígnimur;

a. Në Matutin

1. [illegible] t'sjellim [illegible] n'ketë kangë,
Nanë hyjnore e paperlyeme:
Hirin tand kurr s'kena e shmangë
Mbi kto lavde n'tý t'perkthyeme.
2. Si mbasardhësa n'faj t'Adamit,
Na jemë lindë brezni e pegame;

Labis patérnæ néscia
Tu sola, Virgo, créderis.
Caput dracónis invidi
Tu cónteris vestígio,
Et sola glóriam refers
Intaminátæ oríginis.
O gentis humánæ decus,
Quæ tollis Hevæ oppróbrium,
Tu nos tuére súpplices,
Tu nos labántes érige.
Serpéntis antíqui potens
Astus retúnde et ímpetus,
Ut cælitum perénnibus
Per te fruámur gáudiis.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

N' mjelle atmore pa farë damit
Veç ti, Virgjin, s'shenj jé e dame.
3. Kryet dragonit t'fligtë, mirë-zi
Ia shtypë ti me gjurmë t'pershtatuna;
Jé ti e vetmja, qi lumni
Fillit tonë i ep t'papeçatuna.
4. O ti ndera e mbarë njerzimit,
Turp e marre t'Evës tue zhdukë
Na ngjit derë n'avis t'njerimit,
Nen mprojë tande kemë me u strukë.
5. N'fuqi tande ke me shty
Çdo sulm ba prej gjarpnit t'vjeter,
Qi nji ditë t'galdejm nper ty
E me ty p'r mshim n'jetë tjeter. 114)
6. Lumni t'kjoftë, ty, o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mbarueme. Ashtu kjeftë.

b. Nder Lavde

Hymnus
Auróra soli prævia,
Felix salútis núntia,
In noctis umbra plebs tua
Te, Virgo, supplex ínvocat.
Torrens nefástis flúctibus
Cunctos trahens vorágine,
Leni resídit æquore
Cum tránsit Arca fœderis.
Dum torret aréscens humus,
Tu rore sola spárgeris;
Tellúre circum rórida,
Intácta sola pérmanes.
Fatále virus évomens
Attóllit anguis vérticem;
At tu dracónis túrgidum
Invícta cónteris caput.
Mater benígna, réspice
Fletus precésque súpplicum,
Et dimicántes, tártari
Victrix, tuére ab hóstibus.
Jesu, tibi sit glória,
Qui natus es de Vírgine,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sæcula.
Amen.

1. Si i primë diellit para agimi,
Kahtu e shelbimit del lajmtare: 115)
N'hije t'natës ty gjith njerzimi
Me prunjim t'thrret, Nanë bujare.
2. Lumi rrmyes me valë t'rrebhueme, 116)
Qi rebnimë e kthen n'gjir t'vet,
Bjen mejherë n'qetsi t'dishrueme,
Arka e lidhjes n'te kur zbret. 117)
3. Nsa i perthamë dheu prenë sherritet,
Veç ty vesa e butë t'sperkatë;
Gjithkah toka e lagët kalsitet,
Kje kalbsimë veç ty s't'qubatë. 118)
4. Per me vjellë atë helm t'permershem,
Çon krytet gjarpni e gjuhen shtrydhë,
Per ti krytet dragonit t'hershem,
Pa u perlye, perherë ia ndrydhë. 119)
5. Nanë e dhimbshme, lutjet vroi,
Qi na t'sjellim sytë tanë lotë,
E, ngadhnjyese e ferrit, mproi
Prej armiqësh luftarët n'këtë botë.
6. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Qi jé lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mbarueme. Ashtu kjeftë.

c. Në Vesper

Omnis expertem máculæ
Maríam
Edocet summus fídei Magister;
Vírginis gaudens célebrat fidélis
Terra triúmphum.
Ipsa se præbens húmili puéllæ
Virgo spectándam, récreat paventem,
Seque concéptam sine labe, sancto
Prædicat ore.

1. Marinë, nder mjelle t'fajit t'pamerçitun,
Na e msen me i nalti Mesues i fesë hyjnore;
Me gzim kremton t'Nanës Virgjin bota e ndritun
Gjithkëtë fitore. 120)
2. N'atë fillë kje 'i vashës s'pervujtë, n'rrembim tue e lenun
Ma pamje t'vet, i duket n'shpellë e kthyeme,
E me atë gojë shejte i thotë, se asht kenë e zanun
Si e paperlyeme. 121)

O specus felix, decoráte divæ
Matris aspéctu! veneránda rupes,
Unde vitáles scatuére pleno
Gúrgite lymphæ.
Huc catervátim pia turba nostris,
Huc ab extérnis peregrina terris
Affluit supplex, et opem poténtis
Vírginis orat.
Excipit Mater lácrimas precántum,
Donat optátam míseris salútem;
Compos hinc voti pátrias ad oras
Turba revértit.
Súpplicum, Virgo, miseráta casus,
Semper o nostros réfove labóres,

3. O shpellë fatlume, gzim qi pat kah hinë
Prania e Nanës hyjnore! e shkamb i blerun,
Prej kah burei aj shó, qi n'jetë t'pertrinë
Me 'i gurrë t'paterun! 122)
4. Ktu qeta-qeta turmat, kurr qi s'mêjn
Prej rrethit t'afert, turma t'tejkufishme 123)
Bashkohen n'lutje e ndihmë kerkojn e gjêjn
Prej Vashës s'fuqishme.
5. Pranon prej t'bijve Nana lotët, qi derdhen,
U jep t'lnguemve shndeten aq t'dishrueme:
Ktej shmangen turmat n'vendet, prej kah erdhen,
Me zemra t'gzueme.
6. Tue pasë, Zojë, dhimbë per sa na mblojn mjerimet,
Veprimet tona ti drejtoi perere,
E né, n'këtë botë fatmjerve, zierna gzimet
N'lumni qiellore.
7. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjeftë.

12 Fruer. - Shtatë Shejtent Themeluesa t'Urdhnit të Sherbtorve të Zojës së Bekueme

Hymnus
Bella dum late fúrerent, et urbes
Cæde fratérna gémerent cruéntæ,
Adfuit Virgo, nova semper edens
Múnera matris.
En vocat septem fámulos, fidéles
Ut sibi in luctu récolant dolóres,
Quos tulit Jesus, tulit ipsa consors
Sub cruce Nati.
Illico parent Dóminæ vocánti:
Spléndidis tectis opibúsque spretis,
Urbe secédunt procul in Senári
Abdita montis.
Córpora hic pœnis crúciant acérbis,
Sóntium labes hóminum piántes;
Hic prece avértunt lacrimísque fusis
Núminis iram.
Pérdolens Mater fovet, atque amíctum
Ipsa lugúbrem monet induéndum:
Agminis sancti pia cœpta surgunt,
Mira patéscunt.
Palmes in bruma víridans honóres
Núntiat patrum: própr
Maríæ

a. Në Matutin

1. Ndersa po vlojshin luftat, dhe qytetet
Ia n'gjak gjimojshin, vlla me vlla tue u vrà,
Pranë gjindet Virgjna Mri, tue shprazë kjo mbetet
Dhuntitë padà.
2. Qe thrret kjo shtatë Sherbtarët, qi t'perkujtojshin
Me vàj shtatë dhimbat aq besnike t'saje,
Qi i hoq Shelbuesi, n'te edhe u perpjestojshin
Nen kryqë njeftet t'madhaje. 124)
3. Pranojn mejherë kta fjalen Nanës, qi i njellë;
Ndertesët e hijshme tue perbuzë e nderët,
I shmangen larg qytetit fillë per n'shpellë
T'Senarit t'blerët.
4. N'pendesa t'vreshta trupent ktu mundojn,
Tue là dhe njellet per njerzinë fajtore:
Me lutje ktu e me lotë, qi derdhin, dbojn
Idhninë hyjnore.
5. I mpren bijt Nana e dhimbshme e kshill u qet,
Qi t'kishin kta per petk nji veshë t'perkueshme:
U del n'dritë vepra, shkojen n'fushë, n'qytet
Punë t'rrokullueshme.
6. Tregon prej qiellës kerdhia e njethun n'berë,
T'nderim tanë Etenit gjithë ta hjekë prej gojës,
Me emen thirresin t'shnjet mbledhë künerë
Sherbtarët e Zojës.
7. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjeftë.

Hymnus

Sic patres vitam péragunt in umbra,
Lília ut septem nívei decóris
Vírgini excélsæ bene grata, Petro,
Visa nitére.
Jamque divína rapiénte flamma,
Cúrsitant urbes, loca quæque obérrant,
Si queant cunctis ánimis dolóres
Fígere Matris.
Hinc valent iras domuísse cæcas,
Néscia et pacis fera corda jungunt,
Erigunt mæstos, révocant nocéntes
Dicta piórum.
At suos Virgo comitáta Servos
Evehit tandem súperas ad oras;
Gémmeis sertis décorat per ævum
Omne beátos.
Eja nunc cœtus gémitum precántis
Audiant, duros vídeant la-

Ad Laudes

Capitulum 1 Petr. 4, 13

Carissimi: Communicántes Christi passiónibus gaudéte, ut et in revelatióne glo-

Hymnus

Matris sub almæ númine
Sépténa proles náscitur:
Ipsa vocánte, ad árduum
Tendit Senári vérticem.
Quos terra fructus próferet
Dum sacra proles gérminat,
Uvis repénte túrgidis
Onústa vitis præmonet.
Virtúte claros nóbili
Mors sancta cælo cónsecrat:
Tenent Olýmpi límina
Servi fidéles Vírginis.
Cohors beáta, Núminis
Regno potíta, réspice
Quos hinc recédens fráudibus
Cinctos relínquis hóstium.
Ergo, per almæ vúlnera
Matris rogámus súpplices,
Mentis tenébras dísjice,
Cordis procéllas cómprime.

¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.

Tu nos, beáta Trínitas,
Perfúnde sancto róbore,
Possímus ut felíciter
Exémpla Patrum súbsequi.
Amen.

b. Nder Lavde

1. Nen hije jeten krejt me hir pajisin
Shtatë Etent, duken si njaa lila t'bardhë;
S'shken gjatë e ftyrat n'hater t'Zojës kandrisin,
Bri Pjetrit, erdhë.125) 125)
2. Prej zjarmit t'madh hyjnuer pada perpi,
Pershkejn qytete e derë nder kaslla e thana,
Qi t'gjithve n'mende e n'zemer t'mujn me u shti
Sa dhimbë psoi Nana.
3. Per Virgjna Mri, qi i mpron Sherbtoret e vet,
Terhjekë kta sabramit n'vise t'qiellës s'lumnueshme,
Ku si n'shperblim fatlumve u paraqet
Kunora t'çmueshme.
4. T'i ndiejn tash Etent dnesët e qetës, qi u lute
T'jau njofin vuejtjet, t'dijn kur janë n'rrezik,
E larg t'u mbajn me ndihmë, qi qiellet shkputet,
Çdo sulm anmik.
5. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i ti,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Per nen mproje t'Nanës perftohet
veta e t'shtatve pikmasparit;
Me fjalë t'saj kjo fillë drejtohet
N'maje t'vrashtë e t'naltë t'Senarit.
2. Se sa fryti atë tokë do t'mblote,
Nsa breznia shejte lindej,
Para vneshta e njethet lajmote,
Qi mejherë mbushë n'vile gjindej.
3. Per virtyte n'sa t'ushtruemë
Mbas dekës shejte presin gzimin;
E besnikët e Zojës s' Bekueme
N'empir t'qiellës e gjejn shperblimin.
4. Qetë fatlume, tash qi n'dorë
Ké mbretninë e qiellës, resh hire
Permbi né, qi psojm perorë,
Si t'rrethuem t'ksaj jetë nder gjire.
5. Pra, nper dhimba t'Nanës hyjnore,
Me prunjim ju lusim, t'ngulni
N'mende tonë dhantitë qiellore
E stuhitë e zemres t'ulni.
6. Lutje t'bajm, Trini e shejtnueshme,
Para syshë qi t'kemë pada
Na tregimet sa t'lumnueshme,
Qi lanë Etent, tue u perzja. Ashtu kjoftë.

15 Fruer. - Shpernguljа e Trupit të Shna Ndout prej Padue

a. Në Matutin

1. Prej qiellës pajisë, si shé, qi rrgalles lshohet
Me ujë pastraes livadhe e fushë gjallnon;
Shberthejn pranë lulet, pershpirtnia zgjohet,
Prap paqë mbretnon.126) 126)

2. Perbindsha herezishë gjithkah permbysen
Me vepra e shenje e shejta t'fjalës hyjnore,
E kthejn n'rrugë t'drejtë fajtorët, qi n't'zeza u rysen
Mblue n'dritë qiellore.
3. Ky t'parin msimin tue dhanë: ç'pushtet Meshtari
Prej Zotit ka, per fjalët t'siprorit mban;
Me t'drejtë prandej ky mbahet si ma i pari
Msues françeskan.127) 127)
4. Per t'dhanë ky provë, se n'shenje t'bukës ish' mblue
Vetë Krishti Zot, qi njeri do t'a adhrote,
E ban bagtinë, tri ditë pa ushqim ngujue,
Qi Atë t'nderote.128) 128)
5. Per ardhen t'tij prej fundit deti shfren
E çohen peshqit, qesin kryet mbi ujë
E ndiejn kah flet; n'sy t't'gjithve kshtu ngadhnjen
Çka n'botë do t'mujë.129) 129)
6. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i ti,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Nsa etshon pada, qi atë Krisht t'a gzojë n' kundrim,
Qi, ende shtegtar, me ftyrë t'nji Fmije i ulet
Nder duer e kandshem ngrykë e merr,130) tanë gzim 130)
Mbi hyjë shperngulet.
2. Me e gjallë fmijët dekën nper qytet shpejt nisi
E t'lum e mbajn e e thrrasin Shejt mejherë;
Meritat t'gjithë tregojn, gjithkah kandrisin
Dhantit edhe nderë.131) 131)
3. Aj trup i pasterisë gjallë qi kurr nuk dijti
Çka asht njollija e turpitit t'bardhë si lil, s'asht prishë
E krymbi bresë, ndeshkim per t'gjithë, nuk mbrrijti
Gjymtyrët t'i'a shprishë.
4. E gjuha e tij, qi e gjallë gjithkund kumoi
Per lavd t'Hyjnisë, prej Shpirtit Shejt e nxitun,
Tue ruejtë perherë atë njyeje [illegible], qindroi
Pa u kalbaritun.132) 132)
5. Me tonit emnin shpesh me gojë, me mend
I'a rritë si n'tokë, si n'qiell gjithkah nderimi:
Perditë ma teper shtohet per gjith vend
E zani e [illegible].
6. [illegible] nsa ti tash mbretnon mbi empirin t'hyllzuem,
Lig mesh mba fajin, [illegible] e [illegible],
Pse, i dhimbshem t'gjithve ndihmë u jep e, i ftuem,133)
Dhantitë shperdamë.
7. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i ti,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Kandritë e [illegible] n'këtë botë sot drita e kjartë:
Shna Ndout plot meritime veprat aq t'bindueshme

T'ia njofin mirë, t'a çmojn t'gjithë besimtartë
Me 'i jetë t'perkueshme.

2. N'kuvend i ndrymë qi Zotit t'i kushtohet,
Braktisë i ri madhnitë n'ketë tokë t'morrizit;
Por s'vonon shum e ligjve t'reja u shtrohet
T'Françesk Asisit.134)

3. Kur pau ky trupent misorisht t'coptuem
T'Martirve françeskanë, dishroi dhe aj vetë
T'marrë palmen dhanë Dishmorve; kshtu i pranuem,
Desht t'jetë n'atë çetë.135)

4. Per t'kapë kunorën, niset drejt Afrike
Nder popuj t'verbët, barbarë, por kthehet dalë
Prej valve n'kunfershtim, n'mbretni italike
Prep hapin ndalë.

5. Mshehë syvet t'gjithve, lutje ban n'heshtim,
Mundon atë trup t'pafaj, n'qiellë zemren çon;
N'vetmi mnjanohet, mendja i gjenë ushqim
N'dritë, qi e pershkon.

6. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i ti,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini,
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

22 Fruer.- Selia e Sh. Pjetrit Apostull

a. Në Matutin

1. Çkado qi t'lidhish n'boten tonë ti, Pjeter,
Do t'lidhet, po, edhe nalt, n'atë kshtjell hyjnuer;
E çka pushteti yt t'ketë zgidhë, n'anë tjeter,
Do t'zgidhet prep n'ma t'naltin kulm qielluer:
Mbi popuj gjyqë do t'bajsh, kur fund t'marrë bota.136)

2. Lumni i kjoftë Atit n't'gjitha kohët e vendet,
E ty, nji t'vetmit Bir per tanë mshimin,
Na lavde t'kndojm, t'nenshtrojm ty t'gjitha mendet;
E ti, Shpirtë Shejt, t'perhershem paç nderimin:
Trinia shejte pastë nderime t'plota. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Bari fatlum, ti, Pjeter, n'zemer t'gjanë
Ketë lutë prano; verigët, qi faji i bjen,
N'fjalë tande zgidhi; ty pushtet t'asht dhanë:
Ia çilë tokës qiellen, t'çilnen prep mberthen.

2. Trinia shejte pastë gjithmonë madhnimin,
Lumninë e nderen, lavdin t'pamberuem,
N'njisi, qi rregullon mbarë rruzullimin,
Si ktu n'ketë botë, si edhe n'banim t'amshuem.
Ashtu kjoftë.

Hymnus

Quodcúmque in orbe néxibus revínxeris,
Erit revínctum, Petre, in arce síderum:
Et quod resólvit hic potéstas trádita,
Erit solútum cæli in alto vértice:
In fine mundi judicábis sæculum.

Patri perénne sit per ævum glória;
Tibíque laudes concinámus ínclytas,
Ætérne Nate; sit, supérne Spíritus,
Honor tibi decúsque: sancta júgiter
Laudétur omne Trínitas per sæculum.
Amen.

Hymnus

Beáte pastor, Petre, clemens áccipe
Voces precántum, criminúmque víncula
Verbo resólve, cui potéstas trádita
Aperíre terris cælum, apértum cláudere.
Sit Trinitáti sempitérna

mines esse dícerent;
et adjécit, hóminis
fílium. Hæc enim confessió-
nis tenénda rátio est, ut sicut

22 Fruer. - Sh. Margerita prej Kortone. Pendestare III Urdh.

a. Në Matutin

1. Ati i dritve, kur shikjon
Pendestare Margariten,
Dashtuninë e flakët ngacmon,
Akujt parzmit nsa shgaliten.137)

2. Si papritmas t'n'altit prekun,
Nget, prej dhimbet kjo e varrueme,
Per me mbyllë, krejt n'vaj e thekun,
Varrët e hapne n'jetë t'kalueme.

3. T'andashtat tretë, kol në hjedhë jashtë,
Ci shujtuen dashtninë e knajtë;
E gjyntyrët mblon thesi i vreshtë,
N'ijë litarin ngjeshë tue bajtë.

4. Jezu Krisht, dashtni e vertetë,
Fajet tona na i pastro;
Zemra jonë n'hir tand t'ketë jetë,
N'mbretni t'qiellës perherë na gzo.

5. Zoti i vetem pastë lumninë
Per çdo hir, qi zgjon veprimet,
E mkatnorve gjith fajsinë
Jau resitë e u jep shperblimet. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Fjalë e imshueme e Perendisë,
Na shikjo me 'i dhimbë bujare;
Ambel grishe n'pyrg t'lumnisë
Margeriten pendestare.

2. Drahma e tretun, gjetë, kje mblue
Me kujdes fillë n'kashë mbretnore;138)
Guri i çmuem, prej baltës pastrue,
N'vezullim munë flakët qiellore.

3. Jezu Krisht, driter kandritës,
Per t'penduem envetuja shpresë,
Neper lotët e Margeritës
Per mkat tonë jep falje e mujesë.

4. Shum e dhimbshme Nanë e Zotit,
T'bijt e Hevës, t'randuem mjerimit,
Prej mjinijë tallazesh s'Zotit,
Drejtoi t'gjithë n'limâ t'shelbimit.

5. Zoti i vetem pastë lumninë
Per çdo hir, qi zgjon veprimet,
E mkatnorve gjith fajsinë
Jau resitë e u jep shperblimet. Ashtu kjoftë.

c. Në Verper

1. Mjaft'naimbas krimesh, mbas mbrapshtie s'ultë,
U dhanë n'tepri permbas furie s'Zotit:
Seicili t'mblidhet tue vajtue n'Shimbë t'ngultë
Tu alterët e Zotit.

2. Magdala, rishtas n'vende Etruske e ngjallun,139)
Kah kthen ma e hijshme, fajet kur i pertrihen,
Na mson, se njollet vu n'rinisë e kallun
Me lotë do t'shlyhen.

3. Prej dekës t'grabitun kah me ftyrë trishtimi
Kundron atë shoq t'fajisë, mejherë tmerohet;
E, prekë prej hirit t'naltë, shfren n'lotë pendimi:
Nji tjeter çohet.

4. Pendueshem çoket, flokët pa rregull lshon;
Atë penje mkatit përçudnon e e vranë;
I ep uji pijen, tryezat t'leëta i shtron,
N'barishte lanë.

Jam satis culpis scelerísque diro,
Jam satis cæco dédimus furóri:
Ad sacras quisque lácrimans doléńsque
Cónvolet aras.

Mágdala, Etrúscis redivíva in oris,
Púlchrior noxis rédiens ab ipsis,
Edocet primæ lácrimis juvéntæ
Térgere sordes.

Morte dum spectat mísera perémptum
Críminis fœdi cómitem, repénte
Horret, ac, deflens máculas vetústas,
Altera surgit.

Surgit, et fuso sine lege crine,
Fœdat antíqui spéciem decóris:
Dat latex potum, tenuésque mensas
Súppetit herba.
Sic fame, et ferro, rigi-

vibus regni cælestis, ligándi
atque solvéndi pontifícium
tradidísti: concéde, ut intercessiónis ejus auxílio; a
peccatórum nostrórum néxibus liberémur.
Deinde, immediate post Com-

5. Lodhë unit, n'hêker ngjeshë: pendesët e vshtira
Shperblejn e shlyejn çdo faj, e krejt e gzueme,
Tue gjetë çka gjatë dishroi, flutroi te e Mira
E pambarueme.
6. Atë Zot, qi bote tonë harton n'mirsi,
E Bir, per t'kthye fajtorët mjes desh qi u ndale,
E ti, Shpirtë Shejt, gjithmonë me t'dy n'njisi,
T'penduënin falë. Ashtu kjoftë.

III. Festat e Marcit

E para e Prendë e Marcit. - Misterët e Udhes së Kryqës të J. Kr.

a. Në Vesper (perpara)

1. Nder lufta Krishtiit'na zemrojë tue dashtë, 140)
Urdhnon qi t'hypim bashkë me te n' Golgotë;
Le t'shkojm mbas tij n'shteg t'vrashtë,
Shperblim prej tij kemë t' plotë.
2. Pa faj asa Mbreti i shtrohet per sherbtorët
Dekës, prej nji zjarmi, kurr qi s'shkimet, pshton,
Nen kryqë tue u ndrydhë, fajtorët,
T' njerievet varrët lehon.
3. Molisë, tri herë kur rrxohet, don me u dhanë
N'mirsi t'vet t'ligshtve hem fuqinë, hem rritem,
E çon me'i dhenë t'gjallë
Ata, qi n'faje rrshitem.
4. Kur pështen bërë shumë t'randë e i del Nanës s'v
Perpara, shokët besnikë mbjedhë nder mundime; 141) 141)
E, kur ndihmohet, thrret
T'gjithë ndjekësat nder ngadhnjime.
5. Kur ftyra i shihet rî me gjak, ngacmon
Nder zemra tona shumë ndiesi qiellore;
Dhon fajet, kur këshillon
Gratë zemrat t'kjajn mkatnore.
6. Nsa bërë t'ia zdeshin trupin n'kryq t'perulun,
Skamnorët pajisë; ishnimet mandej zbutë
Me tanth, e gozhda songulun
Verigat tona kputë.
7. Tue dekë kështu i ssëshun mbi nji drû, sherbtorve
Jau kthen prap jeten; n'fund prej drusë si e shkapen,
N'shpellë rnohet; t'dekës banorve
U epshirin, n'jetë qi t'kapen. 142) 142)
8. Ty, e Krisht, per meritime do t't'naltojn
T'gjithë popujt, Atin prap, qi i dhimbshem, fli
Per né t'dergoj, t'nderojn
Dhe Shpirtin gjith shejtni. Ashtu kjoftë.

b. Në Matutin

1. Biri i Mbretit, n'shpir cakun
Qi ka e faji kurr s'cenoi,
Per t'u vnë per dru i pergjakun
Njiri i padrejtë gjyqtar pranoi. 143) 143)
2. Mejherë Krishtit t'qitun jashtë
Tanë terbia urhtarët i urdhnojn
T'bartë n'krah peshën e vrashtë
E me te perpara e çojn.

Bella ut nos ánimet Christus ad árdua,
Secum rite jubet scándere Gólgotham:
Mæsto calle sequámur,
Fisi tóllere prǽmia.
Rex dum pro fámulis tráditur ínnocens
Morti, a perpétuis líberat ígnibus
Sontes: sub Cruce anhélus,
Afflíctis onus állevat.
Ut ter defíciens córruit, índito
Firmat muníficus róbore lánguidos;
Labentésve benígnus
Duris cásibus érigit.
Gestat cum válidum pondus et óbvius
Fit Matri, sócios lúctibus é-ligit;
Adjutúsque, triúmphis
Dignos ádvocat ásseclas.
Nostros, ut fácie térgitur ingemens,
Divínis ánimos sénsibus éxcitat;
Noxis ámovet, hortans,
Jam plorent sibi, féminas.
Artus dum pátitur véstibus éxui,
Hinc ornat míseros: mulcet et áspera
Felle; innéxaque clavis
Fauste víncula cónterit.
Nudus sic óbiens stípite, sérvulis
Vitam retríbuit: vulsus ab árbore,
Antro cónditur, addens
Secum súrgere mórtuis.

igi cruento stipite
Judex iníquus ánnuit.
Repénte Christo mílites
Edúcto acérbum tóllere,

Virtus perénnis ómnium,
Trunco subáctus cóncidit:
Micántis ora Núminis
En pulvis ater óbruit.
Ligno gravátus ánxiæ
Jesus Parénti ut óbviat,
Transfígi utérque péctora
Sensit dolóris cúspide.
Exháustus inde víribus
Ut Christus ad Calvárium
Procédat, illi prótinus
Simon adésse cógitur.
Sudóre sparsi et sánguine
Misérta Jesu, fémina
Adstat geménti, prómptius
Tersúra vultum línteo.
Sed Christus inter vérbera
Et probra, risus hóstium,
Auctísque pœnis, dénuo
Languóre pressus córruit.
¶ Sequens Conclusio, etiam ad Laudes, numquam mutatur.
Jesu, qui amóre pércitus
Mortem Crucémque sústines,
Te cum Parénte ac Flámine
Laudent redémpti in sǽcula.
Amen.

3. Kush fuqi nu falë perore,
Per nen peshë ra t'cungut t'ngurtë;
Qe si atë ftyrë t'Madhnisë hyjnore
Mblon permershem pluhni i hurtë.
4. Nsa e mundojshin rrugës mizorët,
Krishti ndeshet me Nanë t'vet;
Ndiejn kah idhtas dy krahnorët
Heshta e dhimbës p'rikerë i pret.
5. Por fuqishë mandej krejt terë,
Ashtu Krishti s'mund t'vashdote,
Derë n'Kalvar pra atij mejherë
Banë Simonin 144) t'i ndihmote.
6. Veronika, dhimbë tue pasë
Per atë Fli krejt n'varra lnurë,
Pa frigë t'meknit ndihmë i qasë,
Tue i shi ftyren me 'i pelhurë.
7. Por me t'rrahna edhe shpoti
Jezu Krishti prap randohet;
Shtojn mundimet, e perseri,
Prej ligshtie i shgrehun, rrxohet.
8. Krisht, qi, katy veç prej dashtnisë,
Dekë e kryqë ké bartë per né,
Ti me atë e Fryme t'Shejtnisë
Prej t'shelbuesve lavde ké. Ashtu kjoftë.

c. Nder Lavde

1. Kur udhës s'flijes Krishti vron,
Kah per te do gra lotojshin,
Perzbi veti e t'bijt këshillon
Tanë butsi, qi mbo t'vajtojshin.
2. Por, kush t'ramët, n'fuqi t'pushtetit,
I çon shpejt, tue u dhanë jetë t'ré,
Mekë prej dhimbash s'ndja, per s'tretit
E ndrydhë, pesha e bjen per dhé.
3. Flija e Kryqës kur kapë Kalvarin,
Nsa mizorët ma rrebtë perleshen,
Tamth me pij gojës n'freshk i varin,
Edhe petkash n'trup e içveshen.
4. Duerët e kambët me gozhdë ia tackin
E per kryq tanë mni i mberthejn,
Me litarë gjymtyrët terhiekin,
Varrët e çilna n'gjak shkarthejn.
5. Qe i Pafaji varun zbet
Mjes dy cubash n'atë dru t'prirtë;
E, tue falë mnaicët e vet,
Per fajtorë ba fli, jep shpirtë.
6. Atëherë Zefiri i dhimbshem lypë 145)
Per vorrin atë trup hyjnuer;
E kte, shkapë prej kryqe, e kërypë;
Nana e vet e rrokë n'krahnuer.
7. Trupit shejt erët'mira i hjedhin
Ma besnikët edhe e balçmojn,
N'pelhurë t'pastra krejt e pshtjellin,
N'nji vorr t'ri mandej e mblojn.
8. Krisht, qi, katy veç prej dashtnisë,
Dekë e kryqë ké bartë per né,

Hymnus

Mundi Redémptor íntuens
Illacrimántes féminas,
Sibi suísque plángere
Natis benígnus ádmonet.
At, qui cadéntes íllico
Manu poténti súblevat,
Ob vim dolórum, tértio
Humi recúmbit lánguidus.
Cruce immolándus Gólgotham
Ut scandit, ipsi póculum
Cum felle mistum pórrigunt,
Eúmque nudant véstibus.
Manus pedésque Núminis
Clavi retúsi pérforant:
Luxáta durióribus
Cernúntur ossa fúnibus.
Inter latrónes Innocens
Jam pendet atra ex árbore;
Suísque parcens hóstibus,
Effúndit ore spíritum.
Tunc nóbilis Decúrio
Corpus Magístri flágitat;
Crucis revúlsum stípite,
Quod Mater ulnis éxcipit.
Hinc, per fidéles ásseclas
Unguénto inúnctus óptimo
Mundísque vinctus línteis,
Christus sepúlcro cónditur.
Jesu, qui amóre pércitus
Mortem Crucémque sústines,
Te cum Parénte ac Flámine
Laudent redémpti in sǽcula.
Amen.

pérti
induant artus; vitiúmque pergant
Fúndere clavi.

In II Vesperis

Ant. 1 Christus passus est * pro nobis, relinquens exémplum, ut sequámur vestígia ejus.
Psalmi ... 144)
2 Ipse peccátum non fecit, * nec invéntus est dolus in ore ejus.
3 Cum maledicerétur, * non maledicébat; cum paterétur, non comminabátur, tradébat autem judicánti se injúste.
4 Peccáta nostra * ipse pértulit in córpore suo super lignum, ut, peccátis mórtui, justítiæ vivámus: cujus livóre sanáti sumus.
5 Erámus enim * sicut oves errántes, sed convérsi sumus nunc ad pastórem et epíscopum animárum nostrárum.

Capitulum
Is. 53, 6
Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit; et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrórum.

Hymnus

Ad Sextam
Capitulum

qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est. Scriptum est enim: Perdam sapiéntiam sapiéntium, et prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi sápiens? ubi scriba? ubi conquisítor hujus sǽculi? Nonne stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? Nam quia in Dei sapiéntia non cognóvit mundus per sapiéntiam Deum, plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis salvos fácere credéntes. Quóniam et Judǽi signa petunt, et Græci sapiéntiam quærunt; nos autem prædicámus Christum crucifíxum, Judǽis qui- 145)

Christe, nos flammæ rápiant amóris,
Quæ reis tollunt scelus atque pœnas,
Dum tuos artus Crucis imeréntes
Stípite figunt.

Ne sacro servos prétio redémptos
Mortis adstríngant láquei subáctæ;
Neu sinas callem Crucis ut fidélis
Turma relínquat.

Débiles celso répleas vigóre,
Ut viam vitæ gradiántur arctam;
Utque, si culpa cecidére, prompti
Súrgere possint.

Da, pie sævos Genitrícis almæ
Lácrimis fusis récolant dolóres;
Et crucem tollant, álacri sequéntes
Corde Magístrum.

Hórreant mundum speciémque fortes,
In tuam passi fáciem tuéndo;
Crimen abstérgant, tua proluéntes

Oblátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum; sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, et non apériet os suum.
℟ br. Vere languóres nostros * Ipse tulit. - Vere.
℣. Et dolóres nostros ipse portávit. - Ipse. Glória Patri. - Vere.

Ti me Atë e Frymë t'shejtnisë.
Prej t'shelbuesve lavde ké. Ashtu kjoftë.

d. Në Vesper

1. T'na ndezin, Krisht, deh, flakët e dashtunisë,
Ci u shlyejn fajtorve njollet dhe ndeshkimet,
Pa faj nsa jeta ty per pshtim t'njerzisë
N'kryq ngulun t'shkimet.

2. Mos len sherbtorët, me 'i çmim aq shejt t'
shperblemë,
Qi n'leqe t'dekës s'nenshtruemë146) t'kaperthehen;
T'mbaja n'mendë shtegtinë e kryqës sa janë t'rilemë, 146)
Kah ti ci t'kthehen.

3. Fuci ciellore resh mbi sa t'ligshtuem,
Qi t'mund pershkohen rrugës aq t'ngushtë n'ketë jetë;
Ashtu edhe n'faj po paten ra, t'rizgjuem,
Per ty t'jenë pshtetë.

4. Prap ban ci dhimbat bartë prej Nanës hyjnore
Me lotë dalë zemre shpesh t'i perkujtojm;
E mbas Shelbuesit kryqen t'bajm perore,
Me te t'qindrojm.

5. T'a mnijm na shekllin, n'te çka sytë perlyen,
Tue vrojtë atë ftyren tande krejt t'irnueme;
T'a lajn dhe fajin, zemren ci na shyen,
Varrët tua t'çmueme.

6. E gzimet kundra ligjës me tamth t'persiejn
Sa u dhanë mbas andesh; trupi t'mblojë i çveshun
Pa petk meritash t'ngelunt; gozhdat t'biejn
Mbi ves n'shpirtë t'reshun.

7. Per kryqë sa u kapen, ban shpirtnisht t'u desin
Lakmive t'shekllit; t'shkapunt prej ksaj lande147) 147)
E n'vorr me ty t'ngujuemt prej tejet presin
Veç pamjen tande.

8. O Krisht, ci fajet ba prej njersve shljeve,
Me Atin tand ty lavde t'gjithë le t'kndojn,
E Shpirtin Shejt, nper t'cilin ti na ljeve,
Perherë t'a adhrojn*) Ashtu kjoftë.

5 Marc. - Sh. Gjon-Josefi prej Kryqe

a. Në Matutin

1. Prej kujdesit t'randë kush shprishet,148) 148)
Me shpresë t'gjallë t'i lutet Gjonit;
Ëmni i tij n'usdajë kurigrishet,
Vjen shpejt ndihma e t'Pergjithmonit.

2. Mashen smundjet larg, braktisë
Deka e frigshme prenë e vet;
Urdhnin, Shejti n'fé ci i shtisë,
Çon n'vend vala e sheut, ci shtrret.

3. I ngushtuem sa herë n'dét t'haptë,
Pse vozitari n'stuhi tutet?
Gjindet Gjoni pranë e praptë
Çdo furi stuhishë do t'zbutet.

4. Ëmni, o t'gjithë sa don t'perpijë
N'gjire t'errta anmiku i tmershem;149) 149)
Ëmni t'gjithë, pa lanë t'ju arrijë
Pesha e randë e fajit t'hershem

*) Shih Sekuencen e Meshës p
në këtë ditë (e para e Premte e Marsit), Nr. II.

Hymnus

Quisquis molésta frángitur
Cura, Joánni súpplicet:
Hoc invocáto nómine,
Adest Deus peténtibus.

Morbi recédunt, déserit
Mors ipsa prædam térrita;
Nutum jubéntis túrgida
Verétur unda flúminum.

Pressus paténti in æquore
Nimbos quid horret návita?
Adstat Joánnes: éffera
Tum vis procéllæ evánuit.

Veníte, quotquot fráudibus
Cæcis avérnus ímplicat;
Veníte, quotquot júgiter
Premunt reátus póndera:

Solátor indigéntium
Cunctis medélam pórriget;
Fides redíbit méntibus,
Complébit ardor péctora.

Sit laus per omne sæculum,
Sit Trinitáti glória,
Quæ nos Joánnis ínclyta
Calcáre det vestígia.
Amen.

Hymnus

O ter quatérque nóbilis
Montáni erémi céllula,
Cui sanctitátem cóntigit
Miram Joánnis cérnere!

Tibi supérbæ próxima
Ab urbe turres ínvident,
Tecum frequénter cælicum
Immútat agmen sídera.

Sacro caléscens flámine,
Levátur hic in æthera,
Jesu tenéllo dúlciter
Affígit illic óscula.

Audítis? ista Vírginis
Imágo voces prótulit:
Fonte hoc perénni múnera
Derívat ille in súpplices.

Tu, qui beáta e céllula
Opis fuísti pródigus,
Locátus inter cælites
Preces cliéntum súscipe.

Tui sub umbra nóminis
Felix quiéscat pátria;
Honóre templa flóreant,
Ornéntur urbes móribus.

Sit laus per omne sæculum,
Sit Trinitáti glória,
Quæ nos Joánnis ínclyta
Calcáre det vestígia.
Amen.

Hymnus

Primis ab annis gáudia
Mundi Joánnes réspuens,
Francísci ad instar, péctore
Crucem seréno ampléctitur.

Hac fretus una, pérpeti
Advérsa cuncta díscupit,
Et mille passim grátia
Dolóris artes súggerit.

Flagélla tergum sáuciant,
Somnos abárcent lúmina,
Dapes negántur, áridis
Illúdit unda fáucibus.

At sponte qui se víctimam
Tanti rigóris éxhibet,
Cæléstis hunc in céteros
Facit benígnum cáritas.

5. Per skamnorë ngushllime kallë,
Gjithkah ndihmë jep n'mal e n'fushë;
N'mende t'errtë kthen feja e gjallë,
Parmet rrezja e naltë permbushë.

6. I kjoftë lavdi per amshim,
Nderë i kjoftë Trinisë hyjnore,
Qi t'na qesë desht per tregim
N' Gjonin jeten shembullore. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O tri kater herë fatlume
Qelzë vendue n'shkreti malore,
Tue u pershkue nper t'vshtirat drume,
Qi pau Gjonin n'jetë ejllore.

2. T'a kanë smirë ndertesët krenare,
Qi i hjeshojn n'qytet stolitë,
Shpesh me ty nji çetë bujare
E Qiellorve shndrron hyllsitë.150) 150)

3. Me frymë shejte ndezun vapë,
Deri n'ster ci i naltohet,
Krishtin foshnje ngrykë e kapë,
N' dashtni t'tij ky kthellë pervlohet.

4. Çka me ndie? aj perftyrim
I Zojës Mri sapeshherë lshon za:
Prej ksaj gurre aj xjerrë bekim
Per ke e lutë dhe hir papra.151) 151)

5. Prej ksaj qelze ti perorë
Kjé dorë-dhanë nder pasuni;152) 152)
I vnduem tash nder Qiellorë .
Lutjet vroj ban n'perkushti.

6. Per nen mbroje t'emnit tyt
Vendi raftë n'qetsi t'dishruese,
E qytetet t'kenë n'virtyt .
Lulzim, tempujt nderë t'veçueme.

7. I kjoftë lavdi per amshim,
Nderë i kjoftë Trinisë hyjnore,
Qi t'na qesë desht per tregim
N'Gjonin jeten shembullore. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Çyshë prej vjetve t'para gzimet
E botës Gjoni tue braktisë;
N'ejasë t'Françeskut, t'gjitha gzimet
N'kater t'kryqës me i [illegible].

2. Vetem n'kte tue u pshtetë, dis[illegible]
Me vullndet t'banë t'gjitha t'vshtirat;
Hiri i naltë gjithka' e frymzon,
Çdo nduer vuejtjesh t'gasë si t'mirat.

3. Me litarë gjith trupi [illegible],
Syni gjumin don t'a mujë;
Mbahen larg gostitë e [illegible]
Kreshku i gojës veç se me ujë.

4. Por, k[illegible] vetin flije ban,
Tue e ndeshkue me shum vrashtei;
Kte dashtnia e ciellës e mban
Perballë tjerve tanë mirsi.

Votis repéndit júrgia,
Turbis egéntum próvidet;
Reósque solvens crímine,
Iter salútis édocet.
Virtúte fulgens ínclyta
Sic ille adívit sídera;
Ibíque, Numen íntuens,
Amóris igne exǽstuat.

¶ Sequens Conclusio, etiam ad Matutinum et ad Laudes, numquam mutatur.

Sit laus per omne sǽculum,
Sit Trinitáti glória,
Quæ nos Joánnis ínclyta
Calcáre det vestígia.
Amen.

5. Çdo degamë me kusht dermon,
Ka kujdes per turmë t'skamnorve;
E prej fajesh zgidhë e u mson
Rrugët e pshtimit t'gjithë fajtorve.
6. Me 'i virtyt t'veçantë tue ndritë,
U kap mbramit n'vend t'lumnisë;
N'pamje t'Zotit ktu tronditë,
N'zjarm pervlohet t'dashtunisë.
7. I kjoftë lavdi per amshim,
Nderë i kjoftë Trinisë hyjnore,
Qi t'na qesë desht per tregim
N' Gjonin jeten amshullore. Ashtu kjoftë.

9 Marc. - Sh. Katrina prej Bolonjes Virgjin

a. Në Matutin

Hymnus

Quæ pura scandis ǽthera
Instar colúmbæ cándidæ,
Sacrum tibi quod fúndimus
Carmen benígna súscipe.
Te nascitúram cónspicit
Pater velut præfúlgidum
Sidus, repéllens núbila
Mundúmque spargens lúmine.
Prævénta cæli múnere,
Adhuc puélla móribus
Claris refúlgens ínclita,
Lucis futúræ prǽviis.
Terréna jam fastídiens,
Fervens amóre pátriæ,
Quem nutris hinc ardéntius
Christi locáta in átriis.

¶ Sequens Conclusio, etiam ad Matutinum et ad Laudes numquam mutatur.

Jesu, tibi sit glória,
Castæ Paréntis lílium,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

1. Ti, qi e paster hypë te elteret
N'perngjasim t'nji pllumbi t'bardhë,
Tanë nirei pranë ketë t'nderet·
Kangë, per ty qi t'kndojmë kemë ardhë.
2. T'shef ty baba ende palé
Porsi hyll, qi ndritë si ditem,
Mjegullinat dbon n'kete dhé
E gjithkah shperdanë ti driten.
3. Me dhanti pajisë qiellore,
Ende e vogel tue kandritë;
Zemra, gjellë n'virtyt shejtnore,
Lajmon para çka asht me u pritë.
4. Per jetë t'shekllit ndien merzi,
N' banesë t'Krishtit shpejt vendue,
Per atdhé tnë dashtuni,
Mirë prej s'naltit e kê kujtue.
5. Jezus, paç ti lavd nderues,
Lil i bardhë i Nanës s'bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë ~~tr~~ shejtn~~ore~~ues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Sponso vocánte ad ásperum
Perfectiónis vérticem,
Ad hunc, relícto sǽculo,
Festína gressus dírigis.
Transláta namque próvide
Francísci in hortum fértilem,
Vernis redúndas flóribus
Fructúsque profers úberes.
Crucem parátam bájulans,
Confíxa Christo júgiter,
Rigas colúmba lácrimis
Sponsi doléntis vúlnera.
Corpus flagéllis ópprimis,
Et mente sursum tólleris;
Ac, sancta carne et spíritu,
Jam vivis inter cǽlites.
Nam vera cæli gáudia
Dum sæpe volvis íntime,

1. Tue t'grishë Fati t'kapish kulmin
Tanë vrashtei t'persosunisë,
Kah kjo, shekllit nga i gjellë sulmin,
Drejton hapat rrugës s'vorfnisë.
2. Kshtu pra, bartë prej Dorës hyjnore
N'kopshtë gratçuer e t'hapët t'Françeskut,
Msuehë me lule pranverore,
Pada mjaltë xjerrë n'lule t'vriskut.
3. Nsa barë kryqen t'pregatitun,
Gjithmonë n'Krishtin e mberthyeme,
Rinë me lotë si pllumb i zaritun
Varrët e Fatit[153)] n'gjak t'mberthyeme. 153)
4. Me pendesë ruen trupin t'dlirtë,
Menden prorë mbi hyjë nelton;
Shejte kshtu me trup, me shpirtë,
Mjes Qiellorve tash mbretnon. 154)
6. Nsa ktu[154)] gzimin e vertetë
Perkujton t'lumnisë qiellore,

Perfúsa luce désuper
Arcána sacra pérspicis.
Jesu, tibi sit glória,
Castæ Paréntis lílium,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

N'Zot t'kryqzuem fuqinë tue gjetë,
Deperton mshehtsitë hyjnore.
6. Jezus, paç ti lavd nderues,
Lil i bardhë i Nanës s'bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus

Inter Soróres óptimas,
Licet magístra prǽvia,
Subésse gaudes ómnibus,
Abjécta quæris múnera.
Optans adíre pátriam
Sponsíque vultu pérfrui,
Nomen salútis ínvocans,
Dulci sopóre sólveris.
Corpus, sepúlcro cónditum,
Odóre cunctos récreat;
Et íntegrum post sǽcula,
Mundo stupénte, cérnitur.
Nunc nostra corda et córpora
A labe serves críminum,
Agníque tandem cǽlicas
Fac nos adíre núptias.

Jesu, tibi sit glória,
Castæ Paréntis lílium,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempitérna sǽcula.
Amen.

1. Mendë e zemer ruejtë pa dangë,
Prise Motrash n'vepra t'ngalta,
Gzon t'nenshtrohesh n'fjalë e n'rangë,
Zajedhë gjithmonë punime t'ulta.
2. Tue dishrue t'kundrosh atdhenë,
N'pamje t'Fatit t'jeshë e gzueme,
Nsa i thirret emnin tue lanë prenë
E dekës,[155)] vurijet kapë t'amshueme. 155)
3. Shti n'vorr trupi yt i dekun,
Me 'i erë t'kandshme t'gjithë i knaqë,
Mbas sa shekujsh mbetë paprekun,
Shenje t'bindshme botës i çfaqë.[156)] 156)
4. Ban tash zemra e trupen tonë
Prej çdo njollje t'ruejsh t'paprishun;
Smbramit ban qi t'jemë gjithmonë
N'gostë qiellore t'Kingjit t'grishun.
5. Jezus, paç ti lavd nderues,
Lil i bardhë i Nanës s'bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë shejtnues
Tash e n'shekuj t'jetës s'amshueme. Ashtu kjoftë.

19 Marc. - Sh. Jozefi

a. Në Matutin

Hymnus

Cælitum Joseph decus, atque nostræ
Certa spes vitæ, columénque mundi,
Quas tibi læti cánimus, benígnus
Súscipe laudes.
Te Sator rerum státuit pudícæ
Vírginis sponsum, voluítque Verbi
Te patrem dici, dedit et minístrum
Esse salútis.
Tu Redemptórem stábulo jacéntem,
Quem chorus Vatum cécinit futúrum,
Aspicis gaudens, humilísque natum
Numen adóras.
Rex Deus regum, dominátor orbis,
Cujus ad nutum tremit inferórum
Turba, cui pronus famulátur æther,
Se tibi subdit.
Laus sit excélsæ Triadi perénnis,
Quæ tibi præbens súperos honóres,
Det tuis nobis méritis beátæ
Gáudia vitæ. Amen.

1. Per Shejten t'qiellës ti nderë, Jozef, e shpresë
E gjallë per jeten tonë, per botë freski;
Merita e lavde t'kndojmë ty pa pritesë:
Pranoi n'mirei.
2. Perftuesi i jetës ty Fatin t'percaktoi
T'Arisë Virgjin t'paster, deshti edhe t'u mbashe
Si Babë i t'Birit, n'pshtim t'njerzisë pranoi
Sherbyes t'u bashe.
3. N'nji grashd t'pervujtë Shelbuesin tonë ti t'shtrimë,
Qi knduen Veguest, se n'kohë do t'pshtotë dhenë,
Me gzim kundron e n'dashtuni i shkrimë,
E adhron, kur lenë.
4. Vetë Mbreti i mbreteve, aj, qi n'botë sundon,
Nji fjalë e t'cilit ferrin ban qi t'dridhet,
E tanë empiri unë-pervujtë nderon,
N'fjalë tande lidhet.
5. Trinisë hyjnore lavd i kjoftë e nderë,
Qi n'qiellë e ndtokë nderime kaq t'veçueme
Tue t'dhanë, per ty na falë mbas shekllit t'mjerë
Lumni të amshueme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Iste, quem læti cólimus fidéles,
Cujus excélsos cánimus triúmphos,

1. N'ketë ditë Jozefin çdo bestar nderon
Me gzim e i kndon ngadhnjimet aq t'madhnueshme;

Hac die Joseph méruit perénnis
Gáudia vitæ.
O nimis felix, nimis o beátus!
Cujus extrémam vígiles ad horam
Christus et Virgo simul adstitérunt
Ore seréno.
Hinc stygis victor, láqueo solútus
Carnis, ad sedes plácido sopóre
Migrat ætérnas, rutilísque cingit
Témpora sertis.
Ergo regnántem flagitémus omnes,
Adsit ut nobis, veniámque nostris
Obtinens culpis, tríbuat su-

erat súbditus illis.

Capitulum

Prov. 28, 20 et 27, 18

ir fidélis multum lau-

Pse ky mbi hyjë shtegton e n'qiellë fiton
Selinë e çmushme.
2. O burrë da n'shenj, tri herë fatlum per rojë,
Qi pate e t'ndejen pranë tue lanë ketë jetë
Vetë Krishtin Zot n'bashkim me t'lumen Zojë
Me 'i ftyrë krejt t'qetë.
3. Kshtu, kush ngadhnjen mbi férr, verigës s'mersitshme 157)
I zgidhun trupit, bjen n'gjumë t'dekës s'pranueme;
E ballin kti i stolisë kunora e ndritshme
N'seli t'amshueme.
4. T'a lusim ketë Pajtuer, t'na shtojë fuqitë
N'luftime t'jetës e fâljen t'xjerrë hyjnore
Per faje tona e reshët mbi né dhantitë
E paqës qiellore.
5. Gjithmonë paç lavde e t'gjitha i paç nderimet,
Nji Zot, qi n'qiellë e n'tokë mbretnon, n'trini,
E i jep sherbetorit tand besnik shperblimet
N'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

Hymnus

Te Joseph, célebrent ágmina cælitum,
Te cuncti résonent christíadum chori,
Qui clarus méritis, junctus es inclytæ
Casto fœdere Vírgini.
Almo cum túmidam gérmine cónjugem
Admírans, dúbio tángeris ánxius,
Afflátu súperi Fláminis Angelus
Concéptum Púerum docet.
Tu natum Dóminum stringis, ad éxteras
Ægýpti prófugum tu séqueris plagas;
Amíssum Sólymis quæris, et ínvenis,
Miscens gáudia flétibus.
Post mortem réliquos sors pia cónsecrat,
Palmámque eméritos glória súscipit:
Tu vivens, Súperis par, frúeris Deo,
Mira sorte beátior.
Nobis, summa Trias, parce precántibus,
Da Joseph méritis sídera scándere;
Ut tandem líceat nos tibi pérpetim
Gratum prómere cánticum.
Amen.

1. T'madhnojshin tỳ, Jozef, urditë qiellore,
Per tỳ jehoshin vallet n'botë me gzime,
Pse i madh per lidhje t'paster t'Nanës hyjnore,
Ashtu per meritime.
2. Kur Vashen pave xanë prej Fuqiplotit,
Papritmas bjen n'ngushtim, n'dyshim kajatë;
Per Fmijnë, qi asht xanë, t'a çfaqë fillë Ejlli i Zotit
Prej Shpirtit Shejt hukatë.
3. Ti Zotin-Njeri t'lenë e rrokë e ndimë
I bahesh, derë n'Egjipt kur merr mergimet;
E t'shmangun kte e kerkon e e gjenë n'Selinë, 158) 158)
Tue shndrrue me dhimba gzimet.
4. Nsa fati tjerët mbas dekës i shuguron
E i kapë lumnia ata, qi palmen moren,
Ti, ende gjallë, Zotin, si Qiellorët, e gzon,
Ma shpejt e merr kunoren. 159) 159)
5. Na lutje t'baju, Trini, t'kshë dhimbë per né;
Nper meritim t'Jozefit ban qi t'gzojm
Mbretninë qiellore e tỳ perherë n'atdhé
Kangë falnderimit t't'kndojm. Ashtu kjoftë

24 Marc. - Sh. Gabrieli Kryeengjull

a. Në Matutin

Hymnus

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ sator et redémptor,
Cælitum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.
Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cælo,
Quæ triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.
Virgo dux pacis genitríx

tua in sæculum: ópera
me: ✝ Dómine, misericórd

1. Ti, Jezu Krisht, per ejë e Shejten nderë,
Shelbues si edhe Perftues i mbarë njerzimit,
Deh, ban qi mjes Qiellorësh na t'gzojm perherë
N'atë jetë t'ngadhnjimit.
2. Kryeejlli Gabriel anmiqët t'na i dboje
Si mbrendë si jashtë e tempujt,160) sajedhë gjymtyrë 160)
Per qiellë, Ngadhnjyesi i dekës qi desht t'vendojë
Nper botë, t'rikqyrë.
3. E Zoja Mri, kjo Prisja e paqës, qi Driten
Lindi, dhe vallja e ejve n'ndihmë perorë

Semper assístat, simul et micántis
Régia cæli.
Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque Sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum.
Amen.

T'ha u gjejn e hiret pa na i dhanë mos t'priten
Me tjerë Qiellorë.
4. Kte paçim na prej t'madhit Zot n'trini,
Atë, Bir, e Shpirtë, qi asht gurrë per çdo shejtnim;
Si n'qiellë, si n'tokë kti i kjoftë nderim, lumni
E lavd p'r amshim. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Placáre, Christe, sérvulis,
Quibus Patris cleméntiam
Tuæ ad tribúnal grátiæ
Patróna Virgo póstulat.
Nobis adésto, Archángele,
Robur Dei qui dénotas:
Vires adáuge lánguidis,
Confer levámen trístibus.
Et vos, beáta per novem
Distíncta gyros ágmina,
Antíqua cum præséntibus,
Futúra damna péllite.
Auférte gentem pérfidam
Credéntium de fínibus,
Ut unus omnes únicum
Ovíle nos pastor regat.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Deo Patri sit glória,
Qui, quos redémit Fílius,
Et Sanctus unxit Spíritus,
Per Angelos custódiat.
Amen.

1. Pajtou, Krisht, na botë fajtore,
Qi prej Atit lypë butsinë,
E nper lutje t'Nanës pajtore
Na e ruej t'gjithve pafajsinë.
2. Na u gjejë n'ndihmë, ti, Gabriel,
Qi shenjon fuqinë e Zotit,
T'ligshtve forcen, mos jan ngel,
T'ketë lenim kush vuen ktij motit.
3. E ju, o çeta t'lume e t'ndershme,
Nder nandë valle n'qiellë t'dallueme, 161) 161)
Dboni nesh dobsitë e hershme,
T'tashme e t'ardhshme mbi né t'lshueme.
4. Gjindët bakoi, deh, bani t'zmbrapen
Prej kufijve t'besimtarve,
Kshtuqi t'gjithë n'nji vathë le t'kapen
E t'jetë nji bari i shtegtarve. 162) 162)
5. Atit Zot i kjoftë lumni,
E, ke t'pshtojë pa Biri t'dêjë
E i ljeu Shpirti gjith shejtni,
Per gjith vend i ruejtët nper Ejë. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper
1. Ti, Jezu Krisht etj. (si sipri në Matutin)

IV. Festat e Prillit

13 Prill. - Sh. Hermenegjildi Martir

a. Në Matutin

Hymnus

Regáli sólio fortis Ibériæ,
Hermenegílde, jubar, glória Mártyrum,
Christi quos amor almis
Cæli cœtibus ínserit.
Ut perstas pátiens, pollícitum Deo
Servans obséquium! quo pótius tibi
Nil propónis, et arces
Cautus nóxia, quæ placent.
Ut motus cóhibes, pábula qui parant
Surgéntis vítii, non dúbios agens
Per vestígia gressus,
Quo veri via dírigit!
Sit rerum Dómino jugis honor Patri,
Et Natum célebrent ora precántium,
Divinúmque suprémis
Flamen láudibus éfferant.
Amen.

1. Prej fisit lindë mbretnuer t'Iberies s'fortë, 163)
Hermenegjild, lumni per t'gjithë Dishmorët:
Per Krisht kta hatri i priri,
Qi t'gzojn nder valle empiri.
2. Sa rrebtë qindron n'duresë tue ruejtë premtimin
Qi i fole Zotit! 164) n'veti s'ban kursimin; 164)
Per te gjithçka braktisë,
Largon çka n'shpirtë t'molisë.
3. Se si i frenon ngacimet, shejtenesit
Qi i parashtrojn, pa u shmangë kurrherë kujdesit,
Qi gjurmët n'rrezige t'jetës
T'i kthesh per rrugë t's'vertetës.
4. I kjoftë lumni Krijuesit t'rruzullimit
E Birit t'tij, Shelbuesit t'mbarë njerzimit,
Ashtu edhe lavde e ndere
Pastë Shpirti Shejt perherë. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

Hymnus

Nullis te génitor blandítiis trahit,
Non vitæ cáperis dívitis ótio,
Gemmarúmve nitóre,
Regnandíve cupídine.

1. Ty prindi nuk t'terheq me asnji zbunim;
Nuk jepesh mbas pritesës, n'ketë jetë s'lypë gzim,
S'kerkon rubina t'ndritshem,
Sundimin mban t'mersitshem.

het fitorja e Ngadhnjyesit të dekës. Ka të gjitha gjasët, se do t'i lehet Sh. Ambrozit edhe himni, qi këndohet tash në Vesper të Kohës së Pashkve: Ad regias Agni dapes (N'ge stë mbretnore t'Kingjit grishë). Himni asht krejt nji lavd per Krishtin, Kingjin hyjnuer, i cili, mbasi na shelbei tue u flijue mbi elterin e Kryqës, u ba kështu Pashkët tona, ase kalimi prej robnisë së mëkatit të toka e premtueme e hirit e njiherit edhe ushqimi ynë e pija jonë n'Eukaristinë shejte. Mbushë me mendime të kthella, në shkurtsimë e vet asht nji traktat teologjik; ka vargje të harmonishme e të forta, të denja per Doktorin Shejt.

Ma vonë Teodulfi, arqipeshkvi i Orleans-it, hartoi himnin e madhnueshem Gloria, laus et honor tibi sit, rex Christe Redemptor, qi këndohet edhe sot të Dielen e Larit nder Kishë ipeshkvinore. Prej Hermannus Kontraktus kemi kangët e pershpirtshme të Zojës Mri: Alma Redemptoris Mater (Nanë e mirë e Krishtit) e Salve Regina (Falemi, o Mbretneshë).

*

Ky asht nji pershkim shum i shpejtë në poezinë e krishtenë primitive, e cila edhe nder këto copa të thjeshta e shum të kufizueme na çfaqë pasuninë e bukurisë poetike, qi permban në tanësinë e vet. Mendimi hyjnuer i krishtenë del në shesh si kandritës në hijeshi, i kthellë e i pakrahasueshem në frymzimin e veprave gjeniale e të virtyteve të nalta e të fuqishme, gurrë e kulluet hovesh bujare kah nji jetë flijesh, lutjesh e virtytesh, kah nji jetë idealesh qiellore per njerin shtegtar të këtij shekulli të mraztë e mashtrues. Mirë ka thanë De Maistre: "Arsyeja flet, per dashtnia këndon. Qe sepse na katolikët këndojm dogmet tona e misteret tona hyjnore. Feja asht nji besim dashtnie"3).

*

"Sh. Tomë Akuini (1226-74), nji nder mendë ma të kthiellta të Krishtenimit, ka shkrue si rrallkush tjeter mbi të vertetat e besimit të krishtenë, shpirtë shum kandritës shejtnie, pastrie e dashtnie; këndoi sidomos dogmen eukaristike, tue i ri flatrat e zhenisë së vet me vesenë e ndiesive të veta serafike. E populli i krishtenë tash ma se shtatë shekuj shkon tue persritë nen qemerët e bazilikave ma të madhnueshme si edhe të kishve ma të pervujta, në çdo krahinë të botës, himnat, qi shperthyen prej zemres e shpirtit të tij. Këto rima të shperdame me nji pasuni të genishme kumbojn per çdo strofë si nji kumim i kandshem kumbonësh në festim: asht kanga e madhe e Kishës shejte." (Kështu shkruete Albin 4).

E këndoi aj ma parit e ni jehona e persriti gjatë shekujve:

Pange, lingua, gloriosi	Trego, gjuhë, mshehsinë hyjnore
Corporis mysterium...	T'Trupit t'Krishtit krejt t'shejtnuem...

e

Tantum, ergo, Sacramentum	Sakramendin aq t'madhnueshem
Veneremur cernui...	Me prunjim t'gjithë t'a nderojm...

e mandej te himni Verbum supernum prodiens (Ra prej qiellës ma e nalta Fjalë), po edhe ky i së kremtes së Korpit të Shsh. të Jezu Krishtit, këndohet: . . . .

O salutaris Hostia,	Flije shejte shpetimtare,
Quae caeli pandis ostium...	Qi çilë deren e qiellës s'naltë...

Janë naltime mistike të shpirtit të tij te kambët e Krishtit në Sakramend t'Elterit. Këta himna, kur i kjenë paraqitë Papës Urbanit IV e Kurtit të tij prej vetë Sh. Tomës, u duken si të kishin dalë prej nji frymzimi hyjnuer.

Shkruen Rolland: "Oficja e të Shsh. Sakramend – e perbame prej Sh. Tomë Akuinit – asht margaritari i Liturgjisë romake; asht nji dram shejt. ku zhvillohet tanë ekonomia e Misterit të madh të besimit tonë; nji po-

hyjnuer, ku Sh. Toma këndon dogmen eukaristike me shkelqime të veta të madhnueshme e me ambelsitë e veta të pakufishme. Aj qet në veprim Testamendin e Vjeter e të Ri, per me naltue Misteret, me të cilat janë mbushë, e, tue ba nji zgjedhje të veçantë lulesh eukaristike, qi shperthejn nder Fletë shejte, mund të thohet, se ka perba nji traktat të plotsuem mbi Eukaristinë shejte, marrë si flije, si kungim, si preni e njimendët e Krishtit Zot-Njeri. Me nji mjeshtri të bindshme ban nji paralelizem njes profecive e vertetimit të tynë, njes perfëtyrimeve e njimendsisë, qi ato paraqesin; këndon madhnitë e Sakramendit të Shsh., pregatitjet e duhuna të shpirtit, perftesat qi kryen, pastrinë, gëzimin, ngushllimin, fuqinë, bashkimin e të krishtenve njes vetit e me Krynt e vet, hyjnizimin e të bijve t'Adamit"5).

Himnat perbajn pjesen ma të zgjedhunen e Oficës. Sh. Tomës i perkasin edhe sekuenca e Meshës per diten e Korpit të Krishtit Lauda Sion e ritmi aq i pershpirtshem, aq i depertuem prej virtyteve hyjnore të fesë e të shpresës e të dashtnisë: Adoro te devote. Bukuria e tyne, sidomos kur ndihen tue u këndue, duket aq ma kandritse e vezulluese, sa ma teper qi të studiohen. Meritojn t'u bahet nji studjim i gjatë, porse do të kufizohemi tue dhanë vetem ndonji shenjim shtjellues.

Himni Sacris solemniis (Me kremte shejte), qi këndohet në Matutin, asht i madhnueshem perkah ritmi, qi zhvillohet me nji harmoni të bindshme. Masa asht asklepiadiane pak e lirë. Himni fillon me nji grishje per besimtarët, qi të naltojn kangë lavdi e gëzimi per te Shsh. Sakramend; këto kangë do të burojn prej fundit të zemres e do të pertrijn mendime e vepra shejte. Vijon mandej mbishkrimi i Darkës së mbrame, qi me themelimin e Eukaristisë nisë hyjnderimin e Besimit të ri neper njet të Flijes e të Sakramendit të Korpit e të Gjakut të Shelbuesit. Mbyllet me nji thirrje të gjallë e të permallshme per mrekullinë e dashtnisë hyjnore.

Himni i Lavdeve Verbum supernum prodiens (Ra prej qiellës ma e nalta Fjalë) asht nji lirikë e shkelqyeshme. Kthellsia e mendimit, qi permbledhë si në sintez tanë mësimin eukaristik, asht shprehun në nji trajtë të ndritun e të harmonishme. Masa asht jambike me ka kater vargje per strofë e kanë rima ase asonanca të shndërrueme. Fjala hyjnore, qi prej gjiut t'Atit perulet per të marrë natyren njerzore, e cila asht kah flijohet mbi Kryq, paraqitet ma parë si ushqim per njerzë, per tëciltë

Tue u mishnue, na u ba si shoq,
E si ushqim, tue na dhanë vetin,
Porsi çmim me dekë, qi hoq,
Si shperblim, kur n'qiellë t'na gzojë.

E perfundon me nji thirrje të flaktë, qi i drejtohet Flijës shpetimtare njes vuejtjesh shpesh të randa të njerzimit; kjo strofë (O salutaris Hostia) këndohet ditëperditë perpara të Shsh. Sakramend.

Himni i Vesprit Pange, lingua (Trego, gjuhë) asht ma i njohuni e ma i kënduemi nder himnat eukaristikë, sidomos strofa e parë e dy të mbramet (Tantum ergo etj.) në Bekim me të Shsh. Sakramend. Asht nji himn shum i harmonishem. Poezia e Sh. Tomës, ma teper se metrike, asht ritmike e mund të thohet, se gati çdo fjalë ka atë vleren e vet muzikore. Çdo strofë asht e perbame prej gjashtë vargjesh trokaike, tri të plota e tri kataleptike, ase pa tezin e mbramë. Dy strofat e para çfaqin Misteria e Korpit të Krishtit, qi pershinë me nji rend të bindshem Mishnimin, Mësimin e Shelbimin, qi kreu Mbreti i të gjitha kombeve. Tue perkujtue naten, kur e dha vetin si ushqim per njerzë (strofa III), në të katërten strofë çfaqë me nji mjeshtri të veçantë misteria e shndërrimit të substancave (transsubstancimit), mistér ky, qi vetem feja mund të na bajë me e kundrue. Të perulun njerzit per me adhrue Zotin në shejtin Sakramend, per me i këndue mandej Trinisë hyjnore himnin e lavdit e të falënderimit.

Diris non ácies te gládii minis,
Nec terret périmens carnifícis furor:
Nam mansúra cadúcis
Præfers gáudia cælitum.
Nunc nos e Superum prótege sédibus
Clemens, atque preces, dum cánimus tua
Quæsítam nece palmam,
Pronis áuribus éxcipe.
Sit rerum Dómino jugis honor Patri,
Et Natum célebrent ora precántium,
Divinúmque suprémis
Flamen láudibus éfferant.
Amen.

2. Nuk t'tremë n'kercnime t'rrebta tefi i shpatës,
As s't'tremë terbimi i ultë, qi shfren n'gjyketës:
Per gzime t'pacindrueshme
S'len gzimet n'qiellë t'kushtueshme.
3. Tash prej selive t'nalta nprojen tande
Na e fal; e, nse na palmen t'knoojm me ande,
Prirë veshët kah lutja jonë
E ndihmë na jep gjithmonë. ~~Ashtu kjoftë~~
4. I kjoftë lumni Krijuesit t'rruzullimit
E Birit t'tij, Shelbuesit t'mbarë njerzimit,
Ashtu edhe lavde e nderë
Pastë Shpirti Shejt perherë. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Prej fisit lindë etj. (si në Matutin).

16 Prill. - Perkujtimi i madhnueshem i Atit tonë Sh. Françeskut

Hymnus

Trina Francísci sóboles, Paréntis
Dic tui laudes, et in urbe Roma
Prode quæ coram fídei Magístro
Mira perégit.
Namque bisséno ubi vix alúmnos
Légerat: Romam properémus, inquit,
Pastor ut princeps in ovíle nostrum
Múnera fundat.
Illius nobis patet aula; dextram
Máximus tendet mínimis: id arbor
Celsa porténdit, mihi visa summos
Fléctere ramos.
Jamque Franciscus reveránter adstat

a. Në Matutin

1. Ju, tri brezni t'Françeskut kengë t'kumueshme 165) 165)
Se t Atit tuej per punët e bindshme knoni,
Qi para Mesuesit t'fesë kreu n'nomë t'madhnueshme; 166)
Ktu jetë fitoni.
2. Pse dymbëdhetë xenat sa pat mbledhë rreth vetit,
T'shkojm n'Romë, u tha, qi mbi ketë grigjë skamnore
Bariu Kryetar t'na i falë n'fuqi t'pushtetit
Dhantitë qiellore.
3. Per në i rrin çilë pallati: doren çokë
Ma i madhi kah "me t'Vogjlit": kte shenjon
Nji lendë e naltë, qi degët me t'naltat n'tokë,
M'asht dukë, lakon.
4. Nse kshtu Françesku tonë nderin pe rrite
Bri Pjetrit t'dytë, e lutë qi rrejë t'i lshote
T'fuqishme grigja e ré e gjithanësh t'u shtrite,
Pade t'u shtote.
5. Me tiarë ktij Ati kshtu po i perandonë:
Gje t'mdhe n'kë lypë ti, bir; prandaj mendim
Do t'baj, nse lutja prenë Shelbuesit gjenë
A s'gjenë pranim.
6. Ban, Zot n'njini, njikeri edhe n'trini,
Qi Prisin tonë t'a ndjekim pa pritesë,
E t'knoojm ty lavde per amshim, n'lumni
Tue marrë t'gjithë pjesë. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Dicta Francísci dúbius revólvit
Póntifex: an non grávius sit æquo
Tanta paupértas onus, ipse secum
Cógitat anceps.
Nocte sed parvam, plácide quiéscens,
Ex humo plantam videt exoríri,
Mox et in grandem, nítide comátam,
Súrgere palmam.

b. Nder Lavde

1. Saithë Françesku, ngelë n'dyshim, mendon
Ipeshkvi i Romës: 167) A thue mos t'jetë nji barrë 167)
E randë n'tepri gjithë aj varfnim, ky shkon
Me mendë tue marrë.
2. Porse, qetsisht nsa natën rrin n'pushim,
Nji sinë e vogel shef kah binë n'livadhe,
E, e ngjetmun hijshem, asht n'atë shpejtim
Nji palnje e madhe.
3. Mandej, trishtueshem n'zemer, kjartas date,
Kah templli n'Lateran, pada tue u shthuer,

Hæcque mirátus, Laterana tecta
Cernit, exhórrens, labefácta rimis;
Quæ tamen firmis húmeris vir ecce
Fulcit egénus.
Vox simul palmam docet hanc, virúmque
Tecta firmántem ruitúra templi
Esse Francíscum, sua quem poténtem

Krejt shpartallohej; kte me krahë veç mbate
Nji burrë skamnuer.
4. Shenjoi kjoi dukë, se palnja, si aje fuqi,
Qi mbate n'krahë atë tempull aq t'molisun,
Ish' vetë Françesku, prej pushtetit t'ti
N'fuqi i pajisun.
5. Atë-herë Ipeshkvi urdhnoi, t'i sihej para
Skamnori i Krishtit, t'cilit n'vend ia çon
Dishirët, çetës s'premueme punët e mbara
Me ezin i uron.
6. Françesku qe se e shokët e tij pershkojn,
Lajmtarë qiellorë, katunde edhe qytete;
E prej dymbëdhetve shpejt nji urdi perftojn
Hapë n'tokë e n'dete.
7. Ban, Zot n'njini, njikeri edhe n'trini,
Qi Prisin tonë t'a ndjekim pa pritesë,
E t'knoojm ty lavde per amshim, n'lumni
Tue marrë t'gjithë pjesë. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Fratrum Minórum cónditor,
Francísce, da nos áureis,
Quas tu dedísti, légibus
Fidos alúmnos óbsequi.
Discámus a te páuperem
Arctámque vitam dúcere,
Et esse mundi amántibus,
Qua páuperes, despéctui.
Ignita Christi cáritas
Qua tu, vel hoc in sæculo,
Totus flagrábas, íntima
Et nostra adúrat péctora.
Inflícta Christo vúlnera,
Quæ tu refers in córpore,
Da cogitátu férvido
Jugíque nos perpéndere.
Fac prosequámur ómnibus
Fratrum salútem víribus,
Nec ímprobo pertérriti
Labóre, nec perículis.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Præsta, beáta Trínitas,
Ut quæ Parens sanctíssimus
Præcépta nobis trádidit,
Hæc exsequámur séduli.
Amen.

c. Në Vesper

1. Themeluesi i Françeskanve,
Ban qi ty pada t't'nderojn
Zbashkut xensat prej gjithë anve
Me ligjë t'artë, qi trashigojn.
2. Per t'Kryqzuem dashtnia e gjallë,
Qi, ende n'shekull, n'ty flakrote,
Edhe permset tona t'kallë,
Ku perpara e sbetë qindrote.
3. N'trup t't'Kryqzuemit varrët e hapta,
Qi ti i barte n'gjasim t'ti,
N'zemer tonë kujtime t'vapta
T'ngjallin, shkllin tue e pasë n'mni.
4. Çdo fuqi, qi kemë prej qiellet,
Prej s'vishtirash frigë pa pasë,
Per dei t'vllaut tanë le t'qiellet,
N'vathë t'Shelbuesit t'gjithë tue i gasë.
5. T'kemë prej teje, qi t'kalojm
Nji jetë t'varfen dhe t'shtermuet,
E, si t'varfen, mos t'a çmojm
Dashtuninë e botës s'germuet.
6. Trini shejte, lutje t'bajm,
Qi 'i çdo urdhen t'Atit tonë
Tue çue n'vend, ne kurr mos t'prajm
E n'qiellë t'nalta t'gzojm gjithmonë. Ashtu kjoftë.

26 Prill. - Maria Virgjin, Nana e Keshillit të Mirë

a. Në Matutin

1. Gjindë besimtare, me zemer eni t'gzueshme,
Ndersa nderime jepni p'r'atë Shejtnore,
Qi n'Gjenacan ndlohet e madhnueshme
N'nderë t'Nanës hyjnore.
2. Kjo, kur pepritues n'perftyrim kandriti, 168) 168)
Ndiesi t'pershpirtshme zgjoi nder t'gjitha fise,
Dhantitë qiellore t'veta i peraqiti
Nder t'Lacit vise.

3. Q'atë-herë kjo u gjindet njerzve, tue u mbajtë
larg
Çdo smundje, qi si trup si shpirtë ja prekë
E n'jetë mjerueshem njerin e ngrehë zharg,
Gjallninë ia hjekë.
4. O Virgjin Nanë, me shenje t'mdha e stolisun,
Qi ndritë gjithmonë e ndihmë jé n'jetë t'mjerueshme,
Deh, bën, o e dhimbshme, qi t'gjithë t'jemë t'pajisun
Me atë jetë t'lumnueshme.
5. I kjoftë madhni, fuqi edhe lavd Atit,
Mbi fron t'hyjnueshem t'qiellës qi tue kendritun,
Sundon e rregullon n'trini e n'njisi
Ketë botë n'dritë t'qitun. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O Mri Virgjin etj., ashtu edhe

c. Në Vesper

1. T'falem, hÿll etj. (si per të kremte të Zojës së Bekueme).

30 Prill. - Sh. Jozef-Benedikt Cottolengo, III Urdh.

a. Në Matutin

1. Ky Dishmiter etj. (si per nji Dishmiter jo Ip.)

b. Nder Lavde

1. Mjes Qiellorësh n'sali t'amshueme
I lumnueshem tue kendritë,
Jozef, kengen ty t'kushtuemë.
Gjith mirsi preno n'ketë ditë.
2. I pafaj, enda n'fill t'motit,
Tue kerkue veç vise t'epra,
Nsa t'varron dashtnia e Zotit,
Zblon dashtninë e shoqit n'vepra.
3. Kn edë ma t'madhe gjenë kur mbledhë
E n'spitale t'smundët i kthen;
Ftyra e Krishtit kendshem t'bredhë
N'ftyrë t'skamnorve, kur i ushqen.
4. Sa me zéll i dhaa nderim
Nanës hyjnore, qi t'ndihmoi
Per çdo rasë e n'çdo veprim,
Kah rrugës s'naltë perherë t'udhzoi.
5. Prorë vullndesa e Zotit me shej
Per ty ligja themelore;
Shpirti yt, kur trupit dahej,
Fluturoi mbi ravët hyllnore.
6. Prej andej, ku t'mvesh lumnia,
Lutjet tua t'na ndihmojn;
Feja, Shpresa e Dashtunia
Per çdo vend e kohë t'mbretnojn.
7. Bën, Trini, Zot i madhnueshem,
Qi me hir na t'perfitojm
Prej ktij shemblli kaq t'lumnueshem
E perherë n'qiellë t'nalta t'gzojm. Ashtu kjoftë.

---

c. Në Vesper

1. Mjes Qiellorësh etj. (si nder Lavde).

V. Festat e Majit

1. Màj. - Sh. Jozefi Puntuer.

Të gjithë Himnet si me 19 Marc.

3 Màj. - Gjetja e Kryqës shejtë

Të gjithë Himnet si në Kohen e Mundimeve, te Pjesa e veçantë e Vjetit Kishtar. Porse tue ba ndryshimin e duhun te Himni i Vesprit, strofë 6, varg 2, sikurse shenjohet aty.

8 Màj. - Të Duktnit e Sh. Mhillit Kryeengjull'

a. Në Matutin

1. Ty, prej Atit Fjalë e dêjë,
Krisht, ti jeta e zemres sonë,
Na t'levdojm rrethue me Ejë,
Qi fjalës sate i bajn jehonë.
2. Vallja e qiellës per ty lufton,
Qi n'krye prisa ka me mija,
Kryqen Mhilli kur zhvillon,
Flamurtarin ndjekë urdia.
3. Kryet e tmershem ky t't'mallkuemit
E ferflon n'pusterr perzhitës,169) 169)
E kryengritsat n'fjalë t't'Amshuemit
Jashtë me prisë qet kështjellit t'dritës.
4. Kundra prisit t'ultë t'krenisë
T'mbajm perherë mbas prijes s'Miellit,
Qi kunorat t'kemë t'lumnisë·
Prej dorës s'Kingjit n'gzime t'qiellit.
5. Atit Zot i kjoftë lumni,
E, ke t'pshtojë pau Biri t'dêjë
E i ljeu Shpirti gjith shejtni,170) 170)
Per gjith vend i ruejtët nper Ejë. Ashtu kjoftë.

Hymnus
Te, splendor et virtus Patris,
Te vita, Jesu, córdium,
Ab ore qui pendent tuo,
Laudámus inter Angelos.
Tibi mille densa míllium
Ducum coróna mílitat;
Sed éxplicat victor crucem
Míchaël, salútis sígnifer.
Dracónis hic dirum caput
In ima pellit tártara,
Ducémque cum rebéllibus
Cælésti ab arce fúlminat.
Contra ducem supérbiæ
Sequámur hunc nos príncipem,
Ut detur ex Agni throno
Nobis coróna glóriæ.
¶ Sequens Conclusio numquam mutatur.
Deo Patri sit glória,
Qui, quos redémit Fílius,
Et Sanctus unxit Spíritus,
Per Angelos custódiat.
Amen.

b. Nder Lavde

1. Ti, Jezu Krisht, per Ejë e Shejten nderë,
Shelbues si edhe Perftues i mbarë njerzimit,
Deh, bën qi mjes Qiellorësh na t'gzojm perherë
N'atë jetë t'ngadhnjimit.
2. E Mhilli, Engjull paqe, fillë prej qiellet
T'përshkojë banesën tonë, e atë-herë kjo merr
Nji paqë t'qindrueshme e lufta largmesh siellet
Prej tij n'teterr.
3. Kryeëjlli Gabriel armiqët t'na i dbojë
Si mbrendë i jashtë të tempullit,171) zgjedhë gjymtyrë 171)
Per qiell Ngadhnjyesi i dekës qi desht t'vendojë
Nper botë, t'rikqyrë.
4. Prep mjeku i pshtimit tonë, aj Rafeeli
Kryeengjull, ndihmë t'na vijë e sa nder lngime 172)
Qi vuejn, prep m'shndet t'i kthejë;172) n'dyshim ke ngeli
T'drejtojë n'veprime.
5. E Zoja Mri, kjo Prisja e paqës, qi Driten
Lindi, dhe vallja e Ejve n'ndihmë perorë

Christe, sanctórum decus Angelórum,
Gentis humánæ Sator et Redémptor,
Cælitum nobis tríbuas beátas
Scándere sedes.
Angelus pacis Míchaël in ædes
Cælitus nostras véniat, serénæ
Auctor ut pacis lacrimósa in orcum
Bella reléget.
Angelus fortis Gábriel, ut hostes
Pellat antíquos, et amíca cælo,
Quæ triumphátor státuit per orbem,
Templa revísat.

céntium: Salus Deo nostro, allelúja.
3 Archángele Míchaël, * constítui te príncipem super omnes ánimas suscipiéndas, allelúja.
4 Angeli Dómini, * Dóminum benedícite in ætérnum, allelúja.
5 Angeli, Archángeli, * Throni et Dominatiónes

Semper assistat, simul et micántis
Régia cæli.
Præstet hoc nobis Déitas beáta
Patris, ac Nati, paritérque Sancti
Spíritus, cujus résonat per omnem
Glória mundum. Amen.

T'na u gjejn e hiret pa na i dhanë mos t'priten
Me tjerë Ciellorë.
6. Kte paçim na prej t'madhit Zot n'trini,
Atë, Bir e Shpirtë, qi asht gurrë per çdo shejtnim;
Si n' qiellë, si n'tokë kti i kjoftë nderim, lumni
E lavd p'r amshim. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper
1. Tý, prej Atit etj. (si në Matutin).

16 Màj. - Sh. Gjon Nepomuçeni

a. Në Matutin

1. I pamujtun dishmues feje,
N'valë shkumuese t'lumit zhytet,
Pse mshehtsinë ma parë se t'thejë
Tï Sakramendit, pranon t'mbytet![173] [173]
2. Me dekë mbreti kshtu i keronohet
E gjakbasi e lnurë tanë varrë;
Me literë trupi i shterngohet,
Zjarm gjymtyrët gjithkah kanë marrë.
3. T'gjitha Gjoni i barë me paqë,
Nuk ka frigë n'keronime mbretin;
I mundum, nuk don me çfaqë
T'Rrfimit shejt aq t'madh sekretin.
4. I pafaj, rrin n'kambë pa za,
Tue mos thanë çka nuk mund t'zblohet;
N'asnji mnyrë tue mos xjerrë gja,
Mbreti urdhnon qi n'ujë t'flakrohet.
5. Prej urës s'naltë n'Moldavë kje qitë;
Valët e kthella Gjonin presin;
Dritë qiellore aty kandritë,
Valët dishmorin e pershndesin.
6. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutje t'Gjonit t'na jepë hirin,
Gzimet n'jetë, qi s'ka kufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. N'hije t'natës, askush pa e pritë,
Rrethue vendi n'mjegull t'randë,
Dritë e fortë n'nji cak kandritë,
T'gjitha mendet kthellë tue i trandë.
2. Naten lindë Nepomuçeni,
Deri n'qiellë hyjt e naltojn;
O ju, hyjt e qiellës, sa jeni,
T'a nderoni ke valët mblojn.
3. Sa n'zjarm kallet zemra e ti,
Dashtunia mund t'tregojë;
Se sa i bindshem asht n'butsi,
Nder fjalë t'ambla e shprehë me gojë.
4. Tash nder vuejtje t'mirët ngushllon,
Tue i terhjekë n'uzdajë t'shelbimit;
Tash bekqitë me brinë frigson
Edhe i sjellë per rrugë t'Pendimit.
5. Tue dhanë lmoshë, ngushllon skamnorët,
Ka kujdes per gjindë t'brektisun,
Kundra t'drejtit ndalë mizorët,
Nderen mpron, mos t'jetë e grisun.

---

6. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutje t'Gjonit t'na jepë hirin,
Gzimet n'jetë, qi s'ka kufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. I pamujtun etj. (si në Matutin).

17 Màj. - Sh. Pashkuli Bavlon

Hymnus

Splendor Patérnæ glóriæ,
Adésto, Jesu, sérvulis,
Ut queis micárit móribus
Paschális, orbi cóncinant.
Illum dies hæc áurea
Terris refúlgens áttulit,
Hæc et decórum láurea
Victríce cælis rétulit.
Adhuc puer virtútibus
Excúltus is niténtibus,
Pia, modésta, sóbria
Puráque vita cláruit.
Fervens Minórum póstmodum
Ingréssus arctas sémitas,
Nil ad sinístram régulæ,
Ad dexterámve déviat.
Hinc sancta membra sæviter
Flagris cruéntis púrpurat,
Nullísque fœdat sórdibus
Casti pudóris lília.
Christum sequéndo páuperem
Nil, præter hunc, desíderat;
Sed mundo in hoc ditéscere
Sola cupit penúria.
Ad usque mortem fírmiter,
Ut vere et ipse obédiat,
Vitæ subit discrímina,
Ne quando subdi désinat.

¶ Sequens Conclusio, sicut et Conclusio Hymni ad Laudes, numquam mutatur.

Jesu, tibi sit glória,
Merces perénnis páuperum,
Qui mente pura et símplici
Jussis tuis obtémperant.

a. Në Matutin

1. Shkelqim Drite s'pakrijueme,
Jezus, ndihmë sherbtorve fali,
Qi t'i kndojn njerzisë s'shelbueme[174] [174]
Sa n'kete botë ka ndritë Pashkuali.
2. Tue kandritë kjo ditë e artë,
Kte ia pruni tokës dhanti,
Kjo prap n'qiellë n'harë e ka bartë
Si ngadhnjyes, stolisë n'lumni.[175] [175]
3. Ky, ende fmijë, ma t'paret gjurmë
Kah virtyti i pat t'drejtueme;
Ndriti pra me 'i jetë t'perkurmë,
T'pastër, t'urte, t'pervujte, t'ndalueme.
4. Hinë mandej me zéll nder shtigje
T'ngushta t'Françeskanve e s'shmanget
As andej, as ktej ksaj ligje,
Por e pegë me kurrfarë danget.
5. Kshtu gjymtyrët e pastra vrashtë
Shpesh me varrë t'pergjakta i kuqë;
T'bardhë ruen lilin mbrendë e jashtë,[176] [176]
Dashtninë n'Zotin kurr pa e huqë.
6. Tue ndjekë Krishtin rritë n'vorfni,
Vetem kte mos t'ketë mban dam,
Per Pashkualin pasuni
Asht t'jetojë pa gja dhe n'skam.
7. Per me mujtë kurr pa u ligshtue
Deri n'dekë t'qindrojë n'ndigjesë,
E mos t'rrijë kurr pa u nenshtrue,
Per rangë t'ulta ka veç resë.
8. Jezu Krisht, ty t'kjoftë lumni,
Per skamnorë shperblim i amshuem,
Qi me 'i mende ruejtë n'pastri
Urdhnin tand mbajn t'pacenuem. Ashtu kjoftë.

Hymnus

Quam se Deus mirábilem,
Paschále in almo prædicet,
Noster chorus, mirácula
Ejus recénsens, cóncinat.
Adest vocátus ómnibus,
Repénte curat lánguidos;

b. Nder Lavde

1. Se sa i hindshem Zoti çfaqet,
Kur Pashkualin ndritë lumnia,
Vallja jonë, tue kndue, veç kangët,
Ksh tregon do vepra t'tia.
2. U vjen t'gjithve, i grishun, n'ndimë,
Shndetin t'smundve n'vash u kthen;
Kush ka frymen fillë tue u shkimë,
Prej gojës s'dekës kte shpejt e rrmen.
3. Nsa kte feje e pangurrueme
E nanes s'mjerë e lutë me uzdajë,

2 Introívi exsúltans * in conspéctu Dei, ut ovis mitíssima páscuæ ejus, allelúja.
3 Edúxit fontes * aquá-

En surdus audit prótinus
Cæcúsque cernit fílius.
Cæsum secúri, sústinet
Quem vix cutis pars, índicem,
Ipsum sacérdos déprecans
Statim recépit íntegrum.
Terram colónus áridam
Semel ligóne pércutit,
Jugísque fontis rívulum
Arménto et agris óbtinet.
Liquor sacro ex cadávere
Manat suávis tríduo,
Qui sanat insanábiles
Morbos, tumóres, úlcera.
Custos beáti córporis
Audítur arca púlsibus
Lenis sonáre in prósperis
Rebus, tonáre in trístibus.
Almo precánte fámulo,
Cor, Christe, nostrum súscita,
Ne, quando pulses jánuam,
Stulto sopóre tórpeat.
Amen.

Hymnus

Læta devóte célebret Minórum
Turba Paschálem, récolens frequénter
Quam pio, sanctam vénerans Synáxim,
Arsit amóre.
Dum puer pascit pecus iste, seque
Pane jam pasci cupit Angelórum,
Hunc in excélsis méruit paténte
Cérnere cælo.
Júgiter, sacras ínhians ad aras,
Dum cibum vitæ meditátur, hæret,
Totus et sancto liquefáctus igne,
Lucet et ardet.
Increpans hostes fídei fidélis,
Pane, ait, Christum récipi sacráto:
Mártyrem non dat gládius, sed ipsum
Prompta volúntas.
Qui, quoad vixit, cóluit supérnum
Tam pie Panem; réserat beátos
Morte jam clausos óculos, velútque
Vivus adórat.
Christe, Paschális méritis, ut omnes
Corde nos mundo fácias, precámur;
Cælica ut digne mereámur esca
Sæpe cibári.
Amen.

Shurdha kthen me shise t'zajueme,
Djali i verbët prap dritë mund t'dajë.
4. Gishtin t'preme aq fort me spatë,
Sa metzi e mban lkura n'vend,
Kte kleriku e xjerrë me uratë
T'kapun prap, tue mbetë kondend.
5. Bulku token krejt t'perthame,
Porsa e mihë mejherë me vangë,
Xjerrë nji shé me gurrë t'padame,
Rreshk bagtisë e tokës tue i shmangë.
6. Per tri ditë mbas dekës s'lumnueshme
Trupi shejt lang t'kjartës vrujon,
Qi çdo smundje t'pasherueshme,
Brenga e lunga e irisa pastron.
7. Arka rejse e trupit t'ti
Shpeshherë ndihet tue kumue:
Trokatë lehtas n'brohori,
Nder trishtime tue shungllue.
8. Neper lutë t'sherbtorit t'mirë
Zemren tonë hiri t'pertrijë,
Qi, kur deren n'qas t'vishtirë,
T'na trakllojsh, Krisht, n'gjumë mos t'rrijë.
Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Me gzim n'Pashkualin qmon sot pershpirtninë
Breznia françeskane e e perkujton,
Me sa dashtni kushtuese Eukaristinë
Ky prorë nderon.
2. Nsa, fmijë tue kanë, nper mal bagtinë kullotë,
Me Bukë ejllore don pada t'shujtohet,
E meriton t'a shofë edhe n'ketë tokë,
Pse qiella i zbulohet.
3. Pada te elterët e Zotit rrin ngujue,
E, nsa krejt shtang perbluen atë Shujtë, ku ngjallet
Me arë jeta, parzmin n'zjarmin shejt shkrumue,
Kandritë e kallet.
4. Besniku i Krishtit n'kundershtarë vikatë:
Vetë Krisht i merret, thotë, n'Bukë t'shugurueme;
Vullndeti i flaktë dishmuer e ban, jo 'i shpatë
Mbi te e vringllueme.
5. Ky, sa jetoi, nderoi me aq perkushti
Ketë Sakramend hyjnuer, sa atë-herë prej deket
Mbyllë, sytë i çilë, e, gjallë si t'ish', persri
E adhron e lmeket.177)
177)
6. Me ndermjetsi t'Pashkualit, Krisht, na rash
Nder zemra tona prorë dhantitë qiellore
E t'meritojm t'ushqehmi sa ma shpesh
Me Shujtë hyjnore. Ashtu kjoftë.

h. Venanci Martir

a. Në Matutin

1. Per Shelques kreshnik bujar,
Perbuzë idhujt e t'pafeve,
N'dashtni t'Zotit gjenë visar,
T'jetës rreziqet per te i theve.

2. N'konopë t'lidhin t'egrat çeta,
Neper shkrepa rrotullohesh;
Ftyren lnurin nper shkorreta,
Gjithkah trupit t'njomë dermohesh.
3. Nper shkambij gjymtyrët tue ngrehë,
Rreshkë ushtarët e n'et tha gojet,
Me shenj t'kryqës, qi Shejti shprehë,
Prej nji shkambi bunojn krojet.
4. Ushtar Krishtit plot fuqi,
Qi edhe armiqve tù t'pasesë
U falë pijen tanë mirsi,
N'lumni t'qiellës ban t'kemi pjesë.
5. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutë t'Venancit t'na japë hirin,
Jetë nder gzime t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Tue u zhdukë nata, hylli i dritës
Driten afer na e lajmon;
E Venanci atë hir kandritës
Reshët mbi né; kshtu na drejton.
2. Ipenë e mkatit pat shperda,
Si edhe t'djallit zbloi dredhitë;
Kshtu qytetasit pada
Per udhë t'qiellës pat pregatitë.
3. Me ujë shejt t'Pagzimit lau
Shumë ushtarë aj vetë me dorë;
T'gjithë per veti qiella i dau,
Pse kta t'fesë u banë dishmorë.
4. Tash me Engjuj gzon lumninë,
Lutjet tona na i prano;
Na mba larg n'ketë jetë mbrapshtinë,
Gjurmët kah qiella na i drejto.
5. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutë t'Venancit t'na japë hirin,
Jetë nder gzime t'pakufi. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Ti, Venanc, i fesë dishmori,
Per Kamertas dritë e nderë,
Mujtë prej teje i vrashtë gjakësori,
N'qiellë ngadhnjimin gzon perherë.
2. Pesmbdhetë vjetësh psoi shum mundim:
Mbasi u rrah n'burg ditë e natë,
Per luaj kje qitë si ushqim,
Nsa ulurojshin uje s'ajatë.
3. Por lumimen luajt lanë,
Pafajsinë e tij kursyen,
Tue i lpi kambët, perpara i ranë,
E kshtu unë egersinë thyen.
4. Me krye poshtë Dishmori siellet,
E shterngojn qi tymin t'thithë,
Zjarmi i varun pranë i pshtiellet,
Bri e permbrendsa tue ia grrithë.

5. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutë t'Venancit t'na japë hirin,
Jetë nder gzime t'pakufi. Ashtu kjoftë.

20 Maj. - Sh. Bernardini prej Sienet

Sidus Etrúscis rútilans ab oris
Surgit, et noctis ténebras repéllit,
Ac diem profert Italis serénum:
Pláudite cantu.
Dúlciter captus, téneris sub annis,
Matris augústæ láqueis amóris,
Ad pedes ejus gemit, atque pandit
Intima cordis.
Corpus ut legi súbigat tenéllum,
Sæpe se diris crúciat flagéllis;
Et libens cœna, sibi jam paráta,
Pascit egénos.
Cóndolens mæstis ánimo benígno,
Páuperi palmas áperit peténti,
Lánguidos curat manibúsque tergit
Tábida membra.
Móribus castis, hilaríque vultu,
Cívium factus spéculum suórum:

Duplex majus
In I Vesperis
Hymnus

Hymnus
Se Deo totum cúpiens dicári,
Sæculi pompis, ópibus relíctis,
Cælitus motus vóluit Minórum
Dúcere vitam.
Ordini adscríptus, Dei amóre fervens,
Sémitas Patris premit hinc fidélis:
Et sacrum pandit resonátque Jesu
Nomen ubíque.
Nomen hoc signis radiísque pingi
Curat, ac ejus rétegens figúram,
Bella compéscit, populísque pacem
Reddit amícam.
Invocans nomen, geminánsque Jesu,
Sanat ægrótos, mala cuncta pellit,
Luce collústrat misere sedéntes
Mortis in umbra.
Semper in vita fac ut ore, corde

a. Në Matutin

178)

1. Prej anës s'Etrurjes(178) hylli i zjarrët perspjetë,
Qi zhdavaritë gjithkah territ rrgalles,
E u reshë Italve motin shum ma t'qetë:
Kangës thonja e valles.
2. Ç'prej vjetve t'para kandshem ky terhjekë
Prej lakut t'dashtunisë s'nji Nanës hyjnore,
Dihatë tu kambët e saja e t'gjitha i çekë
Mbrendsitë zemrore.
3. Gjymtyrët e njoma,ligjës per t'ia nenshtrue,
Shpeshherë me t'rrahna t'vrashta n'varrë shberthen;
Gjenë ende,kur me darkë,qi i kanë gatue,
Skamnorët ushqen.
4. Ndien dhimbë per t'mjerë,me 'i zemer t'mirë shpesh nginë
Prej ujet t'mekunt; shije ka t'veçueme,
Kur t'smundët mjekon e kur me dorë t'vet shinë
Gjymtyrë t' plagueme.
5. Me doke i paster,n'gzim perherë ka ftyren,
Pasqyrë per qytetarët e vet,qi e çmojn,
E atë jetë t'virtytshme,n'bindje ku t'gjithë kqyre
Me lavd naltojn.
6. Ty lavdi t'kjoftë,ty t'kjoftë po çdo nderim,
N'trini nji Zot,qi bota mbarë sundon
E i jep sherbtorit tand besnik p'r amshim
Lumninë,qi e gzon. Ashtu kjoftë.

e. Nder Lavde.

1. Tue pasë ndjet vetin Zotit t'ia kushtojë,
Braktisë madhninë e pronet n'shekull t'shkretë,
E,i shtymë prej qielle,dau nder fli t'kalojë
Me t'Vogjel(179) jetë. 179)
2. Si n'Urdhen Françeskan kje marrë, flakroi
N'dashtninë e Zotit,rrahë ktu gjurmët e Atit;
I Jezus emni shejt nper te jehoi 180)
E fushës e shpatit.(180)
3. Me shenje e rreze emnin shejt stolisë;
Tue zblue gjithkah fuqinë e tij t'madhnueshme,
Shuen luftat ndezë gjithandej, mbretnitë pajisë
Me paqë t'dishrueshme.
4. Tue thirrë këtë emen Jezus pa pritesë,
Dbon t'gjitha t'zezat,zhdukë lingimin thekës,
Me dritë kandritë ata,qi rrijn tue dnesë
Nen hije t'dekës.
5. Ban, Shejt,qi n'jetë pada me mendë,me gojë,
Nderim tue i dhanë ktij emni shejt,kurr tramë
Mos t'kemë,mandej t'na gjindet né mburojë
Nder çasa t'mbrame.

Sint tibi plausus, tibi sint honóres,
Trine, qui regnas, Deus, et corónas
Aureas servo tríbuis fidéli
Omne per ævum.
Amen.

6. Ty lavdi t'kjoftë,ty t'kjoftë po çdo nderim,
N'trini nji Zot,qi bota mbarë sundon
E i jep sherbtorit tand besnik p'r amshim
Lumninë,qi e gzon. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper
1. Prej anës s'Etrurjes etj. (a në Matutin).

24 Maj. - Virgjina Mri, Ndihma e Krishtenimit

a. Në Matutin

1. T' dishmojm ty Nanen e Shelbuesit tonë,
Qi pranë natyrës si Zot n'ty muer njerzoren;
Nper ty t'Krishtenët,nder t'vshtira gjetë,gjithmonë
Ndihmë t'madhe xoren.
2. Nsa poplli i Krishtit shpesh dhunisht u shtypte
Prej t'vrashtë anmikut randë me armë mberthye,
Prej qiellës Maria Virgjin mejherë zarypte
Anmiqët me ia thye.
3. Megjithse dyerët e ferrit ishtë rrebnohen,
E anmiqët e vjeter n'uni keronuese shfrejn,
Qi çetat shejte t'Zotit t'mund shgatrrohen,
Veç hekur brejn.
4. Aspak s'mund t'sjellin dam furitë sulmuese
Mbi mende t'pastra,prorë qi Zoja mpron;
E,tue pranue kjo lutjen merituese,
Fuqi u shton
5. Tue kenë se e tillë Pajtore vron mbi né,
Poterë e kundershti,qi mb'né versulen,
Me ndermjetsinë e saj do t'bijn per dhé,
Mnitë t'gjitha zhgulen.
6. Kshtu Virgjna e fortë me t'djathten e fuqishme
T'Krijuesit,dhe pajisë n'dunti qiellore,
Mban larg t'kushtuemve t'vet sulme t'furishme
T'urdisë djallore.
7. Ti,Prise Virgjineshash,Nanë plot hirë
E Krishtit Zot,na prijë per udhë t'shelbimit
E ban qi grigjen t'çojë Bariu i mirë
~~Nder~~ N' kullosë t'pshtimit.
8. Nderim t'perhershem t'japim,Zot n'trini,
Me Shejten lishë,qi lavde t'kndojn t'madhnueshme,
T'kushtohna ty,t'levdojm na n'pergjasht i
Me kangë t'kumueshme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O Mri Virgjin etj..ashtu edhe

c. Në Vesper

1. T'falem,hyll etj. (si në Pjesen e perbashkët per të Kremte të Zojës së Bekume).

31 Maj. - Virgjina Mri, Ndermjetsja e të gjitha Hireve

a. Në Matutin

1. Tue pasë dhimbë Krishti i lum per rodë t' njerzimit,
Per dekë [illegible] meritue na lau
Me Gjak t'shejtnueshëm t'vet e jetë amshimit
Mbi t'gjithë shperdau.
2. O lum tanë [illegible],qi njollet na i pastron!
O gurrë,qi s'shterrë,e t'mirave t'verteta,

5. Ati Zot pastë lavd me Birin
E me Shpirtin Shejt n'lumni;
N'lutë t'Venancit t'na japë hirin,
Jetë nder gzime t'pakufi. Ashtu kjoftë.

20 Màj. - Sh. Bernardini prej Sienet

a. Në Matutin 178)

1. Prej anës s'Etrurjes[178] hylli i zjarrët perspjetë,
Ci zhdavaritë gjithkah terrin'at rrgalles,
E u reshë Italve motin shum me t'qetë:
Kangës thonja e valles.
2. C'prej vjetve t'para kandshem ky terhjekë
Prej lakut t'dashtunisë s'nji Nanës hyjnore,
Dihatë tu kambët e saja e t'gjitha i qekë
Merendsitë zemrore.
3. Gjymtyrët e njoma, ligjës per t'ia nenshtrue,
Shpeshherë me t'rrahna t'vrashta n'varrë sherthen;
Gjenë ande, kur me darkë, qi i kanë gatue,
Skamnorët ushqen.
4. Ndien dhimbë per t'mjerë, me 'i zemer t'mirë
shpesh nginë
Prej ujet t'mekunt; shije ka t'veçueme,
Kur t'smundët mjekon e kur me dorë t'vet shinë
Gjymtyrë t'~~[illegible]~~ plagueme.
5. Me doke i paster, n'gzim perherë ka ftyren,
Pasqyrë per qytetarët e vet, qi e çmojn,
E atë ~~XX~~ jetë t'virtytshme, n'shindje ku t'gjithë kqyren
Me lavd naltojn.
6. Tỳ lavdi t'kjoftë, tỳ t'kjoftë po çdo nderim,
N'trini nji Zot, qi boten mbarë sundon
E i jep sherbtorit tand besnik p'r amshim
Lumninë, qi e gzon. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde.

1. Tue pasë ndjet vetin Zotit t'ia kushtojë,
Braktisë madhninë e pronet n'shekull t'shkretë,
E, i shtymë prej qielle, dai nder fli t'kalojë
Me t'Vogjel[179] jetë. 179)
2. Si n'Urdhen Françeskan kje marrë, flakroi
N'dashtninë e Zotit, rrahë ktu gjurmët e Atit;
I Jezus emni shejt nper te jehoi
E fushës e shpatit.[180] 180)
3. Me shenje e rreze emnin shejt stolisë;
Tue zbulue gjithkah fuqinë e tij t'madhnueshme,
Shuen luftat ndezë gjithandesh, mbretnitë pajisë
Me paqë t'dishrueshme.
4. Tue thirrë ketë emen Jezus pa pritesë,
Dbon t'gjitha t'zezat, zhdukë lingimin thekës,
Me dritë kandritë ata, qi rrijn tue dnesë
Nen hije t'dekës.
5. Ban, Shejt, qi n'jetë pada me mendë, me gojë,
Nderim tue i dhanë ktij emni shejt, kurr tranë
Mos t'kemë, mandej t'na gjindet né mburojë
Nder çasa t'mbramë.

Sidus Etrúscis rútilans ab oris
Surgit, et noctis ténebras repéllit,
Ac diem profert Italis serénum:
Pláudite cantu.
Dúlciter captus, téneris sub annis,
Matris augústæ láqueis amóris,
Ad pedes ejus gemit, atque pandit
Intima cordis.
Corpus ut legi súbigat tenéllum,
Sæpe se diris crúciat flagéllis;
Et libens cœna, sibi jam paráta,
Pascit egénos.
Cóndolens mæstis ánimo benígno,
Páuperi palmas áperit peténti,
Lánguidos curat manibúsque tergit
Tábida membra.
Móribus castis, hilaríque vultu,
Cívium factus spéculum suórum:
Ejus extóllunt, celebrántque vitam
Láudibus omnes.
Sint tibi plausus, tibi sint honóres,
Trine, qui regnas, Deus, et corónas
Aureas servo tríbuis fidéli
dicari,
Sæculi pompis, ópibus relíctis,
Cælitus motus vóluit Minórum
Dúcere vitam.
Ordini adscríptus, Dei amóre fervens,
Sémitas Patris premit hinc fidélis:
Et sacrum pandit resonátque Jesu
Nomen ubíque.
Nomen hoc signis radiísque pingi
Curat, ac ejus rétegens figúram,
Bella compéscit, populísque pacem
Reddit amícam.
Invocans nomen, geminánsque Jesu

Die 21 Maji
Bb. Theophili a Curte, Crispini a Viterbio et Benvenuti a Recineto
Confessorum 1 Ord.
Duplex

---

6. Tỳ lavdi t'kjoftë, tỳ t'kjoftë po çdo nderim,
N'trini nji Zot, qi boten mbarë sundon
E i jep sherbtorit tand besnik p'r amshim
Lumninë, qi e gzon. Ashtu kjoftë.
c. Në Vesper
1. Prej anës s'Etrurjes etj. (si në Matutin).

Sint tibi plausus, tibi sint honóres,
Trine, qui regnas, Deus, et corónas
Aureas servo tríbuis fidéli
Omne per ævum.
Amen.

24 Màj. - Virgjina Mri, Ndihma e Krishtenimit

a. Në Matutin

1. T' dishmojm ty Nanen e Shelbuesit tonë,
Ci pranë natyrës si Zot n'tỳ muer njerzoren;
Nper tỳ t'Krishtenët, nder t'vshtira gjetë, gjithmonë
Ndihmë t'madhe ja xoren.
2. Nsa poplli i Krishtit shpesh dhunisht u shtypt
Prej t'vrashtë anmikut randë me armë mberthye,
Prej qiellës Maria Virgjin mejherë zdrypte
Anmiqët me ia thye.
3. Megjithse dyerët e ferrit ishtë rrebnohen,
E anmiqët e vjeter n'ani keronuese shfrejn,
Ci çetat shejte t'Zotit t'mund shgatrrohen,
Veç hekur brejn.
4. Aspak s'mund t'sjellin dam furitë sulmuese
Mbi mende t'pastra, prorë qi Zoja mpron;
E, tue pranue kjo lutjen merituese,
Fuqi u shton
5. Tue kenë se e tillë Pajtore vron mbi né,
Poterë e kundershti, qi mb'né versulen,
Me ndermjetsinë e saj do t'bijn per dhé,
Mnitë t'gjitha zhgulen.
6. Kshtu Virgjna e fortë me t'djathten e fuçishme
T'Krijuesit, dhe pajisë n'dhanti qiellore,
Mban larg t'kushtuemve t'vet sulme t'furishme
T'urrejse ajallore.
7. Ti, Prise Virgjineshash, Nanë plot hirë
E Krishtit Zot, na prijë per udhë t'shelbimit
E san qi grigjen t'çojë Bariu i mirë
~~Nder~~ N' kullosë t'pshtimit.
8. Nderim t'perhershem t'japim, Zot n'trini,
Me Shejten lishë, qi lavde t'knojn t'madhnueshme,
T'kushtohna tỳ, t'levdojm na n'perkushti
Me kangë t'kumueshme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O Mri Virgjin etj. ashtu eshe

c. Në Vesper

1. T'falem, hyll etj. (si në Pjesen e perkashkët per të Kremte të Zojës së Bekueme).

31 Màj. - Virgjina Mri, Ndermjetsja e të gjitha hireve

a. Në Matutin

1. Tue pasë dhanë Krishti i lum per rodë t'
njerzimit,
Per dekë ndeshkimin meritue na lau
Me Gjak t'shejtnueshem t'vet e jetë amshimit
Mbi t'gjitha shperdau.
2. O lum tanë shndet, qi njollet na i pastron!
O gurrë, qi s'shterrë e t'[illegible]

Prej kah si nper shtatë gurra na buron181) 181)
E pshtimi e jetë!
3. Por mei t'shelbuem fuqi kush ka qi t'ereshen
Kto gurra shejte? I jepet Nanës hyjnore
Gjithky sherbim, e i lshet t'sjellë kjo rrjedhen
E valës qiellore.182) 182)
4. Mei sa dhanti, qi meritoi per né
Shelbuesi, Nana Virgjin dorë ka t'lirë;
Permbas pishirit t'saj Kush soje u lé
Perhapë çdo hirë.
5. Gjatë shekujsh s'pasosuem na ty t'nderojm,
Paq lavë, fuqi e lumni, Trini e hyjnueshme;
T'kushtojm ty mende e gjuhë, nper fé t'levdojm
Me kangë t'kumueshme. Ashtu kjoftë.

a. Nder Lavde

1. Mari, Nanë tonë dashtuni,
Qi e pranon ketë lutjen tonë,
Qe na ty me pervujtni
T'lutna ndihmë t'na falsh gjithmonë.
2. Na ngjit doren, n'kje se dragat
Rrjedhë prej fajesh, do t'na molojn;
Pa vonesë na i zgidh ti prangat,
Zemren tonë qi n'vrull pengojn.
3. Na ndihmo, po kje se siellen
N'mende tonë kujtime gnjyese,
E, zhytë n'baltë, harron kjo qiellen,
Tue sjerrë gzimet n'jetë ngadhnjyese.
4. Na u gjêjë n'ndihmë, po kje se jeta
N'sotë na priret kah mjerimi,
Bam t'kalojm perherë ditë t'qeta,
Derë qi t'ndrisë per né mshimi.
5. Per bijt tu n'ketë botë kryekreje
T'jeshë mburojë n'qas t'dekës s'permershme,
Qi me ndihmë que fillë prej teje
Gzimet n'qiellë t'fitojm t'permershme.
6. Lumni t'kjoftë ty, o Krisht Shelbues,
Qi je lindë prej Zojës s'Bekueme,
Bashkë me Atë e Shpirtë Ngushllues,
Tash e n'shekuj t'jetës s'mshueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. T'falem, hyll etj. (si nder të kremte të Zojës

VI. Festat e Qershorit

13 Qershuer. - Shna Ndou i Paduës, Dijetar Kishe

a. Në Matutin

1. Mbreti i naltë pastë gjithpushtetin,
Per luftarë qi asht ba shperblim,
I ep Antonit krejt vetvetin
Porsi gzim per çdo luftim.
2. Anton, n'za per fli e virtyt,
Qi, ende n'shekull, marrë ké pasë,

Porsi peng t'lumnimit tyt
Krishtin fmijë, kur ngrykë ké qasë.183) 183)
3. Poresa des, papritë per ty
Nper qytet lshojn brimen fmijtë,
Per vorrim jo, veten shty
Per viser, qi u sjellë lumnitë.184) 184)
4. Kto nderime kaq t'madhnueshme
Q'pera n'Padue i pate shprehë;
Kjo me ato dhanti t'lakmueshme,
Me ty, vetin t'lume e njehë.
5. Nper ty Ati bashkë me Birin,
Si edhe Shpirti Shejt Ngushllues
T'na mbajë t'paster, na reshtë hirin,
Qi mos t'bijm kurr n'faj dermues. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Jezu Krisht, per mende dritë,
Na kandrit ti sa ma parë,
Nper Antonin ti qi ndritë
Me sa shenje boten mbarë.
2. Ky deterve tue u mbytë n'detë
U jep ndihmë me shenj t'shelbimit,
Jau kthen dallken prap n'mot t'qetë
E me 'i dritë u prinë n'vend t'pshtimit.
3. Drita e fesë e mrekullie
Herezinë pastron; msa lshohet
Me vrull naltit, as brishtsia
E anës s'gastartë aspak s'thermohet.
4. Shenjet çfaqë prej hirit n'shpotë
Ven kleriku e n'smundje bjen;
Bam kusht, çohet, dishmi t'plotë
I sjellë Shejtit, kah shperblen.
5. Neper Shejtin, Atë Krijues
Bashkë me Driten rrjedhë prej Drite
Na shenjo me Shpirtë Shejtnues,
Menden tonë n'terrinë kandrite. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Falnju nderës maparë n'ditë t'sotit
Krishtit Mbret, besterë, e t'gzoni,
Qi n'banesë e n'lumni t'Zotit
Rrin tue gzue perherë Antoni.
2. Atë Françeskun ndjekë n'rrugës s'drejtë
E njaq ktij n'gjithçka i pergjanë,
Sa, si shé, qi zbret, metshpejtë
Ujna jete gjithkah banë.
3. Shtribet heptë s'pershkon kthellë;
Kë n'freshkë deke vreshtë etshon,
Me fjalë t'pshtimit ambel ndjellë,
Me vesë shejte edhe freskon.
4. Bir besnik i Atit njifet,
Qi barë varrët porsi i kryqzuem;
N sá ligjron mbi peine, shifet
Edhe ky per kryq gozhduem.185) 185)
5. Nen atë prisë tue ndejë luftarë,
Prej kuj s'muhet, mumë veç vetin;

Tue luftue me prisë ushtari,
S'ia trandë lufta kurr vullndetin.
6. Na, qi tash jemë n'lamë t'luftimit,
Tue mbajtë gjallë lumninë e t'parve,
Mos t'ia hijm asnji veprimit,
Qi s'perkon me nderë t'luftarve.
7. Kaq po t'lypim, Atë Krijues,
Kaq tỳ, Fjalë per né e mishnueme,
Si edhe tỳ, Shpirtë Shejt Ngushllues;
~~Nx~~ Lavd e nderë t'kjoftë n'jetë t'amshueme.
Ashtu kjoftë *).

19 Qershuer. - Sh. Juliana Falkonerja

a. Në Matutin

1. Nse lidhninë ~~z~~ me Kimgj qielluer,
O Julianë, e kryen t'~~xgammax~~ sajueme,[186] 186)
Çdo pronim braktisë atnuer
E nder Vashe prinë t'kushtueme.
2. Fatin[187] tand, qi hoq se psime 187)
Per fajtorë, ditë natë vajton,
E, e pershkueme prej ksaj dhime,
N'veti Fatin[187] perftyron. 187)
3. Tỳ t'varrojn edhe shtatë heshta,
Qi i ndjeu n'zemer Nana e Zotit,
Porse rritet n'veje t'shpeshta
Deshtunia e ndezttë gjatë motit.
4. Prandaj tỳ jashtzakonisht
N'trup t'ligshtuem, kur asht kah shfren
Vrulli i dekës, i lumi Krisht
Me Bukë t'qiellës t'ngushllon, t'ushqen.[188] 188)
5. Krijues bote i pakufishem,
Bir i amshuem, n'Atë Fjala e Dija,
E, Shpirtë Shejt, me t'dy i njinjishem,
Vetem tỳ t'kjoftë gjith lumnia. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Krisht, kunorë etj. (si në Pjesë të perbashkët per nji Virgjineshë).

c. Në Vesper

1. Nse lidhninë etj. (si në Matutin).

24 Qershuer. - Lindja e Sh. Gjon Pagzuesit

a. Në Matutin

1. N'shkreti, n'moshë t'njomë ende, kah shpellat mbajshe,
Tue i ndejë ti sa ma larg zhurmurës s'qytetit,
Qi jeten tande as lehtas mos t'pegajshe
Me kurrferë mjetit.
2. Gjymtyrve shejte t'tija mblojë shum t'vrashtë
U dhanë kamilat, ijvet brezin delet;
Mjaltë bashkë me kacelet ushqim ka deshtë,
Shuejnet qurrelet.

---

*) Shih edhe Himnet me 15 Fruer.

3. Tjerët Parafolsë kahmot me gojë t'frymzueme
Driterin knduen, se n'tokë prej qiellës do t'zbritte; 18
Por ti i tregon me gisht gjith botës s'mjerueme
Mesinë, qi e pritte.
4. Askush s'u gjet terthores s'rruzullimit
Ma shejt se Gjoni, Zotit-Njerë qi i prini,
E meritoi t'sperkatte ~~p~~ n'ujë t'pastrimit
Ke fajet zhbini.[190] 190)
5. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i ti,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,
Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. O Shejt fatlum, per meritime i çmueshem,
E n'shpirtë e n'trup ruen lilat si 'i visar;
Banues shkretishë, dishmuer i palëkueshem,
N'Profetë kryeter.
2. Stolisin tjerët kunorët e gershetueme,
Tue i shtue n'tridhetë, disa dyfijsh fitimet,
Por t'kunorojn tỳ treqind herë ma t'çmueme
Kah meritimet.[191] 191)
3. Tash, per merita t'shumta i madh, thermo
T'gjithë gurët e vrashem t'parzmit tonë e ndreqe
Ku rrugen t'pasheshtueme e shef, drejto
Kudo t'jenë leqe.[192] 192)
4. Kshtu Prindi edhe Shelbuesi i botës s'hartueme,
Tue ardhë mjes nesh, t'denjohet gjurmët hyjnore
T'i vejë si duhet n'mende tonë t'pastrueme,
Ma kurr fajtore.
5. T'gjithë qytetarët e qiellës perherë nderim
Tỳ t'dhanin, Zot i thjeshtë edhe n'trini;
E na po t'lypim ndjesen tanë prunjim:
Na merr n'lumni. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Don sot breznia e re me 'i kangë t'nderojë
Mirë veprat tua t'famshme, nsa flakrues
Solstici kthen; t'na lajshë pra, Gjon, ketë gojë
Si n'lum pastrues.[193] 193)
2. Kur vjen Lajmtari prej Empirit t'eper,
Babës syt ky i paraqet, se i madh do t'leshe,
Se si do t't'thirrshin, jeten se me ç'veper
N'shperblim do t'kthejshe.[194] 194)
3. Por qiella çka premtoi tue pasë n'dyshim,
Aftsinë e gjuhës ligjruese saj bori; i dalun
N'dritë, rishtas ti i kthheve bashkë me gzim
Atë za atij t'ndalun.
4. Nsa ende shtri rrijshe n'shtrat t'mbuluem t' nënës sate,
Mejherë e ndjeve Mbretin ndêjë n'krahnuer;
Secila Nanën Meritit t'fmisë, shperdate
Ka 'i zblim ehalluer.[195] 195)
5. Nderim pastë Ati e i vetmi Biri i tì,
E Shpirti Shejt, per t'dy 'i fuqi e njinjishme,

Nji Zot i vetem, vehtjesh veç n'trini
N'jetë t'pakufishme. Ashtu kjoftë.

29 Qershuer. - Sh. Pjetri e Sh. Pali Apostuj

a. Në Matutin

1. T' Krishtit Zot etj. (si në Pjesë të perbashkët per Apostujt jashta Kohës së Pashkve).

b. Nder Lavde

1. Beri fatlum, ti, Pjeter, n'zemer t'gjanë
Ketë lutë prano; verigët, qi faji i bjen,
N'fjalë tande zgidhi; tỳ pushtet t'asht dhanë:
Ia çilë tokës qiellen, t'çilnen prap mberthen.
2. Pàl, Msues i naltë, t'vertetat nai mso t'zbluem
E parzmet tona nalt terhiq kah qielli,
N'kundrim t'Hyjnisë nse feja rrin e mbluem,
Dashtnia veç t'mbretnojë n'gjasim t'nji dielli.
3. Trinia shejte pastë gjithmonë ngadhnjimin,
Lumninë e nderen, lavdin t'pambaruem, *
N'njisi, qi rregullon mbarë rruzullimin,
Si ktu n'ketë botë, si edhe n'banim t'amshuem.196)
Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Kandriti drita e hijshme prej amshimit:
Kjo ditë fatlume, mbushë prej zjermit n'vapë,
Mbi Prisa Apostujsh rashë kunorë ngadhnjimit
E rrugen t'lirë nder hyjë fajtorve u hapë.
2. Si Msuesi i botës si edhe Dertari i Empirit,197)
Kta prindët e Romës, mbi popuj kta gjykues,
Kanë n'dorë senatin n'jetë pergjegjse t'hirit,
Nper dekë aj t'shpatës, nper dekë ky t'kryqës fitues.
3. O Romë tri herë fatbardhë, qi u shugurove
Me gjak t'dy Prisve t'fesë derdhë aq lumnueshem!
N'gjak t'tyne e purpurueme, ju kalove
Ti e vetmja t'gjithë visarve t'botës ma t'çmueshem.
4. Trinia shejte pastë gjithmonë ngadhnjimin,
Lumninë e nderen, lavdin t'pambaruem,
N'njisi, qi rregullon mbarë rruzullimin,
Si ktu n'ketë botë, si edhe n'banim t'amshuem.*)
Ashtu kjoftë.

30 Qershuer. - Perkujtimi i Sh. Palit Apostull

Himnat si me 25 Kallënduer.

VII. Festat e Korrikut

1 Korrik. - Gjaku i paçmueshem i Jezu Krishtit

a. Në Matutin

1. Shfrimi i drejtë i mnisë hyjnore
Tue u çue n'vend me shina t'madha,
Mbyti n'ujë atë botë mkatnore,
Veç Noehi pshtoi, tjerët aq dà;
Por ma vonë dashtnia e bindshme
Lau mbarë boten n'Gjak t't'Kryqzuemit.

---

*) Shih Himnin e Matutinit me 22 Fruer.

2. Rishtas toka e lagun kthete
Me nji shi per te aq t'dobishem;
Kjo, qi para n'ferrë amberthete,
Ndrroi gjithkah n'nji kopshtë fort t'hijshem;
E t'nekterit n'shije t'kandshme
U shndrruen temthat e t'mjeruemit.
3. S'pat ma gjarpni atë vrashtsi t'hershme,
Atë helm t'idhtë prej vetit hoq;
Egersia n'ambël t'hnershme,
Tue pergjakë, ma s'u perpoq;
Gjith ketë t'mirë, qi rodh per né,
T'Kingjit t'therun t'mbajm ngadhnjimin.
4. O naltsia e pakufi
E nji Dije, qi s'pershihet;
O galdim, qi shkrinë unji
Nji çdo shpirtë, qi n'tỳ pertrihet!
Kje sherbtori i denjë per dekë;
Hoq ma i nalti Mbret ndeshkimin.
5. Kur na faje rishtas t'gzhasim
Na hakmarrjen e Gjyqtarit,
Ndermjetesin atë-herë do t'thrrasim
E ktij Gjaku, e kthejm perandberit,
Tue largue prej nesh çdo t'ligë,
Qi na ndrydhë n'ketë vend vajtues.
6. Tỳ t'lavdon kjo botë e pshtueme,
Mendë e zemer t'falë gjithmonë,
O Prisë paqe i jetës s'amshueme
E hartues i pshtimit tonë,
Qi mbretnimin ké mbi t'gjitha
Bashkë me Atë e Shpirtë Shejtnues. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Varrët e Krishtit, ju pershndesim,
T'dashtnisë s'Zotit peng per né,
Neper jù t'petrimë n'jetë mbesim,
Gjaku shejt kah rrjedhë si shé.
2. N'shkelxim muni diell e hanë,
Karajfil, balsam n'erim,
Me çmim muni gurët indianë
T'bletës fashojt per ambelsim.
3. Mbrenda jush kemë t'hapët gjithmonë
Strehim t'kandshem, vend qetsisit,
Ku çdo mni e armiqve tonë,
Po na u qas, dermohet shqimit.
4. Se sa Krishti n'gjykatore
Mori t'rame, vashë n'shpoti!
Ikura e plagum sa perore
Pika derdhi t'Gjakut t'tij!
5. Atë ballë t'kandshem, ah mjerim!
Kunorë ferrash e rrethon,
Gozhda e hekurt tamë terbim
Duerët e kambët per kryq shporon!
6. Por, kur n kryq krejt ftyra i teret
E jep shpirtin n'shfrim t'dashtnisë,
Me heshtë parzmi atë-herë i theret,
Gjak e ujë tue i rrjedhë prej brisë.198) 198)

7. Ci shelbimi t'ishte i plotë,
Ndrydhet trupi si nen trakull;
Shkrini vetin per ketë botë,
Paj 'i pikë Gjak mbi kryq mbet shakull.
8. Ju t'gjithë ani, qi t'mergitun
Shpirtë e trup i batë me krim;
Kur n'ketë banjë do t'jeni afritun,
Mbrendë do t'ndieni 'i t'madh pastrim.
9. Tỳ, qi n't'djathten vend ké t'Atit,
T'falna nderës qi na pastron
Me Gjak tend çdo njolle mkatit,
Me Shpirtë Shejt, qi na forcon. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Me zane t'bukra t'jehojn rrugët e ndrituna
E t'shifet gzimi n'ftyrë t'qeta t'qytetasve,
Ci rend mbas rendit n'dorë dritat e ndezuna
T'mbajn t'rijtë e çetat e t'vjeterve.[199] 199)
2. Njatë Gjak, qi Krishti n'atë dru tue dekë t'
eshperen,
Vrujue gjithkah, per né derdhi fort t'çmuemunin,
Nse e perkujtojm, t'kryejm detyrët e nderimeve,
Lotë tue derdhë t'dalun zemrave.
3. Rrezik i rendë u pat rrjedhë dikur popujve
T'Adamit t'vjeter per shkak t'kapercimeve: 200)
Por pafajnia e ktij t'riut,[200] prej qiellësh t'ulunit,
Jetë u kthen t'gjitha kombeve.
4. Nse Ati vigmen e Birit t'rektuemunit
E ndjeu prej qiellve, kah lutej per t'darunit,
Iu desht t'pajtote me né mbas sa moteve, e
Faljen t'epte gjatë t'lypunen.
5. Kushdo n'Gjak t'Krishtit t'lajë petkat e zhytun
Shlyen mkatet t'gjitha; merr panje shum t'bukura,
Nper t'cilat bahet n'gjasim t'perkryem t'Engjujve,
Gzim ka n'te Mbreti i mbretenve.
6. Mandej na kurr prej rrugës s'drejtë ma mos t'
shmangemi
E skajit t'fundshem na sytë mos t'i daremi;
T'sigurtë se çmimin do t'japë n'ditë t'shperblimeve
Zoti ndihmsë i vullndeteve.
7. I dimbshem t'jeshë per njerzim ti, Atë i dritav
E né, me Gjak t'atij Birit tend t'vetunit,
Ci shtrejt na bleve e perterinë me Shpirtë t'hireve,
Çona n'kulmin e qiellave. Ashtu kjoftë.

7 Korrik. - Sh. Çirili e Sh. Metodi Ipeshkvij

a. Në Matutin

1. T'pranuem n'seli t'shkelqyeshme t'qiellës t'u
kndoni
Atletve, besimtarë, ju sot me gzim,
E t'popllit slav si kulm e nderë t'i çmoni
Pajtorë p'r mshim.
2. Padà kta vllazen lidhi 'i dashtuni,
E 'i dashtuni i terhoq kta prej shkretie,

Prej kah n'shumë popuj penejet çuen n'shpejti
Per jetë lumnie.
3. Me dritë, qi vetem ndritë prej tempujsh s'eper,
Pershkojn Moravët, Bohemët edhe Bulgarët;
Prej çetash s'ndana grigjen shtojn ma teper
N'Romë besimtarët.[201] 201)
4. Kunorët mbas meritimesh tash ku gzoni,
Deh, thenju pera lutjes sonë t'perlotshme;
Ju i dhetë, e n'popuj slavë ju bjen jù t'mproni
Dhantitë e motshme.
5. E aj vend bujar, qi vepres suej jehonë
I bani, t'ruej pastrinë n'fé t'trashiguemë;
Çka Roma prisë dha, do t'japë gjithmonë
Lumninë e mshuemë.
6. Perftues edhe Shelbues i mbarë njerzimit,
Ci t'gjitha t'mirat me na i reshë n'mirsi,
Pashtet, lumni ty t'kjoftë e lavd nderimit
N'jetë t'pakufi. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Per atdhé visere t'çmueshme
E per popuj slavë dritarë,
Per gjith vjetë na kangë t'kumueshme
Ju kndojm vllazen misionerë.
2. Prej Romës gzueshem jeni pritë,
Si nanë bijt ju perqafon,
Me kunorë kryetarësh ju rritë,
Fuqi t'reja n'jù dikon.
3. N'tokë barbare shkuet tue rrmye,
Gjithkah Krishtin tue jau shti;
Ke gabimi pat perlye,
Me dritë shejte e keni ngi.
4. Zgidhë prej fajesh dhe pastrue,
Kallen parzmet n'flakë dashtnie;
T'vrashtat hitha shkojn tu'u shndrrue
N'lule t'hijshme, fll ed shejtnie.
5. Tash, t'vendues n'banesa t'qeta
Me Qiellorë, atij, qi u siellet,
Mpronja kushtet: ruani n'çeta
Slave flaken reshë prej qiellet.
6. U bashkoshin n't'vetmen grigje
T'Krishtit t'gjithë sa u shyen n'besim,
N'vepra t'mira tu'u perligjë,
Feja t'ketë gjithkund shkelqim.
7. Trini shejte, ban t'dihasim
Prorë per dashtuni qiellore,
E n'ketë jetë pada na t'shklasim
Ravës s'virtyteve kyjnore. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. T'pranuem n'seli etj. (si në Matutin).

8 Korrik. - Sh. Elizabeta Mbretneshë e Portug.

a. Në Matutin

1. Frenoi po vrullet[202] n'zemer Lizabeta 202)

E fortë e n'skam desht t'psojë
Per Krisht, e jo t'mbretnojë.
2. N'seli pranue, p'r amshim ku gzohet ~~x~~ jeta,
Pajisë me t'gjitha gzimet,
Bandn perrabi hyllzimet.
3. Kjo, tash tue pasë perherë n'Empir ~~lumninë~~ mbretninë,
E rrin mjes Ejësh, tregon,
Ç' mbretni ma fort qindron.
4. Pushtetin Ati e Biri pastë lumninë
E Shpirti Shejt gjithmonë
Nderim pastë n'zemer tonë. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Brektisë nderime e pasuni mbretnore,
Elizabetë, kushtue shorbimit t'Zotit:
Tash gzon perherë nder çeta marrë qiellore:
Na mpro dredhishë s'anmikut tonë smirë-plotit.
2. Na prij, diftona rrugen kah shelbimi;
Na t'ndjekim: kurr njisia mos t'patillet
Nder besimtarë, t'jetë erë e mirë veprimi:
Dashtnia e shprehë, qi e mblojn n'tỳ drandefillet. 203)
3. Dashtni fatbardhë, qi ké gjith aq fuqi,
Sa né na ban t'kenë vend n'seli t'amshueme:
Zot Ati e Biri pastë perherë lumni,
E Shpirti Shejt nderime t'pambarueme. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Frenoi po vrullet etj. (si në Matutin).

9 Korrik. – Sh. Nikolla e Tjetë Shokët Martirë

a. Në Matutin

1. Prej herezishë perbindsha dalin t'ri:
Ushtarët e Krishtit zellin dyfishojn;
Me pqira t'fesë s'pathyeshme bijn n'~~stini~~, stuhi,
Trimnisht qindrojn.
2. Ti, Zot, vikasin, njerit Bukë qiellore
I pregatite, e n'pyrg ma t'naltë Shperblesë
Ti, Krisht, lae Pjetrin, pshtetë n'fuqi hyjnore,
T' ish' Mesesi i fesë. 204) 204)
3. Çe i del bujare toga dekës perpara,
E njeni Krishtin thrret, Marinë n'qinerim
Lutë tjetri, Nanen tue pershndetë n'mendë t'kjara
Deri n'rektim.
4. Kshtu t'fortë i dhanë fund jetës me 'i ditë t'
lumnueshme;
Fuqia e vrashtë e anmikut mb't'a fiton;
Gjithkah gjyatyrët shperdanen t'perdhunueme,
Krkajë gjeku shkon.
5. Fuqi e madhni pastë Ati i gjithpushtetshem,
E Biri i tij t'njinjishem lavd t'amshuem,
Nderimin Shpirtit Shejt ia dhashtë t'perjetshem
Nji çde i shelbuem. Ashtu kjoftë.

b. Nder Lavde

1. Kalue kish' nata, kylli i zjarrtë n'shkelqim
Kendrite madhnueshem mbi ngadhnjim t'kreshnikve,
Qi ranë njatë-herë per Krishtin ba flijim
N'fushë t'Gorkomikve. 205) 205)
2. Mbi hyjë kta kapen, mbrrijn n'seli t'amshueme
T'Empirit, Zoti i mveshë me dritë qiellore,
Mandej Dashtnia vetë e pambarueme
Per ta asht fitore.
3. Gazmon dhe toka, atë emen shejt madhnon
T'Martirve e zani ngadhnjimtarve u kapet
Gjithkah nper fushë e mal, trimninë nalton,
Qi n'ilijie kapet.
4. Brezni fatosash, ju Dishmorë t'Shelbuesit,
Stolisë me palme e me kunorë ngadhnjimit!
Fuqinë qiellore reshnja n'oote Lutuesit
Derë n'gas t'fitimit.
5. Fuqi e madhni pastë Ati i gjithpushtetshem,
E Biri i tij t'njinjishem lavd t'amshuem,
Nderimin Shpirtit Shejt ia dhashtë t'perjetshem
Nji çdo i shelbuem. Ashtu kjoftë.

c. Në Vesper

1. Virtyt Dishmoresh, fuqi e atillë, guxim,
Kunorë ti, nderë e palmë per sa fituesa,
Prano, Krisht Mbret, ketë lutë, qi n'aq ngadhnjim
Bejm perkujtuesa.
2. E popllí Besimtar n'ketë ditë t'lumnueshme
Ushtarët e Krishtit, shtylla t'fesë hyjnore,
Ketë tegë t'pathyeshme don me valle t'gzueshme
T'naltojë n'shejtnore.
3. Nder kta, si lypet, Urdhni Françeskan
Njimbdhete shokë t'vet bujarë, qi i dhanë shkelqim,
Tue ba fli t'parët 206) per Krishtin jeten, mban 206)
Me tanë nderim.
4. Me zjarmin shejt kta t'ndezun t'pershpirtnisë,
I japin popllit shujtë, qi i ban shum fryt;
S'kanë n'frigë keronimet; n'zemer Zoti flisë
I reshë virtyt.
5. Fuqi e madhni pastë Ati i gjithpushtetshem,
E Biri i tij t'njinjishem lavd t'amshuem,
Nderimin Shpirtit Shejt ia dhashtë t'perjetshem
Nji çdo i shelbuem. Ashtu kjoftë.

14 Korrik. – Sh. Bonaventura Ipeshkev e Dijetar Kishe

a. Në Matutin

1. Me zemer t'gzueshme edhe me kangë t'kumueshme
Kryetarit 207) t'lum sot festat mbledhë t'Vllaznisë 207)
T'i kndojn virtytë aq t'nalte sjellë nder t'çmueshme
Kunorë t'lumnisë.
2. Ky rojsë i zejet i grigjës, i urtë, puntuer,
Larg sej tue mbajtë t'gjithë ujqit lshue n'rrenim,
Me fjalë hyjnore, lisjë e kshill m~~isq~~uer atn
I prinë n'ngadhnjim.